

Duševní vlastnictví jako obchodní nástroj malých a středních podniků (MSP)

Příručka pro kožedělný průmysl

Konsorcium projektu IPeuropAware, spolufinancované Evropskou komisí v rámci Competitiveness and Innovation Framework Programme CIP a řízené výkonnou agenturou EACI připravilo příručky o právech duševního vlastnictví zaměřené na malé a střední podniky v těchto průmyslových odvětvích: a) textilní a oděvní průmysl, b) obuvnický průmysl, c) kožedělný průmysl, d) nábytkářský průmysl v těchto následujících zemích: Bulharsko, Česká republika, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Litva, Itálie, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Španělsko a Velká Británie.

ZŘEKNUTÍ SE PRÁV

Tato příručka je určena pro obecnou informaci. Nemůže být považována za právně závaznou a ani jiným způsobem nenahrazuje žádné prováděcí předpisy.

Názory vyjádřené v této příručce nemusí nutně představovat stanoviska Evropské komise.

AUTORSKÁ PRÁVA – OZNÁMENÍ

Tato příručka a její části jsou chráněny právem duševního vlastnictví, zejména právem autorským.

Příručka a poskytnuté informace jsou v rámci projektu IPeuropAware pro veřejnost zdarma.

Reprodukce a distribuce v jakékoliv podobě a jakýmkoliv prostředkem (včetně internetu) je povolena, s výjimkou komerčního využití.

Příručky jsou k dispozici online na URL www.innovaccess.eu

Požaduje se předchozí svolení majitelů autorských práv v případě jakýchkoliv úprav nebo překladu tohoto dokumentu, či informací v něm obsažených.

V případě zájmu kontaktujte ipeuropaware@ua.es.

Obsah

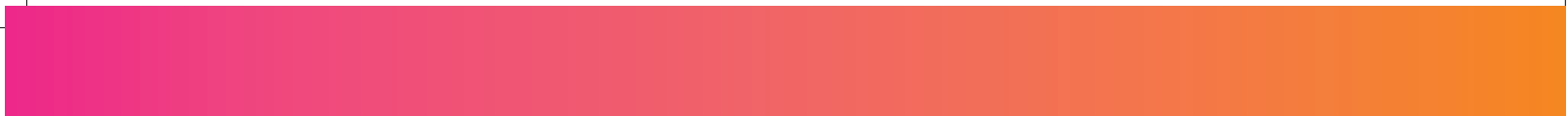
3	Duševní vlastnictví jako obchodní nástroj malých a středních podniků (MSP) Příručka pro kožedělný průmysl
----------	--

7	Co potřebujete vědět o právech k duševnímu vlastnictví
----------	---

15	Vytvořte si z duševního vlastnictví hodnotu
17	Krok 1: zjištění, zda jsou předměty duševního vlastnictví/výtvořeny skutečně nové
19	Krok 2: zhodnocení úrovně rizika u každého inovativního předmětu/trhu/obchodu
21	Krok 3: vydělávání peněz a vytváření hodnoty prostřednictvím duševního vlastnictví
24	Krok 4: příprava strategie v oblasti duševního vlastnictví

29	Informační listy o jednotlivých zemích
31	Bulharská republika
39	Česká republika
44	Francie
53	Německo
60	Řecko
66	Maďarsko
75	Itálie
83	Litva
91	Polsko
99	Portugalsko
109	Rumunsko
116	Španělsko
125	Velká Británie

133	Další informační listy
135	Čína
142	Indie
148	Rusko
157	Spojené státy americké
163	Evropa
171	Mezinárodní dimenze
176	Odvětvové případové studie

Duševní vlastnictví:
obchodní nástroj MSP

Příručka pro kožedělný průmysl

Příručka pro kožedělný průmysl

Kůže je natolik součástí našeho každodenního života, že ji téměř necháváme bez povšimnutí. Je zde, když se ráno oblékáme, když v peněžence hledáme mince na zaplacení kávy, když sedíme v automobilu i když si po celodenní tvrdé práci užíváme zaslouženého odpočinku doma na pohovce. Jsou však situace, kdy se kůže najednou dostane do popředí zájmu, a překvapí nás svým půvabem, dotekem a pohodlím. Když ji nosíme na nohou, dodává to naší chůzi nádech elegance. V podobě jemné kabelky vyvolává závistivé pohledy. Chrání motorkáře před vážnými úrazy. Kůže je prostě jedinečná.

Nikdo to neví lépe než firmy, které kůži vyrábějí nebo používají ve svých výrobcích. V Evropě sektor výroby a zpracování kůže zahrnuje 47 000 společností, které zaměstnávají více než 600 000 lidí a vytvářejí roční obrát téměř 50 miliard EUR. Většina firem jsou malé a střední podniky a ty, které vyrostly, začínaly rovněž jako malé. Ať již jde o zavedené rodinné firmy se staletou tradicí nebo o mladé a ambiciózní společnosti, všechny svůj úspěch staví na vynikající kvalitě surovin a lidského kapitálu, který je silnou stránkou Evropy. Proslulost ve světě módy a designu nutně nesouvisí s velikostí, ale spíše se schopností inovovat, fascinovat a neustále vymýšlet novinky v oblasti kožených výrobků.

Itálie, Španělsko, Francie, Německo, ale také Polsko nebo Bulharsko (zkrátka Evropa), jsou domovem nejdynamičtějšího a nejtvořivějšího kožedělného sektoru na světě. Starý kontinent má stále nespornou vůdčí roli, pokud jde o módní a technologické inovace. Není náhodou, že výrobci kůže a kožených výrobků nadále rozvíjejí svou obchodní činnost právě v Evropě. Zde naleznete nejlepší školy a nejlepší výzkumná a učitelská střediska kožedělného průmyslu. Pokud jde tedy o výrobu kvalitních výrobků a nové způsoby uplatnění kůže, Evropa disponuje těmi nejvzdělanějšími a nejzručnějšími pracovníky. Rovněž se v ní nacházejí módní metropole, které v oblasti kůže a kožených výrobků udávají světové trendy.

Není divu, že zbytek světa k Evropě vzhlíží s obdivem – a někdy trochu se závistí. Není také divu, že mnozí konkurenti se snaží jít snazší cestou a chytí se do pas-

ti pirátství a napodobování. Skutečně existují nezodpovědní lidé, kteří si myslí, že mohou klamat spotřebitele tím, že používají známku „Leathermark“ bez příslušné licence a pro libovolný druh materiálu. Nestydatě ignorují skutečnost, že tento výraz a známka, které se používají pro pravou kůži, představují pro kožedělný sektor a spotřebitele chráněnou kolektivní ochrannou známku. Jiní se mylně domnívají, že nikdo nenaruší jejich obchodní činnost spočívající v prodeji napodobenin značkových kabelek či peněženek nebo v napodobování vzorů. Zjevně podceňují možnosti celních orgánů a úřadů pro dozor nad trhem.

Evropský trh s kůží a koženými výrobky je největší na světě a jeho hodnota se odhaduje na nějakých 60 miliard EUR. Každý si chce z tohoto krajíce ukousnout, někdo s vynaložením tvrdé dřiny, zatímco jiný pomocí nekvalitních a protiprávních prostředků, jak jsme toho svědky v posledních desetiletích.

Technologické a netechnologické inovace v kožedělném průmyslu tvoří základ duševního vlastnictví sektoru. Jde možná o nejhodnotnější majetek, který vlastní lidé, podniky a instituce reprezentující evropský kožedělný průmysl.

Je však málo podniků, jež vytvořily know-how umožňující využívání a uplatnění nástrojů, které práva k duševnímu vlastnictví nabízejí. Některé firmy si ani nejsou vědomy toho, že jejich kožené výrobky jsou způsobilé k ochraně prostřednictvím kolektivní ochranné známky. Jiné nevědí, že mohou podniknout opatření proti napodobování svých originálních vzorů, i když nejsou zapsané. Pro některé výrobce může být zdrženlivý přístup k otázce práv k duševnímu vlastnictví správnou volbou, taková politika ochrany aktiv společnosti je však odůvodněná pouze tehdy, pokud se neobáváte napodobování nebo pokud ji uplatníte jako strategické rozhodnutí.

Mnohé průzkumy spíše naznačují, že malé a střední podniky z kožedělného sektoru se obávají nákladů spojených s právy k duševnímu vlastnictví nebo přílišných požadavků na řízení vymáhání těchto práv. Jen málokterý podnik nahlíží na práva k duševnímu vlastnictví

jako na strategický majetek společnosti, který lze účinně chránit a který pomáhá vytvářet obchodní příležitosti.

Toto odvětví si zaslouží něco lepšího. Chceme-li však zlepšit současnou situaci, je nezbytné začít se učit o

právech k duševnímu vlastnictví, jež v tomto sektoru existují. K tomu je určena tato příručka, která vám vysvětlí, jak používat duševní vlastnictví jako obchodní nástroj.

**Co potřebujete vědět o
právech k duševnímu
vlastnictví?**

Co potřebujete vědět o právech k duševnímu vlastnictví?

Většina z těch, kdo právě čtou tuto příručku, bude pravděpodobně tvrdit, že jejich obchodní úspěch hodně závisí na designu výrobků. Ten rozhoduje o tom, zda vzhled výrobku, ať již jde o obuv, pohovku, kabelku nebo šaty, odpovídá vkusu zákazníka. Dalšími důležitými aspekty může být rozpoznání značky na trhu nebo možná technologie použitá při zpracování nebo vybavování výrobků.

Přestože většina lidí pracujících v příslušném oboru považuje otázky designu, vytváření značky nebo použití nejmodernějších technologií za zřejmé aspekty výhody oproti konkurenci, odborníci z oboru tato obchodní aktiva nutně nespojují s právy k duševnímu vlastnictví. Chceme vám tedy předvést, jak mohou různé formy duševního vlastnictví představovat rozhodující faktory pro to, jak úspěšně malé a střední podniky provozují obchodní činnost.

Jaké formy znalostních aktiv pojem duševního vlastnictví zahrnuje?

Duševní vlastnictví zahrnuje:

1. Obchodní tajemství
2. Autorské právo a související práva
3. Průmyslové vlastnictví:
 - průmyslové vzory
 - ochranné známky
 - patenty a užité vzory

Práva k duševnímu vlastnictví jsou územní práva. To znamená, že si každá země vyhrazuje právo definovat duševní vlastnictví v souladu s vlastními právními předpisy. Pokud má tedy vaše obchodní činnost silné mezinárodní zaměření, je třeba zkontrolovat příslušné zákony a postupy v zemích, kde ji zamýšlíte provozovat. V tom vám pomohou konkrétní národní přehledy, které jsou součástí této příručky.

1. Obchodní tajemství a ochrana proti nekalé soutěži – Co jednotlivé pojmy znamenají?

Pojem obchodního tajemství představuje základní kámen ochrany proti nekalé soutěži. Obchodní tajemství může znát pouze vybraný okruh zaměstnanců a ti, co ho znají, by měli být smluvně vázáni k zachování mlčenlivosti o citlivých obchodních informacích. Obchodní informace lze považovat za citlivé, pokud se týkají konkrétních výrobních nebo průmyslových postupů, nebo pokud souvisejí s komerčními účely, jako jsou prodejní metody, profily spotřebitelů, reklama, strategie, seznamy dodavatelů a zákazníků a výrobní postupy.

Pod pojmem „obchodní tajemství“ se tedy rozumějí obchodní informace, které jsou známy pouze určitému okruhu lidí ve firmě a které by se neměly dostat mimo společnost.

Příklady obchodního tajemství:

1. seznam zákazníků,
2. konkrétní metoda výroby příslušného výrobku,
3. konkrétní způsob zpracování materiálů při výrobě výrobků.

Obchodním tajemstvím je v podstatě každý obchodní postup nebo položka poskytující náskok před konkurencí na trhu, o které se konkurenti nemají dozvědět.

Pokud tedy kdokoli odhalí vaše jedinečné obchodní znalosti špionáží ve vaší firmě, můžete na něho podat žalobu pro nekalé obchodní praktiky.

Obchodní tajemství lze získat velmi snadno, pokud zajistíte utajení příslušných informací.

Není nutné žádat o ochranu u úřadu duševního vlastnictví. Je tedy opravdu důležité, abyste do pracovních smluv se svými zaměstnanci zapracovali doložku o ochraně obchodního tajemství. V opačném případě riskujete jeho ztrátu. Z těchto důvodů představují obchodní tajemství poměrně slabou formu ochrany duševního vlastnictví. Mnoho firem, velkých i malých, často zapo-

míná uzavřít o ochraně obchodních tajemství potřebná smluvní ujednání se svými obchodními partnery a zaměstnanci. Argumentovat porušením svých obchodních tajemství můžete pouze tehdy, pokud disponujete nějakým faktickým důkazem o tom, že jste podnikli opatření na ochranu svých jedinečných obchodních informací.

Z toho důvodu byste tedy měli občas zvážit ochranu jedinečných obchodních informací prostřednictvím jiné formy práv k duševnímu vlastnictví (autorské právo, průmyslová práva). Tato práva k duševnímu vlastnictví jsou mnohem silnější a poskytují ochraně pevnější základ.

2. Autorské právo a související práva

Autorské právo hraje v textilním a oděvním, kožedělném, nábytkářském a obuvnickém průmyslu klíčovou úlohu, neboť je bezplatné, snadno a rychle dosažitelné a nevyžaduje žádné formální náležitosti (vstupuje v platnost automaticky). Dílo je chráněné autorským právem okamžitě po vytvoření. Tato ochrana se vztahuje například na referenční díla, noviny, počítačové programy, databáze, umělecká díla (návrhy, malby, tvary a obrysy), architekturu, reklamu, mapy a technické výkresy.

Musíte být pouze schopni prokázat určité datum vytvoření díla a originalitu nebo novost výtvaru.

Původní autoři děl chráněných autorským právem mají výhradní právo dílo používat nebo jeho používání povolit za určitých podmínek dalším osobám. Autor díla může zakázat nebo povolit:

- reprodukci díla různými způsoby, např. tištěná publikace,
- počáteční zpřístupnění veřejnosti prostřednictvím prodeje a jiných převodů vlastnictví hmotných kopií,
- půjčování kopií veřejnosti,
- překlady do jiných jazyků nebo adaptace díla.

Mnoho tvůrčích děl chráněných autorským právem vyžaduje pro šíření díla hromadnou distribuci, sdělování nebo finanční investici. Tvůrci tedy často poskytují licenci na práva ke svým dílům za úplaty fyzickým osobám nebo společnostem, které dokážou dílo nejlépe prodat. Částky těchto plateb často závisejí na skutečném používání díla a pak se jim říká **licenční poplatky**.

Autorské právo je obvykle omezeno časovou lhůtou 50 let po úmrtí autora (v Evropě je to 70 let). Mnoho národních jurisdikcí však nabízí jinou dobu platnosti práva¹.

1. Národní limity naleznete v jednotlivých národních přehledech.

Často je vlastníkem autorského práva společnost a nikoli původní autor díla. To však neznamená, že si vlastník autorského práva může dělat, co se mu zlíbí. V Evropě² má autor vždy právo bránit používání díla, které by mohlo poškodit jeho pověst (tzv. osobnostní práva). Vlastník autorského práva musí rovněž uvádět jméno autora.

V mnoha zemích jsou práva autora chráněna prostřednictvím osobnostních práv. Koncept osobnostních práv je obzvláště důležitý, pokud původní autor není vlastníkem autorského práva. Autor například obvykle postoupí autorské právo příslušnému vydavatelství, vždy si však zachová osobnostní práva. To znamená, že vydavatel musí vždy uvést jméno autora a nesmí dílo použít nevhodným způsobem, který by poškodil pověst autora.

Ekonomická práva zahrnují právo na práci, na svobodnou volbu zaměstnání a na spravedlivé a uspokojivé pracovní podmínky, právo na stávku, právo na sociální zabezpečení a právo vlastnit majetek. Jako taková představují tato práva důležitou součást lidských práv. Ekonomická práva po státech vyžadují, aby podnikaly kroky za účelem ochrany ekonomických práv svých občanů.

Pojem „související práva“ se vztahuje na práva výkoných umělců, práva producentů zvukových nahrávek (např. nahrávky kazet a CD) k těmto nahrávkám a práva vysílacích společností k rozhlasovým a televizním pořadům. V závislosti na příslušné národní jurisdikci mohou být související práva restriktivnější než autorská práva.³ Podobně jako další formy duševního vlastnictví jsou autorská práva a související práva právy majetkovými. Lze je převádět a prodávat podobně jako jiná majetková práva.⁴

Zapamatujte si: Vzhledem k tomu, že v Evropě není toto právo sladěno, ochrana výtvaru podle autorskoprávních předpisů v jedné zemi (například ve vaší) nutně nepředurčuje ochranu autorského práva v jiné zemi (rozdílná kritéria). V Německu například nelze použít autorskoprávní ochranu pro trojrozměrné vzory (šaty, obuv nebo židle).

2. V USA je tomu jinak.

3. www.wipo.int/copyright/en/

4. V nedávné době si fotografka Annie Leibovitzová zajistila práva ke svým fotografiím v dohodě s newyorskou investiční bankou, díky čemuž na základě autorského práva získala značnou finanční částku.

3. Průmyslová práva

Průmyslový vzor

Práva k průmyslovým vzorům chrání nezávisle vytvořené vzory, které jsou nové nebo originální a mají individuální povahu. Aby byl vzor způsobilý k ochraně průmyslovým vzorem, nesmí být jeho vzhled daný technickými či funkčními aspekty. Práva ke vzorům lze klasifikovat jako průmyslové vzory a užité vzory. Průmyslové vzory lze za určitých okolností chránit i autorským právem.

Průmyslový vzor mohou tvořit trojrozměrné prvky, jako je **tvár nebo povrch** výrobku, nebo dvojrozměrné prvky, např. **vzor, linie nebo barva**.

Doba ochrany průmyslového vzoru závisí na příslušné jurisdikci a jednotlivé hodnoty se liší. V Evropské unii je platnost průmyslového vzoru omezena maximální dobou 25 let, přičemž vzor lze obnovit každých pět let.

Přestože mezinárodní právní předpisy předpokládají v souvislosti s průmyslovými vzory především obranná opatření, nabízejí tato práva celou řadu obchodních příležitostí. Na průmyslové vzory lze poskytovat licence, lze je prodávat a jinak s nimi obchodovat. V souvislosti s globalizací je rovněž vhodné připomenout, že přesouvání výroby do zemí s nízkou úrovní nákladů by bez práv k průmyslovým vzorům nebylo možné. Pokud by tato práva chyběla, každá osoba zapojená do výrobního postupu by mohla příslušný vzor legálně napodobovat.

Průmyslové vzory chrání pouze formální vzhled, zatímco užité vzory chrání funkční stránku. V praxi lze stejný tvar chránit užitným i průmyslovým vzorem. Užité vzory chrání technický aspekt výrobku a průmyslový vzor jeho tvar a vzhled.

Je nutné požádat o ochranu průmyslového vzoru pod správnou třídou podle toho, zda žádáte o ochranu na národní, regionální, evropské nebo mezinárodní úrovni. Je důležité zajistit si ochranu pod těmi třídami, které mohou být relevantní ve vztahu k vaší obchodní činnosti, neboť právní kroky můžete podniknout pouze v případě, že někdo poruší vaše práva v některé z těchto tříd.

Tyto třídy souvisejí s výrobky a službami, pro které svůj průmyslový vzor zapíšete. Nejčastěji používaným systémem na mezinárodní úrovni je systém locarnského třídění průmyslových vzorů. Ten uznává 32 tříd a 223 podtříd. Systém třídění průmyslových vzorů pomáhá v systematickém získávání informací o průmyslových vzorech. Vzhledem k tomu, že jsou průmyslové vzory přihlášeny pro vybraný soubor výrobků a služeb, je snadnější je nalézt v databázích.

Chráněný průmyslový vzor může být rovněž způsobilý k ochraně autorským právem, platí to však pouze pro vzory splňující dva požadavky: tvůrčí povaha a umělecká hodnota. To představuje výjimku z obecných pravidel pro autorská práva, která nevyžadují, aby mělo dílo konkrétní uměleckou hodnotu.

Lze uvést mnoho příkladů, které dokládají klíčovou roli průmyslových vzorů v textilním, kožedělném, obuvnickém a nábytkářském průmyslu: společnost Sorelle, která navrhuje a vyrábí obuv a doplňky (pásky, kabelky atd.), chrání své průmyslové vzory související s obuví především v Řecku. Jednoho dne se všeobecně známá konkurenční firma rozhodla napodobit několik modelů, vyrábět je v Číně a dovážet do Řecka. Společnost Sorelle tak přišla o třetinu ročního obrátu. Rozhodla se tedy podat na potenciálního narušitele žalobu, což vedlo k uzavření mnoha obchodů a ukončení prodeje výrobků porušujících práva k průmyslovému vzoru. Bez příslušné ochrany v Řecku by společnost Sorelle zcela jistě přišla o celý podíl na trhu.

Bez odpovídající ochrany duševního vlastnictví by byl úspěch mnoha módních a návrhářských společností vážně ohrožen.

Ochranné známky

Ochrannou známkou může být jakékoli označení, které slouží jako určitá značka výrobku nebo služby. Spotřebitelům umožňuje určit a kupovat určitý výrobek nebo službu, neboť jejich povaha a kvalita, určená **jedinečnou** ochrannou známkou, odpovídá jejich potřebám. Označením může být konkrétní slovo, např. osobní jméno, písmena, číslice, stylistické prvky, konkrétní barvy a kombinace těchto různých prvků. V zásadě musí jít o označení, které příslušný výrobek nebo službu vizuálně odlišuje od ostatních výrobků nebo služeb.

Je nutné požádat o známkovou ochranu pod správnou třídou podle toho, zda žádáte o ochranu na národní, regionální, evropské nebo mezinárodní úrovni. Je důležité zajistit si ochranu pod těmi třídami, které mohou být relevantní ve vztahu k vaší obchodní činnosti, neboť právní kroky obvykle můžete podniknout pouze v případě, že někdo poruší vaše práva v některé z těchto tříd. Pokud například požádáte o ochranu ve třídě 25 (oblečení), ale nikoli ve třídě 18 (tašky) nebo ve třídě 14 (řetízky k hodinkám), a někdo vaši ochrannou známku použije na taškách, nemáte velkou možnost, jak uplatnit svá práva.

Tyto třídy souvisejí s výrobky a službami, pro které svou ochrannou známku zapíšete. Nejčastěji používaným systémem na mezinárodní úrovni je systém niceského

třídění ochranných známek. Ten uznává 34 tříd výrobků a 11 tříd služeb. Systém třídění ochranných známek pomáhá v systematickém získávání informací o ochranných známkách. Vzhledem k tomu, že jsou ochranné známky přihlášeny pro vybraný soubor výrobků a služeb, je snadnější je nalézt v databázích.

Ochranné známky jsou individuální nebo kolektivní. Záleží na vlastnictví práv k duševnímu vlastnictví. Kolektivní ochranné známky obvykle vlastní obchodní sdružení nebo družstva ve prospěch svých členů a známky označují určitý výrobek s odlišnými charakteristikami, např. „Leathermark”.

Některé země rovněž umožňují ochranu známek jakosti, které se udělují na základě shody s určenými požadavky a normami kvality. Ty se liší od kolektivních ochranných známek v tom ohledu, že je nemusí nutně vlastnit určité sdružení či skupina, ale lze na ně poskytnout licenci, pokud příslušná společnost splňuje stanovená kritéria.

Jedním z důležitých požadavků na známky jakosti je, aby byl subjekt, který o zápis žádá, „oprávněn certifikovat” dotyčné výrobky. Znamku jakosti lze užívat společně s individuální ochrannou známkou výrobce daných výrobků.

Například „Woolmark” je ochranná známka, kterou vlastní australská společnost Woolmark, jež je rovněž subjektem oprávněným udělovat licence v případě splnění příslušných kritérií. Nejde pouze o logo označující materiály obsahující vlnu, nýbrž je to i nedílná součást největšího světového systému zajištění kvality v oblasti vláken.

Avšak zejména v případě individuálních ochranných známek platí, že označení nesmí být druhové. Přihláška ochranné známky „polo” pro polo trička by například byla zamítnuta, zatímco pro parfém by byla povolena, neboť v případě parfému nepředstavuje druhové ani popisné označení.

Ochranná známka svého majitele chrání tím, že mu zajišťuje výhradní právo ji používat pro označení výrobků či služeb nebo za úplaty poskytnout licenci na její používání jiné osobě.

Ochrannou známku lze po zaplacení dalších poplatků neomezeně obnovovat.

Existují 4 úrovně známkové ochrany:

- národní (prostřednictvím národních patentových úřadů),
- regionální (např. prostřednictvím Úřadu Beneluxu),

- evropská (prostřednictvím úřadu OHIM),
- mezinárodní (prostřednictvím organizace WIPO).

Ochranné známky představují důležitý nástroj pro informování trhu o hodnotě příslušného výrobku nebo služby. Znamková ochrana je základním kamenem různých strategií značky založených na diferenciaci výrobků a segmentaci trhu, které jsou velmi důležité při řízení hospodářské soutěže, vytváření spotřebitelské poptávky a zajišťování podílu na trhu. Z tohoto hlediska je zřejmé, že ochranné známky jsou pro vaše odvětví klíčové. V mnoha případech například o tom, který výrobek zákazník koupí, rozhoduje právě ochranná známka.

V tomto ohledu jsou kolektivní ochranné známky poměrně účinné při společném marketingu výrobků skupiny podniků nebo průmyslového sektoru. Tím, že spojí úsilí a zdroje pod kolektivní ochrannou známkou, překonají malé a střední podniky často potíže spojené s rozpoznáním individuálních známek ze strany spotřebitelů. Znamky „vero cuoio” a „vera pelle”, dvě kolektivní ochranné známky vlastněné italským sdružením UNIC (Národní asociace kožedělného průmyslu), úzce souvisejí se zabavením obrovského množství padělků a napodobenin kožených výrobků italskými úřady během operace „Toxic Shoes”, která byla provedena v roce 2008. Ve skladech v Toskánsku, Laziu a Kalábrii bylo zabaveno 1,7 milionu kožených výrobků v celkové hodnotě přibližně 20 milionů EUR. Z trhu tak zmizelo nelegální zboží, které bylo rovněž nebezpečné pro spotřebitele. Licencovaní uživatelé těchto ochranných známek musí splňovat přísné požadavky na kvalitu.

Patenty a užité vzory

Patenty jsou práva k duševnímu vlastnictví, která zaručují vlastnictví vynálezu. Aby byl vynález způsobilý k patentové ochraně, musí splňovat kritéria novosti, tvůrčí úrovně a průmyslové využitelnosti. To znamená, že odborník musí zjistit, že přihláška patentu přispívá k aktuálnímu stavu výzkumu, je originální a má určité komerční uplatnění. Základní vědecké objevy tedy k patentové ochraně způsobilé nejsou.

Patenty jsou obvykle platné po dobu 20 let, záleží na příslušné jurisdikci.

Existují některé okolnosti, za kterých nelze patentovou ochranu ani ochranu užitého vzoru poskytnout. Konkrétně jde o následující případy:

- objevy, vědecké teorie a matematické metody,
- estetické výtvořky,

- plány, pravidla a způsoby vykonávání duševních činností, hraní her a vykonávání obchodních činností, počítačové programy,
- podávání informací (např. tabulky, formuláře, typografické uspořádání),
- výtvořky a procesy, které odporují přírodním zákonům,
- vynálezy, jejichž průmyslové využití by odporovalo zásadám veřejného pořádku nebo etickým principům.

Užitný vzor se podobá patentu, kritéria pro získání tohoto typu ochrany však nejsou tak přísná, především pokud jde o kritéria týkající se tvůrčí úrovně a nezejmosti. Užitné vzory se udělují pouze v některých zemích a v závislosti na příslušné jurisdikci poskytují ochranu pouze na 7 až 10 let (národní specifika naleznete v národních přehledech). Vzhledem k méně přísné rešerši na stav techniky se užitné vzory obvykle udělují do 6 měsíců. Obzvláště vhodné se zdají být pro společnosti, které využívají inkrementální inovace.⁵

Hlavní obchodní činnost v textilním, kožedělném, obuvnickém a nábytkářském průmyslu sice není založena na patentech, ale spíše na právech k průmyslovým vzorům, na ochranných známkách a autorských právech, nicméně patenty se v těchto sektorech využívají, a to především v oboru technických textilií.

4. Napodobeniny a další nekalé obchodní praktiky

Napodobené výrobky jsou ty, jejichž vzhled úmyslně připomíná existující výrobek nebo pro něž je ochranná známka vytvořena tak, aby vypadala jako slavná známka. Často těží z pověsti nebo slávy existujícího výrobku. Tyto výrobky nebo ochranné známky jsou tak podobné, že se spotřebitelé mohou mylně domnívat, že se jedná o stejné výrobky nebo že jsou alespoň vyráběny stejnou společností.

Jako majitel firmy víte, že úspěch výrobku závisí na jeho rozpoznání spotřebiteli. Jedním způsobem, jak může majitel ochranné známky zlepšit úroveň jejího rozpoznání spotřebiteli, je použití odlišujícího vzhledu výrobku nebo obalu, používá se též pojem obchodní úprava nebo vnější vzhled, společně s jeho ochrannou známkou.

Napodobené výrobky poškozují majitele firmy i spotřebitele. Majitel firmy utrpí ztrátu, pokud si spotřebitel koupí napodobený výrobek, o němž se mylně domnívá, že

jde o originální výrobek dané firmy chráněný ochrannou známkou. Spotřebitel utrpí ztrátu, neboť napodobené výrobky často nedosahují stejné kvality jako originální výrobek chráněný ochrannou známkou.

Ve většině evropských zemí se mohou majitelé ochranných známek chránit proti výrobcům napodobených výrobků prostřednictvím právních předpisů o nekalém obchodování, pokud se výrobce napodobených výrobků jednoznačně snaží těžit z tvůrčího úsilí a investic majitele ochranné známky. Nekalá soutěž zahrnuje veškeré soutěžní jednání, které je v rozporu s poctivými praktikami v průmyslových či obchodních záležitostech, a rovněž veškeré jednání, které způsobuje záměnu s podnikem, výrobky nebo průmyslovými či obchodními aktivitami konkurence. Příkladem právního předpisu proti nekalým obchodním praktikám je směrnice EU o nekalých obchodních praktikách (2005/29/ES)⁶, která obsahuje ustanovení, jež mohou rozšířit rozsah ochrany proti napodobeninám.

Falešný popis

Stejně jako v případě napodobenin mohou být spotřebitelé uvedeni v omyl falešným popisem nebo falešným označením původu. Tyto podvodné praktiky spočívají v tom, že spotřebitelé jsou záměrně uváděni v omyl nepřesným údajem o materiálu nebo zemi původu daných výrobků, které se těší dobré pověsti. Umělé materiály se například prodávají jako kůže a obuv a jiné módní doplňky se označují *Made in Italy* nebo *Made in France*, i když se ve skutečnosti vyrábějí jinde. Tyto případy nepředstavují porušení práv k duševnímu vlastnictví a nápravu je třeba požadovat na základě ustanovení o klamavé reklamě nebo nekalých obchodních praktikách.

Další nekalé obchodní praktiky

Pokud vám podvodné nebo nezákonné obchodní chování konkurence způsobí ekonomické ztráty, můžete se odvolat na předpisy o nekalé soutěži. Existují dvě rozsáhlé kategorie nekalé soutěže nebo nekalých obchodních praktik:

- podniky, které přivádějí spotřebitele v omyl, pokud jde o původ výrobku,
- nekalé obchodní praktiky, kam patří veškeré ostatní jednání, které může způsobit škodu na základě nekalé soutěže. Časté pojmy, na které se můžete odvolat, jsou například „nebezpečí záměny“ nebo „přisvojení si dobré pověsti na trhu“.

5. WIPO: Co je užitný vzor? http://www.wipo.int/sme/en/ip_business/utility_models/utility_models.htm

6. <http://eur-lex.europa.eu>

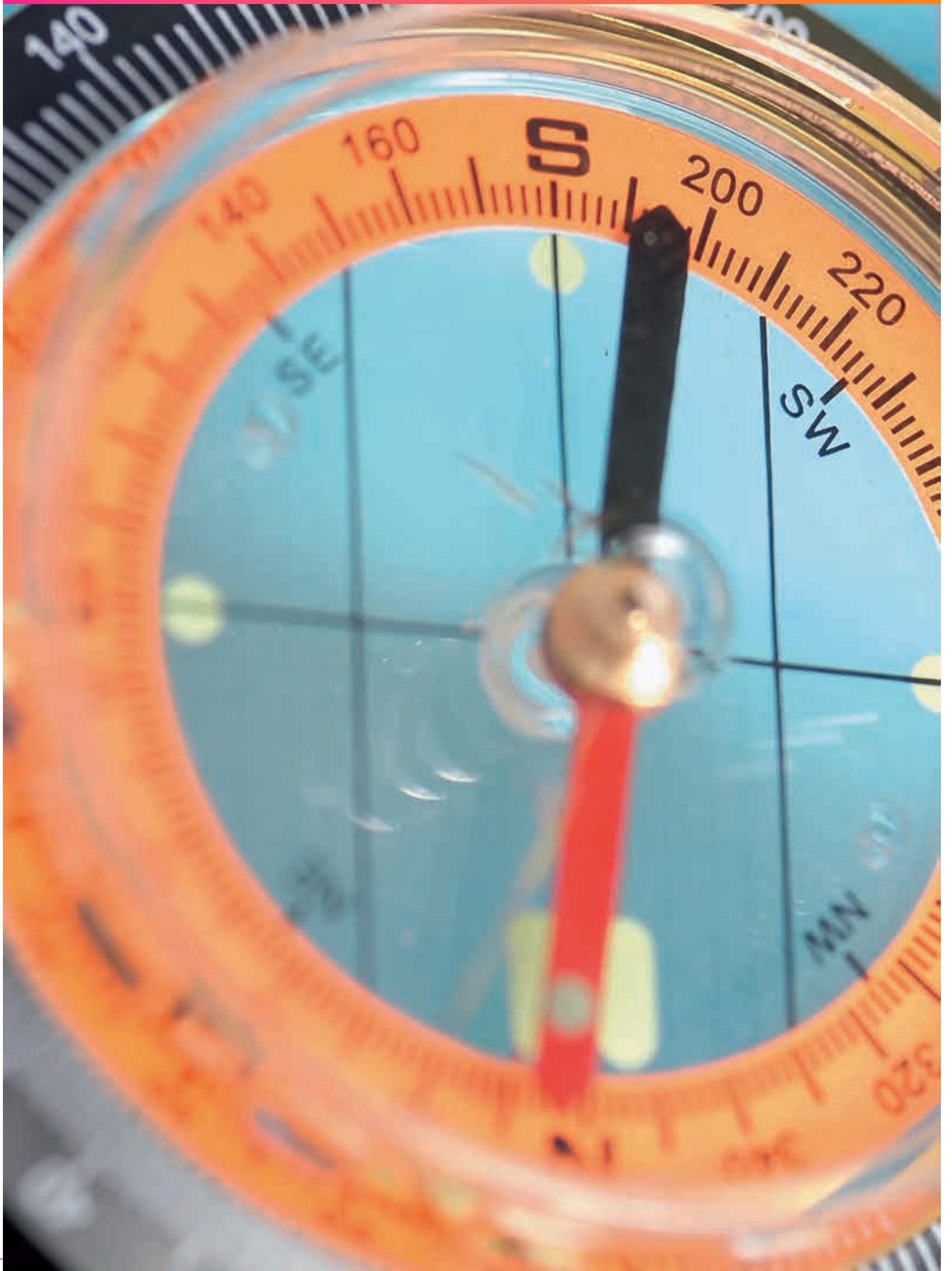
Vzhledem k tomu, že právní předpisy proti nekalým obchodním praktikám úzce souvisejí (ale přesto se liší) s předpisy, které se týkají duševního vlastnictví, podávají společnosti běžně stížnosti na základě práva o duševním vlastnictvím i na základě obchodního práva. Jednotlivé jurisdikce vykládají pojem „nekalý“ různě. Stejně tak se výklad tohoto pojmu liší u jednotlivých obchodních případů. Neexistuje tedy přibližné pravidlo, podle kterého lze předem určit, která opatření by bylo nejlepší použít.

Typickými příklady nekalých obchodních praktik jsou:

- porušení ochranné známky,
- nezákonná reklama a podivná prodejní taktika,
- krádež obchodního tajemství,
- nezákonné představení výrobků nebo služeb,
- porušení dohod o mlčenlivosti bývalými zaměstnanci,

Za nekalou soutěž lze rovněž považovat protiprávní užívání dalšího nehmotného majetku, který společnost vlastní.

Vytvořte si z duševního
vlastnictví hodnotu

Vytvořte si z duševního vlastnictví hodnotu

KROK 1: ZJIŠTĚNÍ, ZDA JSOU PŘEDMĚTY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ/VÝTVORY SKUTEČNĚ NOVÉ

Když vás napadne nový výrobek nebo design obuvi, oblečení, kabelek, nábytku atd., nebo když začnete uvažovat o logu nebo image pro odlišení své společnosti a marketing svých výrobků či značky, měli byste si položit otázku, zda jsou tyto myšlenky skutečně nové nebo zda je již někdo vynalezl (výrobky, vzory) nebo je používá (logo, známka atd.) a chrání je patentem, průmyslovým vzorem či ochrannou známkou. Pokud uvažujete o těchto formách ochrany (patent, průmyslový vzor, ochranná známka), je obzvláště důležité snažit se ujistit, že vaši myšlenka lze stále ještě poskytnout ochranu (především, že ji dosud nikdo jiný neužívá a nechrání).

V mnoha případech vám to ušetří čas a peníze, neboť je vždy lepší, když zjistíte, že něco je již na trhu a váš výrobek tak nelze chránit, ještě předtím, než zahájíte proces zápisu ochrany.

Proč se doporučuje provést rešerši na průmyslové vzory?

Pokud vám to čas a rozpočet dovolí, je rozumné provést před podáním přihlášky průmyslového vzoru rešerši. Pokud byly stejné nebo podobné vzory již někdy zveřejněny, váš vzor se vám možná nepodaří zapsat.

Je však třeba mít na paměti, že počet existujících vzorů (chráněných i nechráněných) je tak obrovský, že provedení důkladné rešerše na průmyslové vzory představuje velmi obtížný úkol. Někdy může být časově příliš náročné provádět před podáním žádosti o ochranu rešerše ve velkém počtu databází průmyslových vzorů a občas je tedy rozumnější a mnohem rychlejší požádat o ochranu průmyslového vzoru bez provedení podrobné rešerše. Navíc vám žádná rešerše nezaručí, že vzor lze skutečně zapsat. Cílem rešerše je přiměřeně zhodnotit vyhlídky na dosažení ochrany vzoru.

Pro provedení rešerše na průmyslové vzory můžete využít služeb patentového zástupce, rešerši můžete provést sami nebo můžete tento úkol přidělit zaměstnanci vaší společnosti, který je odpovědný za práva k duševnímu vlastnictví.

K provedení rešerše lze využít různé databáze. Některé bezplatné databáze, v nichž lze provádět rešerše na průmyslové vzory, uvádíme níže:

- Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM) (ochranné známky a průmyslové vzory Společenství) <http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/>
- nástroj pro provádění rešerší na průmyslové vzory UKIPO <http://www.ipo.gov.uk/types/design/d-os/d-find.htm>
- přihlášky ochranných známek a průmyslových vzorů WIPO <http://www.wipo.int/portal/index.html.en>

Proč se doporučuje provést známkovou rešerši?

Potřebujete zjistit, zda již jiná firma neužívá ochrannou známku shodnou nebo podobnou známce, kterou chcete užívat a/nebo chránit vy. Tak se ujistíte, že neporušíte práva k ochranným známkám jiných osob.

Pokud známkovou rešerši neprovedete, následky mohou být vážné. Záleží samozřejmě na rozsahu plánovaného užívání ochranné známky a na tom, kolik by vás stála změna známky, kdyby došlo ke známkové kolizi.

Pokud ochrannou známku, kterou chcete užívat, již zapsal někdo jiný, bude vám její užívání znemožněno. Soud bude navíc předpokládat, že jste o zápisu ochranné známky věděli, a bude na případ takto nahlížet. To znamená, že pokud ochrannou známku zneužíváte, budete označeni za úmyslného narušitele. Může se tedy stát, že budete povinni k náhradě škody a poplatků za právní zastoupení a že budete nuceni od užívání ochranné známky upustit.

Pro provedení známkové rešerše se doporučuje využít služeb patentového zástupce, který za vás podrobnou rešerši provede (neboť jde o časově náročnou činnost). Vyžaduje to však určité finanční zdroje na zaplacení odměny patentovému zástupci. Známkovou rešerši můžete rovněž provést sami nebo můžete tento úkol přidělit zaměstnanci vaší společnosti, který je odpovědný za práva k duševnímu vlastnictví.

K provedení rešerše lze využít různé databáze. Některé bezplatné databáze, v nichž lze provádět známkové rešerše, uvádíme níže:

- Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (**OHIM**) (ochranné známky a průmyslové vzory Společenství) - <http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/>
- přihlášky ochranných známek a průmyslových vzorů WIPO - <http://www.wipo.int/portal/index.html.en>
- Známkové rešerše umožňují i webové stránky Patentového a známkového úřadu USA (USPTO) (www.uspto.gov).
- nástroj pro provádění známkových rešerší UKIPO <http://www.ipo.gov.uk/types/tm/t-os/t-find.htm>
- Dalším zajímavým nástrojem je TrademarkBots (TrademarkBots.com), což je webová aplikace pro rešerše a sledování ochranných známek. TrademarkBots představuje pro majitele ochranných známek a patentové zástupce jednotný zdroj pro sledování a prověřování neoprávněného užívání ochranných známek.
- Kromě rešerší na zapsané ochranné známky (a přihlášky ochranných známek v řízení) můžete rovněž provést rešerši na nezapsané ochranné známky pomocí internetových vyhledávačů. Pokud například zadáte navrhovaný název do vyhledávacího pole na stránkách Google (www.google.com), získáte přehled, kde se název objevuje na webových stránkách, které vyhledávač Google indexoval. Žádný vyhledávač neprovede 100% vyhledávání, pro rešerši byste tedy měli využít několik vyhledávačů.

Proč se doporučuje provést patentovou rešerši?

Z důvodu nedostatku informací nebo času k provedení důkladné rešerše často dochází k tomu, že jsou existující vynálezy „vynalezeny“ znovu, problémy, které již byly vyřešeny, jsou „vyřešeny“ znovu a výrobky, které již jsou na trhu, jsou znovu „vyvinuty“. Toto duplicitní úsilí stojí evropský průmysl ročně miliony EUR.

Patenty představují zlatý důl informací. Přibližně 80 % technických informací je zveřejněno v patentové dokumentaci – a často nikde jinde.

Provádění patentových rešerší však není jednoduchý úkol. Patenty jsou uspořádány podle tříd a podtříd vynálezů, podobně jako jsou v knihovně uspořádány knihy. Díky tomuto systému třídění můžete nalézt a prozkoumat patenty, které patří do stejné třídy jako vaše myšlenky.

Když přijde vynálezce s myšlenkou, musí příslušná společnost určit, zda se do myšlenky vyplatí investovat. Vedení společnosti rovněž bude chtít vědět, do kterých oblastí investovat. Patentová analýza prozradí oblasti, které jsou již obsazené a přitahují zájem, a rovněž oblasti, ve kterých lze dosud něco podniknout a které pro společnost představují příležitost, jak zaplnit mezeru na trhu. Opravdu inovativní výzkumný tým může pomocí patentové analýzy dokonce předvídat budoucí vývoj v technologii a hospodářství.

Pro provedení patentové rešerše můžete využít služeb patentového zástupce, rešerši můžete provést sami nebo můžete tento úkol přidělit zaměstnanci vaší společnosti, který je odpovědný za práva k duševnímu vlastnictví.

K provedení rešerše lze využít různé databáze. Některé bezplatné databáze, v nichž lze provádět patentové rešerše, uvádíme níže:

- webový portál Evropského patentového úřadu Espacenet - <http://ep.espacenet.com/>
- Google Patents - <http://www.google.com/patents>
- nástroj pro provádění patentových rešerší UKIPO - <http://www.ipo.gov.uk/types/patent/p-os/p-find.htm>
- nástroj pro provádění patentových rešerší Patentového a známkového úřadu USA - <http://www.uspto.gov/patft/>
- přihlášky podle PCT organizace WIPO - <http://www.wipo.int>
- zdroj Patent Lens společnosti CAMBIA - <http://www.patentlens.net/>
- Singapurský úřad duševního vlastnictví – webové stránky Singapurského úřadu duševního vlastnictví obsahují odkazy na další stránky ve výsledcích vyhledávání (SurfIP.com) - <http://www.ipos.gov.sg/top-Nav/hom/>
- DEPATISnet - <http://depatisnet.dpma.de/>
- FILDATA - <http://www.fildata.it/>

Kromě těchto databází je rovněž možné provést rešerši na stránkách národních patentových úřadů. Zde je však třeba brát v úvahu skutečnost, že zeměpisné pokrytí může být omezeno na zemi, v níž patentový úřad sídlí.

Shrnutí

Mnoho lidí raději zaplatí za provedení rešerše profesionální rešeršní firmě, než aby ji prováděli sami. To je rozumné, pokud vaše finanční plány počítají s počátečními výdaji v částce několika set EUR, což je průměrná cena za provedení důkladné odborné rešerše. Pokud pro provedení rešerše využíváte služby patentového zástupce, měli byste si od něho vyžádat právní stanovisko k otázce právní jistoty navrhované ochranné známky, průmyslového vzoru nebo patentu vzhledem ke stávajícím zapsaným a nezapsaným právům.

Je však dobré vědět, že existují bezplatné vyhledávače (některé příklady jsou uvedeny výše) a soukromé vyhledávače (na základě předplatného nebo jednorázového poplatku), s jejichž pomocí můžete provádět základní rešerši sami.

Ať již zvolíte ten či onen přístup, vždy se vyplatí strávit určité množství času tím, že vyhledáte, co již na trhu existuje. Vyhnete se tak nákladným překvapením a vlastní nevědomosti o porušování práv jiné osoby.

KROK 2: ZHODNOCENÍ ÚROVNĚ RIZIKA U KAŽDÉHO INOVATIVNÍHO PŘEDMĚTU/TRHU/OBCHODU

Až určíte ty předměty duševního vlastnictví, které jsou skutečně inovativní a dodávají vaší společnosti přídavnou hodnotu, je na čase, abyste zvážili hlavní otázky, které pomohou určit úroveň rizika souvisejícího s předměty duševního vlastnictví a stanovit nejlepší strategii v oblasti práv k duševnímu vlastnictví.

Hlavní otázky, které byste měli zvážit před stanovením strategie v oblasti práv k duševnímu vlastnictví:

Rizika spojená s aktivy společnosti

- Je snadné napodobit vaše klíčové předměty duševního vlastnictví/výtvory? Je k jejich vývoji nutné konkrétní know-how nebo úsilí?
- Jaký by podle vás byl nejsnadnější způsob napodobování vašich vzorů: veletrhy, vzorky, zaslané výrobky, katalogy, internet atd.?
- Podepisují zaměstnanci při nástupu do zaměstnání (jako součást smluvních podmínek) a poté každoročně dohodu o mlčenlivosti nebo utajení?
- Jsou vaše vztahy s dočasnými externími zaměstnanci ošetřeny podrobnou smlouvou nebo dohodou o utajení obsahující konkrétní ustanovení o právech k duševnímu vlastnictví?

Rizika spojená s obchodními a distribučními aktivitami

- Jak se účastníte hlavních veletrhů: (viz konkrétní doporučení v části *Nebezpečí hrozící na veletrzích a výstavách*).
 - Představujete každou sezónu nové vzory?
 - Účastní se za vás veletrhů zástupce nebo třetí osoba?
- Jaká je organizace vaší prodejní a distribuční sítě:
 - Jednáte v jednotlivých zemích prostřednictvím externích zástupců/třetích osob nebo přímo se zákazníky?
 - Jsou vaše vztahy s externími zástupci/třetími osobami ošetřeny podrobnou smlouvou nebo dohodou o utajení obsahující konkrétní ustanovení o právech k duševnímu vlastnictví?
 - Jste dostatečně informováni o obchodní činnosti svých zákazníků?
 - Jsou transakce s vašimi zákazníky chráněny nějakou smlouvou nebo dohodou o utajení obsahující konkrétní ustanovení o právech k duševnímu vlastnictví?
 - Chráníte své předměty duševního vlastnictví i ve vztahu k potenciálním partnerům či zákazníkům, s nimiž jste neuzavřeli obchod?
 - Organizujete přepravu výrobků sami? Jsou vaše obaly nápadné? (ochranná známka – popis obsahu atd.)
- Jak vaši konkurenti nakládají se svými právy k duševnímu vlastnictví?
 - Chrání své předměty duševního vlastnictví?
 - Napodobuje je někdo?

Rizika spojená s výzkumem a vývojem, návrhářstvím, nákupem, výrobou

- Které fáze hodnotového řetězce zajišťujete ze zdrojů mimo společnost?
- Zahrnují tyto fáze klíčové informace nebo znalosti, které by mohly externím partnerům umožnit kopírování vašich předmětů duševního vlastnictví?
- Jsou vaše vztahy s těmito partnery ošetřeny podrobnou smlouvou nebo dohodou o utajení obsahující konkrétní ustanovení o právech k duševnímu vlastnictví?
- Jak dobře znáte své obchodní partnery?
 - Kdo jsou jejich partneři?
 - Zadávají vaše procesy subdodavatelům?
 - Spolupracují s vaší konkurencí?
 - Navštěvujete je často?
- Uzavřeli jste s nimi dohodu o právech k duševnímu vlastnictví (licence atd.)? Je tato dohoda výhradní

nebo nevýhradní? Umožňuje vašemu partnerovi poskytování podlicencí?

Připravenost, povědomí a akceschopnost

- Jak hodnotíte své znalosti o tom, jak reagovat na pirátství a napodobování?
- Používáte pro správu práv k duševnímu vlastnictví konkrétní postupy?
- Jsou ve vaší společnosti zavedeny mechanismy pro odhalování pirátství a napodobování?
- Je odpovědnost za oblast práv k duševnímu vlastnictví ve vaší společnosti jasně určena?
- Máte pro každý předmět duševního vlastnictví k dispozici všechny dokumenty pro případ, že byste museli prokazovat jeho inovační a principiální úroveň?

Nebezpečí hrozící na veletrzích a výstavách

Tento problém znepokojuje především právě textilní a oděvní, obuvnický, nábytkářský a kožedělný průmysl. Vzory předváděné na mezinárodních veletrzích jsou často jednoduše „uloupeny“ ještě předtím, než dospějí do výrobní a marketingové fáze.

S využitím návrhářů, kteří mají zkušenosti s prakticky okamžitou reprodukcí vzorků či nákrešů, je to ještě snadnější. Poté se zadá objednávka v některé z třetích zemí, v nichž je levná pracovní síla, a na evropský trh se tyto výrobky vrátí se vzorem, který si návštěvníci veletrhu oblíbili a který bude v dané sezóně úspěšný. V mnoha případech jsou napodobovatelé rychlejší než vy a příslušný výtvarník zapíše pod svým jménem ještě během veletrhu.

Někteří pořadatelé textilních a oděvních veletrhů jsou si toho vědomi a již přijali vlastní etické zásady¹ a pravidla proti napodobování.²

Ne všechny obchodní veletrhy však mají stejný přístup. Uvádíme několik doporučení, co byste měli provést před vystavením vzorů/výtvarů na veletrhu, abyste minimalizovali svá rizika:

1. Příklady: Heimtextil v Německu nebo Premiere Vision ve Francii.
2. Příklad: Heimtextil nepovoluje pořizovat během veletrhu fotografie. Další informace o zásadách a všeobecných pravidlech uplatňovaných pořadateli akcí, jako je módní veletrh v Kuang-čou a Hongkongu (pořádá HKTDC), naleznete na následujících webových stránkách: www.cantonfair.org.cn www.tdctrade.com

- Přesvědčte se, zda v dané zemi neporušujete chráněný průmyslový vzor.
- Zajistěte, abyste v dané zemi těžili z ochrany proti napodobeninám (autorské právo, nezapsané právo, zapsané právo).
- Pokud váš výtvar může být v dané zemi chráněn autorským právem, ujistěte se, že jste schopni prokázat určité datum vytvoření nebo zveřejnění: Můžete k tomu využít fotografie vzoru pořízené během veřejné události, výtisk publikace obsahující fotografii vzoru, publikaci na webových stránkách, v novinách nebo katalogu, úřední dopis od právníka během veřejné události. Existuje mnoho dalších způsobů, jak prokázat datum vytvoření. Můžete například sami sobě zaslat dopis obsahující výtvar a tento dopis ponechat neotevřený.
- Pokud předvedete svůj výtvar v některé zemi EU, můžete při obraně proti napodobeninám v dotyčné zemi těžit z autorskoprávní ochrany nebo ochrany nezapsaných práv (autorské právo v závislosti na příslušné zemi, nezapsaný průmyslový vzor Společenství, nezapsaný průmyslový vzor ve Velké Británii). Stejně jako v jiných zemích se ujistěte, že jste schopni prokázat určité datum zveřejnění. Nezapomínejte, že zapsaný i nezapsaný průmyslový vzor Společenství je chráněn pouze v EU.
- Vezměte v úvahu, že zveřejnění vzoru v určité zemi může zamezit zápisu průmyslového vzoru v dané zemi tím, že nebude splněna podmínka novosti. Je tedy důležité, abyste měli k dispozici i jinou možnost ochrany výtvaru v dotyčné zemi, a to před veletrhem i po něm.
- Pamatujte, že některé smlouvy bude možná nutné upravit tak, aby se zamezilo případnému zveřejnění výtvaru bez vašeho souhlasu. Vztahy se svými partnery byste měli ošetřit podrobnou smlouvou nebo dohodou o utajení obsahující konkrétní ustanovení o právech k duševnímu vlastnictví.

Možné příznaky toho, že vás někdo napodobuje

Je velmi důležité sledovat trh a odhalit případné napodobování již na počátku. Jde o klíčový krok, který vám umožní včasnou reakci a přijetí adekvátních opatření při konfrontaci s touto situací.

Je nutné kontrolovat konkrétní záležitosti a situace, které se vyplatí analyzovat. Níže uvádíme určitá vodítka, která vám pomohou odhalit, že vás někdo napodobuje nebo bude napodobovat.

- Objem vašeho prodeje na daném trhu klesá, aniž by k tomu byl konkrétní důvod.
- Vaše výrobky jsou náhle foceny nebo je lze spatřit v zemích, ve kterých se neprodávají.

- Kolega vám vysloví uznání za průnik na trh země, kde ve skutečnosti nejste přítomni.
- Vaši zákazníci trvají na snížení ceny tak, aby odpovídala ceně konkurence na daném trhu: někdo pravděpodobně na trhu nabízí podobné výrobky za nereálně nízkou cenu.
- Výrobky opatřené vaší ochrannou známkou se prodávají za výrazně zlevněné ceny nebo v neautorizovaných obchodech a prodejnách.
- Na obchodním veletrhu, v obchodě, na ulici, na internetu či jinde spatříte výrobek, který je velice podobný vašemu výrobku.
- Vzorky, které jste s sebou vzali na obchodní veletrh, náhle zmizely.
- Někdo napodobuje vaši přímou konkurenci.
- Obdržíte oznámení od celního úřadu o tom, že zadržel podezřelé výrobky podobné vašim.
- Na obalech je rozmazané písmo či slova s pravopisnými chybami, nebo na nich chybí kódy výrobce, ochranné známky, patentové údaje, údaje o autorských právech a jiné informace, které lze jinak na výrobku nalézt.
- Zjistili jste ohlas na své výrobky ze zdrojů jiných, než je vaše společnost a distributoři.
- Váš dlouhodobý zákazník vás požádá, abyste mu znovu vysvětlili konkrétní výhody vašeho výrobku v porovnání s neznačkovými výrobky.
- Značka na trhu a u zákazníků ztrácí prestiž.
- Vaše výrobky nosí jednotlivci z jiných oborů pracovní činnosti či s jiným sociálním postavením, než je typické pro váš trh (to je relevantní především v případě prestižních značek).
- Začínají vám přicházet stížnosti na kvalitu vašich výrobků nebo se doslechnete o nepříznivých zdravotních účincích výrobku na spotřebitele, například v důsledku nízké kvality látky či tkaniny, toxických nebo škodlivých barviv atd.
- Některý z vašich výrobců či distributorů často pracuje nezávisle, vyhýbá se úzké spolupráci s vaší společností a podává o své obchodní činnosti velmi kusé informace.
- Začínají vám přicházet nabídky od obchodních konzultantů, kteří vám chtějí poskytnout služby v oblasti boje proti napodobeninám.
- Někdo se snaží jinde ve světě zaregistrovat název vaší společnosti.
- Ceny konkrétních surovin nebo součástí potřebných pro váš výrobek začínají stoupat, aniž by k tomu byl konkrétní ekonomický důvod.
- Někteří obchodní zástupci či návrháři v poslední době opustili vaši společnost a vy máte podezření, že pracují na stejném trhu pro někoho jiného.

Nejlépeším způsobem, jak odhalit, zda vás někdo napodobuje, je použít vlastní zdroje: těmi jste přímo vy, vý-

sledky vaší společnosti, prodejní výsledky a vaši zaměstnanci na jedné straně, a návrháři, výrobní a distribuční partneři či subdodavatelé na straně druhé, a rovněž vaši zákazníci, kteří jsou fyzicky přítomni na domácích i zahraničních trzích. Pokud se vám s nimi podaří vybudovat solidní partnerství a udržet s nimi přímý a častý kontakt, budou představovat váš nejlepší zdroj informací. To může vyžadovat určité množství času a finančních prostředků – toto úsilí vám však nepochybně ušetří peníze a čas později, protože případné napodobování zjistíte včas a nikoli, až již bude pozdě.

Na závěr lze říci, že hodnocení úrovně rizika hrozícího předmětu duševního vlastnictví v předstihu je klíčem k určení, zda se tento předmět vyplatí chránit prostřednictvím práv k duševnímu vlastnictví nebo jiným způsobem, např. konkrétním smluvním ustanovením. Toto hodnocení je nutné provádět mimo společnost i v jejím rámci, neboť riziko může existovat ve stejné zemi, ve stejném regionu a dokonce i uvnitř společnosti.

Na výsledcích zhodnocení úrovně rizika staví interní strategie pro kontrolu a správu práv k duševnímu vlastnictví, která je popsána v kroku 4.

KROK 3: VYDĚLÁVÁNÍ PENĚZ A VYTVÁŘENÍ HODNOTY PROSTŘEDNICTVÍM DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Přímé výhody

Prodejem, nákupem či poskytnutím licence na duševní vlastnictví lze vytvářet významný zisk. Kvůli nedostatečnému povědomí o obchodních příležitostech, které duševní vlastnictví nabízí, však většina z nich zůstává nevyužita.

Podívejte se tedy, jak se tomu můžete vyhnout.

Nalezení správného partnera

V poslední době vznikly různé obchodní burzy zaměřené na duševní vlastnictví, jejichž účelem je zprůhlednit trhy a poskytnout majitelům duševního vlastnictví lepší přehled o tom, co kdo vlastní. Tyto burzy mají za cíl přivádět dohromady kupce a prodejce. Stejně jako jiné internetové burzy, např. e-Bay, pomáhají burzy duševního vlastnictví firmám zjistit, zda mohou poskytnout licenci na různé formy svého duševního vlastnictví.³

3. UK IPO: How licensing intellectual property can help your business (Jak může poskytnutí licence na duševní vlastnictví

Dalším užitečným nástrojem, díky kterému můžete objevit potenciálního prodejce, kupce, poskytovatele nebo nabyvatele licence na duševní vlastnictví, jsou databáze duševního vlastnictví. Čím komplexnější je databáze, tím je větší šance, že pro své duševní vlastnictví najdete partnera nebo že potenciální partner najde vás. Další možností pro přímou komercializaci duševního vlastnictví jsou aukce. V současné době se sice využívají především pro patenty, neexistuje však důvod, proč by se i další formy duševního vlastnictví neměly prodávat v aukcích, kde dražitelé nabízejí cenu za konkrétní duševní vlastnictví, které je poté prodáno vítěznému dražiteli.

Potenciální poskytovatele či nabyvatele licence lze nalézt i prostřednictvím sítí. Vhodným způsobem pro nalezení zajímavého obchodního partnera může být například účast na schůzkách sdružení Licensing Executive Society (LES). Další informace naleznete na stránkách <http://www.les.org>.

Uzavření obchodu

Existují různé formy prodejních a licenčních smluv a dohod (např. dohoda o výlučné a nevýlučné licenci či dohody typu „creative common licence“). Pokud zahájíte jednání s potenciálním kupcem nebo nabyvatelem licence, měli byste dobře vědět, jakou má vaše duševní vlastnictví cenu a co vlastně nabízíte.

Svou vyjednávací pozici posílíte, pokud víte, jak solidní je vaše duševní vlastnictví z právního hlediska, jaká je pravděpodobnost, že odolá možným útokům, jak dlouho bude trvat ochrana a na jaké trhy se vztahuje. Rovněž byste měli být schopni potenciálního kupce nebo nabyvatele licence přesvědčit o obchodním významu, který pro něj vaše duševní vlastnictví má, tj. jak vlastnictví ochranné známky, patentu, autorského práva atd. zvýší jeho příjmy.

Co by měla smlouva obsahovat?

Smlouva by měla řešit všechny konkrétní otázky týkající se ceny, licenčních poplatků, smluvních stran. Mělo by v ní být jednoznačně uvedeno, co se prodává nebo na co se poskytuje licence, za jakých podmínek se duševní vlastnictví poskytuje, podrobné údaje o ochraně a porušování duševního vlastnictví. Dále by měla obsahovat ustanovení o mlčenlivosti a záležitosti související se zá-

rukou a odpovědností. Ujistěte se, že platbu či licenční poplatky obdržíte včas.⁴

Prodej, nákup nebo poskytnutí licence na duševní vlastnictví mohou být velmi výhodné pro obě strany

Všechny tyto obchody mohou přinést značné peněžní částky. Kromě toho nabízejí kupci i prodejci a poskytovatelům i nabyvatelům licence další příležitosti. Lze hovořit o vytváření finančních prostředků z duševního vlastnictví, které společnost pro svůj obchodní model přímo potřebuje.

Na co si dávat pozor?

Pokud poskytujete licenci na své duševní vlastnictví, existuje určité riziko, že nabyvatel licence nebude dostatečně výkonný, aby duševní vlastnictví proměnil v úspěšný zdroj příjmu. V takovém případě bude poskytovatel licence odpovědný za poskytnutí potřebného know-how a podpory, jejíž udržování může být nákladná záležitost. Je tedy důležitý rozumný výběr partnera.

Využívání příležitostí

Účinná a efektivní komercializace duševního vlastnictví zahrnuje kritické a tvůrčí myšlení i neustálé hledání nových příležitostí. Pro hledání potenciálních poskytovatelů nebo nabyvatelů licencí lze využít různé nástroje. Choďte se těchto příležitostí a prozkoumejte, jak může obchodní činnost založená na duševním vlastnictví dosáhnout nové dimenze.

Nepřímé výhody

Kromě toho, že duševní vlastnictví prostřednictvím komercializace vytváří nový příjem, může také zvýšit konkurenceschopnost tím, že společnosti přinese důležité nepřímé výhody:

Zvyšování hodnoty společnosti

Vhodná správa předmětů duševního vlastnictví v obchodním nebo marketingovém plánu pomůže zvýšit hodnotu společnosti v očích finančních institucí a inves-

tví pomocí vaší firmě) - <http://www.ipo.gov.uk/licensingbooklet.pdf>

4. The Waterfront Partnership: Licensing IP (Poskytování licencí na duševní vlastnictví) - <http://www.waterfrontsolicitors.com/intellectual-property>

torů, kteří pozorně sledují nehmotný majetek. V tomto smyslu se hodnocení a správa předmětů duševního vlastnictví stávají ústředními otázkami při strategickém rozhodování.

Prohlubování strategického spojení

Konkurenceschopnost mnoha společností závisí na jejich schopnosti převést duševní vlastnictví a další nehmotný majetek do svých výrobních postupů uplatňovaných ve světě. Duševní vlastnictví je jedním z faktorů při tomto rozhodování, neboť firmám umožňuje přesouvat inovační aktivity do zahraničí, věnovat více zdrojů inovačním a řídicím aktivitám v rozvinutých zemích a rozšiřovat působení na rozvojových trzích.

Duševní vlastnictví prohlubuje strategické spojení s klíčovými partnery v rámci hodnotového řetězce a současně zakládá efektivnější, jednoznačnější, bezpečnější a trvalejší vztahy. Při zahájení strategických jednání je žádoucí podepsat dohody o utajení a písemně vypracovat konkrétní smluvní ustanovení. Při zakládání partnerství je třeba určit pravidla týkající se duševního vlastnictví. To nepochybně přispěje k ujasnění a konsolidaci vztahu s partnery a k posílení obchodních aktivit.

Zvýšený podíl na trhu

Pro všechny firmy jsou hlavním zdrojem náskoku před konkurencí inovace a originální a tvůrčí vyjádření. Ochrana předmětů duševního vlastnictví společnosti zajišťuje exkluzivitu, snižuje riziko porušování práv k duševnímu vlastnictví jiných osob a chrání proti napodobování. Tato exkluzivita poskytuje společnosti náskok před konkurencí, které dokonce může znemožnit uvedení nového výrobku nebo vzoru na trh nebo obsazení konkrétní mezery na trhu.

V důsledku toho lze duševní vlastnictví využít ke zvýšení prodeje na stávajících trzích, k otevření dveří na nové potenciální trhy a k získání nových příležitostí, což vede ke zvýšení podílu na trhu.

Zajištění návratnosti investic do výzkumu a vývoje

Správa duševního vlastnictví umožňuje zajištění návratnosti investic do výzkumu a vývoje. Není nic horšího, než když někdo napodobuje vaše inovační úsilí. Použijete-li nástroje k ochraně duševního vlastnictví, můžete si uchovat kontrolu nad svými předměty duševního vlastnictví a zajistit rentabilitu investice.

Vytváření zdravé společnosti

Společnost musí chránit své základní znalosti a bránit unikání důvěrných znalostí do rukou lidí mimo firmu. Společnost disponující výhradními předměty duševního vlastnictví a solidními základními znalostmi je silná společnost, která motivuje své zaměstnance a přitahuje zájem potenciálních partnerů. Pokud společnost a její zaměstnance formálními i neformálními metodami zapojíte do ochrany jejích předmětů duševního vlastnictví, přispějete k vytvoření zdravé společnosti.

Umožnění daňové optimalizace

V některých zemích vedou aktivity související s inovací a výzkumem a vývojem k uplatnění daňových stimulů, především pokud jde o daň z příjmu právnických osob. Společnosti například mají možnost odepsat výdaje související s těmito aktivitami nebo jejich část odečíst z daňového základu. Existuje rovněž daňové zvýhodnění v souvislosti s duševním vlastnictvím, pokud příjmy plynou z patentů, průmyslových vzorů, obchodních tajemství nebo topografií, neboť tento příjem je v mnoha případech od daně osvobozen. Nezapomeňte si možnost těchto výhod ověřit u národního daňového úřadu.

Náhrada škody za napodobování

Stojí za zmínku, že pokud vás někdo napodobuje, můžete po odhalení takového porušování práv získat výhody prostřednictvím občanskoprávní žaloby nebo trestní stížnosti (záleží na konkrétním případě). V mnoha případech vede soudní žaloba k platbě náhrady škody vlastníku práv k duševnímu vlastnictví, a to i za nezapsaná práva, jako je nezapsaný průmyslový vzor Společenství.

Směrnice EU o vymáhání práv k duševnímu vlastnictví se tímto problémem zabývá (článek 13) a navrhuje kompenzační náhradu škody odpovídající skutečné škodě (včetně ušlého zisku), kterou vlastník práv utrpěl v důsledku jejich porušení. Náhradou škody se nemá pouze kompenzovat ztráta, kterou vlastník práv utrpěl, ale může se vzít v úvahu rovněž ušlý zisk⁵.

Finanční prostředky lze získat i bez soudního projednávání, a to jednáním s narušitelem nebo pomocí alternativního způsobu řešení sporů, jako je zprostředkování. Výsledkem může být i ujednání s narušitelem o poskytnutí licence na užívání vašeho průmyslového vzoru, ochranné známky nebo patentu za poplatek. Jako

5. Směrnice č. 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004, o vymáhání práv k duševnímu vlastnictví

první krok je tedy vhodné zaslat osobě nebo firmě, kterou podezříváte z napodobování svých práv k duševnímu vlastnictví, opatrně formulované upozornění s žádostí o upuštění od porušování práv a náhradu škody. Tento postup může být obzvláště úspěšný, pokud narušitel jednal v dobré víře a koupil tato práva od jiné (nepoctivé/porušující) společnosti. Díky této strategii můžete najít nové potenciální klienty bez vynaložení velkého úsilí a investic.

Nebude-li tento postup účinný, pořád ještě se můžete uchýlit k právní žalobě.

Náklady a způsoby jejich snižování

Je třeba podotknout, že některé země přijaly na vnitrostátní úrovni opatření za účelem pomoci malým a středním podnikům (MSP) se snižováním nákladů souvisejících s ochranou duševního vlastnictví. Úřad duševního vlastnictví Velké Británie například zrušil poplatky za přihlášení duševního vlastnictví.

V Německu právní předpisy výslovně stanoví, že přihlašovatelé mají nárok na výraznou slevu z poplatků za přihlášení duševního vlastnictví, pokud prokážou potřebu financí a pokud je pravděpodobné, že jejich inovace bude úspěšná. Vyplatí se tedy zkontrolovat příslušné právní předpisy jednotlivých zemí.

Rovněž upozorňujeme, že některé země nabízejí přímé dotace a podpory určené pro zlepšovatele a k ochraně jejich práv k duševnímu vlastnictví.

Obecné pravidlo zní, že byste se vždy měli obrátit na místní úřady a zjistit, zda existují programy dotací nebo subvencí, které byste mohli využít.

Následující informace mohou být užitečné (přestože nejsou zdaleka vyčerpávající):

- <http://www.scottishbusinessgrants.gov.uk/rsa/999.html>

Iniciativa Smart Scotland nabízí řadu dotačních programů pro inovativní MSP, které se zaměřují na náklady spojené s ochranou duševního vlastnictví.

Ve Španělsku mohou MSP chránit své duševní vlastnictví s využitím několika konkrétních dotací a subvencí. Ty se poskytují na celostátní úrovni (ministerstvo průmyslu, turismu a obchodu) a rovněž na regionální úrovni (viz příklady konkrétních dotací souvisejících s duševním vlastnictvím: Katalánsko, Extremadura, Aragón, Baskicko atd.).

Další informace naleznete na stránce úřadu OEPM věnované dotacím a subvencím: www.oepm.es, v sekci „subsidies and grants (subvence a dotace)“, případně zašlete e-mail na adresu subvenciones@oepm.es.

S iniciativou SIGNO německého spolkového ministerstva pro vzdělávání a výzkum souvisejí různé dotační programy pro MSP zaměřené na spolufinancování určitých opatření týkajících se duševního vlastnictví v Německu.

Na náklady spojené s poplatky patentovému zástupci se obvykle programy veřejného financování nevztahují. Často jsou přitom výrazně vyšší než skutečné poplatky za ochranu duševního vlastnictví. Pokud se tedy obrátíte na patentového zástupce, měli byste být opatrní a měli byste se ujistit, jaké poplatky vám bude účtovat.

Vedení soudních sporů může být velice nákladné, především na mezinárodní úrovni. Abyste tyto náklady zvládli, možná se vám podaří uzavřít pojistku na duševní vlastnictví, která bude krýt některé náklady spojené s vedením soudních sporů. Informace naleznete na příslušných webových stránkách pojišťovacích společností. Dalším možným způsobem, jak udržet náklady spojené s vedením soudních sporů na přijatelné úrovni, je usilovat o přátelské urovnání sporů prostřednictvím zprostředkování a arbitráže.

KROK 4: PŘÍPRAVA STRATEGIE V OBLASTI DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Mnoho malých a středních podniků (MSP) v kožedělném průmyslu – možná i vaše firma – začínalo jako řemeslná výroba. V tom okamžiku duševní vlastnictví zatím zdaleka nepředstavuje klíčovou otázku. Začínáte tím, že sledujete, co dělají jiné firmy, a snažíte se získat místo na trhu výrobou podobných věcí. Záhy si uvědomíte, že chcete-li růst a rozvíjet se, musíte vyrábět jiné výrobky než ty, které již na trhu jsou. Rozvíjíte vlastní charakteristický styl a s přicházejícím úspěchem výrobků se začínáte strachovat o bezpečnost firmy, kterou jste vybudovali. A v tomto okamžiku do hry náhle vstupují práva k duševnímu vlastnictví.

Všechny MSP v kožedělném průmyslu však takto nezačínají. Některé jsou si od samého začátku dobře vědomy rozdílů svého obchodního modelu. Ten vychází z originální myšlenky, inovativní obchodní koncepce nebo technické inovace výrobního postupu, výrobku či jiného prvku. Patří-li vaše firma k tomuto typu, byla ochrana duševního vlastnictví pravděpodobně vaší hlavní starostí již při vstupu na trh.

Otázka práv k duševnímu vlastnictví a jejich případné ochrany nakonec vyvstane, a to bez ohledu na to, jak firma v kožedělném průmyslu začínala. A až k tomu dojde, pochopíte, že potřebujete strategii.

Jakou ochranu použít pro jednotlivé předměty duševního vlastnictví?

Ať už plody své představivosti v podobě výrobků nebo postupů chráníte či nikoli, představují ten nejhodnotnější majetek firmy. Vždyť právě tak naplňujete očekávání spotřebitelů, vyplňujete mezery na trhu a vymezujete se vůči konkurenci. Správa duševního vlastnictví a inovací vyžaduje stejnou pozornost jako výroba a distribuce, pro které si samozřejmě strategie a cíle stanovíte.

V kožedělném průmyslu jsou tyto pojmy stejně důležité jako v jakémkoli jiném průmyslu. A možná ještě důležitější, pokud přihlídneme k nárůstu počtu kožených výrobků zabavených každý rok celními orgány EU nebo úřady pro dozor nad trhem členských států EU.

To, že kůži mnoho lidí považuje za komoditu, neznamená, že ji nelze chránit právy k duševnímu vlastnictví jako konkrétní výrobek s vlastní odlišnou charakteristikou. A to, že zpracování kůže patří mezi nejstarší lidské činnosti, neznamená, že se dnešní výrobci nemusí potýkat se stejnými obchodními problémy jako společnosti z oboru špičkových technologií. Postupy při výrobě kožených výrobků, inovativní textura, originální povrchové vzory i barevné odstíny – to všechno může být předmětem pirátství a napodobování, které vlastníkům práv k duševnímu vlastnictví působí značné hospodářské škody.

Jako výrobce kožených výrobků, opasků, kabelek či koženého oblečení jistě máte obchodní strategii. V každém pododvětví existuje mnoho různých způsobů přístupu ke stejné ekonomické aktivitě. Možná se v některé z níže uvedených strategií poznáte:

1. Možná fungujete výhradně na subdodavatelské bázi, používáte všeobecně známou technologii a třeba i suroviny a vzory dodávané zákazníkem. V

takovém případě pravděpodobně nebudete mít rozpracovanou rozsáhlou strategii v oblasti duševního vlastnictví. Pokud však používáte proces, který je z důvodu použité receptury nebo uplatněné techniky jedinečný, měli byste zvážit ochranu obchodního tajemství a vypracování smluvních ujednání se zaměstnanci, dodavateli a zákazníky.

2. Možná prodáváte své výrobky výhradně na místním trhu a nemáte téměř žádné konkurenty, kteří by vaše výrobky chtěli napodobovat. Možná se ani o duševní vlastnictví příliš nezajímáte. Pokud však při výrobě používáte vzor, který by bylo možné chránit autorským právem, doporučujeme vám vypracovat strategii v oblasti duševního vlastnictví zaměřenou na kontrolu vzorů a ověření této možnosti.
3. Jako výrobce kožených výrobků jste možná vyvinuli inovativní přívěsek či popruh kabelky nebo zvláštní koncepci, která určuje jistou řadu výrobků. Možná jste vybrali konkrétní design nebo vzor, který se opakuje ve všech výtvorech. Třeba je originální tvar vašeho zboží. Nebo je klíčem k úspěchu vaše osobnost a chcete ji využít pro libovolný typ výrobku včetně koženého zboží. Vhodným nástrojem pro zabezpečení exkluzivity na trhu může být strategie v oblasti duševního vlastnictví zaměřená na ochranné známky a práva k průmyslovým vzorům nebo na autorská práva a patenty.

To byly pouze některé obchodní příklady. Skutečnost je mnohem rozmanitější. Tyto příklady by vám však měly pomoci ocenit význam ochrany průmyslového či duševního vlastnictví pomocí nástrojů, které jsou přizpůsobeny pro potřeby konkrétního předmětu duševního vlastnictví.

Avšak bez ohledu na typ obchodní činnosti, kterou provozujete, platí, že při tvorbě vlastní strategie v oblasti duševního vlastnictví se musíte řídit podle určité metodiky. Nejdříve si ale uspořádáme a shrneme to, co již víme.

Následující tabulka vám představí klíčové body, kterým se budete muset ve strategii v oblasti duševního vlastnictví věnovat:

Předmět/ identifikované riziko	Zeměpisné pokrytí/ potřeba/trh	Rozhodnutí	Očekávaný prospěch/cíl MSP	Priorita	Další kroky – zúčastněné osoby	Předpokládané náklady
konkrétní receptura používaná v postupu	celý svět	obchodní tajemství	pro konkurenci je zjištění složení receptury téměř nemožné nebo by trvalo tak dlouho, že až složení zjistí, nebude na trhu poptávka; zaměřit se na novou tajnou recepturu	1	ujistit se, že některé kroky postupu provádím pouze já nebo X	žádné náklady
značka	EU, USA, Japonsko	ochranná známka	ujistit se, že na cílových trzích mě nikdo nemůže napodobovat	1	zápis, na starost má Z	zjistit náklady
vzor X	Asie, Evropa	zapsaný průmyslový vzor	vstup na nový trh	1	na starost má X	zjistit náklady
patent Y	USA	poskytnout licenci na patent v zemi	příjem z poskytnutí licence – 1 milion EUR	2	identifikace distr.sítě, na starost má Y	zjistit náklady
výrobek Z	celý svět	bez ochrany	ujistit se, že máme připraveny všechny potřebné dokumenty a kroky pro případ napodobování	3	na starost má X	žádné náklady
smlouvy se subdodavateli	Indie	smluvní doložka	chránit a ujasnit vztah s výrobcem	2	na starost má X	žádné náklady

Stanovení provozních postupů a zdrojů

Dalším bodem, kterému se budete muset ve strategii v oblasti duševního vlastnictví věnovat, je otázka zdrojů.

Jakmile vám začnou přibývat práva k duševnímu vlastnictví, uvědomíte si, že je nemůžete spravovat sami. Bude nutné rozdělit povinnosti a úkoly, budete potřebovat lidi, kteří by se vašimi právy k duševnímu vlastnictví zabývali a odborně řešili problémy, které z nich vyplynou. Jinými slovy, za účelem účinné správy práv k duševnímu vlastnictví je nutné stanovit provozní postupy a mobilizovat lidské a finanční zdroje ve společnosti.

Pokud jde o zdroje, je nutné zvážit následující otázky:

- Provozní zdroje
 - definujte role jednotlivých oddělení,
 - zadáte správu duševního vlastnictví subdodavateli?
- Finanční zdroje
 - naplánujte interní rozpočet (ochrana, obnova, náklady na soudní spory),
 - požádejte o možné externí dotace a subvence.
- Administrativní zdroje
 - máte k dispozici všechny dokumenty potřebné k ochraně příslušného předmětu duševního vlastnictví?
 - existují jednoznačné provozní pravomoci pro případ napodobování?

Pokud jde o postupy:

- Sledování a obnova značky, technologií a inovací
 - postupy nutné pro zajištění toho, že daný předmět duševního vlastnictví nelze snadno napodobovat a že v případě zjištění napodobenin budou podniknuta správná opatření,
 - postupy nutné pro zajištění pravidelné kontroly práv k duševnímu vlastnictví souvisejících s danou technologií, inovací nebo ochrannou známkou, pokud jde o jejich možnou obnovu na různých trzích, kde jsou zapsaná, a
 - postupy nutné pro zajištění toho, že stávající/budoucí předměty duševního vlastnictví jsou skutečně nové.
Tento úkol je velmi důležitý a je nutné jej začlenit do pravidelných činností každého MSP. Má-li MSP předmět duševního vlastnictví, je důležité provádět příslušné sledování. Například při vývoji nového výrobku však může toto sledování/průzkum v rané fázi pomoci ověřit, zda lze inovaci skutečně chránit.
- Vzdělávání a zvyšování povědomí
 - MSP si musí uvědomit, že do ochrany duševního vlastnictví může být zapojeno mnoho oddělení, dceřiných společností či subdodavatelů.
Kromě vedení společnosti by měli mít potřebné znalosti o této problematice i zaměstnanci. Dále je důležité zvážit vzdělávání a zvyšování povědomí zákazníků, subdodavatelů a zaměstnanců – například za účelem uzavírání dohod o mlčenlivosti.

Jak vidíte z výše uvedených výčtů, pokud jde o zdroje, není to ani tak otázka nákladů na prvotní zápis práv, jako spíše otázka zachování platnosti všech práv k du-

ševnímu vlastnictví a udržení ochrany, kterou tato práva poskytují.

To může vyžadovat síť lidských zdrojů schopných podniknout opatření proti porušování práv, pokud k němu dojde.

MSP z kožedělného sektoru obecně znepokojuje náročnost na zdroje spojená s formální správou práv k duševnímu vlastnictví. Dobré plánování, rozumné rozdělování úkolů a účinné provozní postupy však mohou významně snížit zátěž kladenou na MSP a zvýšit efektivnost.

Plánování a kontrola

Čím více práv k duševnímu vlastnictví vlastníte, tím je složitější a nákladnější jejich správa. Proto je velmi důležité vyhnout se plýtvání časem a penězi. Efektivitu zdrojů při správě práv k duševnímu vlastnictví lze dosáhnout dobrým plánováním.

Správa duševního vlastnictví zahrnuje stanovení jednoznačných cílů, ale také kontrolu, zda jsou plněny.

Stejně jako v případě jiných obchodních strategií musí obchodní plán MSP z kožedělného sektoru zaměřený

na práva k duševnímu vlastnictví zahrnovat ukazatele či milníky, které lze sledovat:

data obnovy ochrany/ při poskytování licencí: náklady/ výnosy, prodejní výsledky atd./ vývoj prodeje/ průnik na trhy související s konkrétními předměty duševního vlastnictví/ úroveň inovace jednotlivých předmětů duševního vlastnictví/ počet interně zaškolených lidí/ počet stanovených interních postupů atd.

Plánování hraje ve strategii v oblasti práv k duševnímu vlastnictví významnou úlohu.

Při ochraně práv k duševnímu vlastnictví byste měli brát v úvahu čas. Jednotlivá práva možná vyžadují obnovu v různých časových okamžicích a v jednotlivých zemích se způsob obnovy může lišit. Známkovou ochranu si asi budete chtít zachovat po celou dobu existence své firmy, možná se však vzdáte ochrany průmyslového vzoru nebo určitých přednostních práv. To je možné v případě, že váš výtvar již nepřináší zisk, nebo že příslušný vynález byl zdokonalen, a vy se rozhodnete zvednout laťku stavu techniky.

V neposlední řadě byste měli zvážit plánování propagace a reklamy.

Příklad konečného kontrolního seznamu coby nástroje pro tvorbu strategie v oblasti duševního vlastnictví:

Kroky	Činnosti, které je třeba provést	Odpovědná osoba	Zapojené osoby/ zdroje	Lhůta
Krok 0: Předběžný interní kontrolní seznam: určení předmětů duševního vlastnictví, které posílí strategické cíle	Příprava interního kontrolního seznamu (např. brainstorming)			
Krok 1: Zjištění, zda jsou předměty duševního vlastnictví/výtvory skutečně nové	Provedení internetové rešerše (dostupné databáze) nebo najmutí patentového zástupce			
Krok 2: Zhodnocení úrovně rizika u každého inovativního předmětu/trhu/obchodu	Určení úrovně rizika u inovativních předmětů (např. tabulka)			
Krok 3: Vydělávání peněz a vytváření hodnoty prostřednictvím duševního vlastnictví	Stanovení vlastních cílů a jejich seřazení podle přímých a nepřímých výhod duševního vlastnictví			
Krok 4: Příprava strategie v oblasti duševního vlastnictví	Rozhodování o typu ochrany pro každý předmět duševního vlastnictví Stanovení provozních postupů a zdrojů • Provozní zdroje Interní postup: Role jednotlivých oddělení, zadáme správu duševního vlastnictví subdodavatelé? • Finanční zdroje - Interní rozpočet a dostupné finanční zdroje - Externí dotace a subvence • Administrativní zdroje • Sledování technologií a inovací • Vzdělávání a zvyšování povědomí Zapojení všech oddělení a partnerů • Šíření a marketing Plánování a kontrola • Plánování akcí • Ukazatele			

Závěr

Kůže a kožené výrobky

Díky investici do kolektivní ochranné známky můžete rozložit náklady na správu práv k duševnímu vlastnictví mezi všechny účastníky této iniciativy a nabídnout svým zákazníkům přidanou hodnotu. Může sice nějaký čas trvat, než známka získá proslulost a než se vám příslušná investice vrátí, z dlouhodobého hlediska však mohou být kolektivní ochranné známky pro kůži a kožené výrobky poměrně ziskovou záležitostí, a to jak pro účastníky takové iniciativy, tak pro konsorcia spravující práva k duševnímu vlastnictví.

Jsou to právě konsorcia, kdo stanoví přísné požadavky na dané postupy nebo výrobky. Byla zřízena v Itálii pro pravou italskou kůži či hovězínou činěnou rostlinnými třísly, ve Francii pro ovčí kůži činěnou rostlinnými třísly a určenou pro luxusní trhy, v Německu pro tradiční činění v jámách i ve Velké Británii pro pravou kůži nebo známku „Union Jack Leathermark”.

Tyto známky nabízejí svým vlastníkům i spotřebitelům rovněž další výhodu. Chrání pravý materiál před napodobováním a falešným označováním.

Kožené výrobky

Strategie společností z kožedělného sektoru, které se snaží růst a nalézt výraznou mezeru na trhu, by měla jednoznačně spočívat v investování do práv k duševnímu vlastnictví.

Ochrana značek a log pomocí nástrojů, jako jsou ochranné známky a autorská práva, je přirozený proces, který se firmám v určitém okamžiku svého vývoje sám nabízí. Je však na vás, abyste tento okamžik určili a využili příležitosti, které práva k duševnímu vlastnictví nabízejí, pokud jde o komunikaci, marketing a hodnotu akcií.

Vyplatí se tedy investovat do práv k duševnímu vlastnictví?

To je otázka, na kterou si bude muset každý výrobce z kožedělného sektoru odpovědět sám za svoji vlastní firmu. Pravdou ale je, že nejúspěšnější společnosti jsou ty, které do práv k duševnímu vlastnictví investovaly.

Informační listy o jednotlivých zemích

Bulharská republika

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o průmyslových vzorech platný od 14. prosince 1999, ve znění novely z 20. července 2007.

http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/law__ids_july2007.pdf

Nařízení o sestavování, podávání a průzkumu přihlášek průmyslových vzorů platné od 1. února 2000, ve znění novely z 25. března 2008

http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/reg_id_eg.pdf

Co lze a co nelze chránit?

Jako průmyslový vzor lze chránit následující položky: vzhled celého výrobku nebo jeho části spočívající ve zvláštních prvcích tvaru, linií, obrysů, zdobení, barev nebo jejich kombinací. Výrobkem je jakýkoli průmyslový nebo řemeslný výrobek včetně částí složitého výrobku, soubory a sestavy výrobků, obaly, grafické symboly a typografické písmo.

Průmyslový vzor lze zapsat, pokud je nový a má individuální povahu.

Části výrobku je možné chránit pouze tehdy, jsou-li viditelné během obvyklého používání výrobku.

Jako průmyslový vzor nelze v Bulharsku zapsat následující předměty:

- počítačové programy,
- vzor, který odporuje zásadám veřejného pořádku a etickým principům,
- vzor, jehož zvláštní prvky jsou výlučně dané technickou funkcí výrobku,
- vzor, jehož zvláštní prvky jsou výlučně dané nutností, aby výrobek, do kterého je průmyslový vzor zapracován nebo na kterém je použit, mohl být mechanicky sestaven nebo vložen do jiného výrobku či jinak spojen s jiným výrobkem tak, aby oba výrobky plnily svou funkci, s výjimkou vzoru určeného k umožnění slože-

ní nebo spojení zaměnitelných výrobků v rámci modulového systému.

Formální náležitosti

Přihlášku může u Bulharského patentového úřadu (BPÚ) podat každá osoba, která má trvalé bydliště nebo hlavní sídlo firmy v Bulharské republice, a to osobně nebo prostřednictvím místního zástupce pro průmyslové vlastnictví. Osoby, které v Bulharské republice trvale bydliště ani hlavní sídlo firmy nemají, musí pro podání přihlášky využít služeb místního zástupce pro průmyslové vlastnictví.

Právo podat přihlášku průmyslového vzoru přísluší původci vzoru nebo jeho právnímu nástupci. V případě, že jde o zaměstnanecký vzor, přísluší právo podat přihlášku zaměstnavateli nebo zadavateli zakázky.

Přihlášku průmyslového vzoru lze podat osobně, zaslat poštou nebo faxem (+359 2 873 52 58) úřadu BPÚ. Přihláška musí obsahovat:

- originálně podepsaný formulář přihlášky, který je k dispozici na adrese <http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/01pd.doc>,
- jméno a adresu přihlašovatele,
- jedno nebo více grafických nebo fotografických vyobrazení, která jasně a úplně zobrazují vzor, pro který se ochrana žádá.

V rámci jedné přihlášky lze zapsat několik vzorů spadajících do stejné třídy locarnského mezinárodního třídění průmyslových vzorů.

Pokud přihláška obsahuje všechny potřebné údaje, patentový úřad jí přidělí datum podání.

Datum podání přihlášky je důležité, neboť představuje základ pro výpočet doby ochrany a pro určení novosti a individuální povahy vzoru.

Další informace o podání přihlášky naleznete na následující adrese:

http://www1.bpo.bg/index.php?option=com_content&task=view&id=117&Itemid=364

Poplatky (k datu publikace)

Příslušné poplatky jsou zveřejněny na webových stránkách BPÚ na adrese:

http://www1.bpo.bg/images/stories/tariff/tariff_07_new_bg.pdf.

	BGN (leva)
Podání přihlášky	50
Průzkum přihlášky:	
- jeden průmyslový vzor	150
- každý další průmyslový vzor	80
- soubor nebo sestava	240
Zápis průmyslového vzoru	200
Vydání osvědčení o zapsaném průmyslovém vzoru	60
Zveřejnění následující položky ve Věstníku:	
a) přihláška – za každé vyobrazení	40
b) zapsaný průmyslový vzor – za každé vyobrazení	40

Obnova zápisu	BGN (leva)
a) první obnova	300
b) druhá obnova	400
c) třetí obnova	500
d) až do 6 měsíců po vypršení lhůty pro zaplacení	dalších 100 plus 50 % příslušného poplatku

Průzkum

Přihlášku, která splňuje formální požadavky, zveřejní BPÚ ve Věstníku. Do 2 měsíců od data zveřejnění může kdokoli vznést námitku, která povede k provedení věcného průzkumu průmyslového vzoru.

Při posuzování novosti lze vzít v úvahu materiály prokazující, že byl průmyslový vzor zpřístupněn veřejnosti nebo použit jiným způsobem.

Pokud průmyslový vzor není způsobilý k zápisu, oznámí to úřad přihlašovatelé spolu s důvody zamítnutí a poskytne mu tři měsíce na podání námitek.

Je-li průmyslový vzor způsobilý k zápisu, oznámí to úřad přihlašovatelé a poskytne mu jeden měsíc na zaplacení poplatků za zápis, osvědčení o zápisu a zveřejnění. Po

zápisu průmyslového vzoru vydá úřad během jednoho měsíce osvědčení o zápisu. Pokud nebudou příslušné poplatky zaplacený, pokládá se přihláška za odvolanou.

Doba ochrany

Průmyslové vzory se zapisují na dobu 10 let od data podání přihlášky. Zápis je možné po zaplacení poplatku třikrát po sobě obnovit, a to vždy na dobu 5 let.

Vlastnictví práva

Právo k průmyslovému vzoru se nabyvá zápisem vzoru u patentového úřadu. Od data podání přihlášky má majitel vzoru výhradní právo vzor používat a nakládat s ním. Má rovněž právo zabránit dalším osobám v napodobování či užívání vzoru bez jeho souhlasu.

Vlastní-li právo k průmyslovému vzoru dvě nebo více osob, může každý vlastník vzor používat bez souhlasu ostatních vlastníků a bez nutnosti informovat je o takovém používání, není-li písemně dohodnuto jinak.

Vzhledem ke třetím osobám jednajícím v dobré víře nabyvá přiznané právo účinnosti k datu zveřejnění zápisu průmyslového vzoru.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Zákon o známkách a zeměpisných označeních platný od 14. prosince 1999, ve znění novely z 20. července 2007.

http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/law_marks_july2007.pdf

Nařízení o sestavování, podávání a průzkumu přihlášek známek a zeměpisných označení platné od 1. února 2000, ve znění novely z 25. března 2008.

http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/tm_regul_07_en.pdf

Co lze a co nelze chránit?

Známky jsou označení, která lze graficky vyjádřit a která se používají pro odlišení výrobků a služeb jedné fyzické nebo právnické osoby od výrobků a služeb dalších osob na trhu. Takovým označením mohou být slova včetně jmen osob, písmena, číslice, vyobrazení, postavy, tvar výrobku nebo jeho obalu, kombinace barev, zvukové signály a libovolná kombinace výše uvedených

prvků. Znamky mohou být ochranné, kolektivní, záruční nebo známky služeb.

Formální náležitosti

Přihlášku může podat libovolná bulharská nebo zahraniční fyzická či právnická osoba. Podle bulharských právních předpisů nemusí být přihlašovatel nutně průmyslový nebo obchodní podnik, který vyrábí či prodává výrobky nebo poskytuje služby, pro něž se zápis známky žádá.

Přihlášku může u Bulharského patentového úřadu (BPÚ) podat každá osoba, která má trvalé bydliště nebo hlavní sídlo firmy v Bulharské republice, a to osobně nebo prostřednictvím místního zástupce pro průmyslové vlastnictví. Osoby, které v Bulharské republice trvalé bydliště ani hlavní sídlo firmy nemají, musí pro podání přihlášky využít služeb místního zástupce pro průmyslové vlastnictví.

Přihlášku známky lze podat osobně, zaslat poštou nebo faxem (+359 2 873 52 58) úřadu BPÚ. Přihláška musí obsahovat:

- originálně podepsaný formulář přihlášky, který je k dispozici na adrese http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/tm_form02tm.doc,
- jméno a adresu přihlašovatele,
- vyobrazení známky,
- seznam výrobků a služeb, jak jsou definované v mezinárodním třídění výrobků a služeb, pro které se zápis žádá.

Pokud přihláška obsahuje všechny potřebné údaje, patentový úřad jí přidělí datum podání.

Další informace o podání přihlášky naleznete na následující adrese:

http://www1.bpo.bg/index.php?option=com_content&task=view&id=116&Itemid=369

Poplatky (k datu publikace)

Příslušné poplatky jsou zveřejněny na webových stránkách BPÚ na adrese:

http://www1.bpo.bg/images/stories/tariff/tariff_07_new_bg.pdf.

	BGN (leva)
Podání přihlášky a průzkum:	
- až tři třídy	200
- každá další třída	60
Zveřejnění přihlášky	40
Zápis	300
Vydání osvědčení o zápisu	60
Zveřejnění	40

Průzkum

Každá přihláška, která splňuje formální požadavky, je zveřejněna ve Věstníku BPÚ. Do 2 měsíců od data zveřejnění může kdokoli vznést námitku. Do 1 roku po vypršení této lhůty se provede věcný průzkum přihlášky bez ohledu na to, zda existují námitky či nikoli.

Průzkumové řízení zahrnuje analýzu absolutních důvodů pro zamítnutí zápisu, rešerši ve spisech známek přihlášených nebo zapsaných národní nebo mezinárodní cestou a průzkum relativních důvodů pro zamítnutí zápisu. Pokud známka není způsobilá k zápisu pro některé nebo všechny výrobky či služby, oznámí to úřad přihlašovatelovi spolu s důvody zamítnutí a poskytne mu 3 měsíce na odpověď. Nepředloží-li přihlašovatel zdůvodněnou námitku, případně nezúží-li seznam výrobků nebo služeb, úřad zápis zamítne.

Analýza absolutních důvodů pro zamítnutí zápisu zahrnuje analýzu, zda přihlášená známka nepostrádá rozlišovací schopnost, zda ji netvoří výhradně označení nebo údaje, které se staly obvyklými, či zda ji netvoří výhradně označení určující druh, kvalitu, množství, zamýšlený účel, hodnotu, zeměpisný původ, čas nebo postup výroby výrobků atd. Analýza relativních důvodů pro zamítnutí zápisu spočívá v analýze shodnosti nebo podobnosti přihlášené známky s dříve zapsanou známkou a shodnosti nebo podobnosti výrobků nebo služeb, na které se přihlášená známka vztahuje, s výrobky nebo službami, na které se vztahuje dříve zapsaná známka.

Do doby rozhodnutí o přihlášce může přihlašovatel přihlášku odvolat nebo zúžit seznam výrobků či služeb, pro které se zápis známky žádá.

Pokud úřad zjistí, že známka splňuje ustanovení zákona, dojde k jejímu zápisu. Po úhradě předepsaných poplatků bude zápis zaznamenán do státního rejstříku známek a během 1 měsíce bude přihlašovatelovi vydáno osvědčení o zápisu.

Přihlašovatel může po zaplacení 200 BGN požádat o urychlené průzkumové řízení.

Doba ochrany

Známky se zapisují na dobu 10 let od data podání přihlášky. Zápis lze po zaplacení poplatku opakovaně neomezeně obnovovat vždy na další desetileté období.

Vlastnickví práva

Právo ke známce se nabyvá zápisem známky u patentového úřadu. Od data podání přihlášky má majitel známky výhradní právo známku používat a nakládat s ní. Má rovněž právo zabránit dalším osobám v používání známky v obchodním styku bez jeho souhlasu. Používáním známky v obchodním styku se rozumí:

- opatření výrobků nebo jejich obalů příslušným označením,
- nabízení výrobků, jejich uvádění na trh nebo skladování za tímto účelem, nabízení a poskytování služeb pod daným označením,
- dovoz nebo vývoz výrobků pod daným označením,
- používání označení na obchodních písemnostech a v reklamě.

Vzhledem ke třetím osobám jednajícím v dobré víře nabývá přiznané právo účinnosti k datu zveřejnění zápisu známky.

Poznámka: Bulharské právní předpisy stanoví povinnost užívání známky. Konkrétně praví, že pokud během 5 let po zápisu majitel nezačal známku skutečně užívat na území Bulharské republiky v souvislosti s výrobky nebo službami, pro které byla zapsána, nebo takové užívání přerušil po nepřetržité období 5 let, lze zápis zrušit, pokud neexistují řádné důvody pro neužívání známky.

Patentová práva včetně práv k užitém vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o zápisu patentů a užitém vzorů platný od 9. listopadu 2006, ve znění novely z 20. července 2007.

http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/law_on_pumr_amended_2007.pdf

Nařízení o sestavování, podávání a průzkumu přihlášek patentů platné od 28. března 2008.

http://www1.bpo.bg/images/stories/laws/patents_regul08.pdf

Co lze a co nelze chránit?

Patenty se udělují na vynálezy v libovolném technickém oboru. Předmětem patentu může být produkt (výrobek, zařízení, stroj, přístroj, látka atd.) nebo postup.

Zápis užitém vzoru se neposkytuje pro biotechnologické vynálezy, metody, chemické sloučeniny a jejich používání.

Formální náležitosti

Právo podat přihlášku přísluší původci vynálezu nebo jeho právnímu nástupci. V případě, že jde o podnikový vynález, přísluší právo podat přihlášku zaměstnavateli.

Přihlášku může u Bulharského patentového úřadu (BPÚ) podat každá osoba, která má trvalé bydliště nebo hlavní sídlo firmy v Bulharské republice, a to osobně nebo prostřednictvím místního zástupce pro průmyslové vlastnictví. Osoby, které v Bulharské republice trvalé bydliště ani hlavní sídlo firmy nemají, musí pro podání přihlášky využít služeb místního zástupce pro průmyslové vlastnictví.

Přihláška patentu nebo užitém vzoru, která je k dispozici na adresách

http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/appl_patent.doc a <http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/01pm.doc>, musí obsahovat popis vynálezu/užitém vzoru a výkresy.

Pokud přihláška obsahuje všechny potřebné údaje, patentový úřad jí přidělí datum podání.

Další informace o podání přihlášky naleznete na následující adrese:

http://www1.bpo.bg/index.php?option=com_content&task=view&id=115&Itemid=356

Poplatky (k datu publikace)

Příslušné poplatky jsou zveřejněny na webových stránkách BPÚ na následující adrese: http://www1.bpo.bg/images/stories/tariff/tariff_07_new_bg.pdf. Je-li přihláškovatelem sám vynálezce, mikropodnik, malý podnik, státní nebo veřejná škola, státní instituce vyššího vzdělání nebo organizace pro akademický výzkum financovaná státem, snižují se poplatky za podání přihlášky, průzkum atd. o 50 %.

Poplatky za vynálezy	BGN (leva)
Podání přihlášky	50
Patentové nároky – za 11. a každý další nárok	20
Formální průzkum	50
Předběžný průzkum a ověření přípustnosti – za jeden vynález	160
Předběžný průzkum a ověření přípustnosti za skupinu vynálezů: - skupina dvou vynálezů - každý další vynález	200 80
Rešerše a průzkum přihlášky za jeden vynález	200
Rešerše a průzkum přihlášky za skupinu vynálezů: - skupina dvou vynálezů - každý další vynález	300 80
Zveřejnění přihlášky	80
Udělení patentu	80
Zveřejnění popisu patentu, nároků a výkresů: - do 10 stránek - 11. a každá další stránka	100 12

Poplatky za užité vzory	BGN (leva)
Podání přihlášky	50
Formální průzkum	200
Prioritní nárok – za každou prioritu	20
Rešerše na žádost přihlašovatele nebo jiné osoby	200
Průzkum užitého vzoru na žádost přihlašovatele nebo jiné osoby	200
Zápis užitého vzoru	100
Udělení osvědčení o zápisu	50
Zveřejnění popisu patentu, výkresů, nároků a abstraktu: - do 10 stránek - 11. a každá další stránka	100 12

Průzkum

U každé přihlášky patentu, která splňuje formální požadavky, se do 3 měsíců provede předběžný průzkum. Do 13 měsíců od data podání přihlášky nebo data priority může přihlašovatel za poplatek podat žádost o provedení rešerše a průzkumu předmětu přihlášky. Na konci 18. měsíce se přihláška zveřejní a provede se rešerše a průzkum zaměřený na splnění požadavků novosti, tvůrčí úrovně a průmyslové využitelnosti.

U každé přihlášky užitého vzoru, která splňuje formální požadavky, se provede zápisné řízení. Součástí tohoto řízení není ověření novosti ani tvůrčí úrovně. Řízení slouží pouze k ujištění, že přihláška není ve zjevném rozporu s čl. 10 příslušného zákona. Zapsaný užité vzor se zveřejní. Na žádost přihlašovatele/majitele

nebo třetí osoby se během doby platnosti zápisu užitého vzoru může provést rešerše a průzkum.

Poznámka: Přihlašovatel může před uplynutím lhůty pro platbu poplatků za udělení a zveřejnění patentu podat žádost o přeměnu přihlášky patentu na přihlášku užitého vzoru. Přeměněná přihláška si ponechá datum podání a datum priority původně podané přihlášky patentu, která se tímto pokládá za odvolanou.

Doba ochrany

Doba platnosti patentu je 20 let od data podání přihlášky.

Doba platnosti zápisu užitého vzoru je 4 roky od data podání přihlášky. Zápis lze dvakrát po sobě obnovit vždy na tříleté období.

Udržovací poplatky naleznete na následující adrese: http://www1.bpo.bg/images/stories/tariff/tariff_of_fees_may_07.pdf

Vlastnictví práva

Právní ochranu patentovatelnému vynálezu poskytuje patent vydaný úřadem BPÚ, který potvrzuje výhradní právo majitele k danému vynálezu. Rozsah právní ochrany určují nároky. Výhradní právo k vynálezu majitele opravňuje k využívání vynálezu a nakládání s ním. Majitel je rovněž oprávněn zabránit dalším osobám ve využívání vynálezu bez jeho souhlasu.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Vlastník zapsaných průmyslových práv, která neoprávněně užívají jiné osoby, má k dispozici následující řešení:

- správnětrestní řešení v případě porušení práv k průmyslovému vzoru nebo ochranné známce: předložení žádosti BPÚ o uložení pokuty za porušení průmyslových práv (příslušný poplatek činí 200 BGN),
- občanskoprávní řešení: podání žaloby u Městského soudu v Sofii,
- trestněprávní řešení: podání žaloby u krajského soudu, který má pravomoc případ projednávat,
- uplatnění hraničních kontrol,
- žádost o zrušení neoprávněného zápisu podaná oddělení BPÚ, které se zabývá spory. Formulář žádosti je k dispozici na webových stránkách BPÚ.

Průmyslové vzory:

<http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/12pd.doc>

Ochranné známky:

<http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/13tm.doc>

Patenty a užité vzory:

http://www1.bpo.bg/images/stories/blanki/request_nullity.doc

Poznámka: Pamatujte, že zápis průmyslového vzoru, ochranné známky, patentu nebo užitého vzoru má územní působnost. To znamená, že zápis podle národních právních předpisů je účinný na území Bulharské republiky. Zákon o zápisu patentů a užitéch vzorů stanoví dočasnou ochranu se zpětnou účinností od data zveřejnění zmínky o udělení patentu. Rozsah této ochrany určují nároky.

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy

Zákon o autorském právu a souvisejících právech platný od 1. srpna 1993, ve znění novely z 20. července 2007

http://mc.government.bg/files/82_ZAPSP-New.doc

Zákon o autorském právu a souvisejících právech spadá do kompetence ministerstva kultury Bulharské republiky, ředitelství pro autorské právo a související práva.

Kontaktní údaje:

Adresa: 17, Al. Stamboliyski Blvd.

Tel: +359 2 9400 821

Co lze a co nelze chránit?

Ochrana podle zákona o autorském právu a souvisejících právech se poskytuje duševním výtvorům v literární, vědecké a umělecké oblasti.

Tento zákon nechrání normativní státní dokumenty a jejich překlady, myšlenky, koncepce, folklorní díla, zprávy, skutečnosti, informace a údaje.

Formální náležitosti

Na nárok a uplatňování autorských práv se nevztahují žádné formální náležitosti. Pro uznání práv autora k dílu se tedy nevyžaduje formální řízení. Předložením díla notáři získáte důkaz o datu, ke kterému může při-

hlížet soud v případě soudního řízení o porušení práv k danému dílu.

Poplatky (k datu publikace)

Vzhledem k tomu, že se nevyžadují žádné formální náležitosti, nevážou se k autorskoprávní ochraně žádné poplatky.

Průzkum

Neuplatňuje se.

Doba ochrany

Autorské právo trvá po dobu autorova života a 70 let po jeho úmrtí, počínaje 1. lednem roku následujícího po roce autorova úmrtí.

Vlastnictví práva

Práva náleží autorovi. Autor může práva během svého života převést nebo na ně poskytnout licenci. Po úmrtí autora se práva dědí po dobu 70 let.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorská práva a související práva)?

Občanskoprávní ochrana v případech porušení práv k průmyslovému vzoru Společenství se poskytuje v souladu s postupem stanoveným v příslušném nařízení. V případě podání žaloby nebo žádosti o přijetí opatření v souvislosti s ochranou nezapsaného průmyslového vzoru Společenství v Bulharské republice je rozhodné bulharské právo. Příslušným soudem, který se žalobami zabývá, je Městský soud v Sofii jako soud prvního stupně a Odvolací soud v Sofii jako soud druhého stupně. Oba soudy jsou soudy zabývající se průmyslovými vzory Společenství, jak je definuje příslušné nařízení.

Opatření celních orgánů

Celní orgány se při přijímání opatření řídí nařízením EU č. 1383/2003, zákonem o zápisu patentů a užitéch vzorů, zákonem o známkách a zeměpisných označeních a zákonem o průmyslových vzorech.

Podle výše uvedených právních předpisů může vlastník práv k patentu, dodatkovému ochrannému osvědčení, zapsanému užitému vzoru, průmyslovému vzoru či známce nebo držitel výhradní licence požádat celní orgány o zadržení výrobků, které překročily hranice Bulharské republiky, pokud existuje důvodné podezření, že tyto výrobky porušují práva chráněná uvedenými právními předpisy.

Na písemnou žádost vlastníka práv adresovanou celním orgánům nebo z iniciativy samotných celních úředníků budou provedeny hraniční kontroly.

Žádost musí obsahovat podrobný popis výrobků a bude k ní přiložena kopie ochranného dokumentu a dokumentu potvrzujícího platnost zápisu, které vydal patentový úřad.

Za posouzení žádosti a provedení hraničních kontrol vyberou celní orgány poplatky stanovené Radou ministrů.

Dojde-li k potvrzení porušení práv, celní orgány výrobky zadrží. O této skutečnosti bezodkladně uvědomí žadatele, příjemce a odesilatele zadržené zásilky.

Pokud žadatel do 10 pracovních dnů ode dne, kdy byl o zadržení výrobků informován, nepředloží důkaz o tom, že u příslušného soudu zahájil řízení za účelem urovnání sporu nebo složil záruku, celní orgány zadržené výrobky uvolní za předpokladu, že jsou splněny všechny požadavky na odbavení. Žadatel může podat odůvodněnou žádost o prodloužení uvedené lhůty o dalších 10 pracovních dnů.

Příslušné úřady v reakci na odvolání dotčené strany rozhodnou o potvrzení, změně nebo zrušení zadržovacích opatření.

Celní orgány nejsou odpovědné za to, že se jim během kontroly nepodaří odhalit výrobky, pro které se zadržení žádá, ani za zadržení provedené v dobré víře.

Celní orgány mohou z vlastní iniciativy nebo na žádost jiného státního úřadu zadržet výrobky, pokud existuje důvodné podezření, že tyto výrobky porušují práva k duševnímu vlastnictví. V takovém případě o zadržení bezodkladně uvědomí vlastníka práv, příjemce a odesilatele zadržené zásilky.

Máte-li zájem o informace nebo chcete-li položit celní agentuře dotaz ohledně záležitostí týkajících se práv k duševnímu vlastnictví, máte následující možnosti:

Tel: +359 2 9859 4254 a +359 2 9859 4252

Webové stránky:

<http://www.customs.bg/bg/page/170>

Alternativní postupy v případě porušování práv

Alternativní možností v případě porušování práv je v Bulharsku ochrana poskytnutá ustanoveními zákona o ochraně soutěže.

Řízení před Komisí pro ochranu soutěže (CPC) se zahájí na žádost osob, jejichž zájmy jsou dotčeny nebo ohroženy porušováním práv podle zákona o ochraně soutěže, nebo na žádost osob, jejichž zájmy jsou dotčeny zákony vydanými v rozporu s tímto zákonem.

Webové stránky: www.cpc.bg

Odkaz na formulář žádosti:

<http://www.cpc.bg/system/storage/Forma.m2.doc>

Informace o tom, jak vyplnit formulář žádosti:

<http://www.cpc.bg/system/storage/Forma.m1.doc>

<http://www.cpc.bg/system/storage/Forma.m3.doc>

Tel. CPC: +359 2 935 6113

E-mail CPC:

cpcadmin@cpc.bg

Kontaktní údaje bulharského patentového úřadu:

Patent Office of the Republic of Bulgaria
(Patentový úřad Bulharské republiky)

52b, G. M. Dimitrov Blvd.

1040 Sofia

Bulharsko

tel.: +359-2 9701 + číslo linky

tel.: +359-2 9701 302

fax: +359-2 873 52 58

e-mail: bpo@bpo.bg

webové stránky: www.bpo.bg

Informace o službách poskytovaných patentovým úřadem:

tel.: +359-2 9701 321

E-mail: services@bpo.bg

Česká republika

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Ochranu průmyslových vzorů v České republice upravuje především zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů. Veškeré příslušné právní předpisy a další užitečné informace jsou k dispozici na webových stránkách ÚPV ČR (www.upv.cz), a to v českém i anglickém jazyce.

Co lze a co nelze chránit?

Výsledky tvůrčí práce autora vzoru lze chránit zápisem do rejstříku průmyslových vzorů spravovaného Úřadem průmyslového vlastnictví České republiky (ÚPV ČR). Základními podmínkami zápisu je novost a individuální povaha průmyslového vzoru.

Formální náležitosti

Za účelem zápisu určitého díla do rejstříku musí přihlašovatel nebo jeho patentový zástupce podat přihlášku u ÚPV ČR. Papiřové formuláře přihlášky jsou k dispozici v prostorách ÚPV ČR, elektronické formuláře jsou k dispozici na webových stránkách ÚPV ČR (www.upv.cz). Zaregistrovaní uživatelé mohou použít online formulář přihlášky.

Přihláška musí obsahovat obrázek průmyslového vzoru (5 kopií), údaje o přihlašovatelem a podpis přihlašovatele nebo jeho patentového zástupce.

Zápisné řízení před ÚPV probíhá v českém jazyce, přihlášku je tedy nutné podat rovněž v českém jazyce. Pokud má přihlašovatel sídlo mimo EU, musí jej zastupovat patentový zástupce, který je členem Komory patentových zástupců – <http://www.patzastupci.cz> nebo České advokátní komory – www.cak.cz.

Poplatky (k datu publikace)

Základní správní poplatky související s ochranou průmyslových vzorů v České republice, platné v lednu 2005:

podání jednorázové přihlášky Kč 1 000,-
podání hromadné přihlášky Kč 1 000,-
za první průmyslový vzor a Kč 600,- za každý další vzor (pokud je přihlašovatel zároveň autorem vzoru, činí poplatek za přihlášení pouze polovinu výše uvedené částky).

Obnova	Poplatek (v Kč)
1. obnova	3 000,-
2. obnova	6 000,-
3. obnova	9 000,-
4. obnova	12 000,-

Úplný seznam poplatků je uveden v příloze zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Průzkum

Řízení o přihlášce průmyslového vzoru trvá průměrně 7 měsíců. Během této doby provedou průzkumoví referenti formální a věcný průzkum.

Doba ochrany

Pokud byly splněny všechny požadavky a výsledkem řízení je zápis, má přihlašovatel nárok na 5 let ochrany od data podání přihlášky. Vlastník práv může ochranu opakovaně obnovovat vždy pro pětileté období, a to až do celkového počtu 25 let.

Vlastnictví práva

Zápisem průmyslového vzoru se jeho majiteli přiznávají následující výhradní práva:

- možnost využít toto právo k zabránění třetí osobě ve výrobě, prodeji nebo hospodářském využívání chráněného průmyslového vzoru bez souhlasu majitele,
- právo převést na třetí osoby právo na využívání průmyslového vzoru nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci.

Práva přiznaná po zápisu právem k průmyslovému vzoru nabývají účinnosti dnem podání přihlášky.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Záležitosti týkající se ochranných známek upravuje především zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách. Veškeré příslušné právní předpisy a další užitečné informace jsou k dispozici na webových stránkách ÚPV ČR (www.upv.cz), a to v českém i anglickém jazyce.

Co lze a co nelze chránit?

Známkovou ochranu lze v České republice poskytnout pouze pro označení, které je možné vyjádřit graficky a které odlišuje výrobky nebo služby, pro něž je zapsané, od dalších shodných výrobků nebo služeb uvedených na trh jinými obchodními zdroji. Ochrannou známkou může být například slovo, obrázek, kombinované označení složené ze slova a obrázku, trojrozměrné označení nebo barva či kombinace barev.

Označení, která nemohou představovat ochrannou známku:

- zvuková označení a označení porušující zásady veřejného pořádku nebo etické principy,
- označení uvádějící veřejnost v omyl (např. pokud jde o kvalitu nebo zeměpisný původ výrobků),
- označení obsahující symboly s vysokou symbolickou hodnotou (např. náboženské symboly),
- označení, u nichž je zjevné, že přihláška ochranné známky nebyla podána v dobré víře,
- označení porušující práva třetích osob, atd.

Formální náležitosti

Za účelem zápisu do rejstříku ochranných známek musí přihlašovatel nebo jeho patentový zástupce podat přihlášku k ÚPV ČR. Papírové formuláře přihlášky jsou k dispozici v hlavním sídle ÚPV ČR, elektronické formuláře jsou k dispozici na webových stránkách ÚPV ČR. Za-

registrovaní uživatelé mohou použít online formulář přihlášky.

S výjimkou slovních ochranných známek je třeba přiložit obrázek (3 kopie). Přihláška by rovněž měla obsahovat seznam výrobků a služeb, pro něž se ochrana žádá.

Zápisné řízení před ÚPV ČR probíhá v českém jazyce, přihlášku je tedy nutné podat rovněž v českém jazyce. Pokud má přihlašovatel sídlo mimo EU, musí jej zastupovat patentový zástupce, který je členem Komory patentových zástupců – <http://www.patzastupci.cz> nebo České advokátní komory – www.cak.cz.

Poplatky (k datu publikace)

Základní správní poplatky související se známkovou ochranou v České republice, platné v lednu 2005:

Poplatek za přihlášení jednotlivých ochranných známek (zahrnuje 3 klasifikační třídy)	Kč 5 000,-
Obnova zápisu	Kč 2 500,-

Úplný seznam poplatků je uveden v zákoně č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Průzkum

Řízení o přihlášce ochranné známky trvá průměrně 8 měsíců. Během této doby provedou průzkumoví referenti formální a věcný průzkum. Pokud byly splněny všechny požadavky, přihláška se zveřejní ve Věstníku ÚPV ČR po dobu 3 měsíců. Během této lhůty mohou třetí strany podat odpor. Pokud řízení proběhlo úspěšně, následuje zápis do národního rejstříku ochranných známek.

Doba ochrany

Přihlašovatel má poté nárok na 10 let ochrany od data podání přihlášky. Vlastník ochranné známky může ochranu opakovaně obnovovat vždy pro desetileté období.

Vlastnictví práva

Zápisem ochranné známky se jejímu majiteli přiznávají následující výhradní práva:

- právo používat ochrannou známku pro výrobky a služby, které známka chrání,
- právo zabránit třetím osobám v používání jakéhokoli shodného nebo podobného označení pro výrobky a služby, pro které je známka chráněna, bez souhlasu majitele známky,
- právo používat na svých výrobcích společně s ochrannou známkou symbol ® za účelem zamezení případnému porušení ochranné známky,
- právo převést zápis známky na třetí osoby nebo poskytnout třetím osobám licenci na využívání ochranné známky, a to zdarma či za poplatek,
- práva přiznaná ochrannou známkou nabývají účinnosti dnem, kdy byla známka zapsána do rejstříku ochranných známek.

Patentová práva včetně práv k užitným vzorům

Příslušné právní předpisy

V České republice existují dvě možnosti právní ochrany technických řešení: prostřednictvím patentu a prostřednictvím užitného vzoru. Obě možnosti se liší především dobou ochrany a výší poplatků, předmět ochrany je stejný.

Ochranu prostřednictvím patentu či užitného vzoru upravuje především zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, a zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech. Veškeré příslušné právní předpisy a další užitečné informace jsou k dispozici na webových stránkách ÚPV ČR (www.upv.cz), a to v českém i anglickém jazyce.

Co lze a co nelze chránit?

Základními podmínkami je v obou případech novost, tvůrčí úroveň a průmyslová využitelnost.

Formální náležitosti

Za účelem obdržení patentu nebo užitného vzoru musí přihlašovatel nebo jeho patentový zástupce podat přihlášku k ÚPV ČR. Podáním přihlášky získá přihlašovatel prioritou. Papírové formuláře přihlášky jsou k dispozici v prostorách ÚPV ČR, elektronické formuláře jsou k dispozici na webových stránkách ÚPV ČR. Zaregistrovaní uživatelé mohou použít online formulář přihlášky.

Zápisné řízení před ÚPV ČR probíhá v českém jazyce, přihlášku je tedy nutné podat rovněž v českém jazyce.

Pokud má přihlašovatel sídlo mimo EU, musí jej zastupovat patentový zástupce, který je členem Komory patentových zástupců – <http://www.patzastupci.cz> nebo České advokátní komory – www.cak.cz.

Poplatky (k datu publikace)

Základní správní poplatky platné v lednu 2005:

Patenty	Poplatek (v Kč)
Přihláška	1 200,- *
Úplný průzkum	3 000,-
Udržovací poplatek za 1. až 4. rok, ročně	1 000,-

Užitné vzory	Poplatek (v Kč)
Přihláška	1 000,- *
Prodloužení platnosti o 3 roky	6 000,-

* (pokud je přihlašovatel zároveň původcem vynálezu, činí poplatek za přihlášení pouze polovinu výše uvedené částky)

Úplný seznam poplatků je uveden v příloze zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Průzkum

Zápis užitných vzorů vychází pouze z formálního průzkumu, věcný průzkum se neprovádí.

Patentové řízení zahrnuje formální i věcný průzkum. Česká republika uplatňuje takzvaný odložený průzkum. Žádost o úplný průzkum je třeba podat do 36 měsíců od podání přihlášky. Přihláška je zveřejněna 18 měsíců po datu priority (datum, k němuž byla přihláška podána).

Průměrné patentové řízení trvá přibližně 4 roky od data podání přihlášky, řízení o přihlášce užitného vzoru trvá 2 až 3 měsíce.

Doba ochrany

Maximální doba platnosti je v souvislosti s vůlí majitele 20 let od data podání přihlášky. Patent nabývá účinnosti dnem zveřejnění oznámení o udělení patentu ve Věstníku ÚPV ČR. Zapsaný užitný vzor je platný po dobu 4 let od data podání přihlášky, tuto lhůtu lze dvakrát prodloužit (vždy o tři roky) až na celkový počet 10 let.

Vlastnictví práva

Udělením patentu nebo užitého vzoru se jejich majiteli přiznávají následující výhradní práva:

- právo využívat vynález v kterékoli části země,
- právo zabránit třetím osobám ve výrobě, prodeji nebo hospodářském využívání chráněného výrobku nebo postupu bez souhlasu majitele. Dalším osobám je rovněž zabráněno žádat o ochranu pro stejný výrobek nebo postup a používat prostředky a postupy zveřejněné v uděleném patentu nebo užitém vzoru.
- právo převést na třetí osoby právo na využívání vynálezu nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci, a to zdarma či za poplatek.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Pokud dochází k nezákonnému napodobování vašich výrobků, služeb či označení, můžete svá práva vymáhat soudními a mimosoudními prostředky. Ve veřejných případech se můžete obrátit přímo na soud (www.justice.cz), zatímco v případech občanskoprávních byste měli kontaktovat:

- ÚPV ČR (www.upv.cz),
- celní orgány (www.cs.mfcr.cz),
- Českou obchodní inspekci (www.coi.cz), nebo
- Policii České republiky (www.pcr.cz).

Mnoho případných žalob však lze urovnat jednáním s narušitelem nebo prostřednictvím arbitráže za asistence Asociace prostředníků a rozhodců ve věcech duševního vlastnictví

(www.csvts.cz/aprvdv).

Otázky související s vymáháním práv k duševnímu vlastnictví upravuje zákon č. 221/2006 Sb. (k dispozici v české i anglické jazykové verzi na webových stránkách ÚPV ČR – www.upv.cz).

V případě sporu doporučujeme, abyste si ponechali všechny dokumenty související s řízeními před ÚPV ČR, na jejichž výsledcích zakládáte svá práva.

Autorské právo a související práva

Příslušné právní předpisy

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským, který je k dispozici v české i anglické jazykové verzi na následující adrese: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=2897>

Co lze a co nelze chránit?

Předmětem autorského práva je takzvané autorské dílo. To se definuje jako literární, umělecké nebo vědecké dílo, které je jedinečným výsledkem tvůrčí práce autora a je vyjádřeno jakýmkoli objektivně vnímatelným způsobem. Téma díla, myšlenka, postupy, zásady, metody atd. se za předmět autorského práva nepovažují.

Formální náležitosti

Na uplatňování autorských práv se nevztahují žádné formální náležitosti. Pro uznání práv autora k dílu se tedy nevyžaduje formální řízení. Předložením díla notáři získáte důkaz o datu, ke kterému může přihlížet soud v případě soudního řízení o porušení práv k danému dílu.

Poplatky (k datu publikace)

Vzhledem k tomu, že se nepožadují žádné formální náležitosti, nevážou se k ochraně autorských práv žádné poplatky.

Průzkum

Průzkum není potřebný, avšak vzhledem ke skutečnosti, že správa autorského práva je velmi komplikovaná, působí v České republice několik kolektivních správců, jejichž povinností je chránit a uplatňovat majetková práva autorů a zpřístupnit předmět ochrany veřejnosti. Seznam kolektivních správců je k dispozici na následující adrese:

<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=360>. Činnost kolektivních správců kontroluje Ministerstvo kultury České republiky (www.mkcr.cz), které je zodpovědné za všechny otázky týkající se autorského práva a souvisejících práv.

Doba ochrany

Majetková práva trvají 70 let po úmrtí autora a jsou předmětem dědictví.

Vlastnictví práv

Autor má nárok na osobnostní práva (např. právo učinit rozhodnutí o publikaci díla, právo být zmíněn jako autor, právo na nedotknutelnost díla atd.) a majetková (např. právo šířit dílo, právo půjčit, pronajmout, provozovat či vystavit dílo atd.).

Veškerá práva autora jsou nepřevoditelná a nelze se jich zříct.

V některých případech (např. použití pro osobní potřeby jednotlivce) se použití díla za porušení autorského práva nepovažuje.

Autorské právo a související práva mohou být předmětem licenčních smluv, které nemusí být uzavřeny v písemné formě.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorské právo a související práva)?

Pokud dochází k porušování vašeho autorského práva, můžete svá práva vymáhat soudními a mimosoudními prostředky. Ve veřejných případech se můžete obrátit přímo na soud (www.justice.cz), zatímco v případech občanskoprávních byste měli kontaktovat:

- kolektivní správce <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=360>
- celní orgány (www.cs.mfcr.cz),
- Českou obchodní inspekci (www.coi.cz) nebo
- Policii České republiky (www.pcr.cz).

Mnoho případných žalob však lze urovnat jednáním s narušitelem nebo prostřednictvím arbitráže za asistence Asociace prostředníků a rozhodců ve věcech duševního vlastnictví (www.csvts.cz/aprvdv).

Opatření celních orgánů

Příslušné právní předpisy

Celní správa České republiky působí především na základě nařízení ES č. 1383/2003, nařízení EU č. 1891/2004, 191/1999 a zákona č. 13/1993. Všechny právní předpisy jsou k dispozici na následujícím odkazu: <http://www.cs.mfcr.cz/CmsGrc/Obchod-se-zbozim/ochrana-duse/Legislativa.htm>.

V případě porušení práv může vlastník práv Celní správu požádat o:

- **přijetí opatření** vedoucích k zákazu porušování práv k duševnímu vlastnictví. Tato žádost se podává u Celního ředitelství v Hradci Králové prostřednictvím následujícího formuláře: <http://www.celnisprava.cz/CmsGrc/Obchod-se-zbozim/ochrana-duse/formulare.htm>.
- **provádění tržního dozoru** podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. Žádost lze podat u příslušného místního orgánu Celní správy. Podnět k provádění dozoru nevyžaduje podání žádného konkrétního formuláře. Kontrola v rámci dozoru je podmíněna předložením dokumentů ze strany vlastníka práv. Úřady zkontrolují, zda došlo k porušení práv, a zahájí řízení pro porušení právních předpisů. Poté uloží pokutu a rozhodnou o propadnutí, zabavení nebo vrácení výrobků.

Alternativní postupy v případě porušování práv

Spor mezi dvěma stranami v otázce práv na průmyslové vlastnictví lze rovněž urovnat vzájemnou dohodou (například uzavřením licenční smlouvy).

V případě nezdaru je také možné obrátit se na Rozhodčí soud České republiky (<http://www.rozhodcisoud.net/index.php>).

Kontaktní údaje národního patentového úřadu:

Úřad průmyslového vlastnictví České republiky (ÚPV)
Antonína Čermáka 2a
160 68 Praha 6; Česká republika
posta@upv.cz
www.upv.cz
Tel: +420 220 383 111
Fax: +420 224 324 718

Francie

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o duševním vlastnictví – kniha V, články L. 511-1 až L. 521-7.

(<http://www.legifrance.gouv.fr/>)

Co lze a co nelze chránit?

Zapsat lze průmyslový vzor, který splňuje obě následující podmínky:

- A. musí být nový,
- B. musí mít rozlišovací schopnost.

Další informace na toto téma naleznete na následující adrese:

<http://www.inpi.fr/fr/dessins-et-modeles.html>

Jako průmyslový vzor nelze ve Francii zapsat následující:

- počítačové programy,
- výrobky, jejichž vzhled je výlučně daný technickou funkcí,
- tvar výrobku daný potřebou spojení s jiným výrobkem, aby oba mohly plnit svoji funkci,
- výrobky se vzorem, který odporuje zásadám veřejného pořádku a etickým principům.

Formální náležitosti

Ve Francii je vzor automaticky chráněn autorským právem. Ochrana zapsaného průmyslového vzoru je doplňujícím, avšak užitečným prvkem.

Pro zápis vzoru u INPI (Institut National de la Propriété Industrielle) je nutné vyplnit přihlášku a založit spis. Přihlášku lze stáhnout na následující adrese: <http://www.inpi.fr/fileadmin/mediatheque/pdf/dm858.pdf>

Přihlášku je možné doručit osobně, poštou na doručenkou či faxem (+331 53 04 52 65) do pobočky INPI (adresa: INPI - 26bis rue de Saint Petersburg 75008 Paris).

Přihláška průmyslového vzoru musí obsahovat:

- originál vyplněného a podepsaného formuláře,
- grafické vyobrazení každého vzoru ve dvou identických vyhotoveních v případě tradičního podání přihlášky nebo v jednom vyhotovení v případě zjednodušeného podání přihlášky,
- stránky „Pokračování“ (v případě potřeby), ručně psané a podepsané,
- platbu licenčních poplatků nebo doklad o této platbě,
- originál oprávnění jednat „jménem (koho)“ nebo kopii trvalého oprávnění, pokud přihlášku podává jiný zástupce, než je patentový zástupce nebo právník.

Přihlašovatel si může vybrat mezi pobočkou INPI a soudní kanceláří obchodního soudu, pod který spadá, nebo kanceláří soudu s pravomocí rozhodovat v obchodních záležitostech.

Pokud přihlašovatel provozuje činnost v průmyslu, pro který je typická častá obnova kolekcí, může použít zjednodušenou přihlášku.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení činí 38 EUR.

Pokud přihlašovatel nepodává zjednodušenou přihlášku, musí zaplatit rovněž za grafickou či fotografickou reprodukci. Tyto poplatky činí 22 EUR za každou černobílou reprodukci a 45 EUR za každou barevnou reprodukci.

Poplatek za přihlášení kryje průzkumové řízení a ochranu průmyslového vzoru po dobu 5 let.

Ochranu průmyslového vzoru lze každých 5 let obnovit na další pětileté období tím, že přihlašovatel úřadu zaplatí poplatek za obnovu ve výši 50 EUR. Maximální celková doba ochrany je 25 let.

Aktualizované údaje a podrobnější částky naleznete na následující adrese:
www.inpi.fr/fr/dessins-et-modeles.html

Průzkum

Po podání přihlášky provede kvalifikovaná služba úřadu INPI administrativní kontrolu spisu.

Po průzkumu bude přihláška zveřejněna v publikaci Bulletin Officiel de la Propriété Industrielle – BOPI (Věstník průmyslového vlastnictví). Veřejnost si může prohlédnout kopii reprodukcí vzoru v pařížské pobočce INPI.

Zveřejnění může být okamžité nebo odložené. Záleží na strategických a obchodních úvahách přihlašovatele. Pokud přihlašovatel nechce svůj výtvar využít hned, může zveřejnění odložit až o 3 roky.

Poznámka pro přihlašovatele: Při podání zjednodušené přihlášky se zveřejnění automaticky odkládá. Pokud chce přihlašovatel výtvar zveřejnit, musí zaslat písemné oznámení a zaplatit poplatky za reprodukce.

Od tohoto okamžiku je vzor chráněn a jeho porušovatelům hrozí sankce.

Doba ochrany

Doba ochrany průmyslového vzoru trvá 5 let. Pokud chce přihlašovatel dobu ochrany prodloužit, může každých pět let požádat o obnovu na dalších pět let. Celková doba ochrany průmyslového vzoru však nesmí přesáhnout 25 let.

Vlastnictví práva

Právo k průmyslovému vzoru vyplývající ze zápisu přiznává vlastníkovi výhradní právo používat vzor a povolit jeho používání dalším osobám. Zahrnuje rovněž právo vyrábět, nabízet, uvádět na trh, dovážet, vyvážet, či používat výrobky, do nichž je průmyslový vzor zapracován nebo na nichž je použit, a skladovat výrobky za tímto účelem.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy:

Zákon o duševním vlastnictví – kniha VII, články L. 711-1 až L. 722-7 a R. 712-1 až R. 722-5.

(<http://www.legifrance.gouv.fr/>)

Co lze a co nelze chránit?

Zapsat lze každé označení, které je možné graficky vyjádřit. Tato označení může tvořit jedno slovo, písmeno či číslice, nebo jejich kombinace (včetně sloganů). Označení mohou dále tvořit kresby, symboly, trojrozměrná označení, jako je tvar a obal výrobku, zvukové signály, jako jsou hudební nebo hlasové zvuky, vůně či barvy.

Ve Francii není možný zápis ochranných známek, které:

- nemají rozlišovací schopnost,
- mohou uvádět spotřebitele v omyl,
- odporují zásadám veřejného pořádku a etickým principům,
- obsahují mimo jiné státní symboly, symboly vládních nebo zahraničních organizací, výsostné znaky, státní znak, medaile, jména a portréty lidí či označení s vysokou symbolickou hodnotou (např. náboženské symboly), pokud k tomu nedá příslušná strana svolení,
- jsou označením původu.

Další informace na toto téma naleznete na následující adrese:

<http://www.inpi.fr/fr/marques.html>

Formální náležitosti

Chcete-li podat u INPI přihlášku ochranné známky, je nutné:

- ujistit se, že ochrannou známkou tvoří rozlišující slovo, logo, vyobrazení nebo jiné označení, které konkrétní výrobky a služby jednoznačně odlišuje od výrobků a služeb jiných podniků,
- zkontrolovat, zda již někdo jiný nezapsal nebo nepřihlásil k zápisu podobnou známkou pro podobné výrobky nebo služby,
- určit, pro které třídy výrobků či služeb podle seznamu niceského třídění požadujete zápis,
- vyplnit formulář. Přihlašovatelé naleznou pomoc při vyplňování přihlášky ochranné známky na následující adrese: <http://formulaire-marque.inpi.fr>.
- přihlášku společně s poplatky a potřebnými dokumenty doručit osobně, poštou na doručenkou či faxem (+331 53 04 52 65) příslušné pobočce INPI, případně prostřednictvím online služby pro zápis ochranné známky (k dispozici na následující adrese: <http://depot-marque.inpi.fr/>).

Poplatky (k datu publikace)

Podání v papírové formě	225 EUR	jedna až tři třídy
Elektronické podání	200 EUR	
Další třída	40 EUR za každou další třídu	
Upozornění:	za podání faxem je nutné uhradit další poplatek ve výši 100 EUR	

Poplatek za přihlášení se vztahuje na průzkumové řízení ohledně ochranné známky a desetiletou dobu její ochrany.

Známkovou ochranu lze každých 10 let obnovit na další desetileté období zaplacením poplatku za obnovu ve výši 240 EUR úřadu INPI. Při úhradě poplatku za obnovu lze přidat nové třídy tím, že pro každou další třídu zaplatíte 40 EUR.

O obnovu je třeba žádat během posledních 6 měsíců aktuální doby platnosti zápisu. Pokud se o obnovu žádá po povolené lhůtě (nejdéle však do 6 měsíců po skončení lhůty, jinak bude obnova zamítnuta a ochranná známka přestane být chráněna), je třeba zaplatit další poplatek ve výši 120 EUR.

Aktualizované údaje a podrobnější částky naleznete na následující adrese:
www.inpi.fr/fr/marques.html

Průzkum

Po podání přihlášky vydá INPI osvědčení uvádějící číslo a datum přihlášky.

Přihláška ochranné známky bude zveřejněna v publikaci Bulletin Officiel de la Propriété Industrielle (BOPI) průměrně 6 týdnů po datu podání.

Následuje lhůta 2 měsíců, během níž může kdokoli vznést námitky proti zápisu ochranné známky. INPI rovněž prozkoumá případné nedostatky v přihlášce tím, že prověří formální požadavky (např. označení výrobků a služeb) a základní podmínky (kontrola, zda jde skutečně o rozlišující označení, zda není zakázané nebo klamavé).

Před dokončením zápisu může majitel známky přihlášku odvolat (úplné odvolání) nebo z ní odstranit některé výrobky a služby (částečné odvolání).

Pokud není přihláška odvolána ani není zamítnuta z důvodu podaného odporu nebo nedostatků, zapíše se známka do národního rejstříku.

INPI vydá osvědčení o zápisu, které zaručuje ochranu známky.

Doba ochrany

Zápis je platný po dobu 10 let od data přiznání zápisu. Tuto lhůtu lze opakovaně neomezeně obnovovat vždy na dalších 10 let.

Vlastnictví práva

Zápisem ochranné známky se jejímu majiteli přiznávají následující práva:

- právo bránit třetím osobám v tom, aby bez souhlasu majitele používaly jakékoli označení, které je shodné nebo podobné ochranné známce, pro výrobky nebo služby, pro něž byla známka zapsána,
- právo převést zápis na třetí osoby za účelem využití ochranné známky nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci, a to zdarma či za poplatek.

Patentová práva včetně osvědčení užitečnosti

Příslušné právní předpisy

Zákon o duševním vlastnictví – kniha VI, oddíl 1, články L. 611-1 až L. 615-22 a R. 611-1 až R. 618-5 (<http://www.legifrance.gouv.fr>)

Poznámka: **Ve Francii neexistuje ochrana užitého vzoru, existuje zde však osvědčení užitečnosti.**

Pokud má přihlašovatel zájem o levnější ochranu pro kratší období, než je tomu v případě patentu, může požádat o osvědčení užitečnosti. Osvědčení užitečnosti poskytuje stejnou ochranu jako patent, avšak bez výdajů na rešerši. Podmínky patentovatelnosti jsou shodné a rešeršní zpráva je povinná pouze v případě podání žaloby na porušovatele.

Co lze a co nelze chránit?

Ochranu lze poskytnout, pokud je výrobek nový, je výsledkem vynálezecké činnosti a je průmyslově využitelný.

Existuje řada položek, které patentem chránit nelze. Další informace naleznete na následující adrese:

<http://www.inpi.fr/fr/brevets/qu-est-ce-qu-un-brevet/ce-qui-ne-peut-pas-etre-brevete.html>

Formální náležitosti

Příhlašku patentu nebo žádost o osvědčení užitelnosti lze podat online. Elektronicky mohou podat přihlašku patentu pouze uživatelé ověření a zapsaní úřadem INPI.

Chcete-li podat přihlašku patentu, je nutné vyplnit formulář, který lze stáhnout na následující adrese:

http://www.inpi.fr/fileadmin/mediatheque/pdf/formulaire_brevet.pdf

Příhlašku je možné doručit osobně, poštou na doručku či faxem (+331 53 04 52 65) příslušné pobočce INPI. Při podání přihlašky patentu nebo žádosti o osvědčení užitelnosti je nutné předložit INPI následující dokumenty:

- popis vynálezu,
- případné výkresy nutné pro úplné pochopení popisu,
- shrnutí vynálezu,
- vyobrazení ke zveřejnění (v případě, že jsou pro pochopení shrnutí nutné výkresy),
- doklad o úhradě poplatků za přihlášení.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení	36 EUR	Musí být uhrazen v měsíci následujícím po podání přihlašky.
Poplatek za rešerši pro patent pro osvědčení užitelnosti se nevyžaduje	500 EUR	Žádá-li se o odloženou rešerši, poplatek není nutné hradit okamžitě.
Poplatek za vydání	86 EUR	
Další nárok	40 EUR	za 11. a každý další nárok

Sleva ve výši 50 % z hlavních poplatků (do 7. poplatku) se poskytuje:

- fyzickým osobám,
- malým a středním podnikům (MSP) s méně než 1 000 zaměstnanci, jejichž prodejní obrat činí méně než 50 milionů EUR, a to pouze v případě, že subjekt, který výše uvedené podmínky nesplňuje, vlastní maximálně 25 % kapitálu podniku,
- neziskovým institucím ve vzdělávacím a výzkumném sektoru.

Tyto instituce a MSP musí podat žádost během lhůty pro zaplacení poplatku za přihlášení (maximálně jeden měsíc) a přiložit své osvědčení.

Do sedmého roku jsou sníženy i poplatky za obnovu.

Udržovací poplatky v roce 2009:

1. roční poplatek	Zahrnutý do poplatku za přihlášení		
2. až 5. poplatek	36 EUR, se slevou: 18 EUR		
6. poplatek	72 EUR, se slevou: 54 EUR		
7. poplatek	92 EUR, se slevou: 69 EUR		
8. poplatek	130 EUR	15. poplatek	430 EUR
9. poplatek	170 EUR	16. poplatek	490 EUR
10. poplatek	210 EUR	17. poplatek	550 EUR
11. poplatek	250 EUR	18. poplatek	620 EUR
12. poplatek	290 EUR	19. poplatek	690 EUR
13. poplatek	330 EUR	20. poplatek	760 EUR
14. poplatek	380 EUR		

Aktualizované údaje a podrobnější částky naleznete na následující adrese:

www.inpi.fr/fr/brevets.html

Průzkum

Patent ani osvědčení užitelnosti se neuděluje automaticky. Proces začíná po podání přihlašky a zahrnuje průzkum (s výjimkou žádosti o osvědčení užitelnosti bez průzkumu) v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu vynálezů.

Po podání přihlašky patentu:

- INPI vydá potvrzení o přijetí přihlašky (číslo a datum přihlašky).
- Proveďte se administrativní a technický předběžný průzkum trvající 6 až 10 měsíců (průzkum zahrnuje mimo jiné dohled francouzského ministerstva obrany a vyhotovení rešeršní zprávy Evropským patentovým úřadem).
- V případě žádosti o osvědčení užitelnosti není třeba žádat o rešerši. Novost vynálezu se nehodnotí.
- Zveřejní se předběžná rešeršní zpráva (třetí osoby mají k dispozici 3 měsíce pro podání případných námitek).
- Zveřejní se konečná zpráva přiložená k udělenému patentu.

Bez ohledu na stav podání je přihlaška patentu zveřejněna v publikaci Bulletin Officiel de la Propriété Industrielle (BOPI) 18 měsíců od data podání společně s předběžnou rešeršní zprávou, pokud je tato k dispozici.

Doba ochrany

Doba ochrany patentu je 20 let od data podání přihlášky nebo data priority.

Ochrana prostřednictvím osvědčení užitečnosti může trvat maximálně 6 let od data podání přihlášky nebo data priority za předpokladu, že majitel platí hradí poplatky za obnovu.

Vlastnictví práva

Udělením patentu nebo osvědčení užitečnosti se majiteli přiznávají následující práva:

- využívat vynález v libovolné části země,
- právo bránit třetím osobám v tom, aby bez jeho souhlasu vyráběly, prodávaly nebo hospodářsky využívaly chráněný výrobek nebo postup,
- bránit ostatním osobám v žádání o ochranu pro stejný výrobek nebo postup,
- právo převést na třetí osoby právo nebo jim poskytnout licenci na využívání vynálezu, a to zdarma či za poplatek.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Ať už se napodobení týká práv souvisejících s průmyslovým vzorem, ochrannou známkou nebo patentem, je možné použít všechny druhy důkazů za účelem prokázání napodobenin, přednost se však dává těmto dvěma: tzv. saisie-contrefaçon (zabavení padělků) a zadržení napodobených výrobků celními orgány (další podrobnosti naleznete v části Opatření celních orgánů).

Saisie-contrefaçon je zrychlený postup, který může být virtuální (pouhý popis výrobků) nebo fyzický (skutečné zabavení výrobků).

Lze jej provést na příkaz předsedy soudu TGI (Tribunal de Grande Instance) příslušného v místě, kde budou výrobky zkonrolovány, před kterým se zkrácené řízení projednává.

V okamžiku, kdy jsou průmyslová práva chráněna, mají jejich vlastníci k dispozici různé možnosti, jak regovat na narušitele práv:

- V řízení před občanskoprávním soudem lze požadovat finanční náhradu škody. Jde o nejčastější volbu. Důvodem je především skutečnost, že existují zvláštní pravomoci soudu, díky nimž jsou soudy zvyklé ur-

čovat výši náhrady škody na základě finanční a technické analýzy fakt.

- V řízení před trestním soudem jsou dvě možnosti: lze zahájit policejní vyšetřování a dosáhnout rozsudku proti porušovateli vedoucího k přiznání náhrady škody nebo odnětí svobody. Tento postup není tak běžný jako občanskoprávní řízení. Částečně je to způsobeno tím, že občanskoprávní soudy se v otázce náhrady škody považují za účinnější, a dalším důvodem je skutečnost, že jakmile bylo trestní řízení zahájeno, probíhá nezávisle na osobě, která podnět podala, což omezuje možnosti dohody.

Další informace jsou k dispozici na následující adrese: <http://www.contrefacon-danger.com>

Příslušné kontakty:

- **Call centrum pro boj proti napodobeninám** +33 820 22 26 22
- **DDCCRF** - Direction Départementale de la Concurrence, de la Consommation et de la Répression des Fraudes - http://www.dgccrf.bercy.gouv.fr/documentation/dossier_litiges/dgccrf.htm
- **Celní orgány** – poštou - <http://www.douane.gouv.fr> nebo telefonicky +33 811 02 44 44
- **INPI**- Institut national de la propriété industrielle, réseau local - <http://www.inpi.fr/fr/l-inpi/ou-nous-trouver/a-paris-et-en-region.html>

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy

Autorské právo a související práva – zákon o duševním vlastnictví – kniha I - III

- Zákon o duševním vlastnictví, články L. 111-1 až L. 343-4 a R. 111-1 až R. 335-2
- Zákon o autorském právu a souvisejících právech v informační společnosti (société de l'information) (DADVSI) ze dne 1. srpna 2006

Další informace naleznete na následující adrese: <http://www.legifrance.gouv.fr>

Co lze a co nelze chránit?

Ochrana podle zákona o autorském právu a souvisejících právech se poskytuje duševním výtvorům v literární, vědecké a umělecké oblasti.

Tento zákon nechrání myšlenky, postupy, systémy, provozní metody, algoritmy, koncepce, zásady či objevy.

Ochrana díla nijak nesouvisí s jeho zveřejněním či využíváním.

Další informace naleznete na následujících adresách:

- http://www.industrie.gouv.fr/guidepropintel/fiches_pratiques/le_droit_d_auteur.htm
- <http://www.culture.gouv.fr/culture/infos-pratiques/droits/index.htm>

Poznámka: Francouzská právní teorie uznává velmi široký pojem toho, co lze chránit podle autorskoprávních předpisů. Doporučuje se tedy vždy ve Francii v případě porušení práv prosazovat autorskoprávní ochranu, a to i ve spojení s ochranou průmyslového vzoru, ochranné známky atd. Článek L.112-2 stanoví, že autorským právem lze chránit architektonická díla a výtvary z oblasti průmyslu sezónního oblečení a dekorativního průmyslu.

Formální náležitosti

Autorské právo je automatické právo, které nevyžaduje žádné formální náležitosti spojené se zápisem.

Tvůrce však možná bude muset prokázat vlastnictví díla například pomocí následujících prostředků: zapečetěná obálka, dopis s doručenkou zaslaný na vlastní adresu, zveřejnění v tisku, uložení v tzv. obálce Soleau u INPI (zapečetěná obálka určená INPI a uložená u tohoto úřadu, která představuje důkaz o autorském právu a která bude otevřena pouze v případě sporu ohledně autorského práva. Její cena je 15 EUR).

Výtvor rovněž mohou zapsat specializované společnosti, které poskytují 3 služby:

- shromažďování a distribuce autorských honorářů vyplácených členům za používání jejich děl,
- obrana práv členů proti třetím osobám včetně soudů,
- obrana a zlepšování autorských práv.

Architektonická díla a výtvary z oblasti průmyslu sezónního oblečení a dekorativního průmyslu sice lze chránit autorským právem, tyto specializované společnosti se však zabývají především zápisem a obranou autorských práv týkajících se duševních výtvorů v literární, umělecké a multimediální oblasti.

Náklady

K autorskoprávní ochraně se nevážou žádné úřední poplatky s výjimkou použití služeb poskytovaných některými specializovanými společnostmi.

Průzkum

Neuplatňuje se.

Doba ochrany

Obecně autorská práva zanikají 70 let po úmrtí autora.

Vlastnictví práva

Autor:

Vlastnictví práva náleží autorovi díla, tj. osobě, která osobně do hlavní míry přispěla k vytvoření díla.

Je tomu tak bez ohledu na podmínky vytvoření díla včetně případů, kdy bylo dílo vytvořeno v rámci pracovního poměru či zaškolovacího kurzu nebo na základě smlouvy o zakázce.

Zákon stanoví výjimky v případě, že:

- dílo vytvořené zaměstnancem je softwarová aplikace,
- dílo vytvoří státní nebo veřejný zaměstnanec v rámci výkonu svých povinností.

Požizovatel databáze:

Právo *sui generis* neboli právo pořizovatele chránícího obsah databáze přísluší pořizovateli databáze, který vinul iniciativu a vzal na sebe riziko příslušných investic.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorská práva a související práva)?

V případě prokazaného porušení autorského práva byste jako první krok měli kontaktovat narušitele práva a pokusit se situaci vyřešit tím, že budete po narušiteli požadovat úpravu výtvoru, uvedení skutečného autora díla nebo finanční náhradu. Pokud je však dílo pouze inspirované vaším výtvořem, neexistuje žádná právní možnost, jak zabránit jeho šíření.

Pokud není narušitel ochoten ke kompromisu, měl by vlastník autorského práva zahájit právní řízení takto: nejdříve požádat vykonavatele (např. přísežného úředníka specializované společnosti) o vyhotovení prohlášení za účelem prokázání data porušení a poté narušiteli zaslat formální oznámení sepsané právníkem.

Příslušné kontakty:

- Specializované společnosti:
- **La Compagnie nationale des Experts M. C. T. H** (Maroquinerie, Chaussure, Textile, Habilement) +33 1 42 96 21 01 - E-Mail : info@expertmcth.org
- **Union des fabricants** +33 1 56 26 14 03 - <http://www.unifab.com/>
- Státní organizace:
- **Call centrum pro boj proti napodobeninám** +33 820 22 26 22
- **DDCCRF** - Direction Départementale de la Concurrence, de la Consommation et de la Répression des Fraudes - http://www.dgccrf.bercy.gouv.fr/documentation/dossier_litiges/dgccrf.htm

Opatření celních orgánů

Jak postupují francouzské celní orgány?

Příslušné právní předpisy:

- Nařízení ES č. 1383/2003 kromě zjednodušeného postupu uvedeného v článku 11.
- Na rozdíl od jiných zemí EU je celním úředníkům podle „Longuetova zákona“ (francouzský zákon č. 94/102 z 5. února 1994) povoleno nejen kontrolovat dovoz a vývoz výrobků bez celního ujednání, nýbrž také kontrolovat na celém francouzském území přepravu a skladování výrobků porušujících ochrannou známku, průmyslový vzor, autorské právo nebo patent, bez ohledu na to, zda napodobeniny výrobků pocházejí z členské země Evropské unie nebo z třetí země.

Typy opatření:

A. Kontrola legálnosti výrobků:

Celní úředníci mohou:

- provádět kontroly výrobků na veřejných místech a veřejných komunikacích,

- kontrolovat výrobky skladované v prostorách přístupných veřejnosti a v prostorách nepřístupných veřejnosti poté, co o tom uvědomí státní zástupitelství,
- vstoupit do soukromých míst, konkrétně do příslušného sídla, pod dohledem státního zástupitelství,
- požadovat po majiteli výrobků doklad o legálnosti výrobků, které vlastní.

B. Zadržení výrobků:

Celní úředníci mohou zadržet kontrolované výrobky, pokud mají podezření ohledně jejich legálnosti. Výrobky lze zadržet až na 10 dnů.

Typy sankcí:

A. Zadržené výrobky porušují ochrannou známku nebo průmyslový vzor:

Francouzské zákony přiznávají celním úředníkům právo:

- zabavit výrobky, u kterých je jednoznačně prokázána napodobená ochranná známka (ze zadržení se stává zabavení),
- zabavit prostředky a předměty použité k utajení podvodu,
- udělit pokutu, jejíž výše se pohybuje mezi jedno- až dvojnásobkem hodnoty napodobenin,
- nařídit trest odnětí svobody v délce až 3 let,
- provést transakci s porušitelem v případě drobných případů, jako jsou výrobky dovezené cestujícími. Transakce je smlouva mezi porušitelem a celními úřady. Po uskutečnění transakce se napodobeniny automaticky zničí.

Pokud celní přestupek spáchá organizovaná skupina, částka pokuty se pohybuje mezi jedno- až pětinasobkem hodnoty napodobenin a trest odnětí svobody je až 5 let.

B. Zadržené výrobky porušují patent, dodatkové ochranné osvědčení nebo rostlinnou odrůdu:

Na rozdíl od případů týkajících se ochranné známky mají v těchto případech celní orgány za úkol podezřelé výrobky pouze zadržet. Celní úředníci nejsou oprávněni výrobky zabavit.

V tomto případě může zabavení výrobků a další sankce nařídit pouze předseda soudu TGI (Tribunal de Grande Instance), a to v případě, že nabyvatel licence požádal o zahájení občanskoprávního nebo trestního řízení. Ne-li nařízeno zabavení výrobků, celní úředníci zadržené výrobky uvolní.

Postupy

Podání formuláře žádosti o zásah (první krok):

Celní orgány provádějí kontrolu, aniž by k tomu musely být konkrétně vyzvány zákonným vlastníkem práv k duševnímu vlastnictví nebo nabyvatelem licence. Pokud však zákonný vlastník práv nebo nabyvatel licence chce, aby celní orgány provedly kontrolu výrobků podobných chráněnému výrobku, musí celním orgánům předložit formulář žádosti o zásah.

- Pokud se právo k duševnímu vlastnictví týká ochranné známky nebo průmyslového vzoru, je třeba použít národní formulář žádosti o zásah - Cerfa č. 12684*02. <http://www.bercy.gouv.fr/formulaires/douanes/12684.pdf>
- Pokud se právo k duševnímu vlastnictví týká patentu, dodatkového ochranného osvědčení, rostlinné odrůdy nebo zeměpisného označení, je třeba použít formulář žádosti o zásah Společenství - Cerfa č. 12683*02. <http://www.bercy.gouv.fr/formulaires/douanes/12683.pdf>

Zadržení výrobků (druhý krok):

Mají-li celní úředníci podezření ohledně legálnosti kontrolovaných výrobků, výrobky zadrží.

A. Pokud byl předložen formulář žádosti o zásah:

Celní orgány uvědomí zákonného vlastníka práv nebo nabyvatele licence o zadržení podezřelých výrobků a:

- pokud zákonný vlastník práv nebo nabyvatel licence přestupek do 10 dnů potvrdí, předají mu celní orgány informace, jako je údaj o dodavateli, příjemci a hodnotě kontrolovaných výrobků, aby mohl zákonný vlastník práv nebo nabyvatel licence zahájit občanskoprávní řízení,
- pokud zákonný vlastník práv nebo nabyvatel licence přestupek do 10 dnů nepotvrdí, vrátí celní orgány výrobky dodavateli.

B. Pokud nebyl předložen formulář žádosti o zásah:

- Celní orgány vyhledají možného zákonného vlastníka práv nebo nabyvatele licence, informují jej o zadržení podezřelých výrobků a vyzvou jej k předložení formuláře žádosti o zásah.

Sankce (třetí krok):

A. Napodobené výrobky souvisejí s ochrannou známkou nebo průmyslovým vzorem:

- celní úředníci výrobky zabaví,

- zákonný vlastník práv může zahájit občanskoprávní nebo trestní řízení s využitím informací získaných během zadržovací fáze a požádat předsedu soudu TGI (Tribunal de Grande Instance) příslušného v místě, kde byly výrobky zkontrolovány a zadrženy kvůli ověření, aby nařídil zabavení napodobenin.

B. Napodobené výrobky souvisejí s patentem, dodatkovým ochranným osvědčením, rostlinnou odrůdou nebo zeměpisným označením:

- zákonný vlastník práv může zahájit občanskoprávní nebo trestní řízení s využitím informací získaných během zadržovací fáze a požádat předsedu soudu TGI (Tribunal de Grande Instance) příslušného v místě, kde byly výrobky zkontrolovány a zadrženy kvůli ověření, aby nařídil zabavení napodobenin.

Hlavní kontakty

Direction générale des douanes et des Droits Indirects
(Generální ředitelství cel)

Bureau E4 – Section de la propriété intellectuelle (Oddělení duševního vlastnictví)
11, rue des Deux communes
F – 93 558 Montreuil Cedex
Tel.: +33 1 57 53 43 51

Alternativní postupy v případě porušování práv

Podle článků L.615-17 a L.716-4 zákona o duševním vlastnictví, které se týkají patentů resp. ochranných známek, je možné řešit spory ohledně porušení práv jejich postoupením k rozhodčímu řízení. Rozhodčí řízení však lze použít pouze pro řešení občanskoprávních případů.

Kontaktní údaje národního patentového úřadu:

Institut National de la Propriete Industrielle (INPI)
26 bis rue de Saint Petersburg
75800 Paris Cedex 08
Francie
www.inpi.fr
0033(0)820 210 211
Contact@inpi.fr

Německo

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o průmyslových vzorech / Geschmacksmustergesetz 2004

http://bundesrecht.juris.de/geschmng_2004/

Co lze a co nelze chránit?

Ochranu průmyslového vzoru lze poskytnout, jsou-li splněny následující požadavky:

- Předměty způsobilé pro ochranu průmyslového vzoru

Průmyslovým vzorem se rozumí dvojrozměrný nebo trojrozměrný vzhled celého výrobku nebo jeho části, spočívající ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálu výrobku samotného nebo jeho zdobení. Počítačový program se za výrobek nepovažuje.

- Typografické písmo

Chránit lze rovněž typografické písmo. To bude zařazeno do třídy výrobků 18-03.

Průmyslový vzor musí být ke dni podání přihlášky nový a musí mít individuální povahu. Vzor se považuje za nový, i když byl jeho autorem zpřístupněn veřejnosti během 12 měsíců předcházejících datu podání přihlášky (takzvaná poshovorovací lhůta novosti).

Formální náležitosti

Přihláška musí obsahovat podepsanou žádost o zápis, která zahrnuje: údaje umožňující identifikaci přihlašovatele, vyobrazení průmyslového vzoru vhodné ke zveřejnění a seznam výrobků, do nichž je průmyslový vzor zpracován nebo na nichž je použit.

Po podání přihlášky lze podat žádost o odložení zveřejnění o 30 měsíců. V takovém případě bude poplatek za přihlášení snížen. Za zveřejnění se poplatky neplatí. To

chce přihlašovatel počkat a zjistit, zda bude výrobek na trhu přijat nebo zda by měl být vzor z jiných důvodů prozatím uchován v tajnosti.

Poplatky (k datu publikace)

	EUR
Jednorázová přihláška doba ochrany: 5 let v případě odložení zveřejnění	70 30
Hromadná přihláška (jedna přihláška může obsahovat až 100 průmyslových vzorů) v případě odložení zveřejnění	7 EUR za jednotlivý vzor, avšak nejméně 70 EUR za přihlášku 3 EUR za jednotlivý vzor, avšak nejméně 30 EUR za přihlášku
Zveřejnění vyobrazení	12 EUR za vzor

Obnova vzoru	EUR
6. až 10. rok	90
11. až 15. rok	120
16. až 20. rok	150
21. až 25. rok	180

Další informace o cenách, poplatcích a výdajích naleznete na následující adrese:

http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/allgemein_eng/a9510_1.pdf

Průzkum

Oddělení průmyslových vzorů Německého patentového a známkového úřadu (DPMA) se přesvědčí, zda přihláška splňuje formální požadavky. Ujistí se mimo jiné, zda vzor neporušuje zásady veřejného pořádku nebo uznávané etické principy a zda nepředstavuje zneužití věcí, symbolů atd.

Nezkoumá se však splnění věcných požadavků na ochranu (např. novost, individuální povaha). Tyto požadavky zkoumají civilní soudy v případě soudních sporů.

Doba ochrany

Maximální doba ochrany trvá 25 let (počáteční pětileté období ochrany a 4 možné obnovy po pěti letech).

V případě odložení zveřejnění bude ochrana nejdříve omezena na 30 měsíců. V průběhu této odkládací lhůty se může přihlašovatel rozhodnout o prodloužení ochrany na 5 let. V takovém případě následuje zveřejnění a je třeba uhradit další poplatky.

Vlastnictví práva

Průmyslový vzor zapsaný u DPMA přiznává svému majiteli výhradní právo vzor používat a zároveň zabránit u jeho používání třetím osobám, které k tomu nemají souhlas majitele. To znamená, že jedině majitel je oprávněn uvést zapsaný průmyslový vzor na trh, poskytovat licence a převádět práva k duševnímu vlastnictví. Pokud autor vytvoří průmyslový vzor v rámci pracovního poměru nebo při realizaci objednávky, považuje se za majitele práv k duševnímu vlastnictví příslušný zaměstnavatel nebo zákazník.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Zákon o ochranných známkách / Markengesetz 1994

<http://www.bundesrecht.juris.de/bundesrecht/markengesamt.pdf>

Nařízení o ochranných známkách / Markenverordnung 2004 http://www.bundesrecht.juris.de/bundesrecht/markenv_2004/gesamt.pdf

Co lze a co nelze chránit?

Označení lze chránit jako ochrannou známku v případě jeho registrace u DPMA. Při žádání o zápis je nutné podat žádost a uvést určité údaje.

V Německu mohou práva k ochranné známce vzniknout rovněž na základě její rozlišovací schopnosti nabytých užíváním označení v obchodním styku a tudíž jeho uznáním na trhu, nebo vyplývající ze skutečnosti, že označení je všeobecně známé (všeobecná známost).

Formální náležitosti

Žádat o ochrannou známku je v Německu snadné. Přihlašovatel jednoduše podá přihlášku u DPMA. Potřebný formulář lze stáhnout na následující adrese: <http://www.dpma.de/english/index.html>.

Před vyplněním formuláře přihlášky je důležité přečíst si pozorně „Informace pro přihlašovatele ochranné známky“ http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/markeng/w7731_1.pdf.

Přihlašovatelem může být fyzická osoba, právnická osoba nebo společenství partnerů s právní způsobilostí.

Přihlašovatelé, kteří mají trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu v Německu, nemusí pro řízení před DPMA jmenovat zástupce. Přihlašovatelé, kteří v Německu trvalé bydliště, sídlo ani provozovnu nemají, musí pro řízení v Německu jmenovat právního nebo patentového zástupce.

Přihlašovatel by měl na formuláři uvést ochrannou známku a výrobky či služby, pro které se známková ochrana žádá. Výrobky či služby musí být uvedeny podle třídy a podle vzestupného číselného pořadí. Pro každou ochrannou známku je nutné podat samostatnou přihlášku. Po odeslání přihlášky DPMA nelze ochrannou známku měnit. Poté, co DPMA přihlášku obdrží, nelze do seznamu přidat žádné další výrobky ani služby. Originál přihlášky ochranné známky musí podepsat přihlašovatel nebo přihlašovatelé (faksimilní otisk není přípustný). Přihlašovatelé mohou podat dokumenty u DPMA osobně, poštou, faxem nebo online. Informace o online podání přihlášky lze nalézt na adrese <http://www.dpma.de/english/service/e-services/dpma-direkt/index.html>.

Přihlášku ochranné známky nelze podat pouhým zasláním e-mailem.

Aby přihláška získala datum přihlášení, musí obsahovat:

- údaje umožňující identifikaci přihlašovatele,
- vyobrazení ochranné známky,
- seznam výrobků a služeb, pro něž se zápis žádá.

Poplatky (k datu publikace)

	EUR
Poplatek za přihlášení včetně poplatku za třídu pro maximální počet 3 tříd	300
Poplatek za třídu vztahující se k přihlášce, za čtvrtou třídu a každou další třídu	100

Nebyla-li celá částka poplatku za přihlášení uhrazena do 3 měsíců od data podání přihlášky, považuje se přihláška za odvolanou.

Další informace naleznete v části „Informace o cenách, poplatcích a výdajích” na adrese http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/allgemein_eng/a9510_1.pdf.

Průzkum

Přihláška ochranné známky se zpracuje až po zaplacení poplatku za přihlášení a případných poplatků za třídu. Oddělení pro ochranné známky ověří úplnost dokumentů a požadovaných údajů. Prozkoumá rovněž základní požadavky na ochranu. Pokud jsou podmínky splněny, nic by zápisu ochranné známky nemělo bránit a přihlašovatel obdrží osvědčení o zápisu známky.

Od té doby může přihlašovatel u své ochranné známky používat symbol ® a označovat zapsanou ochrannou známkou své výrobky. DPMA nekontroluje, zda již byly dříve zapsány podobné nebo shodné ochranné známky.

Před podáním přihlášky by se měl přihlašovatel ujistit, že ochranná známka nebyla zapsána ve shodné nebo podobné formě jiným majitelem. Informace o možnostech rešerše na ochranné známky lze nalézt na adrese http://www.dpma.de/english/trade_marks/search/index.html.

Jinak může majitel starší ochranné známky podat odpor proti nově zapsané ochranné známce, v jehož důsledku by mohlo dojít k vymazu ochranné známky přihlašovatele.

Doba ochrany

Doba ochrany zapsané ochranné známky trvá 10 let. Tuto lhůtu lze opakovaně obnovovat vždy o dalších 10 let. Za předpokladu, že jsou poplatky řádně hrazeny, neexistuje formální ukončení ochrany.

Za účelem obnovy zapsané ochranné známky je třeba uhradit poplatek za obnovu. Pokud se obnova týká vý-

robků či služeb ve více než 3 třídách, je nutné uhradit rovněž poplatky za třídu.

Poplatek za obnovu	EUR
po 10 letech, pro maximální počet 3 tříd výrobků či služeb	750
za každou další třídu	260

Vlastnictví práva

Zápis ochranné známky přiznává jejímu majiteli výhradní právo uplatňovat náhradu škody v případě porušení práva k ochranné známce nebo žádat po narušiteli, aby upustil od zneužívání ochranné známky.

Toto právo lze převést nebo postoupit jiné osobě pro někteří nebo všechny druhy výrobků či služeb. Ochranné známky lze prodávat a kupovat. Dále lze poskytovat licence na používání ochranné známky.

Patenty a užitné vzory

Příslušné právní předpisy

Zákon o patentech / Patentgesetz 2005 <http://bundesrecht.juris.de/patg/>

Nařízení o patentech / Patentverordnung 2004 <http://www.gesetze-im-internet.de/patv/index.htm>

Zákon o užitných vzorech / Gebrauchsmustergesetz 1986 <http://bundesrecht.juris.de/gebrmg/>

Co lze a co nelze chránit?

DPMA udělí patent teprve poté, co průzkum potvrdí, že vynález je patentovatelný. Užitný vzor lze zapsat bez průzkumu požadavků na ochranu. Z tohoto důvodu lze užitný vzor získat rychleji a levněji než patent.

Patentovou ochranu lze poskytnout vynálezům v technických oborech, a to výrobkům i postupům. Užitné vzory postupy nechrání.

Formální náležitosti

Přihlašovatelem může být fyzická osoba, právnická osoba nebo společenství partnerů s právní způsobilostí.

Přihlašovatelé, kteří mají trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu v Německu, nemusí pro řízení před DPMA jmenovat zástupce. Přihlašovatelé, kteří v Německu trva-

lé bydliště, sídlo ani provozovnu nemají, musí pro řízení v Německu jmenovat právního nebo patentového zástupce.

Příhláška musí být vyplněna v německém jazyce. V případě přihlášek v jiném jazyce musí být do 3 měsíců předložen německý překlad. Formuláře lze stáhnout na adrese <http://www.dpma.de/english/index.html>.

Přihlašovatel může podat dokumenty u DPMA osobně, poštou, faxem nebo online. Informace o online podání lze nalézt na adrese <http://www.dpma.de/english/service/e-services/dpmadirekt/index.html>.

Před vyplněním formuláře přihlášky si prosím přečtěte „Informace pro přihlašovatele patentů“ či „Informace pro přihlašovatele užitého vzoru“. http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/patent_eng/p2791_1.pdf

http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/gebrauchsmuster_eng/g6181_1.pdf

Poznámka: Dokumenty přihlášky nelze zaslat DPMA pouhým e-mailem. Nebudou-li požadavky splněny, přihláška nebude přijata.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatky za patent:

Poplatek za přihlášení	EUR
elektronické podání	50
podání v papírové formě	60
(Nepovinná) rešerše bez průzkumu	250
Průzkumové řízení po nepovinné rešerši	150
Průzkumové řízení bez předchozí nepovinné rešerše	350

Roční udržovací poplatky za přihlášku a patent se zvyšují ze 70 EUR ve třetím roce na 1 940 EUR ve dvacátém roce.

Poplatky za užité vzor:

	EUR
Poplatek za přihlášení	40
Poplatek za rešerši (nepovinné)	250
1. udržovací poplatek po 3 letech	210
2. udržovací poplatek po 6 letech	350
3. udržovací poplatek po 8 letech	530

Viz „Informace o cenách, poplatcích a výdajích“ na adrese http://www.dpma.de/docs/service/formulare_eng/allgemein_eng/a9510_1.pdf.

Průzkum

DPMA provede průzkum přihlášky patentů z hlediska novosti a vynálezecké činnosti, pouze pokud přihlašovatel nebo jiná osoba podá žádost o průzkum do 7 let od data podání přihlášky. Výsledkem průzkumu je poskytnutí ochrany nebo zamítnutí přihlášky.

Užitný vzor se zapisuje bez průzkumu požadavků na ochranu. Ochrana přiznaná užitém vzorem je často slabší než ochrana poskytnutá patentem, u kterého byl proveden průzkum. Majitel nebo třetí osoba může podat žádost o rešerši na stav techniky. Důkladný průzkum všech požadavků na ochranu bude proveden pouze v případě, že někdo podá žádost o zrušení zápisu užitého vzoru.

Doba ochrany

Maximální doba ochrany trvá 20 let v případě patentů a 10 let v případě užitého vzoru.

Vlastnictví práva

Patent nebo užité vzor přiznává svému majiteli výhradní právo na jeho využívání. Majitel může poskytovat licence a umožnit nabyvateli licence využívání vynálezu za odpovídající úhradu. Patent či užité vzor je rovněž možné prodat či odkázat.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Přihlašovatel by měl vyhledat odbornou pomoc, neboť je nutné zvážit mnoho podrobností a právních aspektů. Doporučuje se obrátit na právníka se zkušenostmi v oblasti soutěžního práva. Úřad DPMA není oprávněn poskytovat služby právního poradenství ani není zodpovědný za boj s porušováním práv k duševnímu vlastnictví.

Konkrétní doporučení

Informace o vymáhání práv lze nalézt na následujících webových stránkách:

<http://www.markenpiraterie-apm.de/>
http://www.zoll.de/b0_zoll_und_steuern/d0_verbo-te_und_beschraenkungen/f0_gew_rechtsschutz/index.html
www.piznet.de
www.patentinformation.de
http://www.signo-deutschland.de/content/index_ger.html
<http://www.patentserver.de>
<http://www.zim-bmwi.de>
<http://www.dihk.de>
<http://www.original-ist-genial.de/english.html>
<http://www.conimit.de/>
http://www.plagiarius.com/e_index.html

Autorské právo a související práva

Příslušné právní předpisy

Zákon o autorském právu / Urheberrechtsgesetz 2008
<http://www.gesetze-im-internet.de/urhg/index.html>
Zákon o správě autorského práva / Urheberrechtswahrnehmungsgesetz 2006
<http://www.gesetze-im-internet.de/urhwahrng/index.html>

Co lze a co nelze chránit?

Na rozdíl od práv na průmyslové vlastnictví je autorské právo automatickým výsledkem vytvoření díla. Zápis v úředním rejstříku za účelem získání ochrany autorského práva se nevyžaduje ani není možný.

Díla chráněná autorským právem musí představovat osobní duševní výtvoř. Předmět ochrany podle zákona o autorském právu zahrnuje literární, vědecká, hudební a umělecká díla. Tento výčet děl není vyčerpávající.

Díla chráněná autorským právem musí představovat osobní duševní výtvoř s určitou úrovní tvořivosti, požadavky na tvůrčí úroveň však nejsou příliš vysoké. Omezení autorského práva zahrnuje právo na citaci, které umožňuje citace o různých délkách.

Formální náležitosti

Pro vznik autorského práva není nutné splnit žádné formální požadavky.

Poplatky za přihlášení

Žádné

Průzkum

Neuplatňuje se

Doba ochrany

Autorské právo je výhradní právo na omezené časové období. Vyprší po ukončení zákonné lhůty a automaticky přejde do sféry veřejného vlastnictví (70 let po úmrtí autora).

Vlastnictví práva

Majitelem práv je autor.

Pokud bylo dílo vytvořeno v rámci pracovního poměru, je prvním majitelem autorského práva zaměstnanec. Je však možné, že v souladu s pracovní smlouvou je zaměstnanec/autor nucen přiznat práva na využívání díla svému zaměstnavateli.

Obecně není autorské právo převoditelné, autor však může jiným osobám udělit právo na využívání díla libovolným způsobem. Držitelé práv na využívání mohou tato práva převést se souhlasem autora na další osoby.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorská práva a související práva)?

Autorské právo je často porušeno nelegální výrobou nebo distribucí kopií díla chráněného autorským právem nebo publikací či využíváním upraveného nebo přeměněného díla.

Administrativní opatření:

Úřední zápis není možný, autor však může vhodným způsobem prokázat autorství a předložit tak účinný důkaz v případě soudního sporu (např. úschova dokumentů u veřejného notáře).

Opatření přijímaná podle občanského práva:

Autor nebo držitel výhradní licence má k dispozici následující nároky:

- nárok na odstranění za účelem ukončení jednání porušujícího práva,
- nárok na vydání předběžného opatření s cílem zabránit dalšímu porušování předmětu ochrany,

- nárok na vydání předběžného opatření s cílem získat náhradu za vzniklou finanční škodu,
- nárok na náhradu nemotných škod,
- nárok na zničení nezákonně vyrobených kopií,
- nárok na odevzdání kopií, které porušují autorské právo,
- nárok na informace,
- nárok na zveřejnění rozsudku,
- nárok na předložení ke kontrole, panuje-li nejistota ohledně porušování předmětu ochrany,
- nárok na vrácení honorářů, které narušitel neoprávněně nabyl,
- nárok na případné předložení účtů za účelem výpočtu škody.

Trestní ustanovení:

Následující jednání zakládá trestný čin podle trestního práva: neoprávněné využívání díla chráněného autorským právem, nezákonné připojování označení autora, nezákonné obcházení technických opatření určených k ochraně a odstranění údajů potřebných pro správu práv, například odstranění ochrany proti kopírování.

Zvláštní doporučení:

Součástí DPMA je Rozhodčí tribunál pro otázky autorského práva, který slouží jako prostředník ve sporech mezi kolektivními správci a uživateli děl chráněných autorským právem.

Sbírka odkazů spolkového ministerstva spravedlnosti týkajících se otázek autorského práva:

<http://www.kopienbrauchenoriginale.de/enid/3c877841ef29e92f73c301ba146cc677,0/3t.html>
<http://gvu.de>

Opatření celních orgánů

Jak postupují německé celní orgány?

Podle článku 9 odst. 1) nařízení ES č. 1383/2003 celní orgány jednají v případě, že jsou výrobky, u nichž existuje podezření z porušování práv k duševnímu vlastnictví, dováženy do EU.

Obecně řečeno, vlastníci práv k duševnímu vlastnictví (oprávněné osoby) musí podat žádost o přijetí opatření ze strany celních orgánů podle článku 5 nařízení č. 1383/2003.

Postupy

Majitelé práv k duševnímu vlastnictví, jako jsou ochranné známky, patenty, práva k průmyslovým vzorům a autorská práva, mohou požádat o přijetí opatření ze strany celních orgánů podle nařízení č. 1383/2003 u Ústředního úřadu pro práva k duševnímu vlastnictví (CBIPR) v Mnichově.

Žádost musí obsahovat všechny dostupné informace (pokud možno elektronicky), které by celním úředníkům pomohly rozlišit originální výrobky od padělaných (např. názvy a adresy výrobců originálních výrobků, fotografie originálních výrobků a informace o zvláštních bezpečnostních prvcích).

Pokud má celní úřad s využitím výše uvedených informací podezření, že dovážené výrobky porušují práva přihlašovatele k duševnímu vlastnictví, budou výrobky zadrženy.

Oprávněná osoba, jejíž práva k duševnímu vlastnictví byla dotčena jejich domnělým porušením, bude o opatřeních přijatých celním úřadem informována. Oprávněná osoba může rovněž požádat o údaje o dovozci a o vzorky dotyčných výrobků. Pokud se oprávněná osoba po přezkoumání výrobků přesvědčí, že výrobky porušují její práva k duševnímu vlastnictví, má dvě možnosti. Buď může povolit zničení výrobků se souhlasem dovozce a pod dozorem celních orgánů, nebo může zahájit občanskoprávní řízení, které má porušení práv potvrdit.

Pokud společnost vlastní ochrannou známku Společenství, právo k průmyslovému vzoru Společenství nebo jiné právo chráněné Společenstvím, je možné požádat o přijetí opatření ze strany celních orgánů podle nařízení č. 1383/2003 a získat ochranu v 27 členských státech EU.

Po vyhovění žádosti předá CBIPR veškeré informace týkající se žádosti příslušným členským státům. Oprávněná osoba tak může prostřednictvím jediné žádosti požádat všechny celní úřady na hranicích se zeměmi, které nejsou členskými státy EU, o přijetí opatření proti porušování práv souvisejících s jejími výrobky.

Hlavní kontakty

Potřebujete-li individuální a podrobné informace, kontaktujte prosím tým Ústředního úřadu pro práva k duševnímu vlastnictví:

Bundesfinanzdirektion Südost
 Zentralstelle Gewerblicher Rechtsschutz

Sophienstraße 6
80333 München/Německo
Phone: +49 (0) 89 – 59 95 23 13
Fax: +49 (0) 89 – 59 95 23 17
E-mail: zgr@ofdm.bfinv.de

Další informace o systému zabavení výrobků na hranicích jsou k dispozici na adrese www.ipr.zoll.de.

Alternativní postupy v případě porušování práv

Příslušné kontakty:

Komora patentových zástupců / Patentanwaltskammer
<http://www.patentanwalt.de>

Spolková advokátní komora / Bundesrechtsanwaltskammer
www.brak.de

Akční skupina proti napodobování výrobků a ochranných známek (APM e.V.)
<http://www.markenpiraterie-apm.de/>

Kontaktní údaje národního patentového úřadu:

Deutsches Patent- und Markenamt
Zweibrückenstr. 12
80331 München
Německo
+49(0)89/2195-3402
info@dpma.de
www.dpma.de

Řecko

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

PD 259/1997
(<http://www.obl.gr/>)

Co lze a co nelze chránit?

Průmyslový vzor lze chránit, pokud:

- je nový,
- má individuální povahu.

Novost vzoru není dotčena, pokud byl vystaven na oficiálně uznávané výstavě během 6 měsíců před podáním přihlášky u Organizace průmyslového vlastnictví (OBI).

Průmyslový vzor nelze chránit, pokud:

- odporuje zásadám slušnosti a etickým principům,
- je vzhled výrobku výlučně daný technickou funkcí,
- výrobky musí být za účelem funkčnosti vyráběny v přesných rozměrech.

Formální náležitosti

Přihlášku se všemi potřebnými dokumenty (viz vysvětlení níže) ve dvojím provedení musí majitel vzoru nebo jeho právní zástupce podat osobně u OBI nebo zaslat poštou či faxem (+30 210 6819231). Právní zástupce se vyžaduje pouze v případě, že majitel nemá v Řecku trvalé sídlo ani adresu. Jsou-li dokumenty zaslány faxem, musí být originály doručeny OBI do 10 dnů.

Dokumenty (ve dvojím provedení), které se pro zápis průmyslového vzoru vyžadují:

- vyplněná a podepsaná přihláška, která je k dispozici v OBI nebo na adrese www.obl.gr,
- fotografie nebo počítačové obrázky průmyslového vzoru,
- doklad o zaplacení poplatku za přihlášení.

Další dokumenty, jako je plná moc, další právní dokumenty, doklady o zaplacení poplatků za zveřejnění a odložené zveřejnění a jiné opravy, lze předložit do 4 měsíců od podání přihlášky.

Při podání přihlášky má přihlašovatel rovněž k dispozici prioritu pro období 6 měsíců od data prvního podání starší přihlášky průmyslového vzoru v členském státě nebo starší národní přihlášky užitého vzoru.

Poplatky (k datu publikace)

Údaje jsou platné od 1. května 2009 do doby vydání nového rozhodnutí správní rady.

Za 1 grafické vyobrazení	
Poplatek za přihlášení:	20 EUR
Poplatek za zveřejnění:	14 EUR
Poplatek za odložené zveřejnění:	14 EUR

Obnovy	
1. pětileté období (kryto z poplatku za přihlášení)	0
2. pětileté období	58 EUR
3. pětileté období	58 EUR
4. pětileté období	72 EUR
5. pětileté období	88 EUR

Průzkum

U přihlášky se zkontroluje úplnost a poté je uděleno osvědčení nebo je přihláška odvolána. V případě průmyslových a užiténých vzorů se neprovádí průzkum novosti.

Přihláška je zveřejněna 4 měsíce po datu podání a osvědčení krátce po jeho udělení.

Doba ochrany

Za účelem udržení průmyslového či užiténého vzoru v platnosti je třeba hradit poplatky za obnovu, a to poprvé

5 let od data zápisu a poté každých pět let až do maximální doby 25 let.

Další informace naleznete na našich stránkách na adrese www.obl.gr.

Vlastnictví práva

Subjektem, který podává přihlášku, je majitel průmyslového nebo užitného vzoru. Právo lze převést na základě písemné dohody nebo zdědit. Majitel zapsaného průmyslového nebo užitného vzoru může rovněž na vzor poskytnout licenci třetím osobám, a to na základě písemné dohody.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Zákon č. 2239/94
(<http://www.gge.gr/>)

Co lze a co nelze chránit?

Ochrannou známkou je jakékoli označení, které lze graficky vyjádřit a které lze použít pro odlišení výrobků nebo služeb jednoho podniku od výrobků nebo služeb jiných podniků.

Označení nelze chránit, pokud:

- porušují veřejný pořádek nebo etické principy,
- obsahují státem vlastněné či náboženské symboly,
- uvádějí zákazníky v omyl, pokud jde o povahu, původ a kvalitu výrobku nebo služby.

Formální náležitosti

Přihláška ochranné známky se předkládá ministerstvu pro rozvoj (odbor obchodního a průmyslového vlastnictví) v 6 vyhotoveních, která lze stáhnout na stránkách www.gge.gr. Vyhotovení musí být podepsaná právním zástupcem.

K přihlášce je nutné přiložit:

- 10 provedení ochranné známky s rozměry maximálně 9x8 cm,
- poplatek za první klasifikační třídu a poplatek za případné další třídy,
- plnou moc pro právního zástupce, který podepsal formuláře pro zápis ochranné známky,

- všechny právní dokumenty týkající se zastoupení společnosti v případě, že je přihlašovatelem společnost,
- prohlášení přihlašovatelů, kteří nejsou občany Řecka, že souhlasí se soudní pravomocí aténských soudů.

V případě ochranné známky Společenství nebo mezinárodní ochranné známky se vyžaduje další formulář společně s překladem dokumentů předložených Úřadem pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM) do řeckého jazyka.

Poplatky (k datu publikace)

Údaje jsou platné do doby vydání nového ministerského rozhodnutí.

Poplatek za přihlášení

120 EUR za 1. klasifikační třídu,
30 EUR za každou další třídu.

Obnovy	
poplatek za 1. klasifikační třídu	120 EUR
poplatek za každou další třídu	30 EUR

Průzkum

Přihlášku ochranné známky zkoumá Správní výbor pro ochranné známky, který je odpovědný za její přijetí nebo zamítnutí.

Je-li přihláška přijata, ochranná známka se zapíše a opatří datem a podpisem. Třetí osoby však mohou podat odpor proti přijetí známky. Odpor zkoumá rovněž Správní výbor pro ochranné známky, přihlašovatele zde může zastupovat právní zástupce. Pokud není některá strana s rozhodnutím Správního výboru pro ochranné známky spokojena, může se odvolat ke Správnímu soudu v Aténách (první stupeň).

Je-li původní přihláška ochranné známky zamítnuta, přihlašovatel se rovněž může odvolat ke Správnímu soudu v Aténách (první stupeň).

Doba ochrany

Ochranná známka je platná 10 let od data podání přihlášky a lze ji na žádost majitele obnovit na dalších 10 let. K obnově by mělo dojít během posledního roku první desetileté lhůty. Pokud se o obnovu žádá během 6 měsíců po vypršení desetileté lhůty, poplatky za obnovu se zvyšují o 50% pokutu. Není-li známka obnovena, považuje se za neplatnou a dojde k jejímu výmazu.

Vlastnictví práva

Zápisem ochranné známky se majiteli známky přiznávají výhradní práva na její využívání v každém ohledu, např. na výrobcích, obalech a tiskovinách.

Právo k ochranné známce lze během života majitele převádět, po jeho úmrtí se dědí.

Patentová práva včetně osvědčení na užitný vzor

Příslušné právní předpisy

Zákon č. 1733/1987
(<http://www.obl.gr/>)

Co lze a co nelze chránit?

Patent lze zapsat, pokud:

- je nový,
- má tvůrčí úroveň,
- je průmyslově využitelný.

Mezi nepatentovatelné výjimky patří:

- objevy, vědecké teorie, matematické metody,
- estetické výtvary,
- počítačové programy,
- podávání informací.

Osvědčení na užitný vzor se udělují pro nové a průmyslově využitelné trojrozměrné předměty s určitým tvarem.

Formální náležitosti

Příhlášku se všemi potřebnými dokumenty (viz vysvětlení níže) ve dvojím provedení musí majitel nebo jeho právní zástupce podat osobně u OBI nebo zaslat poštou či faxem (+30 210 6819231).

Právní zástupce se vyžaduje pouze v případě, že majitel nemá v Řecku trvalé sídlo ani adresu. Jsou-li dokumenty zaslány faxem, musí být originály doručeny OBI do 10 dnů.

Dokumenty (ve dvojím provedení), které se pro podání přihlášky patentu nebo osvědčení na užitný vzor vyžadují:

- podepsaný formulář přihlášky, který je k dispozici v OBI nebo na adrese www.obl.gr,
- písemný popis vynálezu,

- nároky (pro podání první přihlášky se vyžaduje alespoň hlavní nárok),
- doklad o zaplacení poplatku za přihlášení (uhrazeného v OBI nebo v bance).

V této fázi vydá OBI potvrzení o podání přihlášky s číslem přihlášky a datem přihlášení.

Do 4 měsíců od data přihlášení musí přihlašovatel předložit případné opravy a doplňující dokumenty (např. chybějící nároky, abstrakt a výkresy, plnou moc v případě, že přihlášku podal právní zástupce, atd.) a uhradit poplatek za rešeršní zprávu a poplatky za jedenáctý a každý další nárok.

Pokud se přihláška dovolává priority, je třeba osvědčení o prioritě podat u OBI do 16 měsíců od data priority.

Příhláška patentu se zveřejní 18 měsíců po datu přihlášení (nebo datu priority). V případě, že je patent udělen před koncem osmnáctiměsíční lhůty, zveřejní se krátce po udělení patentu.

Poplatky (k datu publikace)

Údaje jsou platné od 1. května 2009 do doby vydání nového rozhodnutí správní rady.

Poplatek za přihlášení:	30 EUR za patenty a osvědčení na užitný vzor
Poplatek za rešeršní zprávu:	150 EUR za patenty 0 EUR za osvědčení na užitný vzor (rešerše se neprovádí)
Poplatek za další nároky:	17 EUR za každý další nárok
Poplatek za udělení:	95 EUR za patenty 57 EUR za osvědčení na užitný vzor

Obnova patentu

1. až 4. roční splátka (krytá z poplatku za přihlášení)		0 EUR	
5. splátka	60 EUR	13. splátka	310 EUR
6. splátka	80 EUR	14. splátka	360 EUR
7. splátka	90 EUR	15. splátka	420 EUR
8. splátka	110 EUR	16. splátka	520 EUR
9. splátka	135 EUR	17. splátka	620 EUR
10. splátka	180 EUR	18. splátka	750 EUR
11. splátka	220 EUR	19. splátka	850 EUR
12. splátka	260 EUR	20. splátka	950 EUR

Obnova osvědčení na užitný vzor	
1. až 4. roční splátka (krytá z poplatku za přihlášení)	0 EUR
5. splátka	60 EUR
6. splátka	80 EUR
7. splátka	90 EUR

Průzkum

Po skončení čtyřměsíční lhůty po datu přihlášení se zkontroluje úplnost přihlášky.

Je-li přihláška úplná, následuje fáze rešeršní zprávy.

Rešeršní zpráva se zašle přihlašovatelovi nebo jeho patentovému zástupci. Ti mají 3 měsíce na to, aby vznesli připomínky k rešeršní zprávě.

Pokud byly vzneseny připomínky, OBI poté vydá konečnou rešeršní zprávu.

Pokud žádné připomínky vzneseny nebyly, považuje se původní rešeršní zpráva zároveň za konečnou.

OBI neprovádí věcný průzkum.

Patent je udělen po zaplacení poplatku za udělení.

Pokud je přihláška patentu úplná, avšak nebyl zaplacen poplatek za rešeršní zprávu, změní se přihláška patentu na přihlášku užitého vzoru, a to za předpokladu, že se netýká způsobu použití nebo vynalezení nového uplatnění, v kterémžto případě by se považovala za odvolanou.

Pokud je přihláška osvědčení na užitný vzor úplná, následuje udělení osvědčení na užitný vzor.

Doba ochrany

Pokud jsou hrazeny poplatky za obnovu, jsou patenty platné po dobu 20 let a osvědčení na užitný vzor po dobu 7 let. Poplatky za obnovu je nutné platit ročně počínaje 5. rokem od podání přihlášky. Pokud jde o platnost patentu, lze ji prodloužit o maximální lhůtu 5 let v případě, že byla podána žádost o dodatkovou ochrannou osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin.

Vlastnickví práva

Vlastníkem práva je přihlašovatel.

Vynález vytvořený zaměstnancem patří dotyčnému zaměstnanci (volný vynález), ledaže by šlo o služební vynález, který patří zaměstnavateli, nebo závislý vynález, kde 40 % patří zaměstnavateli a 60 % zaměstnanci. V takovém případě se přihláška podává společně.

Práva k patentu nebo přihlášce patentu lze postoupit, zdědit nebo na ně poskytnout licenci na základě písemné dohody.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

- Případy týkající se porušení práv lze předložit soudu.
- Občanskoprávní žalobu může podat majitel nebo přihlašovatel patentu či průmyslového vzoru nebo nabyvatel výhradní licence.
- Žalobu pro porušení práv lze u soudu podat ještě před udělením patentu. V takovém případě však může soud odložit soudní řízení, dokud nebude patent udělen.
- Civilní soud prvního stupně (v Aténách a v Soluni) má pravomoc rozhodovat v případech týkajících se porušení práv. Řádná odvolání lze podat u Civilního odvolacího soudu v Aténách a v Soluni. Za určitých okolností lze podat rovněž kasační stížnost k Nejvyššímu soudu (Areios Pagos).
- Opravné prostředky v případě odsouzení žalované strany jsou následující: úhrada získaného prospěchu nebo zničení výrobků porušujících práva.

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy

Zákon č. 2121/1993
(<http://www.opi.gr/>)

Co lze a co nelze chránit?

Autorské právo zejména chrání všechny originální duševní literární, umělecké či vědecké výtvoř vyjádřené v jakékoli formě, včetně databází a počítačových programů.

Nechrání se myšlenky, kde je účelem zajistit jejich volné šíření a oběh.

Ochrana se neposkytuje ani zákonům, soudním příkazům, správním dokumentům, interpretaci folkloru, zprávám a jednotlivým událostem, matematickým teoriím, objevům a obchodním metodám.

Formální náležitosti

Na uplatňování autorských práv se nevztahují žádné formální náležitosti. Pro uznání práv autora k dílu se tedy nevyžaduje formální řízení. Předložením díla notáři získáte důkaz o datu, ke kterému může přihlížet soud v případě soudního řízení o porušení práv k danému dílu.

Poplatky (k datu publikace)

Vzhledem k tomu, že se nevyžadují žádné formální náležitosti, nevážou se k autorskoprávní ochraně žádné poplatky.

Průzkum

Neuplatňuje se.

Doba ochrany

Autorské právo trvá po dobu autorova života a dalších 70 let po jeho úmrtí, přičemž se tato lhůta počítá od 1. ledna roku následujícího po úmrtí autora.

Vlastnictví práva

Práva patří tvůrci. Tvůrce může práva během svého života převést nebo na ně poskytnout licenci. Po úmrtí autora lze práva po dobu dalších 70 let dědit.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Existuje-li podezření na porušení autorských práv nebo souvisejících práv, lze vydat předběžné opatření s cílem zakázat jakékoli jednání porušující autorská práva.

V případě, kdy bezprostředně hrozí jednání porušující autorská práva (jako je tomu v případě veřejného provozování divadelního, filmového nebo hudebního představení bez souhlasu autora), by měly místní policejní úřady takové jednání na žádost autora či vlastníka práv zakázat. Příslušné nařízení by měl policii vydat okresní prokurátor. Totéž platí, pokud veřejné představení začalo se souhlasem autora, ale v platbě příslušných poplatků došlo k prodlení delšímu než 2 dny. V kontextu občanského práva mohou autor a vlastník souvisejících práv podat:

- žalobu na uznání svých práv,
- žalobu na upuštění od porušování práv,

- žalobu na upuštění od budoucího porušování práv v případě, že hrozí porušení práv či jeho opakování,
- žalobu na náhradu škody a přiznání nemateriální újmy v případě, že se pachatel provinil porušením práv,
- žalobu na prokázání neoprávněného obohacení pachatele,
- žalobu na vydání zisku, který pachatel nabyl ze správnování majetku jiné osoby.

Téměř všechna porušení autorských práv a absolutních souvisejících práv představují trestné jednání.

Občanskoprávní postih stanoví náhradu škody za porušení práv vlastníka. Minimální pokuta činí dvojnásobek částky získané pachatelem v důsledku porušení práva.

Trestní postih zahrnuje odnětí svobody na jeden až deset let a peněžitou pokutu ve výši 2 900 až 59 000 EUR.

Další informace naleznete na adrese www.opi.gr.

Opatření celních orgánů

Jak postupují řecké celní orgány?

Příslušné právní předpisy

Nařízení EU č. 1383/2003 a 1891/2004
Zákon o ochranných známkách č. 2239/94
Zákon o autorských právech č. 2121/93

Typy opatření

Podle těchto právních předpisů mohou celní orgány jednat buď z moci úřední při provádění kontrol, nebo na základě žádosti o zásah podané společnostmi/úřady, které vlastní právo k duševnímu vlastnictví.

Podezřelé výrobky jsou „uloženy v celním skladišti/zabaveny“, dokud majitel práv k duševnímu vlastnictví nepředloží znalecký posudek o tom, že jde o napodobeniny. Jakmile se tak stane, jsou k dispozici následující možnosti:

- a) napodobené výrobky jsou se souhlasem majitele práv k duševnímu vlastnictví i majitele výrobků zničeny,
- b) výrobky zůstanou „uloženy v celním skladišti/zabaveny“ a majitel práv k duševnímu vlastnictví podnikne proti majiteli výrobků právní kroky.

Celní orgány počkají před zničením výrobků na soudní rozhodnutí. Dále je vyměřena pokuta v souladu s národními právními předpisy, které v závislosti na konkrétním případě stanoví pokutu ve výši 2 000 až 20 000 EUR.

Během první poloviny roku 2008 provedly celní orgány 37 akcí, během kterých bylo zabaveno přibližně 209 000 položek.

Vedle celních orgánů se porušováním práv k duševnímu vlastnictví zabývá rovněž Zvláštní vyšetřovací služba (ministerstvo hospodářství a financí), která provádí kontroly ve firmách a skladech po celém Řecku a pátrá po napodobeninách výrobků.

Pokud napodobeniny výrobků porušují autorská práva, jsou zabaveny a narušitelův případ je předán státnímu zástupci podle pravidla o přistižení při činu.

Pokud napodobeniny výrobků porušují průmyslová práva, jsou zabaveny, tato skutečnost je sdělena majiteli práv a poté, co majitel práv vznese obvinění, je vedeno trestní stíhání.

Hlavní kontakty

Generální ředitelství cel a daní (ministerstvo hospodářství a financí)

www.gsis.gr

19. ředitelství, odd. A

Tel: +30 210 3225768

E-mail: d19diadi@otenet.gr

33. ředitelství, odd. A

Tel: +30 210 7259326

E-mail: d33-a@otenet.gr

Zvláštní vyšetřovací služba (ministerstvo hospodářství a financí)

www.ypee.gr

Tel: +30 210 3423906, Fax: +30 210 3468257

E-mail: info@ypee.gr

Alternativní postupy v případě porušování práv

Jako alternativní postup v případě porušování práv v Řecku lze použít ochranu poskytnutou řeckým zákonem o hospodářské soutěži (č. 146/1914).

Technické inovace (vynálezy, průmyslové vzory), pro které dosud nebyl udělen patent či užitečný vzor, jsou proti porušení práv chráněny podle ustanovení řeckého zákona o hospodářské soutěži.

Kontaktní údaje národního patentového úřadu / známkového úřadu / úřadu pro autorská práva:

Industrial Property Organisation (OBI)

(Organizace průmyslového vlastnictví)

Pandanassis 5, Paradissos Amarousiou 15125

www.obi.gr

Directorate of Legal Services

(Ředitelství právních služeb)

Tel: +30 210 6183597, E-mail: leg@obi.gr

The General Secretariat for Commerce,

Direction of Commercial and Industrial property

(Generální sekretariát obchodu

odbor obchodního a průmyslového vlastnictví)

Kanningos square GR- 10181 Athens, Řecko

www.gge.gr

Tel: +30 210 3840790, E-mail: gge@gge.gr

Hellenic Copyright Organisation

(Řecká organizace autorských práv)

5, Metsovou Str., GR-10682 Athens, Řecko

www.opi.gr

Tel: +30 210 8250750, E-mail: legal@opi.gr, info@opi.gr

Maďarsko

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon XLVIII z roku 2001 o právní ochraně průmyslových vzorů; je k dispozici na následující adrese: http://www.mszh.hu/English/jogforras/jogforras_forma/index.html (pouze v maďarském jazyce).

Co lze a co nelze chránit?

Chránit lze každý průmyslový vzor, který:

- je nový na celosvětové úrovni,
- má individuální povahu.

Průmyslový vzor je z ochrany vyloučen, pokud:

- je na újmu běžnému používání výrobku,
- představuje pouhý důsledek technického řešení nebo účelu výrobku,
- je jeho účel shodný s účelem prioritně staršího průmyslového vzoru nebo je tomuto účelu natolik podobný, že existuje nebezpečí záměny,
- jeho využívání odporuje zákonům nebo morálním pravidlům přijatým společností s výjimkou těch případů, kdy právní předpisy omezují pouze prodej výrobku.

Další informace naleznete na následující adrese: <http://www.mszh.hu/English/formaterv/index.html>.

Formální náležitosti

Při žádání o zápis průmyslového vzoru musí přihlašovatel předložit:

- žádost o poskytnutí ochrany,
- vyobrazení průmyslového vzoru,
- označení výrobku využívajícího průmyslový vzor,
- další relevantní dokumenty, jsou-li potřebné,
- doklad o úhradě poplatku za přihlášení.

Přihlášku průmyslového vzoru lze podat osobně, poštou nebo online pomocí formuláře přihlášky, který je k dis-

pozici na webových stránkách Maďarského patentového úřadu (MPÚ) na adrese <http://www.mszh.hu/English/elektronikus/index.html>.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení	32 000 HUF
Poplatek za každý další vzor (max. 50)	6 400 HUF/vzor

Částka se snižuje o 75 %, pokud je přihlašovatel zároveň autorem průmyslového vzoru.

Poplatek za přihlášení je třeba zaplatit do 2 měsíců od data podání přihlášky.

Poplatky za obnovu:

za 1. obnovu	64 000 HUF
za 2. obnovu	85 400 HUF
za 3. obnovu	107 000 HUF
za 4. obnovu	160 000 HUF

Částky se snižují o 50 %, pokud je přihlašovatel zároveň původcem vynálezu.

Další informace naleznete na následující adrese: http://www.mszh.hu/English/formaterv/eforma_dij2008.pdf.

Průzkum

Po předložení žádosti, vyobrazení a popisu průmyslového vzoru a dalších potřebných příloh a po zaplacení poplatku za přihlášení úřad provede průzkum přihlášky a určí, zda předložené dokumenty splňují předepsané formální požadavky.

Úřad provede rešerši na novost a sestaví pro průmyslový vzor rešeršní zprávu.

Rešeršní zprávu zašle společně s kopiemi uvedených dokumentů přihlašovatel na jeho žádost a po zaplacení poplatku.

MPÚ zveřejní přihlášku průmyslového vzoru 9 měsíců od nejstaršího data priority.

Zveřejnění lze odložit na žádost a po zaplacení poplatku.

Po zveřejnění může vznést kdokoli námitku. Každou námitku je třeba zvážit.

Úřad provede věcný průzkum přihlášky a určí, zda lze průmyslovému vzoru uvedenému v přihlášce poskytnout ochranu, tzn. zda je vzor nový, má individuální povahu, není vyloučen z ochrany a zda přihláška splňuje požadavky stanovené zákonem.

Pokud přihláška průmyslového vzoru a vyobrazení vzoru všechny zákonné požadavky splňují, poskytne úřad vzoru ochranu.

Další informace naleznete na následující adrese:
http://www.mszh.hu/English/formaterv/nemzeti_ut/forma_tajek_2005.html.

Doba ochrany a podmínky obnovy

Doba ochrany průmyslového vzoru je 5 let a počíná datem podání přihlášky.

Tuto lhůtu lze na žádost opakovaně obnovovat vždy pro pětileté období, a to až do celkového počtu 20 dalších let.

Vlastnictví práva

Práva přiznaná ochranou průmyslového vzoru:

- výhradní právo na využívání průmyslového vzoru,
- na základě výhradního práva na využívání průmyslového vzoru může vlastník práva zabránit ve využívání vzoru osobám, které k tomu nemají jeho souhlas,
- využíváním se rozumí výroba, použití, uvedení na trh, nabízení k prodeji, dovoz, vývoz výrobku využívacího průmyslový vzor a skladování takového výrobku pro uvedené účely,
- právo převést na třetí osoby právo na využívání průmyslového vzoru nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci, a to zdarma či za poplatek.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Zákon XI z roku 1997, o známkové ochraně a ochraně zeměpisných označení

<http://www.mszh.hu>

Co lze a co nelze chránit?

Známkovou ochranu lze poskytnout každému označení, které určuje a rozlišuje výrobky nebo služby a které lze vyjádřit graficky. Patří sem slova, kombinace slov, slogany, písmena, číslice, obrázky, trojrozměrné tvary, barvy, světelné signály, hologramy, zvukové signály a kombinace uvedených označení.

- Označení nelze chránit, pokud:
- postrádá rozlišovací schopnost,
- porušuje zásady veřejného pořádku nebo uznávané etické principy,
- je schopné uvést spotřebitele v omyl,
- přihláška zápisu byla podána ve zlé víře,
- je shodné nebo podobné ochranné známce, která je v zemi všeobecně známá, i když v ní není zapsaná,
- porušovalo by starší práva nebo s nimi bylo v rozporu.

Formální náležitosti

Při žádání o zápis ochranné známky musí přihlašovatel předložit:

- žádost o zápis ochranné známky,
- ochrannou známku a seznam výrobků či služeb, které má známka chránit,
- další relevantní přílohy, jsou-li potřebné,
- doklad o úhradě poplatku za přihlášení.

Přihlášku ochranné známky lze podat osobně, poštou nebo online pomocí formuláře přihlášky, který je k dispozici na webových stránkách MPÚ na adrese:

<http://www.mszh.hu/English/elektronikus/index.html>.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení za 1. třídu výrobků	74 800 HUF
Poplatek za každou další třídu	32 000 HUF/třída

Poplatek za přihlášení je třeba zaplatit do dvou měsíců od data podání přihlášky.

Poplatek za přihlášení zahrnuje průzkum, zveřejnění a zápis. Pro zápis ochranné známky se tedy neplatí žádný další poplatek.

Poplatek za obnovu za 1. třídu výrobků	74 800 HUF
Poplatek za každou další třídu	32 000 HUF/třída

Další informace naleznete na následující adrese:
http://www.mszh.hu/English/vedjegy/vedjegy_dijtablat_2008_en.pdf.

Průzkum

Po předložení žádosti, ochranné známky, seznamu výrobků či služeb a dalších potřebných příloh a po zaplacení poplatku za přihlášení úřad provede průzkum přihlášky a určí, zda předložené dokumenty splňují formální požadavky.

Věcný průzkum zhodnotí, že lze přihlášku vyjádřit graficky a zda není vyloučena ze známkové ochrany.

Úřad provede rešerši na starší práva a sestaví pro ochrannou známku rešeršní zprávu s řádným přihlédnutím k seznamu výrobků či služeb. Rešeršní zprávu zašle přihlašovatel.

Pokud úřad neshledal důvody pro zamítnutí z moci úřední, zveřejní přihlášku ve Věstníku MPÚ a zveřejnění oznámí přihlašovatel.

Během zápisného řízení může vznést kdokoli námitky proti zápisu na základě absolutních důvodů. Každou námitku je třeba zvážit.

Během období 3 měsíců po datu zveřejnění lze proti zápisu ochranné známky podat odpor. Poplatek za odpor ve výši 64 000 HUF je splatný do jednoho měsíce od data podání odporu.

Pokud nebyl podán odpor ani námitky a MPÚ neshledá žádné důvody pro zamítnutí z moci úřední, MPÚ ochrannou známku zapíše. Pokud byl podán odpor, MPÚ rozhodne, s využitím ústního jednání nebo bez něho, o tom, zda známku zapsat.

Další informace naleznete na následující adrese:
http://www.mszh.hu/English/vedjegy/vedj_tajekoztat_2008.html.

Doba ochrany a podmínky obnovy

Doba známkové ochrany je 10 let a počíná datem podání přihlášky. Tuto lhůtu lze opakovaně obnovovat vždy pro desetileté období bez omezení.

Další informace naleznete na následující adrese:
http://www.mszh.hu/English/vedjegy/nemzeti_ut/index.html.

Vlastnictví práva

Práva přiznaná známkovou ochranou:

- výhradní právo na používání ochranné známky,
- právo zabránit třetím osobám v tom, aby bez souhlasu majitele známky používaly jakékoli označení shodné nebo podobné ochranné známce pro výrobky a služby, pro které je ochranná známka zapsaná, a rovněž pro výrobky či služby jiné než ty, pro které je známka zapsaná, za předpokladu, že má ochranná známka v zemi dobré jméno a že použití dotyčného označení bez řádného důvodu by protiprávně těžilo z rozlišovací schopnosti nebo dobrého jména ochranné známky, anebo jim působilo újmu,
- právo převést ochrannou známku na třetí osoby nebo třetím osobám poskytnout licenci na využívání ochranné známky, a to zdarma či za poplatek.

Patentová práva včetně práv k užitným vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon XXXIII z roku 1995, o ochraně vynálezů patenty – je k dispozici na následující adrese:
http://www.mszh.hu/English/jogforras/Patent_Act_XX-XIII_1995_EN.pdf.

Zákon XXXVIII z roku 1991, o ochraně užitných vzorů.

Co lze a co nelze chránit?

Patenty a užitné vzory lze udělit pro každý vynález v libovolném technickém oboru, který je nový, má tvůrčí úroveň a lze jej průmyslově využívat.

Patentem nelze chránit:

- objevy, vědecké teorie a matematické metody,
- estetické výtvořky,
- plány, pravidla a způsoby vykonávání duševních činností, hraní her a vykonávání obchodních činností a počítačové programy,

- podávání informací.

Další informace naleznete na následující adrese:

http://www.mszh.hu/English/szabadalom/nemzeti_ut/szab_tajek_2005.html.

Ochranu užitého vzoru lze poskytnout každému řešenému souvisejícímu s konfigurací nebo konstrukcí objektu nebo s uspořádáním jeho částí.

Další informace naleznete na následující adrese:

<http://www.mszh.hu/English/hami/>.

Formální náležitosti

Při žádání o patentovou ochranu nebo ochranu užitého vzoru musí přihlašovatel předložit:

- žádost o patentovou ochranu/ochranu užitého vzoru,
- popis vynálezu obsahující jeden nebo více nároků,
- abstrakt (pouze v případě patentu),
- výkresy, je-li to potřebné (v každém případě pro užité vzor),
- další relevantní dokumenty, je-li to potřebné,
- doklad o úhradě poplatku za přihlášení a poplatku za rešerši.

Přihlášku k zápisu lze podat osobně, poštou nebo online pomocí nástrojů, které jsou k dispozici na webových stránkách MPÚ na adrese <http://www.mszh.hu/English/elektronikus/index.html>.

Poplatky (k datu publikace)

Patent

Poplatek za přihlášení a poplatek za rešerši pro maximální počet 10 nároků	34 000 HUF
Poplatek za každý další nárok:	
od 11. do 20. nároku	1 700 HUF/nárok
od 21. do 30. nároku	3 400 HUF/nárok
od 31. nároku	5 100 HUF/nárok
Poplatek za průzkum	58 000 HUF
Poplatek za udělení a vytištění patentu	32 000 HUF

Poplatek za přihlášení je třeba zaplatit do 2 měsíců od data podání přihlášky.

Částky se snižují o 75 %, pokud je přihlašovatel zároveň původcem vynálezu.

Udržovací poplatky:

1. rok	48 000 HUF	11. a 12. rok	128 000 HUF
2. rok	53 500 HUF	13. a 14. rok	133 500 HUF
3. a 4. rok	80 000 HUF	15. a 16. rok	139 000 HUF
5. a 6. rok	101 500 HUF	17. a 18. rok	144 000 HUF
7. a 8. rok	112 000 HUF	19. a 20. rok	149 500 HUF
9. a 10. rok	123 000 HUF		

Při platbě ve 4., 5. nebo 6. měsíci po splatnosti se platí 50% příplatek.

Částka se snižuje o 50 %, pokud je přihlašovatel zároveň původcem vynálezu.

Užitný vzor

Poplatek za přihlášení pro maximální počet 10 nároků	17 000 HUF
Poplatek za 11. a každý další nárok	1 100 HUF/nárok

Poplatek za přihlášení je třeba zaplatit do 2 měsíců od data podání přihlášky.

Částky se snižují o 75 %, pokud je přihlašovatel zároveň původcem vynálezu.

Udržovací poplatky:

Za 1. rok (pro maximální počet pěti stránek popisu a výkresů)	21 400 HUF
Poplatek za 6. a každou další stránku popisu a výkresů	3 200 HUF/stránka
Za 2. až 5. rok	21 400 HUF/rok
Za 6. až 10. rok	32 000 HUF/rok

Při platbě ve 4., 5. nebo 6. měsíci po splatnosti se platí rovněž 50% příplatek.

Částka se snižuje o 50 %, pokud je přihlašovatel zároveň původcem vynálezu.

Další informace naleznete na následujících adresách:

http://www.mszh.hu/English/szabadalom/nemzeti_ut/szabad_dijtablazat_2008_EN.pdf

http://www.mszh.hu/English/hami/haszn_minta_dijtab-lazat_2008_EN.pdf

Průzkum

Patent

Po předložení žádosti, popisu vynálezu obsahujícího jeden nebo více nároků a výkresů a po zaplacení poplatku za přihlášení úřad provede průzkum přihlášky a určí, zda předložené dokumenty splňují předepsané formální požadavky.

MPÚ provede rešerši na novost a sestaví rešeršní zprávu. Tu společně s kopiemi uvedených dokumentů zašle přihlašovatel.

Osmnáct měsíců od nejstaršího data priority zveřejní MPÚ přihlášku patentu ve Věstníku. MPÚ rovněž vydá úřední zprávu o dokončení rešerše na novost, a to současně se zveřejněním přihlášky patentu nebo samostatně v případě, že bude zpráva o rešerši na novost k dispozici později.

Během řízení o udělení patentu může vznést kdokoli u MPÚ námitky uvádějící, že vynález nebo přihláška nespĺňuje požadavky patentovatelnosti. Každou námitku je třeba zvážit.

MPÚ provede na žádost přihlašovatele a po zaplacení poplatku za průzkum věcný průzkum zveřejněné přihlášky patentu. Věcný průzkum lze žádat současně s podáním přihlášky patentu nebo po něm, nejpozději však do 6 měsíců od data úřední zprávy o rešerši na novost.

Volitelně lze požádat o písemné stanovisko. Žádost je třeba podat do 2 měsíců od data podání přihlášky. Do jednoho měsíce od podání žádosti je třeba zaplatit poplatek ve výši 28 000 HUF.

Písemné stanovisko představuje předběžné hodnocení toho, zda vynález pravděpodobně splňuje požadavky novosti, tvůrčí úrovně a průmyslové využitelnosti. Písemné stanovisko dostane pouze přihlašovatel.

Před udělením patentu je přihlašovatel zaslán text popisu, nároky a výkresy, o něž se udělení patentu opírá.

Poplatek za udělení a vytištění patentu je splatný do 3 měsíců po obdržení výše uvedených dokumentů.

Další informace naleznete na následující adrese: http://www.mszh.hu/English/szabadalom/nemzeti_ut/szab_tajek_2005.html.

Užitný vzor

Věcný průzkum se zabývá všemi právními požadavky kromě novosti užitného vzoru a existence tvůrčí úrovně.

To neznamená, že užitné vzory, které nejsou nové nebo nemají tvůrčí úroveň, lze chránit. Tyto požadavky se zkoumají po udělení užitného vzoru v případě, že protistrana zahájí ohledně užitného vzoru zrušovací řízení.

Pokud přihláška splňuje všechny zákonné požadavky, poskytne úřad užitnému vzoru ochranu a oznámí tuto skutečnost ve Věstníku.

Doba ochrany a podmínky obnovy

Patentová ochrana trvá 20 let a počíná datem podání přihlášky.

Ochrana užitného vzoru trvá 10 let a počíná datem podání přihlášky.

Vlastnictví práva

Udělením patentu nebo užitného vzoru se jejich majiteli přiznávají následující práva:

- výhradní právo využívat vynález v kterékoli části země,
- právo zabránit třetím osobám ve výrobě, používání, uvádění na trh nebo nabízení k prodeji výrobku nebo postupu, který je předmětem vynálezu, nebo skladování či dovozu výrobku za tímto účelem,
- výhradní právo zabránit dalším osobám v žádání o ochranu pro stejný výrobek nebo postup a v používání či aplikaci prostředků a postupů zveřejněných v uděleném patentu nebo užitném vzoru,
- právo převést na třetí osoby právo na využívání vynálezu nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci, a to zdarma či za poplatek.

Podrobnější informace o této otázce naleznete na následující adrese:

http://www.mszh.hu/English/jogforras/Patent_Act_XX-XIII_1995_EN.pdf.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Pokud vaše práva někdo nezákonně využívá, doporučuje se požádat o pomoc odborné zástupce (patentové zástupce):

<http://www.szabadalmikamara.hu/indexfoENG.htm> , či právníky:
<http://www.magyarugyvedikamara.hu/>).

Po zápisu průmyslových práv má jejich vlastník k dispozici různé prostředky, jak na porušení práv reagovat:

- může podat u příslušných správních úřadů nebo orgánů činných v trestním řízení (např. policie, Národní úřad pro ochranu spotřebitelů, Maďarská celní a finanční stráž nebo Státní zastupitelství Maďarské republiky) úřední stížnost, pokud se domnívá, že je ohledně porušování práv nebo proti jejich narušiteli nutné zahájit správní nebo trestní řízení,
- může požádat Metropolitní soud o uznání skutečnosti, že byla jeho práva porušena.
V souvislosti s případem porušení práv, a dokonce i před podáním žaloby, je možné požádat o předběžné opatření za účelem zastavení porušování práv,
- pokud majiteli práv vznikla škoda v důsledku činností porušujících práva, lze rovněž uplatnit náhradu této škody podle pravidel o občanskoprávní odpovědnosti.

Maďarský patentový úřad nepřijímá ani dále nepředává stížnosti týkající se porušování práv.

Příslušní odborní zástupci:

- Maďarská komora patentových zástupců
<http://www.szabadalmikamara.hu/indexfoENG.htm>
- Maďarská advokátní komora
<http://www.magyarugyvedikamara.hu/>
- Online adresář maďarských právníků
<http://ugyved.jogiforum.hu/ugyved/>

Příslušné úřady:

- Státní zastupitelství Maďarské republiky
<http://www.mklu.hu/cgi-bin/index.pl?lang=en>
- Národní úřad pro ochranu spotřebitelů
<http://www.nfh.hu/>
- Maďarská celní a finanční stráž
<http://www.vam.hu/welcomeEn.do>

Autorské právo a související práva

Příslušné právní předpisy

Zákon č. LXXVI z roku 1999, o autorském právu
<http://www.mszh.hu/jogforras/9976.html> (pouze v maďarském jazyce)

Usnesení 18/2006. (IV. 12.) IM ministerstva spravedlnosti o podrobných pravidlech dobrovolného rejstříku děl vedeného Maďarským patentovým úřadem:

http://www.mszh.hu/English/jogforras/onkentes_munyilvantartas_18-2006im.pdf

Co lze a co nelze chránit?

Ochrana podle zákona o autorském právu se vztahuje na duševní výtvoř v literární, vědecké a umělecké oblasti bez ohledu na způsob jejich vyjádření. Autorskoprávní ochrana se odvozuje z individuální a originální povahy výtvoř.

Z autorskoprávní ochrany jsou vyloučeny následující položky:

- myšlenky, principy, postupy, koncepce, provozní metody a matematické operace,
- právní ustanovení, soudní rozhodnutí a jiná úřední usnesení, oznámení a dokumenty vydané úřady,
- skutečnosti a denní zprávy,
- interpretace folkloru.

Na autorskoprávní ochranu mají nárok počítačové programy a databáze s tvůrčí povahou.

Autorskoprávní ochrana nijak nesouvisí se zveřejněním, použitím či využitím díla.

Další informace naleznete na následující adrese:

<http://www.mszh.hu/English/szerzoijog/index.html/>

Formální náležitosti

Zápis autorských práv a souvisejících práv je nepovinný, deklarační a zajišťuje pouze počáteční domněnku autorství. Ochrana jako taková je automatická.

O zápis literárního, uměleckého nebo vědeckého díla musí požádat vlastník práv nebo jeho zástupce Maďarský patentový úřad.

Chce-li přihlašovatel dílo zapsat, musí předložit:

- formulář žádosti,
- kopii díla, o jehož zápis se žádá,
- plnou moc (v případě potřeby).

Je třeba uhradit administrativní poplatek za službu ve výši HUF 5 000 (přibližně 20 EUR).

O zápis literárního, uměleckého či vědeckého díla lze požádat rovněž příslušného kolektivního správce.

Doba ochrany

Obecně trvá ochrana po dobu autorova života plus dalších 70 let.

- Doba ochrany souvisejících práv je 50 let. Lhůta ochrany souvisejících práv se vypočítá podle data:
- představení díla výkonným umělcem,
- uvedení díla do oběhu autorem zvukového záznamu nebo filmu,
- prvního vysílání vysílací společností.

Vlastnictví práva

Obecně autorské právo náleží fyzické osobě, která dílo vytvořila. Právní předpisy stanoví určitá zvláštní ustanovení např. v případě kolektivních či společných děl, děl vytvořených v rámci pracovního poměru a děl vytvořených na objednávku.

Autor má osobnostní i majetková práva. Majetková práva přiznávají autorovi výhradní právo dílo používat a povolit jeho používání třetím osobám. Nezávisle na majetkových právech, a to i po jejich převodu či zániku, má autor osobnostní práva k dílu, zejména právo nárokovat si autorství díla a zajistit jeho autentičnost a nedotknutelnost.

Zvláštní ustanovení umožňují převod majetkových práv (např. kolektivní díla, díla vytvořena v rámci pracovního poměru, počítačové programy, filmy) na třetí osoby. Osobnostní práva jsou nepřevoditelná.

Je možné poskytnout výlučnou nebo nevýlučnou licenci. Licenční smlouva musí být uzavřena v písemné formě.

Volné užívání je povoleno pouze v případě děl, která již byla zpřístupněna veřejnosti. Volným užíváním nesmí být dotčeno běžné užívání díla ani oprávněné zájmy autora. Volné užívání musí dále splňovat požadavky na poctivost a nesmí se zaměřovat na účely neslučitelné s účely zákona o volném užívání. Tento zákon obecně určuje další podmínky volného užívání v jednotlivých případech (např. uvedení jména autora, vyloučení vytváření zisku prostřednictvím užívání).

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorská práva a související práva)?

Zákon o autorském právu a trestní zákoník stanoví celou řadu způsobů, jak vymáhat autorská práva. V případě porušení autorských práv může vlastník práv:

- požadovat, aby soud prohlásil, že došlo k porušení práv,
- požadovat vydání soudního příkazu za účelem zastavení dalšího porušování práv,
- požadovat po narušiteli uznání porušování práv formou prohlášení nebo jiným vhodným způsobem,
- požadovat, aby narušitel sdělil údaje o totožnosti třetích osob zapojených do výroby a distribuce předmětů porušujících práva nebo do poskytování služeb porušujících práva a o jejich distribučních kanálech,
- požadovat vydání zisků nabytých z činností porušujících práva,
- požadovat ukončení porušování práv,
- požadovat stažení a úplné odstranění nebo zničení předmětů porušujících práva z obchodních kanálů,
- požadovat náhradu škody.

Pokud dojde k porušení autorského práva, může vlastník práva rovněž zahájit trestní řízení nebo požádat celní orgány o přijetí opatření.

Příslušné kontakty:

- Národní úřad pro ochranu spotřebitelů
<http://www.nfh.hu/portal/>
- Policie veřejné bezpečnosti
<http://www.police.hu/>
- Maďarská celní a finanční stráž
<http://www.vam.hu/welcomeEn.do>

Kolektivní správci

Na následujícím odkazu naleznete seznam všech maďarských kolektivních správců:
<http://www.mszh.hu/English/szerzoi jog/intezmenyek/magyar/>

Opatření celních orgánů

Příslušné právní předpisy

- nařízení ES č. 1383/2003
- článek 11 nařízení ES č. 1383/2003, zjednodušený postup pro zničení zboží
- nařízení ES č. 1891/2004
- usnesení vlády č. 371/2004

Opatření celních orgánů na žádost

V Maďarsku jedná Maďarská celní a finanční stráž na žádost vlastníků práv k duševnímu vlastnictví. Žádost o

přijetí opatření lze opřít o porušování práv k duševnímu vlastnictví (napodobování, pirátství).

Pokud má vlastník práv podezření, že jsou jeho práva k duševnímu vlastnictví porušována, měl by kontaktovat krajské ředitelství Maďarské celní a finanční stráže pro Středomaďarský kraj.

Chce-li vlastník práv požádat celní orgány o přijetí opatření, musí vyplnit formulář „Národní žádost o přijetí opatření“ nebo „Žádost Společenství o přijetí opatření“.

Formulář žádosti se zašle na následující adresu:

Maďarská celní a finanční stráž
krajské ředitelství pro Středomaďarský kraj
oddělení ochrany práv k duševnímu vlastnictví
H-1143 Budapest, 112-114 Hungária krt., Maďarsko

Oddělení ochrany práv k duševnímu vlastnictví žádost o přijetí opatření přezkoumá. Je-li žádosti vyhověno, oddělení o svém rozhodnutí informuje žadatele. Toto rozhodnutí bude rovněž zasláno národním celním úřadům. Oddělení ochrany práv k duševnímu vlastnictví určí lhůtu (maximálně 1 rok), během níž celní úřady příslušné opatření provedou. Lhůtu lze na žádost vlastníka práv prodloužit.

Zjistí-li celní úřad, že u určitých výrobků existuje podezření z porušování práv k duševnímu vlastnictví, na která se přiznaná žádost vztahuje, pozastaví propuštění výrobků do oběhu nebo je zadrží. Vlastník práv může výrobky zkontrolovat. Vlastník práv informuje příslušný celní úřad do 10 pracovních dnů o zahájení soudního řízení ohledně porušení práv k duševnímu vlastnictví.

K žádosti o přijetí opatření musí být přiloženo prohlášení, v němž vlastník práv souhlasí s tím, že ponese veškeré náklady spojené s držením výrobků pod celní kontrolu a s jejich případným zničením.

V Maďarsku se uplatňuje zjednodušený postup pro zničení zboží porušujícího práva.

Opatření celních orgánů z moci úřední

Celní orgány rovněž jednají z moci úřední, mají-li důvodné podezření, že určité výrobky porušují práva k duševnímu vlastnictví. Celní orgán oznámí vlastníkově práva, že je možné podat žádost o přijetí opatření. Pokud není vlastník práv znám, kontaktuje celní orgán Maďarský patentový úřad nebo kolektivní správce autorských práv. Tyto organizace mají 3 pracovní dny na to, aby informaci sdělily vlastníkově práva.

Hlavní kontakty

Chce-li vlastník práv k duševnímu vlastnictví přijmout opatření proti možnému porušení těchto práv, je třeba kontaktovat Maďarskou celní a finanční stráž. Žádost o přijetí opatření ze strany celních orgánů se podává oddělení ochrany práv k duševnímu vlastnictví krajského ředitelství pro Středomaďarský kraj. Kontaktní údaje:

Tel.: +36-1-4704155 nebo +36-1-4704100
Fax: +36-1-4704253 nebo +36-1-4704140
E-mail: vpkmp.r.sz.tvo@vam.gov.hu

Alternativní postupy uplatňované v Maďarsku v případě porušování práv

V rámci hledání alternativního místa pro řešení sporů se mohou strany, jichž se porušení práv k duševnímu vlastnictví týká, dohodnout na soudní pravomoci Rozhodčího soudu při Maďarské obchodní a průmyslové komoře. Dohoda o rozhodčím řízení může být sjednána ve formě rozhodčí doložky ve smlouvě nebo ve formě samostatné smlouvy.

Pokud dosud nebylo rozhodčí řízení zahájeno, může Rozhodčí soud vést zprostředkující smířčí řízení mezi účastníky sporu za účelem smírného řešení sporu.

Jazykem řízení může být maďarština, angličtina nebo němčina. Rozhodčí soud uplatní právo sjednané účastníky sporu.

Rozhodčí soud vede řízení v souladu s ustanoveními svého procesního řádu, který je k dispozici na následující adrese:
<http://www.mkik.hu/index.php?id=1407>

Hlavní odkazy a kontakty pro další podporu

Kontakty: Tajemník Rozhodčího soudu při Maďarské obchodní a průmyslové komoře

www.mkik.hu
Tel.: +36-1-474-5180
Fax: +36-1-474-5185
E-mail: vb@mkik.hu

**Kontaktní údaje Maďarského
patentového úřadu:**

Informační a vzdělávací centrum průmyslového vlast-
nictví

1054 Garibaldi u.2,

P.O.Box 552, H-1370, Budapest

+36 1474 5561

www.hpo.hu; mszh@hpo.hu

Itálie

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Italský zákon o průmyslových právech vydaný dne 4. března 2005 jako legislativní výnos č. 30/2005 a následující úprava (články 31/44).

Co lze a co nelze chránit?

Průmyslový vzor musí být nový a musí mít individuální povahu.

Další informace naleznete na následující adrese: www.uibm.gov.it

Příhlašku průmyslového vzoru, který nemá novou či individuální povahu, nelze zapsat. Chránit nelze ani průmyslové vzory, které odporují zásadám veřejného pořádku či etickým principům.

Ochrana průmyslového vzoru se vztahuje pouze na formální vzhled, zatímco užité vzory chrání funkční vzhled. Stejný tvar může ve skutečnosti těžit současně z ochrany užitého vzoru i průmyslového vzoru. V takovém případě zákon umožňuje majiteli požádat pro stejný předmět současně o ochranu průmyslového i užitého vzoru a tato ochrana mu může být poskytnuta.

Chráněný průmyslový vzor může být způsobilý i k ochraně podle autorského zákona, týká se to však pouze vzorů, které splňují 2 další požadavky: těmi je tvůrčí povaha a umělecká hodnota. Jde o výjimku z obecných pravidel týkajících se autorského práva, která nevyžadují, aby mělo dílo konkrétní uměleckou hodnotu.

Formální náležitosti

Příhlaška musí být na příslušném formuláři a je třeba ji podat u některé z obchodních komor nebo zaslat doporučeným dopisem s doručenkou úřadu UIBM (Italský patentový a známkový úřad), via Molise 19, 1-00187

Roma. Elektronické podávání přihlášek je k dispozici od roku 2006 na následující adrese: www.uibm.gov.it/it/telemaco.htm

Příhlaška musí obsahovat:

- údaje umožňující identifikaci přihlašovatele a případného zástupce,
- údaje o průmyslovém vzoru, jako je název vzoru a v případě potřeby prvky výrobku, na kterých bude použit.

K přihlášce je nutné přiložit následující dokumenty:

- vyobrazení průmyslového vzoru na výkresech (lze je nahradit fotografiemi nebo vzorky),
- popis průmyslového vzoru, je-li nezbytný pro pochopení vzoru,
- dokumenty týkající se jmenování zástupce, pokud přihlašovatel nějakého jmenoval.

Zápis chrání vzhled výrobku, neexistují však žádné konkrétní estetické požadavky. Pokud výrobky spadají do stejné třídy, lze do jedné přihlášky zahrnout více průmyslových vzorů, jejich počet však nesmí přesáhnout stanovený horní limit. Neexistuje žádná lhůta utajení s výjimkou případu, kdy o ni přihlašovatel požádá za účelem zabránění zpřístupnění vzoru po maximální dobu 12 měsíců od data podání přihlášky nebo data priority.

Další informace naleznete na následující adrese: www.uibm.gov.it/it/moduli/Istruzioni_deposito_modulo_O.pdf

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení:

- za jeden průmyslový vzor:
 - elektronické podání: 50 EUR,
 - podání v papírové formě: 100 EUR,
- za více průmyslových vzorů:
 - elektronické podání: 100 EUR,
 - podání v papírové formě: 200 EUR.

Udržovací poplatky:

- 2. pětileté období: 30 EUR, 3. pětileté období: 50 EUR,
- 4. pětileté období: 70 EUR, 5. pětileté období: 80 EUR.

Průzkum

Příhlášky podléhají formálnímu průzkumu úřadem UIBM.

Doba ochrany

Výhradní právo je účinné od data podání přihlášky a platí po dobu 5 let. Tuto dobu lze obnovit na další čtyři pětiletá období až do maximální doby 25 let.

Pro zachování platnosti zapsaného průmyslového vzoru je třeba hradit poplatky za obnovu. Poplatky lze hradit na poštovní účet Poste Italiane č. 668004 (majitel účtu – Agenzia delle Entrate – Centro Operativo di Pescara).

Vlastnictví práva

Zápis průmyslového vzoru přiznává majiteli výhradní právo jej používat a zabránit v jeho používání třetím osobám, které nemají souhlas majitele.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Italský zákon o průmyslových právech vydaný dne 4. března 2005 jako legislativní výnos č. 30/2005 (články 7/28)

Co lze a co nelze chránit?

Ochrannou známku mohou představovat všechna označení, která lze vyjádřit graficky, a to za předpokladu, že mají rozlišovací schopnost a mohou odlišit výrobky a služby jednoho podniku od výrobků a služeb jiného podniku.

O zápis ochranné známky nelze požádat, pokud ji tvoří:

- portréty a jména osob bez souhlasu dotčené osoby,
- výsostné znaky, vlajky, oficiální symboly a další označení, na která se vztahují platné mezinárodní úmluvy,
- slova, vyobrazení či označení odporující zákonu, zásadám veřejného pořádku nebo etickým principům,

- označení schopná uvést spotřebitele v omyl, pokud jde o zeměpisný původu, povahu a kvalitu výrobků či služeb,
- označení, jejichž použití představuje porušení vhradních práv k duševnímu vlastnictví třetí osoby.

V Itálii je rovněž možné chránit kolektivní známky.

Formální náležitosti

Příhláška musí být na příslušném formuláři a je třeba ji podat u některé z obchodních komor nebo zaslat doporučeným dopisem s doručenkou úřadu UIBM, via Molise 19, 1-00187 Roma. Elektronické podávání přihlášek je k dispozici od roku 2006 na následující adrese: www.uibm.gov.it/it/telemaco.htm

Pro podání přihlášky ochranné známky se vyžaduje následující:

- vyplnění formuláře C s údaji o přihlašovatel,
- seznam výrobků či služeb podle mezinárodního třídění výrobků a služeb,
- zaplacení poplatků,
- plná moc podepsaná přihlašovatelem.

Týká-li se přihláška zápisu kolektivní známky, je k ní třeba přiložit kopii pravidel o používání této známky a související kontrole a sankcích.

Další informace naleznete na následující adrese: www.uibm.gov.it/it/moduli/Istruzioni_deposito_modulo_C.pdf

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení

- za jednu třídu: 101 EUR, za každou další třídu: 34 EUR, plná moc: 34 EUR.

Udržovací poplatky

- za jednu třídu: 67 EUR, za každou další třídu: 34 EUR, plná moc: 34 EUR.

Poplatek za přihlášení kolektivní ochranné známky za každou třídu: 337 EUR, plná moc: 34 EUR.

Udržovací poplatky za kolektivní ochranné známky za každou třídu: 202 EUR, plná moc: 34 EUR.

Kolkovné a administrativní poplatky

Originál formuláře přihlášky C musí být opatřen kolkem v hodnotě 14,62 EUR. Pokud chce přihlašovatel obdržet potvrzení o přijetí přihlášky, je nutné zaplatit:

- 14,62 EUR (kolkovné) + 43 EUR (administrativní poplatky) v případě ověřené kopie dokumentu pro právní účely,
- 40 EUR (administrativní poplatky) v případě neověřené kopie dokumentu.

Podává-li přihlášku patentový zástupce, je nutné opatřit plnou moc kolkem v hodnotě 14,62 EUR.

Průzkum

UIBM provádí formální (úplnost a řádnost podané dokumentace) a věcný (rozlišovací schopnost, zákonnost a skutečnost, zda známka není klamavá) průzkum. Zavádí se řízení o odporu.

Doba ochrany

Přihlašovatel může požádat o zápis ochranné známky na desetileté období, které lze bez omezení opakovaně obnovovat. Výhradní právo nabývá účinnosti po zápisu, má však zpětnou platnost od data podání přihlášky. Pro obnovu ochranné známky bez případných změn stačí podat žádost a zaplatit příslušné poplatky do 12 měsíců před vypršením platného desetiletého období nebo během následujících 6 měsíců s příplatkem.

Vlastnickví práva

Zapsaná ochranná známka přiznává svému majiteli výhradní právo na její užívání. Majitel ochranné známky má právo bránit třetím osobám v tom, aby bez jeho předchozího souhlasu v hospodářských transakcích používaly:

- označení shodná s ochrannou známkou v souvislosti s výrobky nebo službami shodnými s těmi, pro něž je ochranná známka zapsaná,
- označení shodná nebo podobná zapsané ochranné známce v souvislosti se shodnými nebo podobnými výrobky nebo službami, existuje-li nebezpečí záměny ze strany veřejnosti,
- označení shodná či podobná zapsané ochranné známce v souvislosti s výrobky nebo službami, které nejsou podobné těm, pro něž je ochranná známka zapsaná, v případě všeobecně známých ochranných známek.

Patentová práva včetně práv k užitným vzorům

Příslušné právní předpisy

Italský zákon o průmyslových právech vydaný dne 4. března 2005 jako legislativní výnos č. 30/2005 (články 45/81 a 82/85).

Co lze a co nelze chránit?

Patenty i užitné vzory definují duševní výtvar s technickým obsahem v libovolném oboru. Představují však dvě různá průmyslová práva, která nelze spojovat. Patenty a užitné vzory se liší v požadované tvůrčí úrovni.

Předmětem patentu je nový vynález, který má tvůrčí úroveň a je průmyslově využitelný. Užitný vzor naproti tomu tvoří zdokonalení tvaru, která nepředstavují řešení technického problému, která však existujícímu výrobku dodávají konkrétní užitečnost. Zdokonalení tvaru tak přidává výrobku na účinnosti, případně poskytuje lepší komfort při zacházení s výrobkem, nečiní však z předmětu něco podstatně nového či jiného.

Ze zákona však může každá osoba, která žádá o patent na průmyslový vynález, zároveň podat přihlášku užitného vzoru pro případ zamítnutí nebo pouze částečného přijetí přihlášky patentu.

Obě tato průmyslová práva existují v italském právním systému přibližně 70 let. Důvodem není umožnění snadnějšího způsobu patentování vynálezu zřízením určitého vedlejšího patentu. Hlavním cílem je mít k dispozici nástroj k ochraně specifické inovační dimenze související s funkcí.

Patentem nelze chránit následující vynálezy:

- objevy včetně vědeckých teorií a matematických metod,
- plány, pravidla a způsoby vykonávání duševních činností, hraní her, vykonávání obchodních činností a software,
- podávání informací.

Předmětem patentu na vynález nejsou způsoby operačního a terapeutického léčení a diagnostiky nemocí lidí a zvířat. Nejsou jím ani zvířecí rasy a způsoby jejich získávání.

Oddělené přihlášky se týkají velmi konkrétní situace. Zákony stanoví princip jednotnosti vynálezu, který vyžaduje, aby se patent vztahoval pouze na jeden vynález. V případě přihlášky obsahující několik vynálezů se za

předmět přihlášky patentu považuje pouze hlavní vynález. Přihlašovatel pak může pro každý další vynález podat oddělenou přihlášku.

Taková přihláška bude těžit z data podání původní přihlášky, bude se s ní však nakládat jako se samostatnou přihláškou.

Formální náležitosti

Na každou přihlášku vynálezu nebo užitého vzoru se vztahuje zákonná lhůta utajení v délce 18 měsíců, z nichž prvních 90 dnů – této lhůty se nelze za žádných okolností vzdát – se poskytuje orgánům ministerstva obrany, aby prověřily svůj zájem o vynález. Majitel se může rozhodnout pro dřívější zpřístupnění přihlášky veřejnosti, takovou přihlášku lze zpřístupnit po uplynutí výše uvedených 90 dnů. Majitel se sídlem v Itálii, který chce podat přihlášku patentu přímo v zahraničí, musí získat povolení Italského patentového a známkového úřadu, který musí pro změnu získat vyjádření orgánů ministerstva obrany. Přihlášku patentu přitom nelze podat přímo v zahraničí před uplynutím neodvolatelné devadesátidenní lhůty utajení.

Prioritní nárok musí být uplatněn současně s podáním přihlášky patentu nebo nejpozději během následujících dvou měsíců, aniž by však byla překročena lhůta 12 měsíců od uplatňovaného data priority. V prioritním nároku musí být uvedeny údaje o podání první přihlášky a souvisejících dokumentech. K prioritnímu nároku musí být přiložen překlad do italštiny. Nebudou-li tyto dokumenty podány s prioritním nárokem, musí být předloženy do 6 měsíců od data podání přihlášky.

Přihláška musí být na příslušném formuláři a je třeba ji podat u některé z obchodních komor nebo zaslat doporučeným dopisem s doručenkou úřadu UIBM, via Molise 19, 1-00187 Roma. Elektronické podávání přihlášek je k dispozici od roku 2006 na následující adrese:
www.uibm.gov.it/it/telemaco.htm

Je nutné předložit tyto dokumenty:

- popis nároků vynálezu, pokud jde o význaky novosti a rozlišovací schopnosti,
- shrnutí a popis vynálezu,
- výkresy nutné pro pochopení popisu,
- vyobrazení určené pro zveřejnění (vyžaduje-li se),
- doklad o zaplacení poplatků za přihlášení.

Další informace naleznete na následujících adresách:
http://www.uibm.gov.it/it/moduli/Istruzioni_deposito_modulo_A.pdf

http://www.uibm.gov.it/it/moduli/Istruzioni_deposito_modulo_U.pdf

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení patentu

- podání přihlášky online: 50 EUR,
- podání přihlášky v papírové formě, pokud má dokument méně než 10 stránek: 120 EUR,
- podání přihlášky v papírové formě, pokud má dokument více než 10 a méně než 20 stránek: 160 EUR,
- podání přihlášky v papírové formě, pokud má dokument více než 20 a méně než 50 stránek: 400 EUR,
- podání přihlášky v papírové formě, pokud má dokument více než 50 stránek: 600 EUR,
- 11. a každý další nárok (za jeden nárok): 45 EUR,
- poplatek za průzkum: 200 EUR.

Poplatek za přihlášení užitého vzoru

- podání přihlášky online: 50 EUR,
- podání přihlášky v papírové formě: 120 EUR.

Kolkovné a administrativní poplatky

- ověřená kopie potvrzení o přijetí přihlášky pro právní účely: 14,62 EUR (kolkovné) + 43 EUR (administrativní poplatky),
- neověřená kopie potvrzení o přijetí přihlášky: 40 EUR (administrativní poplatky).

Podává-li přihlášku patentový zástupce, je nutné opatřit plnou moc kolkem v hodnotě 14,62 EUR.

Udržovací poplatky za patenty a užité vzory:

Za účelem zachování platnosti patentu na vynález je nutné zaplatit poplatky za obnovu 5 let po datu podání přihlášky a poté každý rok. Za účelem zachování platnosti užitého vzoru je nutné platit poplatky za obnovu od začátku druhého pětiletého období a poté každý rok až do desátého roku.

Další informace naleznete na následující adrese:
www.uibm.gov.it/it/tasse

Průzkum

Patent:

Všechny přihlášky podléhají formálnímu a věcnému průzkumu úřadem UIBM. Poté se drží v utajení pro vojenské účely, a to po maximální dobu 90 dnů. Od 1. července 2008 je v platnosti dohoda mezi UIBM a Evropským patentovým úřadem (EPÚ) o italské rešeršní zprávě:

- EPÚ vypracuje rešeršní zprávu společně s „názo-rem na patentovatelnost“ do 9 měsíců od data podání přihlášky a zašle ji úřadu UIBM. Přihlašovatel se tak může rozhodnout, zda chce rozšířit patentovou ochranu i do zahraničí, či nikoli.

Přihláška je zpřístupněna veřejnosti 18 měsíců po datu podání. Je-li přihláška zamítnuta, UIBM sdělí přihlašovatelovi důvody zamítnutí. Přihlašovatel může podat rozklad proti tomuto rozhodnutí u příslušné komise.

Žádost o zrušení uděleného patentu lze podat u specializovaných sekcí soudů zabývajících se průmyslovými právy.

Užitný vzor:

Všechny přihlášky podléhají formálnímu a věcnému průzkumu úřadem UIBM.

Doba ochrany

Výhradní právo nabývá účinnosti od data podání přihlášky a trvá po dobu 20 let v případě patentů a 10 let v případě užitných vzorů.

Udržovací poplatky se hradí ročně na poštovní účet Poste Italiane č. 668004 (majitel účtu – Agenzia delle Entrate – Centro Operativo di Pescara).

Vlastnictví práva

Počínaje dnem zpřístupnění přihlášky veřejnosti přiznává udělený patent svému majiteli výhradní právo patent využívat a specificky:

- (výrobky) bránit třetím osobám ve výrobě, používání, komercializaci, prodeji a dovozu výrobků bez souhlasu majitele,
- (služby) bránit třetím osobám ve využívání postupu a používání, komercializaci, prodeji a dovozu výrobků vyráběných pomocí patentovaného postupu bez souhlasu majitele.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

V případě porušení práv k duševnímu vlastnictví může majitel práv předat soudu občanskoprávní nebo trestní případ podáním stížnosti u příslušných úřadů (Guardia di Finanza www.gdf.it, Polizia locale, Polizia di Stato, Carabinieri a Polizia Forestale, Agenzia delle Dogane (Celní agentura) www.agenziadogane.it).

V roce 2003 bylo u soudů a odvolacích soudů ve městech Bari, Bologna, Catania, Florencie, Janov, Milán, Neapol, Palermo, Řím, Turín, Terst a Benátky zřízeno 12 specializovaných sekcí zaměřených na duševní práva. Specializované sekce mají soudní pravomoc ve sporech týkajících se porušování a platnosti patentů, užitných vzorů, ochranných známek, nových rostlinných odrůd, průmyslových vzorů a autorských práv, a rovněž nekalé soutěže, která má dopad na ochranu průmyslového a duševního vlastnictví.

V případě žalob týkajících se sporů ohledně práv k duševnímu vlastnictví bylo zavedeno zkrácené řízení za účelem zkrácení časového rámce pro soudní rozhodnutí, a nové právní předpisy mají za cíl „stabilizaci“ prozatímního opatření a umožnění rozhodování případů podle skutkové podstaty jako volitelné alternativy.

Účastník může za účelem ochrany svých práv podat občanskoprávní i trestní žalobu.

V případě občanskoprávní žaloby může majitel práva požádat o předběžná opatření za účelem prozatímního zákazu porušování práv. V případě, že bylo porušení práv zjištěno, může soudce nařídít zastavení výroby, obchodování a používání výrobků, jejich zničení, nebo je může přidělit majiteli práv, aniž by tím bylo dotčeno jeho právo na náhradu škody. Při přiznávání náhrady škody soudce vezme v úvahu rovněž negativní hospodářské důsledky pro majitele práv (např. ušlý zisk, morální škody utrpěné v důsledku porušení práv). Majitel práv může rovněž jako alternativu za náhradu ušlého zisku požadovat zisky narušitele, pokud jejich částka tuto náhradu přesahuje.

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy

- Italský zákon č. 633 přijatý dne 22. dubna 1941 zakládá ochranu duševních děl v oblasti literatury, hudby, výtvarného umění, architektury, divadla a kinematografie.
- Kinematografická a audiovizuální díla – zákon č. 93/1992
- Zákon o autorském právu a souvisejících právech – zákon č. 248/2000

Co lze a co nelze chránit?

Pod ochranu autorskými právy spadá celá řada duševních děl a aktivit. Patří mezi ně umělecká, literární, divadelní a hudební díla, filmy a výtvarné umění. Autor-

ské právo se vztahuje i na vědecké a didaktické spisy, architektonická díla, rozhlasové a televizní produkce, fotografie, práce tlumočnicků, překlady, hudební kolekce s minimálním prvkem originalnosti, počítačový software atd.

Související neboli příbuzná práva jsou ta, která zákony přiznávají nikoli autorovi díla, nýbrž subjektům spojeným s příslušným dílem. Nejdůležitější příbuzná práva jsou práva přiznaná výkonným umělcům, producentům z oblasti fonografického průmyslu, producentům kinematografických a audiovizuálních děl a rozhlasovým a televizním společnostem.

Další příbuzná práva, která mají mnohem nižší úroveň ochrany, než je ochrana přiznaná autorským právem, jsou práva přiznaná autorům (nebo vydavatelům) v souvislosti s díly, která zcela nepředstavují „duševní díla“. Sem patří fotografie, návrhy divadelní scény, kritická vydání děl, která jsou ve sféře veřejného vlastnictví, nezveřejněná díla publikovaná po vypršení autorského práva atd.

Formální náležitosti

Zápis autorských práv a souvisejících práv je nepovinný, deklarační a zajišťuje pouze počáteční domněnku autorství.

Pro uznání autorského práva není nutno uplatňovat žádné postupy. Autorské právo je přímým výsledkem vytvoření díla.

Nezveřejněná díla lze předložit Italskému sdružení autorů a vydavatelů (SIAE).

Žádost o uložení nezveřejněného díla do úschovy je třeba zaslat sdružení SIAE nebo předložit přímo sekci OLAF v sídle SIAE.

Žadatel musí:

1. předložit vyplněnou a podepsanou kopii formuláře (formulář 350), který lze získat přímo od sekce OLAF sdružení SIAE nebo od jiné pobočky SIAE v některém z italských krajských měst,

2. předložit kopii nezveřejněného díla, kterou všichni autoři a další majitelé práv originálně podepíší celým jménem a příjmením (kromě pseudonymů) na každém popsaném listě, včetně titulní stránky. Není-li dílo provedeno na papíře, nýbrž na nosičích, jako je videokazeta, magnetická páska, pružný disk, kazeta, CD, CD ROM, DVD atd., musí být celý podpis všech autorů a dalších

případných majitelů práv uveden (společně s názvem) na lepicím štítku přilepeném přímo na nosič.

3. zaplatit poplatek za uložení do úschovy,

4. Byl-li poplatek uhrazen na poště, musí žadatel předložit originál dokladu o zaplacení. Byl-li poplatek zaplacen bankovním převodem, musí žadatel předložit doklad o provedení transakce.

V případě, že zasláná žádost o uložení díla do úschovy nebude do 60 dnů po jejím obdržení sdružením SIAE doplněna podle výše uvedených požadavků, vrátí SIAE nezveřejněné dílo oprávněnému majiteli na jeho náklady a žádost o uložení do úschovy bude zrušena. SIAE rovněž vrátí zaplacený poplatek za uložení do úschovy, od kterého odečte administrativní výdaje (27,59 EUR).

Poplatky (k datu publikace)

Poplatky za uložení nezveřejněného díla do úschovy u SIAE se různí podle zvoleného způsobu platby:

V případě platby peněžní poukázkou adresovanou: SIAE – Sezione OLAF, číslo účtu 76808005

- 55 EUR pro členy SIAE,
- 110 EUR pro autory, kteří nejsou členy SIAE,
- 220 EUR, žádá-li o uložení do úschovy právnická osoba (společnost, sdružení, instituce atd.), která má právo na hospodářské využívání díla, nebo fyzická osoba (jiná než autor), která právo na hospodářské využívání díla získala od autora.

V případě platby bankovním převodem, šekem nebo přímo v kanceláři SIAE:

- 55 EUR pro členy SIAE,
- 111,81 EUR (včetně kolku v hodnotě 1,81 EUR) pro autory, kteří nejsou členy SIAE,
- 221,81 EUR (včetně kolku v hodnotě 1,81 EUR), žádá-li o uložení do úschovy právnická osoba (společnost, sdružení, instituce atd.), která má právo na hospodářské využívání díla, nebo fyzická osoba (jiná než autor), která právo na hospodářské využívání díla získala od autora.

Bankovní převod musí být adresován takto:

UNICREDIT BANCA DI ROMA SpA – Roma Caravaggio – Piazzale dell'Industria, 46 – 00144 Roma – kód IBAN IT69 N 03002 05276 000002906956.(*)

(*) Vždy uveďte název díla a údaje o deponentovi. Registrační výdaje jsou následující:

- kolek v ceně 14,62 EUR za každý formulář žádosti,
- registrační poplatek (v případě potřeby).

Máte-li zájem o další informace, kontaktujte prosím:

Informační kancelář

Tel. + 39 06 59902615-2806-2623

fax + 39 06 59902435

urp@Siae.it

Provozní doba pro veřejnost: pondělí až pátek od 9:00

hod. do 12:30 hod. a v úterý a čtvrtek rovněž od 14:30

hod. do 16:00 hod.

Průzkum

Neuplatňuje se.

Doba ochrany

Ochrana autorského práva v Itálii počíná okamžikem vytvoření díla a trvá 70 let po úmrtí autora. Není-li autor znám, trvá ochrana 70 let od prvního zveřejnění.

Vlastnickví práva

Vlastnickví práva přísluší tvůrci nebo italským či zahraničním právním nástupcům tvůrce. Autor má majetková i osobnostní práva.

Osobnostní práva zaručuje zákon, aby tak chránil osobnost autora, a tato práva si autor zachovává i po postoupení majetkových práv. Na osobnostní práva se nevztahují právní podmínky ochrany.

Nejdůležitější osobnostní práva:

- autorství díla (tj. právo nárokovat si status autora),
- nedotknutelnost díla (tj. možnost vznést námitky proti změnám, které by mohly poškodit pověst autora),
- publikační právo (možnost rozhodnout se, zda dílo publikovat či nikoli).

Nejdůležitější majetková práva:

- právo na reprodukci díla (tj. právo reprodukovat neomezený počet kopií libovolným způsobem),
- právo na předvedení, recitaci či veřejné čtení díla (tj. právo předvádět dílo veřejnosti všemi výše uvedenými způsoby),
- právo na sdělování díla veřejnosti (tj. právo šířit dílo prostřednictvím rozhlasu, televize, satelitního a kabelového vysílání, internetu atd.),
- distribuční právo (tj. právo na prodej díla),
- právo na adaptaci (tj. právo změnit původní dílo, upravit je atd.).

Všechna tato práva umožňují autorovi udělit či zamítnout oprávnění k používání díla a finančně z díla těžit.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorské právo a související práva)?

Porušení autorského práva lze žalovat a trestat podle občanského i trestního práva.

Další informace: **Generální ředitelství SIAE**, Viale della Letteratura 30, 00144 – Roma; tel.: 06 59901; fax: 06 59647050/52, www.siae.it

Opatření celních orgánů

Jak postupují italské celní orgány?

Celní orgány na žádost přijímají opatření proti každému možnému porušení či zneužití řádných pravidel volného obchodu. Italská celní agentura „Agenzia delle dogane“ má pravomoc pozastavit propuštění výrobků do oběhu či zadržet podezřelé výrobky. Celní agentura vytvořila multimediální databázi FALSTAFF jako nástroj podpory při boji s napodobeninami. Další informace naleznete na následující adrese:

<http://www.agenziadogane.it/wps/wcm/connect/ee/HomePageEn/Falstaff/About+Falstaff/>

Do databáze FALSTAFF, integrované s národním celním informačním systémem AIDA, zadávají držitelé práv žádosti o provedení opatření, které mohou být doplněny o fotografie, letáky, manuály a další položky přispívající k snadnější a včasné identifikaci pravých výrobků. Žádost o provedení opatření lze rovněž zadat uvedením údajů o totožnosti dovozce, vývozce nebo držitele výrobků, o místě výroby, používaných cestách, dopravních a balicích režimech, plánovaných datech příjezdu a odjezdu, hodnotě výrobků, cestách používaných překupníky a o zemi či zemích výroby podezřelých výrobků, takže vlastník práv si je vědom, že napodobeniny výrobků může určitá osoba předložit k celnímu řízení u určitého celního úřadu a může tuto informaci uvést v žádosti.

V případě vzniku pochybností o pravosti výrobku může příslušný celní úředník zadat dotaz do databáze FALSTAFF a porovnat údajné padělky a pravé výrobky za účelem zjištění technických rozdílů, které mezi nimi existují.

Všechna národní celní prohlášení se kontrolují v reálném čase prostřednictvím elektronického systému AIDA a vyhodnocují se pomocí specifických rizikových profilů generovaných na základě parametrů uvedených v žádosti o provedení opatření. Pokud některé celní prohlášení obsahuje údaje týkající se podezřelých výrobků, je možné v rámci tohoto opatření dotyčné výrobky okamži-

tě zadržet pro účely fyzické kontroly a uvědomit držitele práv (rovněž zasláním sms zprávy).

Postupy

Žádost o zásah národních celních orgánů lze podat na papírovém formuláři, který je možné stáhnout na adrese <http://www.agenziadogane.it/> a předložit příslušnému celnímu úřadu.

Hlavní kontakty

Italská celní agentura
 Agenzia delle Dogane, Ufficio Antifrode,
 71 Mario Carucci St. - 00143 Roma
 Tel.: +39 0650246401; Fax: +39 0650957300
 E-mail: dogane.antifrode@agenziadogane.it

Alternativní postupy v případě porušování práv

V nedávné době došlo v Itálii k určitým změnám v institucích věnujících se boji proti napodobeninám. Změna spočívá především v posunu od jednotlivých orgánů ke kolektivnímu orgánu, přičemž monitorovací pravomoci a funkce a zásady boje proti napodobeninám zůstávají beze změn. Od července 2008 nabízí ministerstvo pro hospodářský rozvoj ve spolupráci s úřadem Guardia di Finanza novou službu, *Filo Diretto* (telefon, fax a e-mail), které se věnuje pomoci firmám a spotřebitelům v případě porušování práv k duševnímu vlastnictví: call centrum (00390647055437) je otevřeno od pondělí do pátku (s výjimkou svátků) od 8:30 hod. do 17:30 hod. Kontakt je rovněž možný faxem (0647055390) nebo oznamovacím e-mailem

(anticontraffazione@sviluppoeconomico.gov.it), který spravuje generální ředitelství pro boj s napodobeninami – Italský patentový a známkový úřad.

Další informace naleznete na webových stránkách ministerstva pro hospodářský rozvoj věnovaných napodobeninám: www.noalfalso.it/

Při pobočkách Italské obchodní komise (Istituto per il Commercio Estero – ICE) na trzích, které italské podniky považují za citlivé, byla rovněž zřízena síť pracovišť technické podpory věnované duševnímu vlastnictví. Země, ve kterých byla tato pracoviště zřízena, jsou: Čína (Peking, Kuang-Čou, Šanghaj a Hongkong), Indie (Nové Dillí a Bombaj), Tchaj-wan (Tchaj-pej), Vietnam (Ho Či Minovo Město), Korea (Soul), Spojené arabské emiráty (Dubaj), Ruská federace (Moskva), Turecko (Istanbul), Brazílie (Sao Paulo) a USA (New York).

Tato pracoviště provozují odborníci na duševní vlastnictví (italský odborník za podpory místního odborníka). Pracoviště poskytují informace o fungování místního systému ochrany práv k duševnímu vlastnictví (zápisné řízení pro každé právo k duševnímu vlastnictví a postupy při vymáhání práv v případě jejich porušení). Poskytuje se zde i zvláštní právní pomoc v případě, že řešení případu porušení práv představuje pilotní případ pro otevření trhu.

Kontaktní údaje národního patentového úřadu

Direzione generale per la lotta alla contraffazione - Ufficio Italiano Brevetti e Marchi
 Via Molise 19
 00187 ROMA – Itálie
www.uibm.gov.it; www.uibm.eu
 0039 06 47055800
callcenter@uibm.eu

Litva

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o průmyslových vzorech Litevské republiky (LR Dizaino įstatymas) č. IX-1181, poslední aktualizace 17. července 2008.

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=325317

Co lze a co nelze chránit?

Průmyslový vzor musí být nový a musí mít individuální povahu.

Důležité: průmyslový vzor nesmí být zveřejněn déle než jeden rok před datem podání přihlášky.

Jako průmyslový vzor nelze zapsat:

- počítačové programy,
- vzor, který odporuje zásadám veřejné morálky,
- státní znak a další oficiální symboly Litevské republiky (s výjimkou zvláštních případů).

Formální náležitosti

Požádat o výhradní práva k průmyslovému vzoru na litevském území, na vnitřním trhu EU a na mezinárodní úrovni lze prostřednictvím Litevského státního patentového úřadu (dále jen LSPB). Formulář zápisu v litevském jazyce lze stáhnout a vyplnit na následující adrese:

<http://www.vpb.gov.lt/index.php?n=171&l=lt>

Formulář lze podat osobně v kanceláři LSPB nebo jej zaslat poštou. Dokumenty a údaje požadované pro podání národní přihlášky:

- žádost o zápis (jedna přihláška může obsahovat až 10 vzorků průmyslového vzoru),
- fotografie nebo výkresy výrobku využívajícího průmyslový vzor (s rozměry od 8x8cm do 10x14cm),

- název průmyslového vzoru a údaj o třídě (locarnské třídění),
- stručný popis průmyslového vzoru,
- prohlášení tvůrce a dokument prokazující převod autorských práv (formulář LSPB),
- plná moc (v případě potřeby),
- kopie prioritního dokumentu potvrzeného zapisovatelem v příslušné zemi v případě uplatňování data priority.

Jednotlivci, kteří nemají sídlo v EU, musí o tato práva žádat pouze prostřednictvím patentového zástupce.

Poplatky (k datu publikace)

Název poplatků za národní průmyslové vzory	LT
Podání přihlášky (jeden průmyslový vzor)	320
Poplatek za přihlášení dalšího průmyslového vzoru ve stejné přihlášce	120
Zápis, zveřejnění, udělení osvědčení	320
Poplatky za obnovu: druhé pětileté období	800

Poznámka: pro jednotlivce jsou poplatky o 50 % nižší. Aktuální poplatky a další částky naleznete na následující adrese:

<http://www.vpb.lt/index.php?n=172&l=lt>

O obnovu je nutné požádat nejpozději 6 měsíců před vypršením platnosti zápisu. V případě zmeškání této lhůty je možné zápis prodloužit i během těchto posledních 6 měsíců platnosti, poplatek se však zvyšuje o 50 %.

Průzkum

Během průzkumu se kontrolují formální náležitosti, např. skutečnost, zda průmyslový vzor v přihlášce odpovídá definici průmyslového vzoru a zda neodporuje zásadám veřejné morálky. LSPB nezkoumá kritéria novosti a individuální povahy. Za kontrolu novosti průmyslového vzo-

ru je zodpovědný přihlašovatel, který by měl provést rešerši v databázi litevského národního systému <http://www.vpb.lt/index.php?n=165&l=lt>

a v evropské databázi zapsaných průmyslových vzorů. Rovněž by měl provést i rešerši na trhu a v dalších relevantních zdrojích.

Nedostatek novosti může představovat důvod pro neplatnost zápisu průmyslového vzoru. Osvědčení nelze vydat, pokud třetí osoba vznesla námitky proti zápisu vzoru (do 3 měsíců) u rozkladového oddělení LSPB. Po udělení osvědčení lze požadovat zrušení národního průmyslového vzoru pouze v soudním řízení.

Průmyslový vzor bude zveřejněn ve Věstníku LSPB po dokončení průzkumu a zaplacení poplatků, a to do 6 měsíců od data podání přihlášky. Poté bude zpřístupněn veřejnosti. Přihlašovatel může ze strategických důvodů požádat o odložení zveřejnění o 30 měsíců.

Doba ochrany

Doba trvání národního zápisu je 5 let od data podání přihlášky. Zápis lze čtyřikrát obnovit (vždy pro období 5 let).

Vlastnictví práva

Majitel zapsaného průmyslového vzoru:

- má výhradní právo vzor používat a povolit jeho používání ostatním osobám. To zahrnuje i právo vyrábět, nabízet, prodávat, uvádět na trh, dovážet či vyvážet a používat výrobky nebo součásti, které jsou kopií zapsaného průmyslového vzoru.
- těží z autorskoprávní ochrany, která automaticky nabývá účinnosti k datu vytvoření vzoru.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Litevský zákon o právech k ochranným známkám (LR Prekių ženklų įstatymas, č. VIII-1981, poslední aktualizace 8. června 08/06/2006) http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=279274

Co lze a co nelze chránit?

Je možné zapsat jakékoli označení, které lze graficky vyjádřit. Litevské právní předpisy umožňují zápis následujících známek:

- slova, osobní jména, umělecká pseudonyma, názvy společností, slogany,
- písmena, číslice,
- kresby, znaky,
- trojrozměrné tvary (tvar výrobku nebo obalu),
- barvy nebo kombinace barev, jejich sestavení,
- kombinace výše uvedených označení.

Zvuky je možné zapsat, pokud je lze vyjádřit graficky. Chutě a vůně v podstatě nejsou ze zápisu vyloučeny, dosud však nebyl objeven přijatelný způsob jejich grafického vyjádření. Zákon obsahuje ustanovení o zápisu a ochraně kolektivních známek.

Ochrannou známku nelze zapsat, pokud: nemá rozlišovací schopnost, jde o pojmenovací označení, je schopná uvést v omyl, odporuje etickým principům, obsahuje symboly státu, má vysokou (především náboženskou) hodnotu atd. (viz podrobnější údaje v čl. 6 zákona o ochranných známkách).

Formální náležitosti

Zápis a ochranu známky v Litvě lze získat v rámci 3 systémů: a) národní; b) Madridský protokol s určením Litevské republiky nebo EU, c) mezinárodní.

(Další informace naleznete v dokumentech European Factsheet a International Factsheet.)

Jednotlivé systémy poskytují na území Litvy stejná práva. Datum nabytí práv k ochranné známce je určeno datem podání přihlášky nebo datem priority (pokud přichází v úvahu).

Chcete-li zapsat ochrannou známku, je nutné vyplnit přihlášku a další formuláře v litevském jazyce: <http://www.vpb.lt/index.php?n=186&l=lt>

Při zápisu ochranné známky pamatujte na následující skutečnosti:

- Žádost o zápis a veškeré další dokumenty je nutné předložit v litevském jazyce,
- jsou povoleny přihlášky pro více tříd (včetně výrobků a služeb) a přihlášky trojrozměrných ochranných známek,
- je povoleno uplatňovat unijní prioritu,
- lze podat přihlášku s prioritou pro část výrobku nebo služby,

- nevyžaduje se důkaz užívání známky ani důkaz úmyslu známku užívat,
- nepředkládají se prohlášení souhlasu ani dohody s majiteli dříve zapsaných ochranných známek,
- národní právní předpisy neumožňují přihlášku známkové řady ani rozdělení přihlášky,
- výrobky a služby je nutné uvést v souladu s niceským tříděním,
- vzdání se nároku na nechráněné prvky lze uvést v přihlášce nebo je možné takové prohlášení předložit na výzvu průzkumového referenta.

Předkládané dokumenty (lze je podat osobně v kanceláři LSPB nebo je zaslat poštou):

- žádost o zápis,
- doklad o zaplacení poplatku,
- plná moc (pokud přichází v úvahu),
- žádost o přiznání priority (pokud přichází v úvahu),
- povolení příslušných úřadů v případě, že přihlašovaná ochranná známka obsahuje státní symboly,
- souhlas vlastníka práv k dílu chráněnému autorským právem, ke jménu či příjmení slavné osobnosti atd.

Majitelem národní ochranné známky může být právnická či fyzická osoba z jakékoli země. Pro osoby se sídlem v EU není povinné zastoupení místním patentovým zástupcem. Přihlašovatelé se sídlem mimo EU musí využít služby státního patentového zástupce. V případě sporů je asistence státního patentového zástupce nezbytná, neboť veškeré dokumenty a veškeré postupy jsou v litevském jazyce.

Poplatky (k datu publikace)

K datu publikace jsou v platnosti následující poplatky:

Název poplatku	LT
Podání přihlášky v jedné třídě	240
Poplatek za přihlášení pro každou další třídu	120
Zápis, zveřejnění, udělení osvědčení o zápisu	240
Obnova jedné třídy	240
Obnova každé další třídy	120

Poplatek za přihlášení kryje řízení o zápisu ochranné známky a desetiletou dobu ochrany. Stejně pravidlo se vztahuje na poplatek za obnovu. Pro fyzické osoby jsou poplatky o 50 % nižší. Aktuální poplatky a další částky naleznete na následující adrese:

<http://www.vpb.lt/index.php?n=187&l=lt>

Průzkum

Po předložení přihlášky vydá LSPB potvrzení uvádějící číslo a datum přihlášky.

Formální průzkum. LSPB zkontroluje, zda dokumenty splňují formální požadavky, a určí, zda byly řádně vyplněny a předloženy veškeré potřebné dokumenty.

Průzkum ochranné známky zaměřený na absolutní požadavky. Průzkum se provádí pouze s ohledem na obsah ochranné známky a nikoli s ohledem na jednání přihlašovatele. Pokud průzkumový referent zápis zamítne, může přihlašovatel do 3 měsíců předložit argumenty na podporu ochranné známky.

V případě zamítnutí zápisu i po novém průzkumu má přihlašovatel právo podat u LSPB rozklad.

Rozklad proti zamítnutí zápisu. O rozkladu rozhoduje rozkladová komise LSPB. Obvykle rozklad probíhá jako ústní jednání, přihlašovatel však může místo účasti v ústním jednání předložit písemné argumenty.

Zápis a zveřejnění. Byla-li známka schválena k zápisu, bude přihlašovatel sděleno, aby zaplatil poplatek za zveřejnění. Ochranná známka bude poté do 1 až 2 měsíců zveřejněna ve Věstníku LSPB.

Odpor podaný třetí osobou. Odpor je možné podat do 3 měsíců od zveřejnění. Tuto lhůtu nelze prodloužit. Důkazy mohou být předloženy nejpozději 2 týdny před datem slyšení. Přítomnost účastníků není povinná. Strana, která není spokojena s rozhodnutím rozkladové komise, může podat odvolání k soudu.

Udělení osvědčení o národním zápisu. Osvědčení se vydává nejméně 1½ až 2 roky po datu podání přihlášky (v případě výskytu potíží ještě později).

LSPB nezkoumá, zda přihláška ochranné známky neporušuje práva třetích osob uvedením v omyl na základě podobnosti s jinou známkou, která je již zapsaná nebo jejíž přihláška je v řízení. Je tedy velmi důležité provést před podáním přihlášky rešerši v databázích a zkontrolovat přihlášky a zapsané ochranné známky. Další informace naleznete zde:

<http://www.vpb.lt/index.php?l=lt&n=180>

Doba ochrany

Desetiletá doba platnosti zápisu počíná dnem podání přihlášky. Obnovu (vždy na dalších deset let) je nutné získat během posledního roku platnosti.

Vlastnictví práva

Po udělení osvědčení může majitel ochranné známky bránit třetím osobám v používání podobného nebo shodného označení pro výrobky nebo služby, pro které byla ochranná známka zapsána. Může podat soudní žalobu pro porušení práv, poskytnout licenci atd. Majitel takto nemůže postupovat, dokud je přihláška v řízení. Postoupení práv a změny týkající se národních známek nabývají v Litvě platnosti a účinnosti až po příslušném zápisu do rejstříku LSPB. Licence, ať již výlučná nebo nevýlučná, se může vztahovat na celý výrobek nebo jeho část, může mít omezenou či neomezenou dobu platnosti a lze ji poskytnout pro celé území nebo určitou část území. Vnitrostátní právní předpisy vyžadují podepsání dokladu o poskytnutí licence oběma stranami.

Patentová práva včetně práv k užitém vzorům

Příslušné právní předpisy

Litevský zákon o patentech (LR Patentų įstatymas, č. I-372, poslední aktualizace 10. května 2007)
http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=297858

Usnesení ministra hospodářství z 27. srpna 2008 o refundaci až 100 % nákladů na evropský patent nebo patent podle PCT pro litevské občany a právnické osoby.

http://www.ukmin.lt/lt/dokumentai/aktai/detail.php?ID=9140&phrase_id=178447

Užité vzory nejsou v Litvě předmětem zákona.

Co lze a co nelze chránit?

Patent lze udělit pro technické řešení splňující 3 kritéria: a) je nové, b) má tvůrčí úroveň, c) je průmyslově využitelné a lze je použít pro libovolný vynález ve všech uvedených technických oborech. Patentovatelným předmětem může být metoda, zařízení nebo materiál.

Úplný seznam nepatentovatelných vynálezů naleznete v čl. 2 litevského zákona o patentech.

Ochrana vynálezů se v Litvě poskytuje na základě řízení podle národního, mezinárodního či evropského patentového systému. Všechny systémy zaručují patentům platným v Litvě stejná práva. Další informace naleznete na následující adrese: <http://www.vpb.gov.lt/index.php?l=lt&n=137>

Formální náležitosti

Formulář přihlášky je třeba vyplnit zde:
<http://www.vpb.lt/index.php?n=147&l=lt>.

Dokumenty lze podat osobně v kanceláři LSPB nebo je zaslat poštou. Potřebné dokumenty:

- Žádost o udělení patentu,
- popis vynálezu,
- text nároků,
- výkresy (jsou-li potřebné pro pochopení podstaty vynálezu),
- abstrakt,
- dokument potvrzující právo podat přihlášku patentu (pokud ji nepodává původce vynálezu) a prohlášení původce vynálezu o autorství,
- plná moc,
- prioritní dokument potvrzený patentovým úřadem příslušné země (v případě uplatňování priority).

Zahraniční přihlašovatel, který nemá sídlo v EU a žádá o patentování svého vynálezu v Litvě, musí určit místního patentového zástupce, který jej bude zastupovat před místním patentovým úřadem. Veškeré dokumenty je nutné předložit v litevském jazyce.

Doba od podání přihlášky do udělení patentu je 10 až 14 měsíců.

Poplatky (k datu publikace)

Úřední poplatky za patent	LT
Podání přihlášky (do 10 nároků)	400
Podání každého dalšího nároku (národní)	40
Předčasné zveřejnění (na žádost přihlašovatele)	120
Udělení patentu (národní)	240

Poznámka: pro jednotlivce jsou všechny poplatky o 50 % nižší.

Další částky naleznete na následující adrese:
<http://www.vpb.lt/index.php?n=148&l=lt>

Roční poplatky za patenty

Rok platnosti patentu	LT	Rok platnosti patentu	LT
1. až 2.	zahrnuto v poplatku za přihlášení	8.	640
3.	280	9.	720
4.	320	10.	800
5.	400	11. až 15.	1000 ročně
6.	480	16. až 20.	1 200 ročně
7.	560		

Roční poplatek je nutné zaplatit během posledních 2 měsíců roku. V případě zmeškání této lhůty je povoleno prodloužení lhůty o šest měsíců, poplatek se však zvyšuje o 50 %. Není-li pro příslušný rok poplatek uhrazen, majitel patentu ztrácí exkluzivitu práv.

Průzkum

Po předložení přihlášky vydá LSPB potvrzení uvádějící číslo a datum přihlášky. LSPB zkontroluje, zda přihláška splňuje formální požadavky a určí, zda lze vynález patentovat. Během průzkumu neprovádí rešerše. Za provedení rešerší národních a evropských patentů a patentů podle PCT platných na území Litvy je zodpovědný přihlašovatel.

Pokud průzkumový referent přihlášku zamítne, může přihlašovatel podat rozklad. Rozkladové oddělení uskuteční ústní jednání a pokud není rozhodnutí průzkumového referenta zrušeno, může se přihlašovatel obrátit na soud.

LSPB neprovádí průzkum novosti ani tvůrčí úroveň vynálezu.

Třetí osoby mohou požadovat zrušení patentu z těchto důvodů podáním žaloby (v prvním stupni – okresní soud ve Vilniusu).

Do 18 měsíců (6 měsíců na zvláštní žádost přihlašovatele) od data podání přihlášky patentu je přihláška zveřejněna ve Věstníku a zařazena do online databáze na adrese:

<http://www.vpb.lt/index.php?l=lt&n=332>.

Doba ochrany

Vnitrostátní právní předpisy stanoví dvacetiletou dobu platnosti patentu.

Vlastnictví práva

Nabytí práv. Pokud původce vynálezu vytvoří vynález během plnění povinností zaměstnance, patří majetková práva k patentu zaměstnavateli, nebylo-li dohodnuto jinak. Původce vynálezu má nárok na odměnu za autorství vynálezu. Tato odměna vychází z ekonomické hodnoty patentu a dohody se zaměstnavatelem. Pokud k vytvoření vynálezu dojde během plnění dohody mezi 2 stranami, patří vlastnictví práv subjektu, který je v příslušné dohodě uveden jako vlastník práv k duševnímu vlastnictví.

Původce vynálezu společně s dalšími tvůrci, pokud takoví jsou, vlastní osobnostní práva. Další informace o nabytí práv naleznete v článcích 7 až 9 zákona o patentech.

Práva majitele patentu. Majitel patentu má výhradní právo patent využívat a bránit třetím osobám v jeho využívání bez souhlasu majitele. To zahrnuje i výrobu, používání, nabízení, prodej, dovoz či vývoz výrobků získaných přímo patentovaným postupem.

Majitel může některá nebo všechna výhradní práva postoupit nebo převést. Může rovněž poskytnout licenci další osobě. Licence či postoupení práv nabývá v Litvě platnosti po příslušném zápisu do rejstříku národního patentového úřadu.

Užitečné odkazy

Státní patentový úřad Litevské republiky <http://www.vpb.lt/>

Věstník Státního patentového úřadu (zveřejňuje všechny nové záznamy o průmyslovém vlastnictví) <http://www.vpb.lt/index.php?n=245&l=en>

Patentové informační středisko (informace a konzultace ohledně veškerého průmyslového vlastnictví) <http://www.tb.lt/PIC/PIC.htm>

časopis věnovaný ochraně průmyslového vlastnictví (archivace 4x ročně) http://www.tb.lt/PIC/PNA/pram_nuos_apsauga.htm

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Pokud dojde k porušení vašich práv, můžete v závislosti na způsobu a rozsahu jejich porušení a na tom, jak da-

leko jste při ochraně svých práv odhodláni zajít, použít následující postupy:

a) zahájit u soudu občanskoprávní řízení, ve kterém můžete požadovat zastavení nezákonného jednání a náhradu škody včetně poplatků za právní zastoupení,

b) oznámit věc policii a zahájit správní řízení (výsledkem může být peněžité trest ve výši 1 000 až 3 000 Lt, přibližně 290 až 870 EUR, a zabavení výrobních prostředků) nebo trestní řízení, které může vést k udělení peněžitého trestu nebo k odnětí svobody až na 2 roky. Jde o mnohem účinnější způsob zastavení nezákonného jednání, který také zabere méně času, na druhou stranu omezuje možnost vyjednávání, která je k dispozici v občanskoprávním řízení.

c) ohlásit celnímu úřadu, že na území země vstupují podezřelé či napodobené výrobky.

Za účelem vymáhání svých práv kontaktujte policii, státní zastupitelství, případně celní orgány. Důležitou úlohu hraje kriminologické středisko, které zkoumá napodobeniny výrobků.

Spory týkající se patentů, průmyslových vzorů a ochranných známek se projednávají na 2 úrovních. Nejdříve rozkladová komise LSPB projedná námítky a rozklady podané před udělením patentu nebo osvědčení o zápisu ochranné známky nebo průmyslového vzoru. Patentový úřad tyto spory neprojednává, pokud vznikly až po udělení osvědčení. V takovém případě musí být věc předložena soudu.

Kromě výše uvedených ustanovení stanoví zákon o ochranných známkách možnost podat žalobu z důvodu jednání ve zlém víře. Je-li to relevantní, můžete uvažovat o soutěžním právu a žalovat z důvodu nekalé soutěže. Žaloby pro porušení práv projednávají výhradně soudy (pro všechny případy související s průmyslovým vlastnictvím je soudem prvního stupně Okresní soud ve Vilniusu).

Se žádostí o radu či pomoc se můžete obrátit na příslušné sdružení zabývající se průmyslovým vlastnictvím (SNB-REACT, LATGA). Je rovněž užitečné poradit se s právníkem z oblasti průmyslového vlastnictví se zkušenostmi v soudních sporech a případech souvisejících s porušováním práv. Umožní vám to odhadnout šance na úspěch a připravit co nejúčinnější a nejehospodárnější strategii.

Příslušné kontakty

Seznam patentových zástupců Litevské republiky
<http://www.vpb.lt/index.php?l=en&n=322>

Sdružení SNB-REACT (působí v boji proti napodobením výrobků ve sportovním, obuvnickém, módním sektoru a jiných průmyslech, poskytuje asistenci celním orgánům v pobaltských státech).
<http://www.snbreact.nl/snb-react/EN/UnitsBalticEN.htm>
 tel: +370-52122866

Policejní úřad (oddělení kriminální policie pro porušování práv k duševnímu vlastnictví při ministerstvu vnitra) Saltoniškių g. 19, LT-08105 Vilnius
<http://www.policija.lt/index.php?id=3010>
 tel: +370-52719776

Státní zastupitelství Litevské republiky Rinktinės g. 5A, LT-01515, Vilnius.
 tel: +370 5266 2305, fax: +3705266 2317,
 e-mail: info@prokuraturos.lt; www.prokuraturos.lt

Litevské kriminologické vědecké středisko (FSCL) tel: +370-52638540, e-mail: info@ltec.lt; <http://www.ltec.lt/>

Okresní soud ve Vilniusu
 Adresa: Gedimino av. 40/1, LT-01501 Vilnius.
 tel: +370-52617325, fax: +370-52625645,
 e-mail: vapygarda@vat.lt

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy

Zákon o autorském právu a souvisejících právech Litevské republiky (LR Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas) č. VIII-1185, poslední aktualizace 13. května 2008. Původní znění: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=316557

Anglická verze:
http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=318375

Co lze a co nelze chránit?

Ačkoli průmyslová práva poskytují silnější ochranu, mohou vyobrazení a projekční díla těžít také z autorskoprávní ochrany. Pomocí autorského práva můžete chránit svůj výtvar, pokud: 1) jde o originální literární, vědecké či umělecké dílo, 2) jde o výsledek tvůrčí čin-

nosti autora, a 3) je vyjádřen jakýmkoli objektivním způsobem.

Ochrana výtvoru nijak nesouvisí s jeho zveřejněním či využíváním.

Autorské právo se nevztahuje na myšlenky, postupy, systémy, provozní metody, koncepce, principy, objevy a pouhé údaje (další informace naleznete v čl. 3 a 4 příslušného zákona).

Formální náležitosti

Na rozdíl od průmyslové ochrany, kde je nutné žádat o zápis, se pro nabytí autorských práv nevyžadují žádné formální náležitosti. Autorská práva nabýváte automaticky po uveřejnění díla. Někdy se však můžete dostat do obtíží, pokud potřebujete vlastnictví práv prokázat. Pokud tedy potřebujete prokázat existenci, obsah a datum výtvoru, doporučuje se učinit preventivní opatření. Autor by měl: 1) a) opatřit si tzv. obálku *soleau*, b) zaslat dopis s doručenkou na vlastní adresu, c) zveřejnit oznámení o díle v tisku, nebo 2) použít službu pro uložení výtvoru poskytovanou příslušnou organizací.

Poplatky (k datu publikace)

K získání autorského práva se nevážou žádné poplatky. Monitorování a vymáhání práv však zpoplatněno je.

Pokud jde o práva k počítačovým programům a databázím, lze příslušný výtvor uložit prostřednictvím sdružení Infobalt (viz www.infobalt.lt/agentura; poplatky se pohybují od 600 do 1 070 LT).

Doba ochrany

Majetková práva autora trvají po celou dobu života autora a 70 let po jeho úmrtí bez ohledu na datum zákonného zpřístupnění díla veřejnosti. Ochrana osobnostních práv autora není časově omezena.

Vlastnictví práva

Autorem díla je fyzická osoba nebo skupina osob, které dané dílo vytvořily (osobnostní právo). Majetková práva autora k dílu vytvořenému zaměstnancem, který plní své pracovní povinnosti po dobu 5 let, se automaticky převádějí na zaměstnavatele, ačkoli v případě softwaru jde o neomezenou dobu, pokud se strany nedohodnou jinak. Zaměstnavatelé by měli být opatrní při najímání

externích osob – pokud v pracovní smlouvě chybí ustanovení o vlastnictví autorského práva, nabývá majetková práva standardně autor. Pouze vlastník práva může oprávnit další osobu/společnost k používání, úpravě atd. díla, nebo jí na používání, úpravu atd. díla poskytnout licenci (na běžná nebo výhradní majetková práva). Nezapomeňte s vlastnictvím práv seznámit veřejnost uvedením jména vlastníka a data zveřejnění díla, např. © jméno vlastníka, 2003. Neslouží to pouze k informování ostatních o vašich právech, nýbrž také k zamezení neoprávněného použití.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorská práva a související práva)?

Pokud dojde k porušení vašich práv, můžete v závislosti na způsobu a rozsahu jejich porušení použít následující postupy:

a) kontaktovat narušitele a pokusit se vyřešit situaci požadavkem ukončení nezákonného jednání. Můžete rovněž požádat o finanční náhradu.

b) zahájit u soudu občanskoprávní řízení, ve kterém požadujete:

- uznání svých práv,
- zákaz pokračování nezákonného jednání,
- zamezení jednání, které by mohlo porušovat práva nebo způsobit škody,
- nápravu porušených osobnostních práv,
- nezaplacené odškodnění za nezákonné použití díla,
- náhradu za majetkovou ztrátu včetně ušlého zisku a vzniklých výdajů a za nemajetkovou ztrátu.

Existují-li dostatečné důvody pro podezření, že došlo k porušení autorského práva, můžete požádat soud o nařízení předběžných opatření a opatření za účelem zachování důkazů. Tato opatření jsou nutná, chcete-li zabránit hrozícímu porušení práv nebo zakázat pokračování jejich porušování.

c) oznámit věc policii a zahájit správní nebo trestní řízení, které může vést k udělení pěněžitého trestu nebo k odnětí svobody na 2 roky, případně k odnětí svobody na 3 roky, pokud šlo o jednání pod nátlakem za účelem krádeže autorského práva.

d) oznámit celnímu úřadu, že na území země vstupují napodobené výrobky (další informace naleznete v kapitole Opatření celních orgánů).

Za účelem vymáhání svých práv kontaktujte konkrétní sdružení nebo přímo policii (viz výše).

Příslušné kontakty:

Sdružení LANVA (antipirátská činnost v oblasti autorského práva v Litevské republice: hudební a audiovizuální díla, software), e-mail: info@anva.lt;

Sdružení LATGA (autorská práva má na starosti oddělení umění a designu, e-mail: latga@latga.lt <http://www.latga.lt>)

Oddělení pro autorské právo při ministerstvu kultury
tel: +370-5219 34 63; info@lrkm.lt;

Opatření celních orgánů

Litevský zákon o celní kontrole vývozu a dovozu výrobků umožňuje přijetí kontrolních opatření ze strany celních orgánů na litevských hranicích. Pokud mají celní orgány v případě určitých výrobků podezření, že jde o napodobeniny, mohou je zadržet:

- z vlastní iniciativy (z moci úřední),
- na žádost vlastníka práv.

Po zadržení výrobků celní orgány okamžitě uvědomí vlastníka práv nebo jeho zástupce, aby se dostavil a výrobky zkontroloval. Tato osoba je oprávněna výrobky zkontrolovat a odebrat vzorky.

Potvrdí-li se domněnka, že jde o nezákonně vyráběné výrobky, musí vlastník práv do 10 dnů podat stížnost u soudu. Soudem označenou kopii je třeba předložit celním orgánům, které výrobky zadrží až do konečného rozhodnutí soudu. V opačném případě budou výrobky puštěny do oběhu. V určitých případech lze výrobky zničit i bez soudního příkazu.

Chcete-li zabránit napodobeným výrobkům ve vstupu na trh, musíte jako vlastník práv požádat celní orgány o přijetí kontrolních opatření. Poté bude vaše průmyslové vlastnictví zařazeno na seznam položek, které jsou pod dohledem celních orgánů. Za tímto účelem je nutné celním orgánům předložit následující dokumenty (nevyžaduje se žádný poplatek ani složení záruky):

- formulář žádosti (2 kopie),
- kopie zápisu průmyslových práv (jsou-li zapsaná),
- dokument o zmocnění žadatele prokazující, že jej vlastník práv zmocnil k zastupování své osoby,

- prohlášení žadatele o úhradě nákladů spojených se skladováním a zničením zboží.

Celní orgány musí mít podrobné informace o rozlišujících prvcích originálních výrobků, aby byly schopny rozpoznat, zda jde o napodobeniny.

Formuláře žádosti o přijetí kontrolních opatření ze strany celních orgánů naleznete zde:
<http://www.cust.lt/lt/rubric?rubricID=563>.

Litevský celní úřad
tel: +370-800 55544, +370-52666124.
E-mail: info@cust.lt; <http://www.cust.lt/>

Uvedte prosím své průmyslové vlastnictví (ochranné známky atd.) na seznam položek, které jsou pod dohledem celních orgánů <http://www.cust.lt/lt/rubric?rubricID=562>.

Alternativní postupy v případě porušování práv

Historie řešení sporů ohledně průmyslových práv ze strany litevského soudního systému trvá teprve několik desetiletí. Postrádá tedy příslušné zkušenosti. Pokud máte složitý spor, ve kterém je důležitý názor odborníků, můžete zahájit řízení ohledně autorského práva u Litevského úřadu pro autorská práva, který působí jako zprostředkující orgán pro smířčí řešení sporů.

Kontaktní údaje národního patentového úřadu

Státní patentový úřad Litevské republiky
Kalvarijų str. 3, LT-09310 Vilnius, Litva
<http://www.vpb.lt/>
tel: +370 5 278 02 90; fax: +370 5 275 0723
e-mail: info@vpb.gov.lt

Polsko

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy:

Zákon z 30. června 2000 – zákon o průmyslovém vlastnictví (sbírka zákonů z roku 2003, č. 119, text 1117, v platném znění) a příslušná nařízení předsedy vlády.

Úplný seznam a znění zákonů v anglickém jazyce je k dispozici na webových stránkách Polského patentového úřadu (PPÚ):

<http://www.uprp.pl/English/Law/>

Co lze a co nelze chránit?

Průmyslový vzor lze zapsat, pokud splňuje obě následující podmínky:

- musí být nový,
- musí mít individuální povahu.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat zpřístupnění veřejnosti před zápisem. To se připouští pouze za určitých podmínek.

Další informace na toto téma naleznete v článku 103 zákona o průmyslovém vlastnictví. Konsolidovaný text zákona je k dispozici v anglickém jazyce na následující adrese:

http://www.uprp.pl/rozne/ip_law_amend/ip_law_amend.doc

Jako průmyslový vzor nelze v Polsku zapsat následující položky:

- počítačové programy,
- výrobky se vzorem odporujícím zásadám veřejného pořádku a etickým principům,
- výrobky se vzorem, který obsahuje označení uvedená v článku 131 odst. 2 zákona o průmyslovém vlastnictví,
- výrobky, které tvoří součást složitějšího výrobku, používané k opravám takového výrobku za účelem obnovení jeho původního vzhledu,

- výrobky, jejichž vzhled je výlučně daný technickou funkcí,
- výrobky, které musí být vyrobeny v přesné formě a rozměrech, aby bylo umožněno jejich mechanické spojení s jiným výrobkem nebo součinnost s jiným výrobkem.

Formální náležitosti

Příhlášku lze podat osobně nebo prostřednictvím zmocněné osoby. Lze ji podat online.

Online formulář přihlášky (pouze v polském jazyce) je k dispozici na následující adrese:

<http://www.uprp.pl/English/Procedure+before+the+P-PO/Forms/>

Pro žádost o zápis průmyslového vzoru, je nutné:

- podat přihlášku průmyslového vzoru,
- provést příslušnou úhradu.

Příhláška průmyslového vzoru musí obsahovat:

- údaje o přihlašovatelci,
- definici předmětu přihlášky,
- žádost o udělení práva na zápis,
- příslušná vyobrazení, především výkresy a fotografie,
- popis vysvětlující vyobrazení,
- zaplacení poplatku za první období ochrany.

Poznámka: přihláška průmyslového vzoru může rovněž obsahovat vzorky textilní tkaniny.

Nemáte-li sídlo v Polsku, můžete jednat pouze prostřednictvím patentového zástupce. V případě zastoupení patentovým zástupcem je nutné přiložit písemnou plnou moc.

Poplatky (k datu publikace)

Základní poplatek činí 300 PLN za jednu přihlášku průmyslového vzoru.

Poplatky za obnovu:	
1. období ochrany průmyslového vzoru (1., 2., 3., 4. a 5. rok ochrany)	400 PLN
2. období ochrany průmyslového vzoru (6., 7., 8., 9. a 10. rok ochrany)	1 000 PLN
3. období ochrany průmyslového vzoru (11., 12., 13., 14. a 15. rok ochrany)	2 000 PLN
4. období ochrany průmyslového vzoru (16., 17., 18., 19. a 20. rok ochrany)	3 000 PLN
5. období ochrany průmyslového vzoru (21., 22., 23., 24. a 25. rok ochrany)	4 000 PLN

Tabulku konkrétních poplatků (v anglickém jazyce) naleznete na následující adrese: <http://www.uprp.pl/English/Law/>

Průzkum

Průmyslový vzor je zapsán po ověření řádného vyplnění přihlášky (věcný průzkum se neprovádí).

Přiznaná práva se zapíší do rejstříku průmyslových vzorů.

Proti rozhodnutím PPÚ lze podat žádost o nový průzkum ve smyslu správního řádu.

Jakákoli osoba může podat odpor proti konečnému rozhodnutí PPÚ, kterým se přiznává právo na zápis, a to do 6 měsíců od zveřejnění přiznání práva v publikaci „*Wiadomości Urzędu Patentowego*“ (vedlejší věstník PPÚ).

Právo na zápis průmyslového vzoru může zneplatnit jakákoli osoba s oprávněným zájmem za předpokladu, že může prokázat, že nebyly splněny zákonné podmínky pro přiznání práva.

Proti rozhodnutím a nařízením vydaným PPÚ lze vznést stížnost u správních soudů.

Doba ochrany

Ochrana trvá maximálně 25 let. Zápis je platný 5 let počínaje datem podání přihlášky a lze jej opakovaně obnovovat o dalších 5 let, až do maximální doby 25 let.

K obnově by mělo dojít před skončením doby ochrany. Pokud je žádost o obnovu podána později, nejpozději však do 6 měsíců po skončení této lhůty, je nutné uhradit další poplatek.

Vlastnictví práva

Zápisem průmyslového vzoru se jeho majiteli přiznávají následující práva:

- výhradní právo využívat průmyslový vzor za účelem vytváření zisku nebo k odborným účelům na celém území Polska,
- právo bránit třetím osobám ve výrobě, nabízení, uvádění na trh, dovozu, vývozu a používání výrobku obsahujícího příslušný vzor, a ve skladování takového výrobku za těmito účely,
- právo převést na třetí osoby zápis průmyslového vzoru za účelem jeho využívání nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci,
- právo označovat průmyslový vzor jako chráněný za účelem odrazení třetích osob od možného porušování vzoru (pomocí slov „průmyslový vzor č.“ nebo podobného údaje).

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy:

Zákon o průmyslovém vlastnictví a příslušná nařízení předsedy vlády.

Úplný seznam a znění zákonů v anglickém jazyce je k dispozici na webových stránkách PPÚ: <http://www.uprp.pl/English/Law/>

Co lze a co nelze chránit?

Zapsat lze následující typy ochranných známek: slovní, obrazové, smíšené, zvukové, trojrozměrné, heslové a kolektivní známky.

Jako ochranné známky nelze zapsat označení, která:

- nemohou představovat ochrannou známku,
- nemají dostatečnou rozlišovací schopnost,
- mohou uvést spotřebitele v omyl,
- porušují osobní či hospodářská práva třetích osob,
- odporují zákonům, zásadám veřejného pořádku nebo etickým principům,
- pro která se žádala ochrana u PPÚ ve zlém víře,
- obsahují názvy, symboly a znak Polské republiky, polských měst, obcí, znaky ozbrojených sil, vlády, organizací, polské řady, vyznamenání a medaile, názvy a symboly jiných zemí, mezinárodních organizací, symboly náboženské, vlastenecké a kulturní povahy, oficiálně uznávaná označení přijatá pro používání v obchodu.

Další informace naleznete v člancích 129-132 zákona o průmyslovém vlastnictví (v anglickém jazyce) na následující adrese:

http://www.uprp.pl/rozne/ip_law_amend/ip_law_amend.doc

Formální náležitosti

Chcete-li získat známkovou ochranu, je nutné:

- podat přihlášku ochranné známky,
- provést příslušnou úhradu.

Přihlášku ochranné známky lze podat osobně nebo prostřednictvím zmocněné osoby.

Přihláška musí obsahovat:

1) formulář zápisu obsahující osobní údaje přihlašovatele/zmocněné osoby, žádost o přiznání práva, údaje o ochranné známce, třídy výrobků a podpis.

Fomulář zápisu (pouze v polském jazyce) je k dispozici ke stažení na následující adrese:

<http://www.uprp.pl/English/Procedure+before+the+PPO/Forms/>

- 2) prioritní dokument – pokud se přihlašovatel dovolává priority,
- 3) 5 fotografií nebo reprodukcí ochranné známky,
- 4) 2 další černobílá vyobrazení,
- 5) 2 pásky nebo digitální nosiče se zaznamenanou zvukovou známkou.

Nemáte-li sídlo v Polsku, můžete jednat pouze prostřednictvím patentového zástupce. V případě zastoupení patentovým zástupcem je nutné přiložit písemnou plnou moc.

Poplatky (k datu publikace)

Jednorázový poplatek		
podání v papírové formě	550 PLN*	přihláška ochranné známky pro max. 3 třídy
elektronické podání	500 PLN*	
4. a každá další třída	120 PLN	
Poplatky za obnovu (pro desetiletou dobu ochrany)		
maximálně 3 třídy, za každou třídu	400 PLN*	
každá další třída	450 PLN*	

*V případě kolektivní ochranné známky, kolektivní záruční ochranné známky nebo ochranné známky přihlá-

šené ke kolektivnímu právu na ochranu se částka poplatku zvyšuje o 100 %.

Další informace o poplatcích jsou k dispozici v anglickém jazyce na následující adrese: <http://www.uprp.pl/English/Law/>

Průzkum

U přihlášky ochranné známky se provede úplný věcný průzkum. Ochrana je poskytnuta po ověření skutečnosti, že byly splněny podmínky pro udělení známky.

PPÚ zveřejní přihlášku do 3 měsíců od jejího podání. Počínaje datem zveřejnění se může kdokoli seznámit s ochrannou známkou a seznamem výrobků, pro něž je určena, a předložit PPÚ připomínky ohledně existence důvodů, které by mohly způsobit zamítnutí práva na ochranu.

Přiznaná práva na známkovou ochranu se zapisí do rejstříku ochranných známek.

Proti rozhodnutím PPÚ lze podat žádost o nový průzkum ve smyslu správního řádu.

Jakákoli osoba může podat odpor proti konečnému rozhodnutí PPÚ, kterým se přiznává právo na ochranu, a to do 6 měsíců od zveřejnění přiznání práva v publikaci „*Wiadomości Urzędu Patentowego*”.

Právo na známkovou ochranu může zneplatnit jakákoli osoba s oprávněným zájmem za předpokladu, že může prokázat, že nebyly splněny zákonné podmínky pro přiznání práva.

Proti rozhodnutím a nařízením vydaným PPÚ lze vznést stížnost u správních soudů.

Běžné ochranné známce je poskytnuta ochrana průměrně 16 měsíců po podání přihlášky.

Doba ochrany

Právo na ochranu se přiznává na dobu 10 let a lze je opakovaně obnovovat na další desetiletá období pro všechny výrobky nebo část výrobků.

K obnově by mělo dojít před skončením doby ochrany. Pokud je žádost o obnovu podána později, nejpozději však do 6 měsíců po skončení této lhůty, je nutné uhradit další poplatek.

Vlastnictví práva

Zápisem ochranné známky se jejímu majiteli přiznávají následující práva:

- výhradní právo používat ochrannou známku za účelem vytváření zisku nebo k odborným účelům na celém území Polské republiky,
- právo používat u ochranné známky symbol ® jako údaj o tom, že jde o zapsanou ochrannou známku,
- právo převést na třetí osoby vlastnictví ochranné známky za účelem jejího využívání nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci.

Patentová práva včetně práv k užitém vzorům

Příslušné právní předpisy:

Zákon o průmyslovém vlastnictví
Příslušná nařízení předsedy vlády
(úplný seznam a znění zákonů v anglickém jazyce je k dispozici na následující adrese: <http://www.uprp.pl/English/Law/>)

Co lze a co nelze chránit?

Patentovou ochranu lze poskytnout každému vynálezu, který:

- je nový,
- má tvůrčí úroveň,
- je průmyslově využitelný.

Patentem nelze chránit:

- objevy, vědecké teorie a matematické metody,
- estetické výtvořky,
- plány, pravidla a způsoby vykonávání duševních činností, obchodních činností a hraní her,
- počítačové programy,
- podávání informací,
- vynálezy, jejichž využívání by odporovalo zásadám veřejného pořádku nebo etickým principům,
- rostlinné odrůdy, zvířecí rasy a biologické postupy pro pěstování rostlin a zvířat,
- způsoby operačního a terapeutického léčení a diagnostiky nemocí lidí a zvířat.

Formální náležitosti

Příhlášku **patentu/užitečného vzoru** lze podat osobně nebo prostřednictvím zmocněné osoby. Příhláška musí obsahovat:

1. formulář přihlášky uvádějící:
 - osobní údaje přihlašovatele,
 - předmět přihlášky,
 - žádost o udělení patentu na vynález.

Formulář přihlášky (pouze v polském jazyce) je k dispozici ke stažení na následující adrese:

<http://www.uprp.pl/English/Procedure+before+the+P-PO/Forms/>

2. popis vynálezu (3 kopie),
3. patentové nároky,
4. výkresy (3 kopie),
5. abstrakt popisu patentu (2 kopie).

Příhláška se považuje za podanou dnem, kdy ji obdržel PPÚ, a to i faxem nebo online.

Od 1. října 2008 je možné podávat **příhlášky online na následující adrese:**

<http://www.uprp.pl/Polski/uslugionline/>

Nemáte-li sídlo v Polsku, můžete jednat pouze prostřednictvím patentového zástupce. V případě zastoupení patentovým zástupcem je nutné přiložit písemnou plnou moc.

Seznam patentových zástupců naleznete na následující adrese: www.rzecznikpatentowy.org.pl

Poplatky (k datu publikace)

Jednorázový poplatek	
příhláška patentu/užitečného vzoru	550 PLN*
příhláška patentu/užitečného vzoru podaná elektronickou formou	500 PLN*

*Vztahuje-li se jedna přihláška na více než dva vynálezy, zvyšuje se poplatek o 50 %.

Poplatky za obnovu	
1., 2. a 3. rok ochrany	480 PLN
4. rok ochrany	250 PLN
5. rok ochrany	300 PLN
6. rok ochrany	350 PLN
7. rok ochrany	400 PLN
8. rok ochrany	450 PLN
9. rok ochrany	550 PLN
10. rok ochrany	650 PLN
11. rok ochrany	750 PLN
12. rok ochrany	800 PLN
13. rok ochrany	900 PLN
14. rok ochrany	950 PLN

15. rok ochrany	1 050 PLN
16. rok ochrany	1 150 PLN
17. rok ochrany	1 250 PLN
18. rok ochrany	1 350 PLN
19. rok ochrany	1 450 PLN
20. rok ochrany	1 550 PLN

Další informace o poplatcích jsou k dispozici v anglickém jazyce na následující adrese:

<http://www.uprp.pl/English/Law/>

K obnově by mělo dojít před skončením doby ochrany. Pokud je žádost o obnovu podána později, nejpozději však do 6 měsíců po skončení této lhůty, je nutné uhradit další poplatek.

Průzkum

Řízení o udělení patentu/užitného vzoru se skládá z formálního a věcného průzkumu přihlášky.

První fáze – **formální průzkum** přihlášky spočívá v kontrole, zda přihláška splňuje formální požadavky: úplnost přihlášky (správné formuláře, požadovaná vyobrazení atd.) a úhrada řádných poplatků. Formální průzkum trvá 18 měsíců – poté je přihláška zveřejněna v publikaci „*Biuletyn Urzędu Patentowego*” (hlavní věstník PPÚ). Přihlašovatel může požádat o dřívější zveřejnění.

Až do udělení patentu mohou třetí strany předkládat PPÚ připomínky ohledně existence faktorů, které by mohly způsobit zamítnutí patentu.

Po zveřejnění přihlášky je třetím osobám zpřístupněna zpráva o stavu techniky.

Dalším krokem po zveřejnění je věcný průzkum. Průzkumové řízení je zakončeno přijetím rozhodnutí o udělení nebo zamítnutí patentu. Rozhodnutí se zveřejňují v publikaci „*Wiadomości Urzędu Patentowego*”.

Udělené patenty se zapisují do rejstříku patentů.

Proti rozhodnutím PPÚ lze podat žádost o nový průzkum ve smyslu správního řádu.

Jakákoli osoba může podat odpor proti konečnému rozhodnutí PPÚ, kterým se uděluje patent, a to do 6 měsíců od zveřejnění udělení patentu v publikaci „*Wiadomości Urzędu Patentowego*”.

Patent může zneplatnit jakákoli osoba s oprávněným zájmem za předpokladu, že může prokázat, že nebyly splněny zákonné podmínky pro udělení patentu.

Proti rozhodnutím a nařízením vydaným PPÚ lze vznést stížnost u správních soudů.

Doba ochrany

Platnost patentu trvá 20 let a počíná od data podání přihlášky.

Platnost užitného vzoru trvá 10 let a počíná od data podání přihlášky.

Vlastnictví práva

Právo na využívání uděleného patentu má původce vynálezu, patent však rovněž může být udělen společně několika osobám.

Rozsah ochrany poskytnuté patentem je určen podle patentových nároků vykládaných společně s výkresy a popisem patentu.

Patent svému majiteli přiznává následující práva:

- právo vytvářet z vynálezu zisk,
- právo používat vynález pro obchodní účely,
- právo zabránit neoprávněnému využívání vynálezu (např. prodeji, uvádění na trh atd.),
- právo poskytnout licenci na používání vynálezu jiné osobě.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Ochranu průmyslových práv lze vymáhat u soudů buď v trestním nebo občanskoprávním řízení. Lepších výsledků je však možné dosáhnout v občanskoprávním řízení.

Soudní pravomoc má v těchto řízeních okresní soud.

Vlastník práva, které bylo porušeno, může požadovat:

- upuštění od porušování práva,
- vydání nezákonně nabytého zisku,
- odstranění následků porušení práva,
- náhradu škody v souladu s obecnými právními principy nebo v podobě jednorázové částky odpovídající licenčnímu poplatku.

Vlastník práva je rovněž oprávněn požadovat zveřejnění prohlášení v tisku ohledně porušení práva.

Osobou oprávněnou vymáhat svá práva v případě jejich porušení je:

- vlastník práv, nebo
- nabyvatel licence (držitel výhradní licence zapsaný v rejstříku patentů).

Oprávněné osoby mohou uplatňovat nároky za škody způsobené porušením práv za období začínající den po datu zveřejnění přihlášky v publikaci „*Biuletyn Urzędu Patentowego*”.

Nárok zaniká 3 roky ode dne, kdy se vlastník práv o jejich porušení dozvěděl, nejpozději však 5 let ode dne, kdy k porušení práv došlo.

Pokud jde o trestní řízení, výsledků lze dosáhnout rychleji. Je však třeba, aby každý jednotlivý případ porušení práv splňoval všechny prvky stanovené v trestním právu.

Příklady trestního jednání:

- neoprávněné přisvojení si autorství,
- uvádění dalších osob v omyl, pokud jde o autorství,
- označování výrobků napodobenou ochrannou známkou za účelem jejich uvedení na trh,
- podání přihlášky vynálezu, užitého vzoru, průmyslového vzoru atd. jiné osoby osobou, která nemá nárok na přiznání průmyslového práva na udělení patentu, práva na ochranu nebo práva na zápis.

Chcete-li hlásit trestnou činnost související se zneužitím průmyslových práv, kontaktujte státní policii nebo informujte celní orgány.

Příslušné kontakty:

Polská národní policie
Kriminální úřad při Generálním ředitelství policie
oddělení boje proti obchodním podvodům
ul. Puławska 148/150,
02-514 Warszawa
Polsko
Tel: +48 22 601 23 24
Fax: +48 22 601 34 67
<http://www.policja.pl/>

Ministerstvo financí
odbor celní politiky
oddělení práv k duševnímu vlastnictví
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa
Polsko

Tel.: +48 22 694 31 33

Fax: +48 22 694 31 34

Celní informační služba:

E-mail: informacja.celna@mofnet.gov.pl

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy:

Zákon ze dne 4. února 1994 o autorském právu a souvisejících právech.

Úplně znění v anglickém jazyce je k dispozici na následující adrese:

http://www.mk.gov.pl/cps/rde/xbcr/mkid/act_on_copyright.pdf

Poznámka: Všemi záležitostmi ohledně autorských práv a souvisejících práv se zabývá polské ministerstvo kultury a národního dědictví. Webové stránky tohoto ministerstva:

<http://www.mkidn.gov.pl>

Co lze a co nelze chránit?

Autorskoprávní ochrana je autorovi poskytnuta bez ohledu na to, zda byly splněny formální náležitosti, či nikoli. Autorské právo je zaručeno ze zákona, pokud autorovo dílo:

- vykazuje tvůrčí činnost,
- má individuální povahu,
- je vyjádřeno v jakékoli formě.

Autorské právo poskytuje ochranu mimo jiné následujícím dílům:

- literární, novinářská, vědecká a kartografická díla a počítačové programy,
- umělecká díla,
- fotografická díla
- strunné hudební nástroje,
- hudební a hudebně lyrická díla,
- divadelní, muzikálová, choreografická a pantomimická díla,
- audiovizuální díla (včetně děl filmových).

Ochranu nelze poskytnout:

- objevům,
- myšlenkám,
- postupům,
- provozním metodám a principům a matematickým koncepcím,
- legislativním předpisům a jejich návrhům,
- zveřejněným patentovým popisům a popisům průmyslových vzorů.

Doba ochrany

Autorské právo tvoří 2 různé typy práv:

1. osobnostní práva autora,
2. majetková práva autora.

Osobnostní práva po úmrtí autora nezanikají.

Majetková práva zanikají 70 let po úmrtí autora.

Vlastnictví práva

Vlastníkem autorského práva je obecně autor, který je oprávněn využívat osobnostní a majetková práva, především právo:

- podepsat dílo svým jménem nebo pseudonymem nebo je zpřístupnit veřejnosti anonymně,
- rozhodnout o prvním zpřístupnění díla veřejnosti,
- mít pod kontrolou způsob, jakým se dílo používá,
- na výhradní používání díla,
- na odměnu za použití díla.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorská práva a související práva)?

Dojde-li k porušení práv vlastníka autorského práva, může vlastník přijmout občanskoprávní nebo trestní opatření.

a. Občanskoprávní opatření:

Vlastník práv může požadovat, aby osoba, která porušila jeho majetková práva:

- upustila od jejich porušování,
- odstranila následky jejich porušení,
- zaplatila náhradu škody,

a dále (bez ohledu na výše uvedené nároky),

- učinila jedno nebo více prohlášení v tisku,
- zaplatila příslušnou částku ve výši nejméně dvojnásobku pravděpodobného zisku nabytého touto osobou v souvislosti s porušením práv, a to ve prospěch Fondu na podporu tvůrčí aktivity.

b. Trestní opatření

Existuje konkrétní seznam činů, které jsou trestné a:

- stíhané na žádost vlastníka autorského práva (např. přisvojení si autorství nebo uvedení dalších osob v omyl, pokud jde o autorství celého díla jiné osoby nebo jeho části nebo uměleckého představení jiné osoby),

- stíhané z moci úřední – (např. plagiátorství, nezákonné šíření díla).

Opatření celních orgánů

1. Příslušné právní předpisy:

Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003

Nařízení Komise (ES) č. 1891/2004

2. Žádost o přijetí opatření ze strany celních orgánů:

Vlastník práv může podat žádost o přijetí opatření ze strany celních orgánů. Na žádost se vztahují 2 základní požadavky:

1. žádost musí obsahovat dostatečně přesný popis, aby umožnila výběr a identifikaci,
2. vlastník práv musí prokázat, že právo k duševnímu vlastnictví vlastní nebo je oprávněně užívá.

Dotyčnými právy k duševnímu vlastnictví jsou:

- ochranná známka, ochranná známka Společenství,
- průmyslový vzor, průmyslový vzor Společenství,
- autorské právo nebo související právo,
- patent,
- dodatková ochranná osvědčení,
- právo na rostlinnou odrůdu,
- označení původu nebo zeměpisné označení.

Od roku 2008 celní orgány při své práci využívají systém „VINCI“, speciální elektronický systém pro ochranu práv k duševnímu vlastnictví. Hlavní funkcí tohoto systému je sběr a zpracování údajů dodaných výrobcí a týkajících se originálních výrobků a napodobenin za účelem účinnějšího odhalování pirátských výrobků. Obchodním kruhům a všem vlastníkům práv k duševnímu vlastnictví v Polsku se doporučuje, aby v této záležitosti s celními orgány spolupracovali.

3. Postup:

Šetření těchto žádostí má v Polsku na starost tato agentura:

Celní komora ve Varšavě

ul. Modlińska 4

03-216 Warszawa

Polsko

Tel.: +48 22 614 42 51

E-mail: IC440000@war.mofnet.gov.pl

- Žádost je zdarma.
- Žadatel je vyzooměn o rozhodnutí celních orgánů do 30 pracovních dnů od obdržení žádosti.
- Je-li žádosti o přijetí opatření vyhověno, příslušný celní odbor určí časové období, během něhož celní orgány opatření provedou (obecně 1 rok). Tuto lhůtu lze na žádost prodloužit. O prodloužení lhůty lze požádat nejpozději 30 pracovních dnů před vypršením lhůty původní žádosti o přijetí opatření.
- Žádost je nutné předložit na konkrétním formuláři (vzorové formuláře jsou v příloze nařízení Rady č. 1383/2003).

Poznámka: žádost o přijetí opatření lze podat jako preventivní opatření i v reakci na porušení práv.

4. Užitečné informace lze nalézt na následující adrese:

Polské celní orgány:
<http://www.clo.gov.pl/>

Kontaktní údaje národního patentového úřadu a dalších příslušných organizací:

Patentový úřad Polské republiky
Al. Niepodległości 188/192
00-950 Warszawa
Polsko
Tel.: +48 22 5790 000
E-mail: informacja@uprp.pl
www.uprp.pl

Autorská a související práva
Ministerstvo kultury a národního dědictví
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa
Polsko
Tel.: +48 22 42 10 555
Fax: +48 22 82 69 148
E-mail: rzecznik@mkidn.gov.pl
<http://www.mkidn.gov.pl>

Chráněné označení původu (CHOP), chráněné zeměpisné označení (CHZO) a zaručená tradiční specialita (ZTS)
Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa
Polsko
Tel.: +48 22 623 22 08, +48 22 623 27 96
Fax: +48 22 623 23 00
E-mail: oznaczenia@minrol.gov.pl
www.minrol.gov.pl

Práva na rostlinné odrůdy
Výzkumné středisko pro testování výpěstků
63-022 Słupia Wielka
Polsko
Tel.: +48 61 285 23 41
Fax: +48 61 285 35 58
E-mail: sekretariat@coboru.pl
www.coboru.pl

Portugalsko

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o průmyslovém vlastnictví – nařízení s mocí zákona č. 36/2003.

Novela zákona o průmyslovém vlastnictví – nařízení s mocí zákona č. 143/2008.

Co lze a co nelze chránit?

Průmyslový vzor lze zapsat, pokud splňuje obě následující podmínky:

- musí být nový,
- musí mít rozlišovací schopnost.

Přihlašovatel by měl věnovat zvláštní pozornost zveřejnění před zápisem. To je přijatelné pouze za určitých podmínek.

Jako průmyslový vzor nelze zapsat:

- počítačové programy,
- výrobky, jejichž vzhled je výlučně daný technickou funkcí,
- komunikační výrobky,
- výrobky s designem, který odporuje zásadám veřejného pořádku a etickým principům.

Další informace v portugalském a anglickém jazyce naleznete na následující adrese:

www.inpi.pt [Design (průmyslové vzory) – How to protect your design (jak chránit průmyslové vzory)].

Formální náležitosti

Přihlášku k zápisu lze podat online pomocí nástrojů, které jsou k dispozici na webových stránkách úřadu INPI-PT: www.inpi.pt [Online Services (online služby) – Design (průmyslové vzory) – Filing (podání přihlášky)].

Při žádosti o zápis průmyslového vzoru musí přihlašovatel:

- předložit popis průmyslového vzoru v rozsahu maximálně 50 slov na každý výrobek (volitelné),
- předložit grafické vyobrazení nebo fotografie průmyslového vzoru,
- předložit vyobrazení určená pro zveřejnění,
- uhradit poplatky za přihlášení.

Přihláška může obsahovat až 100 výrobků za předpokladu, že náleží do stejné třídy podle mezinárodního třídění průmyslových vzorů (hromadné přihlášky).

Nemá-li přihlašovatel sídlo v Portugalsku, získá přímý přístup ke službám INPI uvedením adresy v Portugalsku nebo e-mailové adresy či faxového čísla pro zaslání oznámení.

Zastupuje-li přihlašovatele oprávněný zástupce, je třeba předložit příslušnou plnou moc. Tento dokument není nutný, pokud jde o zástupce z oblasti průmyslového vlastnictví.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení *	Online	Papírová forma
Pro maximální počet 5 výrobků	90 EUR	180 EUR
Za každý další výrobek	10 EUR	20 EUR

* zahrnuje zveřejnění a v případě odporu rovněž průzkum.

Udržovací poplatky – za každý výrobek	Online	Papírová forma
1. pětileté období	0	0
2. pětileté období	30 EUR	60 EUR
3. pětileté období	40 EUR	80 EUR
4. pětileté období	50 EUR	100 EUR
5. pětileté období	60 EUR	120 EUR

Aktuální částky naleznete na následující adrese: www.inpi.pt [Industrial Property (průmyslové vlastnictví) – Table of Fees (tabulka poplatků)].

Je možné získat podporu pro ochranu průmyslových práv začleněných do většího projektu. Další informace naleznete na následující adrese:

- www.inpi.pt [Propriedade Industrial (průmyslové vlastnictví) – Apoios à PI (pomoc s průmyslovým vlastnictvím)]
- www.incentivos.qren.pt

Průzkum

Zápis průmyslového vzoru se nepřiznává automaticky. Po podání přihlášky se provádí formální průzkum a poté je přihláška zveřejněna online ve Věstníku průmyslového vlastnictví. Následuje dvouměsíční lhůta, během níž mohou ti, kdo se cítí poškozeni možným přiznáním zápisu, podat odpor.

Průzkum novosti a originálnosti se provádí pouze v případě, že třetí osoba podala odpor.

Proti rozhodnutí INPI se lze odvolat u Obchodního soudu v Lisabonu během lhůty 2 měsíců po zveřejnění rozhodnutí ve Věstníku průmyslového vlastnictví.

Doba ochrany

Zápis je platný po dobu 5 let od data podání přihlášky a lze jej prodloužit o další pětiletá období až do maximálního počtu 25 let.

Informace o udržování práva k průmyslovému vzoru naleznete na následující adrese: www.inpi.pt [Design (průmyslové vzory) – Maintenance (udržování)].

Úhradu udržovacích poplatků (každých 5 let) lze provést online pomocí nástrojů, které jsou k dispozici na portálu INPI-PT.

<https://servicosonline.inpi.pt/registos/main/start.jsp?timo=D&lang=EN>

Vlastnictví práva

Zápisem průmyslového vzoru se jeho majiteli přiznávají následující práva:

- právo zabránit třetím osobám v tom, aby bez souhlasu majitele vyráběly, prodávaly či hospodářsky využívaly chráněný průmyslový vzor,

- právo označit průmyslový vzor jako chráněný za účelem odrazení od případného porušování vzoru (pomocí slov „průmyslový vzor č.“ či zkratky „DM č.“),
- právo převést na třetí osoby zápis průmyslového vzoru za účelem jeho využívání nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci, a to zdarma či za poplatek,
- každý zapsaný průmyslový vzor rovněž požívá ochrany, kterou mu poskytuje autorské právo, a to ode dne, kdy byl vytvořen či definován, a v jakékoli formě.

Další informace na toto téma naleznete na následující adrese:

www.inpi.pt [Design (průmyslové vzory) – Maintenance (udržování)].

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Zákon o průmyslovém vlastnictví – nařízení s mocí zákona č. 36/2003.

Novela zákona o průmyslovém vlastnictví – nařízení s mocí zákona č. 143/2008.

Co lze a co nelze chránit?

Zapsat lze následující typy ochranných známek: slovní, obrazové, kombinované, zvukové, trojrozměrné, heslové a kolektivní známky.

Nelze zapsat ochranné známky, které:

- nemají rozlišovací schopnost,
- mohou uvést spotřebitele v omyl,
- odporují zákonům, zásadám veřejného pořádku nebo etickým principům,
- obsahují mimo jiné státní symboly, symboly vlády či zahraničních organizací, státní znak, medaile, jména či portréty nebo označení s vysokou symbolickou hodnotou (např. náboženské symboly) (pokud k tomu nedají příslušné strany souhlas),
- porušují práva jiných osob nebo které by mohly podporovat nekalou soutěž.

Další informace na toto téma naleznete na následující adrese:

www.inpi.pt [Trademarks (ochranné známky) – What is a trademark? (Co je ochranná známka?)].

Formální náležitosti

Přihlášku k zápisu lze provést online na webových stránkách INPI-PT:

www.inpi.pt [Online Services (online služby) – Trademarks (ochranné známky) – Filing (podání přihlášky)].

Není-li označení, pro které se žádá ochrana, pouze slovní, musí přihlašovatel při podání přihlášky předložit rovněž vyobrazení ochranné známky.

V některých případech musí přihlašovatel rovněž předložit dokumenty dokládající nároky obsažené v přihlášce, např. prioritní nároky, nebo prohlášení o souhlasu či oprávnění k použití prvků obsažených v ochranné známce.

Nemá-li přihlašovatel sídlo v Portugalsku, získá přímý přístup ke službám INPI uvedením adresy v Portugalsku nebo e-mailové adresy či faxového čísla pro zasílání oznámení.

Zastupuje-li přihlašovatele oprávněný zástupce, je třeba předložit příslušnou plnou moc. Tento dokument není nutný, pokud jde o zástupce z oblasti průmyslového vlastnictví.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatky za přihlášení *	Online	Papírová forma
1. třída	90 EUR	180 EUR
Každá další třída additional class	30 EUR	60 EUR

* zahrnuje průzkum a zveřejnění.

Udržovací poplatky:

Udržovací poplatky	Online	Papírová forma
Jedna třída	45 EUR	90 EUR
Každá další třída	30 EUR	60 EUR

Aktuální částky naleznete na následující adrese: www.inpi.pt [Industrial Property (průmyslové vlastnictví) – Table of Fees (tabulka poplatků)].

Je možné získat podporu pro ochranu průmyslových práv začleněných do většího projektu. Další informace jsou k dispozici na následující adrese:

- www.inpi.pt [Propriedade Industrial (průmyslové vlastnictví) – Apoios à PI (pomoc s průmyslovým vlastnictvím)]
- www.incentivos.qren.pt

Průzkum

Zápis ochranné známky se nepřiznává automaticky. Přihlašovací proces začíná podáním přihlášky a zahrnuje průzkum v souladu s pravidly o skladbě ochranných známek.

Po podání přihlášky se provádí formální průzkum a poté je přihláška zveřejněna online ve Věstníku průmyslového vlastnictví. Následuje fáze, během níž mohou ti, kdo se cítí poškozeni možným přiznáním zápisu, podat odpor.

Po skončení fáze, během níž lze podat odpor (přihlašovatelé se mohou vyjádřit k námitkám), probíhá věcný průzkum a poté je vydáno rozhodnutí.

Po skončení procesu – a pokud nebyly zjištěny důvody pro zamítnutí – se ochranná známka považuje za chráněnou.

Běžná ochranná známka je přiznána průměrně 3 měsíce po podání přihlášky.

Proti rozhodnutí INPI se lze odvolat u Obchodního soudu v Lisabonu během lhůty 2 měsíců po zveřejnění rozhodnutí ve Věstníku průmyslového vlastnictví.

Doba ochrany

Zápis je platný po dobu 10 let od data přiznání. Tuto lhůtu lze bez omezení opakovaně obnovovat vždy o dalších 10 let.

Během doby platnosti nesmí dojít k úpravám podstatných prvků ochranné známky.

Další informace o udržování ochranné známky naleznete na následující adrese: www.inpi.pt [Trade marks (ochranné známky) – Maintenance (udržování)].

Platbu poplatků za zápis a poplatků za obnovu lze provést online na webových stránkách INPI-PT:

<https://servicosonline.inpi.pt/registos/main/start.jsp?ti-mo=M&lang=EN>

Vlastnictví práva

Zápisem ochranné známky se jejímu majiteli přiznávají následující práva:

- právo zabránit třetím osobám v tom, aby bez souhlasu majitele používaly shodné nebo podobné označení v souvislosti s výrobky a službami, pro které je známka chráněná,
- právo označit své výrobky slovy „Marca Registrada” nebo zkratkou „M.R.” za účelem odrazení od případného porušování ochranné známky,
- právo převést na třetí osoby zápis ochranné známky za účelem jejího využívání nebo poskytnout třetím osobám na takové využívání licenci, a to zdarma či za poplatek.

Patentová práva včetně práv k užitným vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o průmyslovém vlastnictví – nařízení s mocí zákona č. 36/2003.

Novela zákona o průmyslovém vlastnictví – nařízení s mocí zákona č. 143/2008.

Co lze a co nelze chránit?

Ochranu lze poskytnout vynálezům, které jsou nové, mají tvůrčí úroveň a jsou průmyslově využitelné.

Přihlašovatel by měl věnovat zvláštní pozornost zveřejnění před zápisem. To je přijatelné pouze za určitých podmínek.

Patentem nelze chránit:

- objevy, vědecké teorie a matematické metody,
- materiály a látky, které již existují v přírodě, a jaderný materiál,
- estetické výtvořky,
- plány, pravidla a způsoby vykonávání duševních činností v oblasti her a v oblasti hospodářských aktivit a počítačové programy jako takové bez jakéhokoli přínosu,
- podávání informací,
- způsoby operačního a terapeutického léčení a diagnostiky nemocí lidí a zvířat. Výrobky, látky a sloučeniny používané při těchto způsobech však chránit lze.

Vynálezy je možné chránit dvěma typy průmyslových práv: patenty a užitnými vzory.

Patent nebo užitný vzor – jak si vybrat?

Výběr závisí na přihlašovateři. Ten by měl před konečným rozhodnutím zvážit výhody a nevýhody jednotlivých typů ochrany. Ochrana vynálezu prostřednictvím užitného vzoru zahrnuje rychlejší a jednodušší správní řízení, než je proces přihlášky patentu. Tento typ ochrany nelze poskytnout vynálezům souvisejícím s biologickým materiálem a chemickými či farmaceutickými látkami a postupy. Pokud jde o užitný vzor, lze podat dva typy přihlášky – s průzkumem a bez průzkumu. Naproti tomu v případě přihlášky patentu se vždy provádí průzkum, neboť je základní součástí řízení o udělení patentu.

Hlavní výhodou užitných vzorů je skutečnost, že přihlašovatelé jsou povinni zaplatit pouze poplatek za přihlášení. Poplatek za průzkum (který je obvykle vyšší, neboť jde o nákladnější a duševně náročnější činnost) mohou odložit nebo jej nemusí platit nikdy. Tento poplatek se hradí pouze v případě, že se to pokládá za nezbytné (např. pokud chce majitel zahájit soudní řízení).

Ve vztahu mezi užitným vzorem a patentem existuje určitá flexibilita. Na žádost přihlašovatele lze vynález, u kterého se žádala ochrana užitným vzorem, chránit současně nebo následně rovněž patentem (a opačně), a to do jednoho roku od data podání první přihlášky.

Další informace naleznete na následující adrese: www.inpi.pt [Patents (patenty) – What is a patent? (Co je patent?)].

Formální náležitosti

Přihlášku patentu či užitného vzoru lze podat online pomocí nástrojů, které jsou k dispozici na webových stránkách INPI-PT:

www.inpi.pt [Online Services (online služby) – Patents (patenty) – Filing (podání přihlášky)].

Při podání přihlášky patentu nebo užitného vzoru musí přihlašovatel předložit INPI v portugalském jazyce následující:

- popis nároků vynálezu, pokud jde o významenosti a rozlišovací schopnosti,
- popis vynálezu,
- výkresy nutné pro úplné pochopení popisu (kde to přichází v úvahu),
- shrnutí vynálezu,
- vyobrazení určené pro zveřejnění (jsou-li pro pochopení shrnutí nutné výkresy),
- úhradu poplatků za přihlášení.

Nemá-li přihlašovatel sídlo v Portugalsku, získá přímý přístup ke službám INPI uvedením adresy v Portugalsku nebo e-mailové adresy či faxového čísla pro zasílání oznámení.

Zastupuje-li přihlašovatele oprávněný zástupce, je třeba předložit příslušnou plnou moc. Tento dokument není nutný, pokud jde o zástupce z oblasti průmyslového vlastnictví.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení	Online	Papírová forma
Poplatek za přihlášku patentu *	90 EUR	180 EUR
Poplatek za přihlášku užitného vzoru **	50 EUR	100 EUR
Poplatek za průzkum přihlášky užitného vzoru	75 EUR	150 EUR

* zahrnuje průzkum a zveřejnění

** zahrnuje zveřejnění

Udržovací poplatky:

Zdarma až do 4. roční splátky.

Výši následných ročních splátek a aktuální částky naleznete na následující adrese: www.inpi.pt [INPI – Introduction (úvod) – Table of Fees (tabulka poplatků)].

Na online platby se vztahují podstatné slevy.

Je možné získat podporu pro ochranu průmyslových práv začleněných do většího projektu. Další informace naleznete na následující adrese:

- www.inpi.pt [Propriedade Industrial (průmyslové vlastnictví) – Apoios à PI (pomoc s průmyslovým vlastnictvím)]
- www.incentivos.qren.pt

Průzkum

Patent či užitný vzor se neuděluje automaticky. Proces začíná podáním přihlášky a zahrnuje průzkum (pokud nejde o přihlášku užitného vzoru bez průzkumu) v souladu s právními předpisy týkajícími se ochrany vynálezů.

Po podání přihlášky patentu se provádí formální průzkum a 18 měsíců po datu podání přihlášky nebo po datu priority je přihláška zveřejněna online ve Věstníku

průmyslového vlastnictví. Při podání přihlášky může přihlašovatel požádat o urychlení zveřejnění.

V případě užitného vzoru je lhůta pro zveřejnění kratší – 6 místo 18 měsíců. Při podání přihlášky i později (do 18 měsíců od podání přihlášky nebo od data priority) může přihlašovatel požádat o urychlení zveřejnění nebo o jeho odložení, pokud má zájem na utajení vynálezu.

Po datu podání přihlášky se provádí rešerše na novost a tvůrčí úroveň. Rešeršní zpráva se zasílá pouze přihlašovatelovi a může představovat důležitý faktor při rozhodování o tom, zda ochranu rozšířit i na další země.

Po zveřejnění přihlášky začíná dvouměsíční fáze pro podání odporu, během níž mohou ti, kdo se cítí poškozeni udělením patentu nebo užitného vzoru, podat stížnost.

Po skončení fáze, během níž lze podat odpor, probíhá věcný průzkum (s výjimkou přihlášky užitného vzoru, pro kterou nebyl průzkum požadován a ohledně které nebyla podána žádná stížnost). Výsledkem tohoto procesu je oznámení o udělení patentu či užitného vzoru, jeho částečném udělení či o zamítnutí přihlášky.

Proti rozhodnutí INPI se lze odvolat u Obchodního soudu v Lisabonu během lhůty 2 měsíců po zveřejnění rozhodnutí ve Věstníku průmyslového vlastnictví.

Doba ochrany

Doba ochrany patentu je 20 let a počíná od data podání přihlášky nebo data priority.

Doba ochrany užitného vzoru je 6 let a počíná od data podání přihlášky nebo od data priority s tím, že tuto lhůtu lze prodloužit. Během posledních 6 měsíců doby platnosti může majitel požádat o prodloužení doby ochrany o 2 roky a během posledních 6 měsíců této dodatečné doby ochrany lze učinit druhou a poslední žádost o prodloužení doby ochrany, opět o 2 roky. Doba ochrany užitného vzoru včetně 2 prodloužení nesmí přesáhnout 10 let od data podání první přihlášky.

Udržovací poplatky za patenty a užitné vzory se platí ročně a označují se jako roční splátky.

Informace o udržování patentových práv naleznete na následující adrese: www.inpi.pt [Patents (patenty) – Maintenance (udržování)].

Úhradu ročních poplatků lze provést online na webových stránkách INPI-PT:

<https://servicosonline.inpi.pt/registos/main/start.jsp?ti-mo=P&lang=EN>

Vlastnictví práva

- Udělením patentu nebo užitého vzoru se jejich majiteli přiznávají následující práva:
- právo na výhradní využívání vynálezu v libovolné části země,
- právo zabránit třetím osobám v tom, aby bez souhlasu majitele vyráběly, prodávaly či hospodářsky využívaly chráněný výrobek nebo postup. Dalším osobám je rovněž zabráněno žádat o ochranu pro stejný výrobek nebo postup a používat či aplikovat prostředky nebo postupy zveřejněné v uděleném patentu nebo užitém vzoru,
- právo označit své výrobky jako chráněné za účelem odrazení od případného porušování práv (pomocí slov „patentováno“, „patent č.“ a zkratky „Pat. č.“, anebo pomocí slov „Užitný vzor č.“ či zkratky „M.U. č.“ nebo „U.M. č.“),
- možnost převést na třetí osoby právo na využívání vynálezu nebo poskytnout třetím osobám na takovém využívání licenci, a to zdarma či za poplatek.

Informace o omezení práv přiznaných patentem naleznete na následující adrese:

www.inpi.pt [Patents (patenty) – Maintenance (udržování) – What rights are conferred? (Jaká práva se přiznávají?)].

Předběžná přihláška patentu

Co je to?

Jde o nový způsob předložení patentové přihlášky. Postup je jednodušší a přístupnější:

- stačí předložit popis vynálezu, a to v portugalském nebo anglickém jazyce,
- umožňuje stanovení priority vynálezu,
- předběžná přihláška patentu je platná po dobu 12 měsíců a v tomto časovém rámci ji lze přeměnit na konečnou přihlášku.

V některých zemích se předběžná přihláška patentu jako způsob stanovení priority vynálezu nepřipouští. Přihlašovatel by se měl vždy informovat na požadavky v zemích, kde žádá o ochranu.

Jaké potřeby řeší předběžná přihláška?

- nedostatek okamžitých finančních prostředků potřebných pro podání úplné přihlášky,
- nedostatek času na zhodnocení potenciálu vynálezu,
- nedostatek času na formulaci úplné přihlášky patentu v situaci, kdy je nutné okamžité zpřístupnění vynálezu.

Jak lze předložit předběžnou přihlášku?

Je třeba:

- předložit údaje umožňující úplnou identifikaci přihlašovatele,
- předložit dokument v portugalském nebo anglickém jazyce obsahující popis vynálezu (například vědecké pojednání). Předmět přihlášky by měl být v dokumentu popsán takovým způsobem, aby vynález mohl realizovat odborník.
- zaplatit snížený poplatek.

Předběžnou přihlášku patentu lze podat na webových stránkách INPI-PT:

www.inpi.pt [Online Services (online služby) – Patents (patenty) – Filing (podání přihlášky)].

Jaké kroky následují?

INPI zašle přihlašovatelovi rešeršní zprávu s údaji o stávajícím stavu techniky (pokud se zpráva požaduje).

Přihlašovatel by měl před uplynutím dvanáctiměsíční lhůty požádat o přeměnu předběžné přihlášky patentu na konečnou přihlášku.

Pokud během těchto 12 měsíců k přeměně předběžné přihlášky nedojde, přihlašovatel ztratí veškeré výhody a přihláška se považuje za odvolanou.

Jak lze přeměnit předběžnou přihlášku patentu na konečnou přihlášku?

Předložte v portugalském jazyce všechny dokumenty potřebné pro přihlášku patentu.

Konečná přihláška patentu vzniklá přeměnou z předběžné přihlášky nesmí obsahovat předměty, které nebyly v předběžné přihlášce uvedeny.

Po žádosti o přeměnu následuje obvyklý postup používaný v případě úplné přihlášky.

Další informace naleznete na následující adrese: www.inpi.pt - [Patents (patenty) – Protection in Portugal (ochrana v Portugalsku) – Provisional Patent Application (předběžná přihláška patentu)].

Poplatky (k datu publikace)

Poplatky	Online	Papírová forma
Poplatek za přihlášení	10 EUR	20 EUR
Poplatek za rešerši	20 EUR	40 EUR
Přeměna na konečnou přihlášku patentu	60 EUR	120 EUR

Aktuální částky naleznete na následující adrese: www.inpi.pt [Industrial Property (průmyslové vlastnictví) – Table of Fees (tabulka poplatků)].

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

V okamžiku ochrany průmyslových práv mají jejich vlastníci k dispozici různé prostředky, jak na porušení práv reagovat:

- Pokud vlastník práv žádá potrestání pachatele, může zahájit trestní řízení před soudem tím, že podá úřední stížnost u příslušných úřadů (Úřad pro bezpečnost potravin a hospodářskou bezpečnost (ASAE), Centrální brigáda Národní republikánské gardy (GNR) nebo Úřad státního zástupce). **INPI nepřijímá ani dále nepředává stížnosti týkající se porušování práv.**
- Pokud je cílem náhrada nehmotné škody nebo skutečně vzniklé škody, ke které došlo v důsledku činností porušujících práva, měl by vlastník práv vědět, že takové porušení práv zakládá mimosmluvní občanskoprávní odpovědnost a že pachateli může být nařízena náhrada škody.

Každá osoba, která poruší práva jiné osoby, může být potrestána odnětím svobody nebo zabavením majetku za účelem úhrady odpovídající pokuty, sankcí nebo náhrady. Dále může být taková osoba donucena k zastavení obchodní činnosti (např. uzavření firmy).

Příslušné kontakty:

- **ASAE** – Úřad pro bezpečnost potravin a hospodářskou bezpečnost - www.asae.pt
- **GNR** – Finanční brigáda Národní republikánské gardy - www.gnr.pt

- **DGAIEC** – Generální ředitelství cel www.dgaiec.min-financas.pt
- **INPI** – Národní institut průmyslového vlastnictví - www.inpi.pt
- **PSP** – Policie veřejné bezpečnosti - www.psp.pt

Autorská práva a související práva¹

Příslušné právní předpisy

Zákon č. 16/2008 – kterým se pozměňuje a znovu vydává zákon o autorském právu a souvisejících právech.

Právní režim ochrany počítačových programů – nařízení s mocí zákona č. 252/94.

Co lze a co nelze chránit?

Zákon o autorském právu a souvisejících právech přiznává ochranu duševním výtvorům v literární, vědecké a umělecké oblasti.

Myšlenky, postupy, systémy, provozní metody, algoritmy, koncepce, zásady a objevy tento zákon nechrání.

Počítačové programy s tvůrčí povahou mají nárok na obdobnou ochranu, jaká se poskytuje literárním dílům. Totéž platí i pro databáze.

Ochrana těchto děl je nezávislá na zveřejnění, publikaci či využití.

Další informace naleznete na následujících adresách:

- <http://www.wigac.ml.pt/>
- <http://www.assoft.pt/>

Formální náležitosti

Zápis autorských práv a souvisejících práv je nepovinný, deklarační a zajišťuje pouze počáteční domněnku autorství.

O zápis literárního, uměleckého nebo vědeckého díla musí žádat vlastník práv nebo jeho zástupce. Zápis lze provést online na následující adrese: <http://www.wigac.ml.pt/>

Informace o zápisu počítačových programů naleznete na následující adrese:

1. Informace uvedené v této části byly čerpány z webových stránek příslušných subjektů.

<http://www.assoft.pt/default.asp?flag=1&idmenu=3&id-submenu=25&idsubsubmenu=4&ind=0>

Poplatky (k datu publikace)

Poplatky za nepovinný zápis u **IGAC – Ústav pro všeobecný dozor nad kulturními aktivitami**:

- základní poplatek: za každé dílo – 25 EUR
- přerušení zápisu – 10 EUR
- osvědčení pro jedno dílo – 40 EUR

Průzkum

Neuplatňuje se.

Doba ochrany

Obecně autorská práva zanikají 70 let po úmrtí autora, a to i v případě, že dílo bylo zveřejněno až posmrtně.

Související práva zanikají po 50 letech:

- po představení nebo provedení díla výkonným umělcem,
- po představení zvukového záznamu, videozáznamu nebo filmu autorem,
- po prvním přenosu vysílací společností.

Vlastnictví práva

Obecně autorské právo náleží duševnímu tvůrci díla. Právní předpisy stanoví výjimky, mezi které patří např. kolektivní či společná díla a díla vytvořená na základě smlouvy o dílo nebo objednávky.

Autor má majetková a osobnostní práva. Majetková práva přiznávají autorovi výhradní právo dílo používat a povolit třetím osobám jeho úplné či částečné používání. Nezávisle na majetkových právech, a to i po jejich převodu či zániku, má autor osobnostní práva k dílu, zejména právo nárokovat si autorství díla a zajistit jeho autentičnost a nedotknutelnost.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorská práva a související práva)?

Pokud je cílem potrestání pachatele, může vlastník práv podat úřední stížnost u příslušných úřadů: Ústav pro všeobecný dozor nad kulturními aktivitami (IGAC), Úřad pro bezpečnost potravin a hospodářskou bezpeč-

nost (ASAE), Národní republikánská garda (GNR), Policie veřejné bezpečnosti (PSP), Úřad státního zástupce.

Další kontakty pro podání stížnosti týkající se porušování autorských práv a souvisejících práv:

- e-mailem: combatepirataria@igac.pt
- poštou: **IGAC – Ústav pro všeobecný dozor nad kulturními aktivitami**

Palácio Foz, Praça dos Restauradores
Apartado 2616 , 1116-802 Lisboa
Tel. 351 21 321 25 00
Fax: 351 21 321 25 66

nebo

Rua Gonçalo Cristovão, n° 84, 5° Dt, 4000-264 Porto
Tel. 351.223.394.520, Fax: 351.223.394.529
E-mail: igacgeral@igac.pt

Příslušné kontakty:

- **ASAE – Úřad pro bezpečnost potravin a hospodářskou bezpečnost** - www.asae.pt
- **GNR – Finanční brigáda Národní republikánské gardy** - www.gnr.pt
- **PSP – Policie veřejné bezpečnosti** - www.psp.pt
- **IGAC – Ústav pro všeobecný dozor nad kulturními aktivitami** – www.igac.ml.pt
- **DGAIEC – Generální ředitelství cel** - www.dgaiec.min-financas.pt

Opatření celních orgánů

Jak postupují portugalské celní orgány?

Příslušné právní předpisy:

- nařízení ES č. 1383/2003,
- článek 11 nařízení ES č. 1383/2003, zjednodušený postup pro zničení zboží,
- nařízení ES č. 1892/2004,
- nařízení s mocí zákona č. 360/2007.

Obecně portugalské celní úřady jednají na základě žádosti o zásah předložené vlastníkem práv. Tato žádost se může opírat o pouhé podezření z napodobování výrobků. Po dobu platnosti žádosti o zásah platí, že má-li celní úřad podezření, že některý výrobek tato práva porušuje, kontaktuje odborníka určeného vlastníkem práv, aby výrobky zkontroloval. Pokud se podezření potvrdí, celní úřad výrobky dočasně zadrží, dokud vlastník práv neprovede opatření. Rozhodnutí o následných opatře-

ních závisí na vlastníku práv. Ten může například zahájit trestní řízení před soudem nebo se s narušitelem práv dohodnout.

Postupy

Máte-li vážné podezření, že ohledně vašich výrobků dochází k porušování práv k duševnímu vlastnictví v Portugalsku, kontaktujte Generální ředitelství cel (DGAIEC).

Chcete-li požádat o zásah celních orgánů, vyplňte formulář „Žádost o zásah celních orgánů – národní duševní vlastnictví“ (11.3011) nebo „Žádost o zásah celních orgánů – Duševní vlastnictví Společenství“ (11.3012). Oba formuláře jsou k dispozici na následující adrese: http://www.dgaiec.min-financas.pt/pt/publicacoes_formularios/formularios/default.htm

Formulář žádosti předejte osobně nebo zašlete poštou na adresu:

Direcção Geral das Alfândegas e dos Impostos Especiais sobre o Consumo (DGAIEC)
Direcção de Serviços de Regulação Aduaneira
Rua da Alfândega, nº5 r/c
1149-006 Lisboa

Generální ředitelství cel žádost prověří. Splňuje-li nezbytné požadavky, ředitelství ji přijmou. Přihlašovatel je o rozhodnutí informován a požadavek je předán všem národním celním úřadům. Tato žádost obvykle platí jeden rok a lze ji na žádost vlastníka práv prodloužit o další rok.

Náklady na skladování a zničení zabavených výrobků nelze spočítat předem. Naprostou většinu skladů, ve kterých jsou výrobky dočasně uloženy, vlastní soukromé podniky, které při stanovení konečné ceny zvažují několik faktorů (skutečná doba uložení v daném prostoru, množství výrobků atd.). Zničení výrobků mohou provést celní orgány nebo to vyžaduje využití služeb externí společnosti.

V souladu s právními předpisy nese náklady na skladování a zničení výrobků dočasně vlastník práv.

Další informace naleznete na následující adrese: <http://www.dgaiec.min-financas.pt>

Hlavní kontakty

Chcete-li zabránit možnému porušení svých práv k duševnímu vlastnictví, kontaktujte Generální ředitelství cel

(DGAIEC). Umožníte tak tomuto subjektu jednat urychleně a s využitím přesných informací o výrobcích a právech, která mají být ochráněna. U Generálního ředitelství cel (DGAIEC) byste měli podat žádost o provedení opatření ze strany celních orgánů. Kontaktní údaje:

- Tel.: +351.21.881.3890
- E-mail: dsra@dgaiec.min-financas.pt

Alternativní postupy v případě porušování práv

Od 23. října 2008 existuje v Portugalsku nový způsob, jak postupovat v případě porušování práv, ARBITRARE – Rozhodčí centrum pro průmyslové vlastnictví, doménná jména, společnosti a označení.

Toto centrum můžete kontaktovat, pokud potřebujete vyřešit spor ohledně průmyslového vlastnictví, doménových jmen, společností a označení, který se netýká nezadatelných práv a který se podle zvláštních právních předpisů nepředkládá výhradně soudu nebo k obligatornímu rozhodčímu řízení.

Postupy

Procesní dokumentaci, tj. žádost o předání věci k rozhodčímu řízení a písemnou odpověď, je zpravidla nutné podat elektronicky na následující adrese: <http://www.arbitrare.pt>

Žádost musí obsahovat:

- a) identifikační údaje účastníků rozhodčího řízení a dalších zainteresovaných subjektů a jejich adresy,
- b) adresu a e-mailovou adresu, na kterou se budou žadateli zasílat oznámení,
- c) výčet skutečností a důvodů, o které se žádost opírá, a stručné a přesné uvedení nároků,
- d) odkaz na typ důkazů, které byly nebo mají být předloženy,
- e) údaj o finanční hodnotě sporu,
- f) odkaz na jazyk rozhodčího řízení (portugalština nebo angličtina).

K žádosti je třeba přiložit v souladu s příslušnými nařízeními dohodu o rozhodčím řízení, dokumenty, které chce nárokovácí strana použít k prokázání skutečností, o které se žádost opírá, a doklad o zaplacení nákladů na řízení.

Spor bude vyřešen nejdéle do 6 měsíců s výjimkou velmi složitých případů, u kterých může být lhůta prodloužena o dalších 6 měsíců.

Podle zákona má výnos rozhodce stejnou výkonnou moc jako rozsudek krajského soudu.

1149-035 Lisboa; Portugalsko

www.inpi.pt

Tel.: +351.21.881.8100, Fax: +351.21.886.9859

E-mail: atm@inpi.pt

Další informace naleznete na následující adrese:

<http://www.arbitrare.pt>

Kontaktní údaje portugalského úřadu průmyslového vlastnictví:

Instituto Nacional da Propriedade Industrial (INPI)

Campo das Cebolas;

Rumunsko

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o průmyslových vzorech č. 129/1992

Co lze a co nelze chránit?

Dvojměrný či trojměrný vzor výrobku lze chránit, pokud:

- je nový,
- má individuální povahu.

Všechny relevantní podrobnosti jsou k dispozici na následující adrese: <http://www.osim.ro/desene/pdmi.htm>

Vzor nelze chránit, pokud:

- je určen technickou funkcí,
- má účel a vzhled odporující etickým principům a zásadám veřejného pořádku.

Formální náležitosti

Standardní formulář přihlášky průmyslového vzoru poskytuje zdarma Státní úřad pro vynálezy a ochranné známky (OSIM). Přihlášku lze podat u úřadu OSIM osobně nebo ji lze zaslat poštou.

Přihláška musí obsahovat:

- jméno (název) a adresu přihlašovatele,
- jméno a adresu zástupce (přichází-li to v úvahu),
- grafické vyobrazení a označení výrobku,
- krátký popis charakteristických prvků nového vzhledu výrobku,
- jméno a adresu autora průmyslového vzoru.

K přihlášce je nutné přiložit:

- plnou moc zástupce (přichází-li to v úvahu),
- kopie grafické reprodukce průmyslového vzoru,
- doklad o zaplacení poplatků za přihlášení.

Zastoupení oprávněným zástupcem z oblasti průmyslového vlastnictví je povinné **pouze** pro osoby, které v Rumunsku nemají trvalé bydliště ani sídlo společnosti.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za jednotlivé průmyslové vzory	EUR
Podání přihlášky:	
a) za první průmyslový vzor	30
b) za každý další průmyslový vzor	10
Zveřejnění:	
a) za každé vyobrazení ve standardním rozměru (6x 6cm), černobílé	20
b) za každé vyobrazení ve standardním rozměru (6x 6cm), barevné	100
c) za charakteristické prvky (až 30 slov)	10
Průzkum:	
a) za první průmyslový vzor	50
b) za každý další průmyslový vzor	10
Vydání osvědčení o zápisu:	
a) za 1 - 20 průmyslových vzorů	20
b) za 21 - 50 průmyslových vzorů	30
c) za 51 - 100 průmyslových vzorů	50
Udržování v souladu s osvědčením o zápisu za každý rok ochrany, po dobu prvních pěti let:	
a) za 1 - 20 průmyslových vzorů	100
b) za 21 - 50 průmyslových vzorů	125
c) za 51 - 100 průmyslových vzorů	150
Obnova osvědčení o zápisu za každý rok ochrany:	
a) za 1 - 20 průmyslových vzorů	20
b) za 21 - 50 průmyslových vzorů	25
c) za 51 - 100 průmyslových vzorů	30

Průzkum

Po podání přihlášky průmyslového vzoru, splnění formálních podmínek a zaplacení příslušného poplatku je přihláška zveřejněna ve Věstníku průmyslového vlastnictví (BOPI). Zainteresované osoby mohou proti zápisu průmyslového vzoru podat písemně odpor.

Nejdůležitějším řízením je věcný průzkum, během něhož se u průmyslového vzoru provede průzkum novosti a individuálních význaků a přihláška se porovná s aktuálním stavem techniky v příslušném oboru.

Je-li zápis schválen, je po zaplacení příslušného poplatku udělen ochranný dokument, osvědčení o zápisu průmyslového vzoru.

Doba ochrany

Doba ochrany osvědčení o zápisu průmyslového vzoru je minimálně 10 let a maximálně 25 let, počíná dnem podání přihlášky.

Vlastnictví práva

Po dobu platnosti zápisu průmyslového vzoru má majitel vzoru výhradní právo průmyslový vzor využívat a bránit v jeho využívání třetím osobám, které k tomu nemají majitelův souhlas.

Majitel má právo zakázat třetím osobám, aby bez jeho svolení reprodukovaly, vyráběly, uváděly na trh, nabízelely k prodeji, dovážely, vyvážely či používaly výrobek, do kterého je vzor zapracován nebo na kterém je použit, nebo takový výrobek skladovaly pro výše uvedené účely. Právo lze úplně či částečně převést a lze je dědit.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Zákon č. 84/1998, o ochranných známkách a zeměpisných označeních

Co lze a co nelze chránit?

Ochranná známka nechrání samotný výrobek. Jde o označení, které slouží k odlišení výrobků nebo služeb fyzické nebo právnické osoby od výrobků nebo služeb patřících jiným osobám.

Jako ochrannou známku lze zapsat následující: slova včetně osobních jmen, kresby, písmena, číslice, obrazové prvky, trojrozměrné tvary, především tvar výrobku a balení, kombinace barev, a dále kombinace těchto typů označení.

Z ochrany jsou vyloučeny a nelze tedy zapsat položky, které:

- postrádají rozlišovací schopnost,
- mohou uvést veřejnost v omyl, pokud jde o zeměpisný původ, kvalitu nebo povahu výrobku nebo služby,
- odporují zásadám veřejného pořádku a etickým principům.

Všechny relevantní údaje jsou k dispozici na následující adrese:

<http://www.osim.ro/marci/pmarc.htm>

Formální náležitosti

Práva k ochranné známce náleží fyzické nebo právnické osobě, která jako první podá v souladu s právními předpisy přihlášku ochranné známky.

Standardní formulář žádosti o zápis ochranné známky poskytuje zdarma úřad OSIM. Přihlášku lze podat u úřadu OSIM osobně nebo ji lze zaslat poštou.

Pro zápis ochranné známky je nutné podat u úřadu OSIM přihlášku napsanou na standardním formuláři v rumunském jazyce. Přihláška musí obsahovat:

- jméno (název) a adresu přihlašovatele,
- jméno a adresu zástupce (přichází-li to v úvahu),
- seznam zboží či služeb, pro které se zápis žádá, podle niceského třídění.

K přihlášce je nutné přiložit:

- plnou moc zástupce (přichází-li to v úvahu),
- kopie grafických reprodukcí ochranné známky,
- doklad o zaplacení poplatků za přihlášení.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatky za individuální ochranné známky	EUR
Podání přihlášky	10
Zveřejnění:	
a) černobílé	30
b) barevné	100
Průzkum:	
a) za třídu výrobků nebo služeb	
- černobílé	110
- barevné	190
b) za každou další třídu výrobků nebo služeb	50
c) navíc za obrazový prvek nebo slovní známku se zvláštní grafikou	30
Vydání osvědčení o zápisu:	50
Obnova zápisu:	
a) za třídu výrobků nebo služeb	
- černobílé	120
- barevné	200
b) za každou další třídu výrobků nebo služeb	50
c) navíc za obrazový prvek nebo slovní známku se zvláštní grafikou	30

Průzkum

Po podání přihlášky ochranné známky a splnění formálních podmínek je nejdůležitějším řízením věcný průzkum, během něhož se u přihlášky provede průzkum

splnění právních podmínek, priority a rozlišujících a popisných prvků a přihláška se porovná s aktuálním stavem techniky v příslušném oboru.

Je-li zápis schválen, je po zaplacení příslušného poplatku udělen ochranný dokument, osvědčení o zápisu ochranné známky.

Přihláška je po zaplacení příslušného poplatku zveřejněna ve Věstníku průmyslového vlastnictví. Zainteresované osoby mohou proti zápisu ochranné známky podat písemně odpor.

Doba ochrany

Doba ochrany osvědčení o zápisu ochranné známky je 10 let a počíná datem podání přihlášky. Ochranu lze obnovit na konci každé desetileté lhůty ochrany.

Vlastnictví práva

Zápisem ochranné známky se majiteli známky přiznává právo na výhradní používání ochranné známky pro zapsané výrobky či služby a rovněž právo zakázat dalším osobám používání známky nebo její podobování.

Práva k zapsané nebo obnovené individuální ochranné známce lze úplně či částečně převést, a to zdarma či za poplatek. Kolektivní ochranná známka převoditelná není.

Důležité:

- Na Rumunsko se od jeho vstupu do Evropské unie dne 1. ledna 2007 vztahuje ochrana ochranných známek a průmyslových vzorů Společenství, kterou je třeba brát v úvahu.
- Zvláštní pozornost je nutné věnovat kolizi ochranné známky a obchodního jména: datum priority by mohlo mít význam, pokud jde o ochranu, avšak nejrozsáhlejší ochranu poskytuje ochranná známka.

Patentová práva včetně práv k užítým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o patentech č. 64/1991

Zákon o užítých vzorech č. 350/2007

Co lze a co nelze chránit?

Patent chrání technické řešení obsažené ve výrobku a procesy, které jsou nové, mají tvůrčí úroveň a jsou průmyslově využitelné.

Užitný vzor chrání pouze nové výrobky, které jsou průmyslově využitelné.

Všechny relevantní údaje jsou k dispozici na následujících adresách:

http://www.osim.ro/brevete/modele_utilitate.html <http://www.osim.ro/brevete/pbrev.html>

Z ochrany jsou vyloučeny:

- objevy, vědecké teorie, matematické metody, počítačové programy, způsoby léčení a diagnostiky nemocí lidí a zvířat,
- vynálezy, které odporují zásadám veřejného pořádku a etickým principům.

Formální náležitosti

Standardní formulář žádosti o zápis patentu/užitného vzoru poskytuje zdarma úřad OSIM. Přihlášku lze podat u úřadu OSIM osobně nebo ji lze zaslat elektronicky.

Přihláška musí obsahovat:

- předepsaný formulář žádosti o zápis,
- popis vynálezu,
- nároky,
- výkresy uvedené v popisu.

Zastoupení oprávněným zástupcem z oblasti průmyslového vlastnictví je povinné pouze pro osoby, které v Rumunsku nemají trvalé bydliště ani sídlo společnosti.

Poplatky (k datu publikace)

Řízení	Patent (EUR)	Užitný vzor (EUR)
Podání přihlášky	30	30
Zveřejnění přihlášky	100	Neuplatňuje se
Sestavení a zveřejnění rešeršní zprávy	100	100
Průzkum	400	Neuplatňuje se
Zveřejnění rozhodnutí o udělení a vydání ochranného dokumentu	100	400 (zahrnuto je prvních šest let ochrany)

Udržování v platnosti (týká se patentů):

1. a 2. roční splátka – zdarma

3. splátka – 150 EUR;	10. splátka – 280 EUR;
4. splátka – 160 EUR;	11. splátka – 300 EUR;
5. splátka – 180 EUR;	12. splátka – 320 EUR;
6. splátka – 200 EUR;	13. splátka – 340 EUR;
7. splátka – 220 EUR;	14. splátka – 370 EUR;
8. splátka – 240 EUR;	15. splátka – 400 EUR;
9. splátka – 260 EUR;	16. až 20. splátka – 500 EUR každá

Obnova užitého vzoru (od 7. do 10. roku ochrany): 500 EUR.

Důležité:

- Vláda poskytuje dotace, které snižují poplatky (až 50 % splatné částky), za předpokladu, že přihlašovatel nebo majitel uděleného patentu/užiteho vzoru nepřevzal nebo nepřevěděl příslušné právo v souladu s právními předpisy nebo za úplatu.
- Další dotace jsou k dispozici pro malé a střední podniky za předpokladu, že zisk bude znovu investován do nehmotných aktiv, jako jsou práva k duševnímu vlastnictví (patenty, ochranné známky, autorská práva, software).

Další informace naleznete na následujícím odkazu: http://www.mimmc.ro/programe/profit_reinvestit2008

Průzkum

Nejdříve se zkontrolují formální aspekty přihlášky patentu. Jsou-li splněny formální podmínky, uhrazeny poplatky za patent a nebyla-li přihláška odvolána, bude přihláška patentu zveřejněna nejpozději do 18 měsíců od data podání přihlášky. Současně se zveřejněním přihlášky patentu může být zveřejněna i rešeršní zpráva.

Během věcného průzkumu průzkumový referent kontroluje, zda:

- je vynález jasně a úplně vysvětlen,
- je vynález nový, má tvůrčí úroveň a je průmyslově využitelný.

Průzkumová komise rozhodne o udělení nebo odmítnutí ochrany na základě zprávy sestavené průzkumovým referentem. Proti rozhodnutí může přihlašovatel podat rozklad do 3 měsíců od jeho oznámení. Úplné rozhodnutí bude po zaplacení poplatku zveřejněno ve Věstníku průmyslového vlastnictví.

Jakákoli třetí osoba může úřad do 6 měsíců od zveřejnění požádat o úplné či částečné zrušení patentu. Důvodem pro zrušení je nesplnění podmínek patentovatelnosti: novost, tvůrčí úroveň, průmyslová využitelnost.

Na přihlášku užitého vzoru se vztahují následující postupy:

- formální průzkum,
- sestavení rešeršní zprávy,
- zveřejnění rozhodnutí o zápisu společně s rešeršní zprávou.

V případě užitého vzoru se neprovádí věcný průzkum. Osvědčení o zápisu je uděleno odpovědnost přihlašovatele.

Doba ochrany

Maximální doba platnosti patentu je 20 let od data podání přihlášky za předpokladu, že jsou hrazeny poplatky. Obnova patentu není možná.

Doba ochrany užitého vzoru je 6 let a je možné ji obnovit až na maximální dobu 10 let.

Důsledkem nezaplacení příslušných udržovacích poplatků nebo poplatků za obnovu je ztráta práv přiznaných patentem či užitém vzorem.

Vlastnictví práva

Patent či užité vzor dává majiteli právo zabránit třetím osobám v tom, aby bez souhlasu majitele:

- v případě výrobků (včetně výrobků získaných patentovaným postupem): vyráběly, uváděly na trh, nabízely k prodeji, používaly, dovážely nebo skladovaly za účelem uvedení na trh, nabízení k prodeji nebo používání, příslušné výrobky,
- v případě postupů (chráněných pouze patenty, nikoli užitémi vzory): využívaly příslušné postupy.

Práva k patentu či užitému vzoru lze úplně či částečně převést prostřednictvím licence nebo postoupení. Lze je dědit.

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy

Zákon o autorském právu č. 8/1996

Podle rumunských právních předpisů se duševní dílo uznává a chrání, bez ohledu na zpřístupnění veřejnosti, na základě jeho vytvoření.

Co lze a co nelze chránit?

Předmětem autorského práva jsou originální duševní výtvoři v literární, umělecké a vědecké oblasti, bez ohledu na způsob jejich tvorby, konkrétní formu, způsob vyjádření, podstatu a účel. Autorské právo se vztahuje i na odvozená díla vytvořená z jednoho nebo více již existujících děl.

Veškeré podrobnosti jsou k dispozici na následující adrese: <http://www.orda.ro/>

Formální náležitosti

Pro zajištění ochrany těchto práv se nevyžadují žádné formální náležitosti.

Zápis audiovizuálních děl a počítačových programů v národním rejstříku vedeném Rumunským úřadem pro autorská práva (ORDA) je **nepovinný**.

Poplatky (k datu publikace)

Vzhledem k tomu, že je zápis nepovinný, pohybují se poplatky za zápis od 15 EUR do 150 EUR podle toho, jaký druh díla má být zapsán.

Doba ochrany

Autorské právo k literárnímu, uměleckému či vědeckému dílu vzniká v okamžiku vytvoření díla, bez ohledu na jeho konkrétní formu nebo způsob vyjádření.

Autor má osobnostní i majetková práva. Osobnostní práva spočívají především v právu rozhodnout, zda, jak a kdy bude dílo zpřístupněno veřejnosti, a v právu vyžadovat uznání autorství díla.

Majetková práva trvají po celý život autora a po jeho úmrtí jsou v souladu s občanskoprávními předpisy převedena na dědice na období 70 let, bez ohledu na da-

tum, ke kterému bylo dílo právně zpřístupněno veřejnosti.

Vlastnictví práva

Není-li prokázáno jinak, považuje se za autora osoba, pod jejímž jménem bylo dílo poprvé zpřístupněno veřejnosti. Autor díla má výhradní majetkové právo rozhodnout, zda, jak a kdy bude dílo použito, včetně práva povolit použití díla jiným osobám.

Autor či vlastník autorského práva může smluvně převést na jinou osobu pouze majetková práva, a to výlučným či nevýlučným převodem (licencí).

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Při vymáhání práv k duševnímu vlastnictví jsou jejich vlastníkům k dispozici následující prostředky:

- občanskoprávní žaloba, v jejímž rámci mohou soudy nařídit platbu úplné náhrady škody vlastníku práv, stažení či odstranění výrobků porušujících práva z trhu nebo jejich zničení,
- trestní stíhání (především v případě napodobování výrobků ve velkém měřítku s významným dopadem na trh). Pro zahájení stíhání v trestních případech není povinná předchozí stížnost vlastníka práv, neboť řízení provádějí státní instituce. Vyžaduje se však naprostá spolupráce vlastníka práv k duševnímu vlastnictví. Soudy mohou nařídit trest odnětí svobody, pokutu nebo náhradu škody za ztráty, které vlastník práv utrpěl.

Soudní pravomoc v případě porušování práv mají bukovinské soudy, které disponují specializovanými senáty.

Užitečné kontakty:

Inspectoratul General al Politiei Române (IGPR)
Rumunský generální policejní inspektorát

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casatie si Justitie a României (Ministerul Public)
Státní zastupitelství

Autoritatea Nationala a Vamilor (ANV)
Národní celní úřad

Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor (ANPC)
Národní úřad pro ochranu spotřebitelů

Oficiul de Stat pentru Inventii si Marci (OSIM)
Státní úřad pro vynálezy a ochranné známky

Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA)
Rumunský úřad pro autorská práva

Camera Nationala a Consilierilor în Proprietate Industrială
Národní komora zástupců z oblasti průmyslového práva

Camera de Comert si Industrie a României (CCIR)
Rumunská obchodní a průmyslová komora

Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR)
Unie rumunských výrobců zvukových záznamů

Mezinárodní federace fonografického průmyslu (IFPI)
Federatia Internationala a Industriei Fonografice

Světová celní organizace (WCO)
Organizația Mondială a Vămilor

Organizația Mondială a Proprietății Intellectuale (WIPO)
Světová organizace duševního vlastnictví

Opatření celních orgánů

Příslušným právním předpisem je zákon č. 344/2005, o opatřeních k zajištění dodržování práv k duševnímu vlastnictví během celních řízení, který zahrnuje ustanovení nařízení ES č. 1383/2003.

Postupy

Vyžaduje-li vlastník práv k duševnímu vlastnictví zásah celních orgánů, musí podat žádost o zápis každého relevantního práva k duševnímu vlastnictví. To umožní celním orgánům zabavit každý výrobek, u něhož je podezření na porušování zapsaných práv, při dovozu do Rumunska nebo vývozu z Rumunska.

Celní orgány mohou jednat i bez písemné žádosti, pokud existuje podezření, že určité výrobky mohou porušovat právo k duševnímu vlastnictví platné v Rumunsku. Pokud k tomu dojde, celní řízení se pozastaví, pří-

padně jsou výrobky zabaveny. Tato skutečnost se sdělí vlastníku práv k duševnímu vlastnictví a dovozci příslušných výrobků nebo osobě, pro kterou jsou výrobky určeny. Je-li porušování práv potvrzeno, výrobky se zničí (za předpokladu, že vlastník práv uhradí náklady na zničení výrobků).

Podrobnosti o konkrétních postupech naleznete na následujícím odkazu:

<http://www.customs.ro/212/section.aspx>

Hlavní kontakty

Autoritatea Națională a Vămilor
Str. Matei Millo nr. 13,
Sector 1, București
www.customs.ro

Alternativní postupy v případě porušování práv

Alternativní možností, jak postupovat v případě porušování práv, je Soud mezinárodní obchodní arbitráže, který řeší mezinárodní a domácí obchodní spory a soudní pře a rovněž poskytuje zdarma konzultační služby.

Další relevantní údaje jsou k dispozici na následující adrese:

<http://arbitration.ccir.ro/index.htm>

Další možností, jak postupovat v případě porušování práv, je využít zákon o potlačování nekalé soutěže. Podle tohoto zákona se za nekalou soutěž považuje jakákoli obchodní praktika uvádějící v omyl, např. nepravdivá tvrzení týkající se označení, postupů a činností jiných firem (tzv. parazitování). Zákon stanoví po podání občanskoprávní žaloby trest odnětí svobody nebo peněžité trest.

Dalším způsobem, jak bránit porušování práv, je chránit důvěrné informace společnosti uzavřením smluv o utajení se zaměstnanci společnosti. Tím důvěrná informace získá v podstatě monopolní postavení na trhu. Neexistence formální ochrany však nebrání třetím osobám v dosažení a použití podobných informací poté, co je nezávisle objeví.

Kontaktní údaje národního patentového úřadu

Oficiul de Stat pentru Inventii si Marci (OSIM)

Str. Ion Ghica nr. 5,

030044, Sector 3, Bucuresti

Rumunsko

www.osim.ro

0040(21) 306.08.00, 306.08.01-306.08.29

office@osim.ro

Španělsko

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o právní ochraně průmyslových vzorů č. 20/2003 a královský výnos č. 1937/2004 o prováděcím nařízení k zákonu č. 20/2003.

Úplné znění je k dispozici na stránkách www.oepm.es

Co lze a co nelze chránit?

Chránit lze vzhled celého výrobku nebo jeho části vyplývající z konkrétních znaků linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálu výrobku samotného nebo jeho zdobení. Průmyslový vzor může být dvojrozměrný nebo trojrozměrný.

Nelze chránit přihlášky, které nejsou nové nebo vykazují pouze technickou funkci výrobku.

Formální náležitosti

Vyplňte a podejte formulář přihlášky č. 3201 „Přihláška průmyslového vzoru“. Formulář je k dispozici na stránkách www.oepm.es v nabídce *Types of Protection (typy ochrany) > Industrial Designs (průmyslové vzory) > All forms (všechny formuláře)*.

Grafická vyobrazení průmyslových vzorů, pro které se žádá ochrana, musí být uvedena v příslušných místech. Přihláška nesmí obsahovat více než 50 průmyslových vzorů, které musí všechny patřit do stejné třídy. Toto omezení neplatí v případě dvojrozměrných vzorů. Pokyny pro vyplnění přihlášky naleznete v příkladu přiloženém k formuláři přihlášky.

K formuláři přihlášky musí být přiložen doklad o zaplacení poplatků za přihlášení. Platbu lze provést na pobočce banky LA CAIXA v prostorách úřadu OEPM (Oficina Española de Patentes y Marcas – Španělský patentový a známkový úřad), Paseo de la Castellana 75,

Madrid, Španělsko, pomocí platebních formulářů, které jsou k dostání tamtéž. Jinde ve Španělsku lze požádat o platební formulář dopisem, telefonicky nebo e-mailem zaslaným na adresu informacion@oepm.es. Z ciziny lze poplatek uhradit bankovním převodem na účet pobočky La Caixa při OEPM, IBAN: ES 22 2100 5038 31 0200001807 SWIFT: CAIXES BB XXX. K formuláři přihlášky v takovém případě přiložte kopii potvrzení o převodu.

V dohledné době bude zavedeno podávání přihlášek a provádění plateb on-line. Dostupnost těchto možností zjistíte na webových stránkách OEPM.

Žádost o ochranu lze podat osobně u OEPM na adrese Paseo de la Castellana 75, 28046 Madrid, tel. číslo (+34) 902 157 530, nebo ji lze zaslat poštou na tuž adresou.

Po podání přihlášky osobně nebo poštou obdrží přihlašovatel potvrzení o přijetí přihlášky s uvedením čísla přihlášky a data jejího podání.

Na stránkách www.oepm.es lze stáhnout podrobný informační leták ve španělském jazyce „Manual informativo para los solicitantes de Diseños Industriales“ (Informační manuál pro přihlašovatele průmyslových vzorů), který vysvětluje vše, co potřebujete vědět o přihláškách průmyslových vzorů. Zastoupení patentovými zástupci se vyžaduje pouze v případě osob se sídlem mimo EU, k vyřízení celého procesu však jejich služeb může využít kdokoli. Seznam patentových zástupců naleznete na stránkách www.oepm.es v nabídce *List of Industrial Property Agents (seznam zástupců v oblasti průmyslového vlastnictví)*.

Poplatky (k datu publikace)

V roce 2009 činí poplatek za přihlášení 1 až 10 průmyslových vzorů 90,85 EUR a za přihlášení maximálně 50 vzorů 305,43 EUR. Další poplatky se mohou účtovat při uplatňování priority, provádění změn, žádosti o zastavení řízení či podávání odporu. Úplný seznam poplat-

ků naleznete na stránkách www.oepm.es v nabídce *Industrial Designs (průmyslové vzory) > All fees (všechny poplatky)*.

Poplatek za obnovu průmyslového vzoru činí 103,24 EUR pro maximální počet 10 vzorů.

Požadujete-li obnovu průmyslového vzoru, je nutné předložit formulář žádosti o obnovu (č. 3207), který je k dispozici na stránkách www.oepm.es v nabídce *All forms (všechny formuláře)*. Žádost je třeba předložit společně s dokladem o zaplacení poplatku za obnovu během 6 měsíců před ukončením příslušného období platnosti.

Průzkum

Provede se průzkum, zda přihláška splňuje všechny formální požadavky. Je-li zjištěno možné porušení právních předpisů, zašle úřad oznámení na adresu uvedenou ve formuláři přihlášky. V závislosti na konkrétním případě poskytne 1 až 2 měsíce na odpověď. Oznámení o případných skutečnostech zjištěných při zpracování přihlášky, které by bránily jejímu zápisu, bude zasláno na uvedenou adresu. Přihlašovatel tak má možnost zjištěné nedostatky odstranit.

Pokud přihláška obsahuje všechny nezbytné údaje a veškeré chyby a nedostatky byly v předepsané lhůtě odstraněny, zapíše se průmyslový vzor do databáze průmyslových vzorů SITADEx, která je dostupná na následující adrese:

<http://sitadex.oepm.es/ServCons/SitJurExpGra>. Na stránkách www.oepm.es je rovněž možné provést rešerši na zapsané průmyslové vzory nebo získat informace za účelem podání odporu proti přihlášce, která potenciálně porušuje práva. Odpor je nutné podat do 2 měsíců od zveřejnění udělení průmyslového vzoru.

Správní řízení trvá průměrně 3 měsíce. Nicméně v případě přihlášek, které obsahují všechny údaje vyžadované v procesu podání přihlášky nebo jejichž nedostatky byly odstraněny, lze řízení provést během 2 měsíců.

Doba ochrany

Ochrana trvá 5 let. Lze ji každých 5 let obnovit až do celkové doby 25 let.

Vlastnictví práva

Zapsaný průmyslový vzor je možné převést nebo na něj lze poskytnout licenci. Tyto operace však musí být zaznamenány do databáze OEPM. Příslušné formuláře naleznete na stránkách www.oepm.es.

Po zápisu vás úřad může upozornit na možnou existenci přihlášky porušující práva. Odpor je možné podat u OEPM (formulář č. 3202).

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Hlavní právní předpisy jsou:

zákon o ochranných známkách č. 17/2001 a královský výnos č. 687/2002 o prováděcím nařízení k zákonu č. 17/2001. Úplné znění je k dispozici na stránkách www.oepm.es.

Co lze a co nelze chránit?

Chránit lze slova, loga, vyobrazení a jakákoli další rozlišující označení za předpokladu, že nejsou druhová ani popisná. Nejsou povolena trojrozměrná, klamavá a protiprávní označení. Další informace na toto téma naleznete na stránkách www.oepm.es.

Obchodní jméno je označení určující obchodní společnost, které se používá pro odlišení společnosti od jiných společností, jež provádějí shodné nebo podobné činnosti. Ochranná známka naproti tomu odlišuje výrobky nebo služby, které společnost vyrábí, prodává nebo poskytuje. Obchodní jméno se nemusí shodovat s názvem společnosti, je tedy možné si vybrat obchodní jméno, které se od názvu společnosti liší. Stejná fyzická nebo právnická osoba může mít v případě zájmu několik obchodních jmen, kterými označuje komerční aktivity spadající do různých hospodářských sektorů. Výrobce kalhot tedy může zapsat název, který používá při výrobních aktivitách, ve styku s dodavateli, zákazníky atd., jako obchodní jméno. Označení nebo název, pod kterým se kalhoty prodávají, pak představuje ochrannou známku výrobku.

Formální náležitosti

Vyplňte a podejte formulář přihlášky č. 4101 „Přihláška ochranné známky“ nebo formulář č. 4301 „Přihláška obchodního jména“. Formuláře jsou k dispozici na

stránkách www.oepm.es v nabídce *Types of Protection (typy ochrany)* > *National trade mark/Trade name (národní ochranná známka/obchodní jméno)*.

Příklad vyplnění přihlášky je uveden v letáku „Information manual for trade mark applicants“ (Informační manuál pro přihlašovatele ochranných známek). Najdete v něm i vše, co potřebujete vědět o přihláškách ochranných známek a obchodních jmen. Leták naleznete na stránkách www.oepm.es v nabídce *National trademark (národní ochranná známka)* > *Booklets. Catalogues (brožury, katalogy)* > *Booklets (brožury)*.

K formuláři přihlášky musí být přiložen doklad o zaplacení poplatků za přihlášení. Platbu lze provést na pobočce banky LA CAIXA v prostorách úřadu OEPM, Paseo de la Castellana 75, Madrid, Španělsko, pomocí platebních formulářů, které jsou k dostání tamtéž. Jinde ve Španělsku lze požádat o platební formulář dopisem, telefonicky nebo e-mailem zasláným na adresu informacion@oepm.es. Z ciziny lze poplatek uhradit bankovním převodem na účet pobočky La Caixa při OEPM, IBAN: ES 22 2100 5038 31 0200001807 SWIFT: CAIXES BB XXX. K formuláři přihlášky v takovém případě přiložte kopii potvrzení o převodu.

Žádost o ochranu lze podat osobně u OEPM na adrese Paseo de la Castellana 75, 28046 Madrid, tel. číslo (+34) 902 157 530, nebo ji lze zaslat poštou na tu- též adresu.

Přihláška musí obsahovat slova, loga, vyobrazení nebo další označení, pro která žádáte ochranu, a doklad o zaplacení poplatků.

Po podání přihlášky osobně nebo poštou obdrží přihlašovatel potvrzení o přijetí přihlášky s uvedením čísla přihlášky a data jejího podání.

Přihlášku i žádost o obnovu lze podat on-line se slevou ve výši 15 %. Informace naleznete na stránkách www.oepm.es v nabídce *On-line procedures (on-line postupy)*.

Zastoupení patentovými zástupci se vyžaduje pouze v případě osob se sídlem mimo EU, k vyřízení celého procesu však jejich služeb může využít kdokoli. Seznam patentových zástupců naleznete na stránkách www.oepm.es

Poplatky (k datu publikace)

V roce 2009 činí poplatek za každou třídu výrobků nebo služeb 154,38 EUR (sleva ve výši 15 % při podání přihlášky on-line).

Další poplatky se mohou účtovat při uplatňování priority, provádění změn, žádosti o zastavení řízení či podávání odporu, jak je uvedeno v tabulce:

Zrychlené řízení	51,11 EUR
Zahraniční priorita	21,88 EUR
Námítky	44,29 EUR
Obnovy, každá třída	178,73 EUR

Úplný seznam poplatků naleznete na stránkách www.oepm.es v nabídce *All fees (všechny poplatky)*.

Průzkum

U přihlášky ochranné známky nebo obchodního jména podané u OEPM se do 1½ měsíce od přijetí přihlášky provede průzkum za účelem zjištění, zda přihláška splňuje požadavky přípustnosti, formy a zákonnosti. Obdržíte oznámení o případných skutečnostech zjištěných při zpracování přihlášky, které by znemožnily její zápis. Budete vyzváni, abyste odstranili všechny zjištěné problémy (datum podání, formální požadavky, absolutní a relativní důvody zamítnutí).

Přihlášky se zveřejňují ve španělském Věstníku průmyslového vlastnictví do 2½ měsíců od data přijetí za předpokladu, že přihláška neobsahuje žádné formální nedostatky a nebyla vznesena žádná žádost o vyřešení nedostatků v dokumentaci přihlášky, a dále za předpokladu, že přihláška neodporuje zásadám veřejného pořádku a etickým principům. Pokud se na přihlášku některé z uvedených nedostatků vztahují, bude zveřejněna do 5 měsíců ode dne, kdy úřad OEPM přijal doklad o nápravě.

Pokud je přihláška v pořádku nebo byly nedostatky odstraněny včas, bude zápis ochranné známky nebo obchodního jména zaznamenán do databáze SITADEx.

Po vydání dokumentu o zápisu je o tom přihlašovatel informován a může si dokument vyzvednout.

OEPM provádí počítačovou rešerši u každé přihlášky ochranné známky nebo obchodního jména, aby odhalil případnou neslučitelnost zápisu s již existujícími ochrannými známkami. Jako majitele ochranné známky vás bude úřad informovat, pokud tato rešerše odhalí jakoukoli přihlášku, již by mohla být dotčena vaše práva.

Budete mít rovněž možnost vznášet námitky proti zápisu později požadovaných ochranných známek.

Doba ochrany

Ochranné známky se udělují na 10 let od data podání přihlášky a lze je opakovaně neomezeně obnovovat vždy pro desetileté období.

Vlastnictví práva

Zapsané ochranné známky a obchodní jména lze převést nebo na ně lze poskytnout licenci. Takovou skutečnost je však nutné zapsat do databáze OEPM. Potřebné formuláře naleznete na stránkách www.oepm.es.

Po zápisu vás může úřad upozornit na přihlášku, která potenciálně porušuje vaše práva. Odpor lze podat u OEPM (formulář č. 4104).

Patentová práva včetně práv k užítým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o patentech č. 11/1986 a královský výnos č. 2245/1986 o prováděcím nařízení k zákonu č. 11/1986.

Úplné znění je k dispozici na stránkách www.oepm.es.

Co lze a co nelze chránit?

Patent lze udělit pro nový postup, zařízení či výrobek, nebo pro zdokonalení či rozvoj stávajícího postupu, zařízení či výrobku.

Užitný vzor chrání vynálezy s nižší tvůrčí úrovní, než mají vynálezy chráněné patenty. Jde například o sestavení nebo strukturu předmětu, kterých lze využít nebo z nichž lze získat praktickou výhodu. Zařízení, přístroj či nástroj chráněný užítým vzorem je charakteristický svou užitečností a praktičností, nikoli estetickým dojmem, jako je tomu v případě průmyslových vzorů.

Formální náležitosti

Vyplňte a podejte podle pokynů formulář přihlášky č. 3101. Formulář je k dispozici na stránkách www.oepm.es v nabídce *National Patent/Utility model (národní patent/užitný vzor) > All forms (všechny formuláře)*. Příklad

vyplnění přihlášky naleznete v letáku „*Information manual for patent applicants*” (*Informační manuál pro přihlašovatele patentů*). Úřad vydá potvrzení o přijetí přihlášky s uvedením čísla přihlášky a data jejího podání.

Chcete-li požádat o patent nebo užítý vzor, musíte k formuláři přihlášky přiložit následující položky:

- písemný popis (aby se ostatní osoby dozvěděly, co vynález představuje a jak funguje),
- jeden nebo více nároků (určení prvků vynálezu, jejichž technické znaky chcete chránit),
- výkresy (v případě potřeby) pro objasnění vynálezu,
- abstrakt (shrnutí zahrnující důležité technické aspekty). Pro užité vzory se nevyžaduje.

K formuláři přihlášky musí být přiložen doklad o zaplacení poplatků za přihlášení. Platbu lze provést na pobočce banky LA CAIXA v prostorách úřadu OEPM, Paseo de la Castellana 75, Madrid, pomocí platebních formulářů, které jsou k dostání tamtéž. Jinde ve Španělsku lze požádat o platební formulář dopisem, telefonicky nebo e-mailem zaslaným na adresu informacion@oepm.es. Z ciziny lze poplatek uhradit bankovním převodem na účet pobočky La Caixa při OEPM, IBAN: ES 22 2100 5038 31 0200001807 SWIFT: CAIXES BB XXX. K formuláři přihlášky v takovém případě přiložte kopii potvrzení o převodu.

Žádost o ochranu lze podat osobně u OEPM na adrese Paseo de la Castellana 75, 28046 Madrid, tel. číslo (+34) 902 157 530, nebo ji lze zaslat poštou na tužé adresu.

Po podání kopie přihlášky osobně nebo poštou přihlašovatel obdrží potvrzení o přijetí s uvedením čísla přihlášky a data podání.

Přihlášku je možné podat on-line se slevou 15 %. Informace naleznete v nabídce *On-line procedures (on-line postupy) > Solicitud-e de invenciones (elektronické přihlášky vynálezů)*.

Hlavní chyby vynálezců, které mohou být na překážku patentovatelnosti vynálezu:

- uvedení výrobku na trh před jeho patentováním,
- zveřejnění výzkumné práce před jejím patentováním,
- nepatentování vynálezu a držení vynálezu v utajení,
- úvaha, že co člověk neví, to neexistuje,
- nerespektování prioritní lhůty.

Poplatky (k datu publikace)

V roce 2009 činí poplatek za přihlášení patentu nebo užitého vzoru 91,69 EUR (sleva ve výši 15 % při podá-

ní přihlášky on-line). Hlavní poplatky jsou uvedeny v následující tabulce:

Poplatek za přihlášení	91,69 EUR
Rešerše a písemné stanovisko	664,51 EUR
Nepovinný věcný průzkum	378,31 EUR
Poplatek za udělení	28,25 EUR

Aby zůstal patent/užitný vzor v platnosti, je třeba počínaje třetím rokem platit roční poplatky, a to až do 10. roku v případě užitných vzorů a do 20. roku v případě patentů.

Udržovací poplatky v roce 2009:

1. a 2. roční poplatek	Zahrnuto v poplatku za přihlášení		
3. poplatek	22,64 EUR	12. poplatek	259,76 EUR
4. poplatek	28,25 EUR	13. poplatek	298,22 EUR
5. poplatek	54,05 EUR	14. poplatek	337,03 EUR
6. poplatek	79,77 EUR	15. poplatek	375,57 EUR
7. poplatek	105,36 EUR	16. poplatek	428,11 EUR
8. poplatek	131,15 EUR	17. poplatek	478,47 EUR
9. poplatek	156,85 EUR	18. poplatek	529,97 EUR
10. poplatek	182,59 EUR	19. poplatek	581,37 EUR
11. poplatek	221,23 EUR	20. poplatek	632,85 EUR

Další poplatky se mohou účtovat při uplatňování priority, provádění změn, žádosti o zastavení řízení či podávání odporu. Úplný seznam poplatků naleznete na stránkách www.oepm.es v nabídce *National Patent/Utility model (národní patent/užitný vzor) > All fees (všechny poplatky)*.

Poplatky za obnovu je třeba platit ročně počínaje 3. rokem od data podání přihlášky patentu. Lhůta pro úhradu poplatku za obnovu se počítá od data zveřejnění uděleného patentu do data o tři měsíce později. Pokud se udělení patentu opozdí, bude často nutné zaplatit i za 4. nebo 5. rok.

Poplatky za obnovu užitného vzoru je třeba platit ročně počínaje 3. rokem od data podání přihlášky užitného vzoru.

Průzkum

Před vydáním rešeršní zprávy se u přihlášky patentu provede formální a technický průzkum včetně průzkumu důvodů zamítnutí, průmyslového uplatnění a jednotnosti vynálezu. Jakmile je přihláška v pořádku, zašle úřad přihlašovatelů úřední sdělení s informací, aby uhradil poplatek za rešerši, pokud tak již neučinil.

Před zveřejněním přihlášky se přihlašovatel zašle rešeršní zpráva obsahující relevantní stav techniky a písemné stanovisko.

Přihláška a rešeršní zpráva se zveřejní 18 měsíců po datu podání přihlášky. K zveřejnění může dojít dříve, pokud o to přihlašovatel požádá v rámci *Programu zrychleného udělení patentu (programa de Concesión Acelerada de Patente nacional, CAP)*.

Po zveřejnění rešeršní zprávy má přihlašovatel dvě možnosti:

- Řízení o udělení patentu bez věcného průzkumu

Pokud si přihlašovatel do 3 měsíců od zveřejnění rešeršní zprávy zvolí řízení bez věcného průzkumu, žádost bude schválena přibližně do 8 měsíců poté, co bylo třetím osobám umožněno vyjádřit se k patentovatelnosti vynálezu a přihlašovatel měl možnost vyjádřit se k rešeršní zprávě a v případě potřeby upravit nároky.

- Řízení o udělení patentu s věcným průzkumem

Pokud si přihlašovatel do 3 měsíců od zveřejnění rešeršní zprávy zvolí řízení s věcným průzkumem, úřad nejprve zahájí dvouměsíční lhůtu pro podání odporu. Poté přihlášku prozkoumá společně s případnými námitkami. Pokud byla zjištěna námitka nebo byl podán odpor, vydá úřad první výměr obsahující výsledky věcného průzkumu a přihlašovatel má 2 měsíce na odpověď a případnou úpravu nároků. Pokud přihláška stále není v pořádku, dostane přihlašovatel druhou příležitost k její opravě. Po druhém výměru průzkumový referent rozhodne, zda přihlášku připustí nebo zamítne.

- Řízení o užitném vzoru

Přihláška je zveřejněna za účelem případného podání odporu. Chcete-li se vyhnout možnému porušení práv ke stávajícím vynálezům, doporučuje se po vznesení námitek upravit nároky dotčené dokumenty, o které se námitky opírají, nebo se vhodně hájit. OEPM rozhodne o připuštění nebo zamítnutí přihlášky a přihlašovatel své rozhodnutí oznámí.

Doba ochrany

Patent se uděluje na 20 let od data podání přihlášky, po jeho udělení je však nutné platit roční poplatky. Užitný vzor se uděluje na 10 let od data podání přihlášky.

Vlastnictví práva

Po získání patentu hraje úřad nadále významnou roli. OEPM patent zveřejní na svých webových stránkách a rozešle jej hlavním patentovým úřadům ve světě. Tím nepochybně pomůže patent dostat do povědomí veřejnosti a umožní jeho marketing. Pokud převedete technologii chráněnou patentem nebo na ni poskytnete licenci, OEPM tyto změny zaznamená, takže se o nich dozvědí třetí osoby. Pokud máte potíže s marketingem patentu, můžete jej nabídnout prostřednictvím OEPM tím, že učiníte nabídku na úplnou licenci. Úřad sníží udržovací poplatek o 50 % a nabídku zveřejní. Potřebné formuláře naleznete na uvedeném odkazu.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Průmyslová práva lze vymáhat prostřednictvím řízení před trestním či občanskoprávním soudem. Trestní řízení přináší rychlejší a jasnější výsledky, aby však bylo účinné, je nutné přesně splnit všechny faktory, které stanoví trestní právo.

Občanskoprávní soudy nejsou tak bezprostřední, lze však dosáhnout širších výsledků a soud se může zabývat i otázkami z jiných právních oblastí. Občanskoprávní soudy mohou nařídit upuštění od jednání (prodej, marketing), náhradu způsobené škody a stažení a zničení výrobků.

- Trestní řízení/Informační body:

Od 1. října 2004 stíhají trestné činy proti řádně zapsaným průmyslovým právům soudy. Podle ustanovení zákona o zrychleném soudním řízení mohou španělské pořádkové a bezpečnostní síly provést počáteční kroky spojené s předcházením trestné činnosti a zabavením výrobků, aniž by vyvstala potřeba trestního řízení. Nicméně pro zajištění účinného stíhání těchto přestupků je neodkladný zásah vlastníka práv prakticky nezbytný.

To znamená, že přestupek se stal soudně stíhatelným, avšak vyžaduje se zásah vlastníka práv za účelem určení falešných nebo pravých výrobků zadržovaných v jednotlivých případech policií, a v mnoha případech rovněž za účelem upozornění na spáchaný trestný čin, který budou poté stíhat soudy. Chcete-li dosáhnout výše uvedených cílů a máte-li dotazy či zájem o informace o majiteli nebo patentovém zástupci, který vystupuje v souvislosti se zneužitím průmyslových práv, můžete kontaktovat Španělský patentový a známkový úřad, a to telefonicky

(+34) 902157530, faxem (+34) 913496856 nebo e-mailem na adrese pirateria@oepm.es.

Chcete-li nahlásit přestupky související se zneužitím průmyslových práv, můžete volat Národní policii (091) nebo Městskou policii (092). Chcete-li nahlásit tento typ trestné činnosti, můžete rovněž zajít na nejbližší úřad Občanské gardy nebo tento úřad kontaktovat na čísle 062.

Máte-li dotazy k tomuto tématu, můžete zaslat e-mail na adresu webmaster@guardiacivil.org, přístup lze rovněž získat na webových stránkách www.guardiacivil.org, a to buď přímo, nebo prostřednictvím webových stránek ministerstva vnitra www.mir.es.

Přestupek lze hlásit formou písemného nebo ústního prohlášení, které musí obsahovat totožnost osoby, která přestupek ohlásila, a veškeré dostupné podrobnosti o daném případě a jeho okolnostech. Tyto informace jsou mimořádně užitečné pro správné zaměření a urychlení opatření přijatých pořádkovými a bezpečnostními silami.

Další informace o soudních řízeních naleznete na stránkách www.oepm.es v nabídce *Industrial Property (Průmyslové vlastnictví) > Measures to counter industrial piracy (opatření k potírání průmyslového pirátství) > Court Proceedings (soudní řízení)*,

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy

Hlavní právní předpisy jsou:

- Konsolidované znění zákona o duševním vlastnictví ze dne 11. listopadu 1987, schválené královským legislativním výnosem č. 1/1996 ze dne 12. dubna 1996. http://www.mcu.es/propiedadInt/docs/RDLegislativo_1_1996.pdf
- Královský legislativní výnos č. 281/2003 ze dne 7. března 2003, kterým se zřizuje Všeobecný registrační úřad duševního vlastnictví.

<http://www.mcu.es/propiedadInt/docs/ReglamentoRegistro.pdf>

Co lze a co nelze chránit?

Autorské právo chrání knihy, brožury, spisy a další díla stejné povahy, kresby, obrazy, rytiny, litografie, fotografie a obdobná díla.

Úplný seznam položek, které jsou chráněny a nebo naopak z ochrany vyloučeny, naleznete na následující adrese:

<http://www.mcu.es/propiedadInt/CE/PropiedadIntellectual/PreguntasFrecuentes/PropiedadIntellectual.html#c>

Formální náležitosti

Díla není nutno zapisovat, neboť ochrana je jim poskytnuta na základě samotného vytvoření. Nicméně zápis představuje solidní důkaz o tom, že daná práva existují a patří příslušným vlastníkům. Další velkou výhodou zápisu je publicita vyplývající ze zapsaných práv.

Pokud bylo autorské právo zapsáno, je vždy vhodné uvést výhradu práv pomocí symbolu © v případě díla či služby nebo symbolu ® v případě zvukových záznamů.

Chcete-li požádat o zápis, je nutné předložit formulář žádosti společně s příslušnou dokumentací kterémukoli z krajských registračních úřadů nebo provinciálních poboček Centrálního registračního úřadu duševního vlastnictví.

Žádost o zápis musí obsahovat:

- úřední formulář žádosti o zápis. Vzhledem k tomu, že existuje mnoho různých formulářů v závislosti na druhu díla nebo zápisu, vyhledejte potřebné informace na následující adrese: <http://en.www.mcu.es/propiedadInt/CE/RegistroPropiedad/ImpresosSolicitud.html>:

- kopii díla, představení nebo produkce ve formě a způsobem uvedeným v úředním formuláři,
- dokumentaci požadovanou v jednotlivých případech příslušnými právními předpisy,
- doklad o zaplacení příslušného poplatku. Úhrada se provádí poté, co registrační úřad do úředního formuláře vyplní částku úhrady.

Zápis nabývá účinnosti od data, kdy byla žádost předložena registračnímu úřadu.

Je třeba mít na paměti, že při řešení autorskoprávních záležitostí ve Španělsku (právní předpisy, registrační úřad, postupy atd.) byste se měli vždy zaměřit na duševní vlastnictví, které spadá do příslušnosti ministerstva kultury, pod Všeobecný registrační úřad duševního vlastnictví.

Poplatky (k datu publikace)

Po podání přihlášky je třeba uhradit poplatek 12,43 EUR (v roce 2009). Možná bude nutné uhradit i další poplatky. Úplný aktuální seznam poplatků naleznete na následující adrese: <http://www.mcu.es/propiedadInt/CE/RegistroPropiedad/Tasas.html>

Doba ochrany

Obecně právo na užívání díla platí po dobu autorova života a dalších 70 let po jeho úmrtí. Doba trvání se liší v případech osobnostních práv a v případech děl autorů, kteří zemřeli před rokem 1987.

Jakmile ochrana práv zanikne, dílo nebo služba přejde do sféry veřejného vlastnictví a kdokoli je může volně využívat.

Vlastnictví práva

Díla či služby lze využívat, je k tomu však nutné povolení vlastníka práv.

Veřejné šíření děl nebo služeb na internetu neznamená, že se vlastník práv vzdal svého práva na povolení využívání ani že odmítl nárok na odměnu.

Chcete-li získat povolení k používání díla nebo služby, můžete kontaktovat vlastníka práv a o povolení jej požádat. V případě některých děl či služeb můžete kontaktovat kolektivní správce práv k duševnímu vlastnictví.

Autorská práva lze obecně převádět na základě písemného dokumentu.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorská práva a související práva)?

Využívání děl a služeb bez povolení vlastníka práv může představovat porušení práv k duševnímu vlastnictví. V případě takového porušení práv může jejich vlastník podat trestní nebo občanskoprávní žalobu v souladu s právními předpisy.

Na pirátství se v nejvážnějších případech vztahuje trestní zákoník a lze je trestat peněžitými tresty a tresty odnětí svobody.

V případě potřeby byste se měli obrátit na právníka, který se specializuje na tyto záležitosti, neboť úřad dušev-

ního vlastnictví není odpovědný za poskytování poradenských služeb fyzickým ani právnickým osobám.

Opatření celních orgánů

Jak postupují španělské celní orgány?

Příslušné právní předpisy

Nejdůležitější právní předpisy jsou:

- nařízení ES č. 1383/2003¹,
- španělský trestní zákon.

Povinnosti celních orgánů:

- kontrola výrobků,
- zadržení kontrolovaných výrobků v případě podezření na porušování práv k duševnímu vlastnictví.

Účely zásahu:

- Výrobky, které jsou nebo obsahují:
 - ochranné známky,
 - patenty,
 - průmyslové vzory,
 - dodatková ochranná osvědčení,
 - osvědčení o ochraně druhu rostlin,
 - zeměpisná označení a označení původu.
- Formy, které umožňují padělání označení nebo výrobků.

Žádost o přijetí opatření ze strany celních orgánů:

Podání žádosti o přijetí opatření umožňuje vlastníkům práv zadržet po určitou dobu výrobky a zabránit jim ve vstupu do obchodních sítí.

- Pokud celní orgány během kontroly získají podezření, že určité výrobky možná porušují zapsaná práva k duševnímu vlastnictví, mohou tyto výrobky zadržet po dobu 3 dnů.
- Celní orgány kontaktují vlastníka práv a nabyvatele licence.

Pokud vlastník práv/nabyvatel licence podá žádost o přijetí opatření:

- Žádost o přijetí opatření musí vycházet z úředního formuláře, viz. www.aeat.es.
- Společně se žádostí je nutné předložit následující dokumenty:
 - osvědčení o vlastnictví a platnosti vlastnického práva, které chce uplatnit,

- prohlášení vlastníka práv, že přebírá odpovědnost vůči třetím stranám a bere na sebe náklady na zrušení výrobků, které jeho práva porušují.
- Žádost je nutné zaslat na Departamento de Aduanas e Impuestos Especiales.
- Celní správa vydá rozhodnutí, kterým přijme nebo zamítne požadované opatření, a může souhlasit se zásahem proti výrobkům ve lhůtě 1 roku. Žadatel může tuto lhůtu prodloužit.
- V případě vydání zadržovacího rozhodnutí kontaktují celní orgány dovozce a vlastníka práv.
- Vlastník práv má 10 dnů na to, aby podal u španělského občanskoprávního nebo trestního soudu žalobu za účelem vymáhání svých práv. Tuto lhůtu lze prodloužit o dalších 10 dnů.
- Vlastník práv může zboží prohlédnout a odebrat vzorky potřebné k vymáhání svých právních nároků.
- Pokud vlastník práv žalobu během této desetidenní lhůty (nebo případně prodloužené lhůty) nepodá, celní orgány výrobky propustí. Pokud naopak žalobu podá, zboží bude zadrženo.

Pokud vlastník práv/nabyvatel licence nepodá žádost o přijetí opatření:

- Pokud vlastník práv/nabyvatel licence do 3 dnů nepodá žádost o přijetí opatření, celní orgány povolí propuštění výrobků.

Poplatky

Náklady na zničení výrobků se výrazně liší v závislosti na oblasti a povaze výrobků. Přítomnost toxických látek například předpokládá mnohem vyšší náklady na zničení.

Oficiální poplatky za zničení výrobků neexistují, k dispozici jsou pouze odhady. V různých zeměpisných oblastech se náklady na zničení výrobků velmi liší. Například zničení výrobků v jednom kontejneru s kapacitou 9 tun by stálo ve Valencii 1 620 EUR, zatímco v Algeciras by stálo 9 000 EUR.

Rovněž je nedostatek společností, které se ničením podvodných výrobků zabývají. To znamená, že k nákladům je třeba připočítat další poplatky za dopravu výrobků z celního úřadu do místa zničení.

Hlavní kontakty

- Národní sdružení pro ochranu známek (ANDEMA) <https://www.camaras.org/publicado/andema/andema.html>

1. <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

- Španělská celní služba
www.aeat.es/aeat/aeat.jsp?pg=aduanas/es

Alternativní postupy v případě porušování práv

Kromě podání občanskoprávní nebo trestní žaloby u španělských soudů neexistuje v případě porušování práv žádný jiný postup. Další informace o soudních řízeních naleznete v části „Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?“.

Oznámení o formálních náležitostech on-line

OEPM projde v průběhu roku 2009 v oblasti elektronického podávání přihlášek a elektronických plateb výraz-

nými změnami. Některé postupy se již nabízejí a průběh lze zkontrolovat na stránkách www.oepm.es > *On-line procedures (on-line postupy)*.

Všechny formuláře budou k dispozici pouze ve španělském jazyce.

Kontaktní údaje španělského patentového úřadu:

Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM)
Paseo de la Castellana 75
28046 Madrid
Španělsko
www.oepm.es
0034 902 157 530
información@oepm.es

Velká Británie

Práva k průmyslovým vzorům

Příslušné právní předpisy

Zákon o zapsaných průmyslových vzorech z roku 1949
<http://www.ipo.gov.uk/regdesignactchanges.pdf>

Co lze a co nelze chránit?

Zapsat lze průmyslový vzor, který splňuje obě následující podmínky:

- musí být nový,
- musí mít individuální povahu.

Další informace na toto téma naleznete na následující adrese:

<http://www.ipo.gov.uk/types/designs>

Průmyslový vzor nelze ve Velké Británii zapsat, pokud:

- není nový,
- nemá individuální povahu,
- je jeho vzhled daný technickou funkcí,
- porušuje zásady slušnosti nebo uznávané etické principy,
- obsahuje chráněné vlajky a mezinárodní symboly.

Formální náležitosti

Za účelem zápisu průmyslového vzoru, je nutné vyplnit přihlášku. Přihlášku lze stáhnout na následující adrese:
<http://www.ipo.gov.uk/df2a.pdf>

Přihlášku je možné doručit osobně nebo poštou britskému Úřadu duševního vlastnictví na adresu: Intellectual Property Office Concept House, Cardiff Road, Newport, South Wales, NP10 8QQ.

- Přihláška průmyslového vzoru musí obsahovat úplnou sadu vyobrazení vzoru ve formě výkresů, fotografií nebo v některých případech (jde-li o plošný vzor) vzorků.

- Současně s přihláškou je třeba provést i úhradu poplatků, a to šekem splatným Úřadu duševního vlastnictví nebo pomocí kreditní či debetní karty.
- Přihlášky se zasílají Úřadu duševního vlastnictví na formuláři DF2A.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení činí 60 GBP.

Po obdržení přihlášky a poplatku průzkumový referent přihlášku zkontroluje a rozhodne, zda ji lze přijmout. Poplatek za přihlášení se vztahuje na průzkumové řízení a pětiletou dobu ochrany průmyslového vzoru.

Ochranu průmyslového vzoru lze každých 5 let obnovit na další pětileté období zaplacením poplatků za obnovu (2. období 130 GBP, 3. období 210 GBP, 4. období 310 GBP a 5. období 450 GBP).

Aktuální a podrobnější částky lze nalézt na následující adrese: www.ipo.gov.uk

Průzkum

Po obdržení přihlášky a poplatku průzkumový referent přihlášku zkontroluje a rozhodne, zda ji lze přijmout.

Poté je přihlašovatel zaslán dopis (obvykle do 2 měsíců) uvádějící výsledky průzkumu.

Pokud byly proti průmyslovému vzoru vzneseny námitky, má přihlašovatel příležitost vznesené námitky napadnout.

Pokud průzkumový referent proti průmyslovému vzoru žádné námitky nevznesl nebo pokud přihlašovatel vznesené námitky úspěšně napadne, je průmyslový vzor zapsán do rejstříku průmyslových vzorů Velké Británie a zveřejněn ve věstníku zapsaných průmyslových vzorů.

Zápis průmyslového vzoru obvykle trvá přibližně 3 měsíce.

Doba ochrany

Ochrana průmyslového vzoru trvá 5 let od data zápisu. Pokud chce přihlašovatel dobu ochrany prodloužit, může požádat každých 5 let o obnovu na dalších 5 let. Maximální doba ochrany však je 25 let.

Vlastnictví práva

Právo k průmyslovému vzoru vyplývající ze zápisu přiznává majiteli výhradní právo průmyslový vzor využívat a oprávnit k jeho využívání další osoby. Toto právo zahrnuje i právo vyrábět, nabízet, uvádět na trh, dovážet, vyvážet či používat výrobek, do něhož je průmyslový vzor zapracován nebo na němž je použit, a skladovat takový výrobek pro tyto účely.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Zákon o ochranných známkách z roku 1994
<http://www.ipo.gov.uk/tmact94.pdf>

Co lze a co nelze chránit?

Zapsat lze každé označení, které je možné graficky vyjádřit. Znamky může tvořit jedno slovo (včetně sloganů), písmeno či číslice, nebo jejich kombinace. Dále je mohou tvořit kresby, symboly, trojrozměrná označení, jako je tvar a obal výrobku, zvukové signály, jako jsou hudební nebo hlasové zvuky, vůně či barvy.

Ve Velké Británii není možný zápis ochranných známek, které:

- popisují výrobky nebo služby nebo jejich vlastnosti,
- se staly obvyklými v příslušném oboru činnosti,
- nemají rozlišovací schopnost,
- mají trojrozměrný tvar, pokud má tento tvar určitou funkci nebo výrobku přidává na hodnotě,
- představují zvláště chráněné znaky,
- jsou urážlivé,
- porušují zákony, např. propagují zakázané návykové látky, nebo
- jsou klamavé.

Další informace na toto téma naleznete na následující adrese:

<http://www.ipo.gov.uk/types/tm/t-about/t-whatism.htm>

Formální náležitosti

Chcete-li podat přihlášku ochranné známky, je nutné:

- ujistit se, že ochrannou známku tvoří rozlišující slovo, logo, vyobrazení nebo jiné označení, které uvedené výrobky a služby jednoznačně odlišuje od výrobků a služeb jiných obchodníků,
- zkontrolovat, zda již někdo jiný nezapsal nebo nepřihlásil k zápisu podobnou známku pro podobné výrobky nebo služby,
- určit, které třídy výrobků či služeb podle seznamu niceského třídění požadujete,
- vyplnit formulář. Přihlašovatelé naleznou pomoc při vyplňování přihlášky ochranné známky na následující adrese: <http://www.ipo.gov.uk/types/tm/t-applying.htm>
- přihlášku doručit osobně, podat ji online na adrese <http://www.ipo.gov.uk/types/tm/t-os/t-os-forms/tm3-introduction.htm> nebo ji zaslat poštou.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení – první třída	200 GBP
Další třída	50 GBP

Poplatky za obnovu (každých 10 let)

Poplatek za obnovu – první třída	200 GBP
Další třída	50 GBP

Aktuální a podrobnější částky lze nalézt na následující adrese: www.ipo.gov.uk

Poplatek za přihlášení se vztahuje na průzkumové řízení ohledně ochranné známky a desetiletou dobu její ochrany.

Známkovou ochranu lze každých 10 let obnovit na další desetileté období zaplacením poplatku za obnovu ve výši 200 GBP za jednu třídu (plus 50 GBP za každou další třídu) příslušnému úřadu.

O obnovu je třeba žádat během posledních 6 měsíců aktuální doby platnosti zápisu.

Průzkum

Po podání přihlášky je proveden její průzkum v souladu se zákonem o ochranných známkách. Je-li přihláška přijata, bude zveřejněna ve věstníku ochranných známek – ostatní osoby tak mohou učinit připomínky ohledně jejího přijetí nebo podat odpor proti zápisu.

Pokud nebyly vzneseny žádné námitky nebo případné námitky byly zamítnuty, přejde ochranná známka po skončení šestitýdenní lhůty pro podání odporu automaticky do fáze zápisu.

Následuje vydání osvědčení o zápisu, které zaručuje ochranu známky.

Doba ochrany

Zápis je platný po dobu 10 let od data podání přihlášky. Tuto lhůtu lze opakovaně bez omezení obnovovat vždy na další desetileté období.

Vlastnictví práva

Zápis ochranné známky přiznává jejímu majiteli následující práva:

- právo zabránit třetím osobám používat bez souhlasu majitele ochranné známky jakékoli shodné nebo podobné označení na výrobcích či službách, pro něž byla ochranná známka zapsána,
- právo používat symbol ® za účelem odrazení potenciálních narušitelů,
- právo prodat nebo převést na třetí osobu vlastnictví ochranné známky nebo třetí osobě poskytnout licenci na využívání ochranné známky za poplatek.

Patentová práva

Příslušné zákony

Zákon o patentech z roku 1977
<http://www.ipo.gov.uk/patentsact1977.pdf>

Co lze a co nelze chránit?

Ochranu lze poskytnout, je-li výrobek nový, má tvůrčí úroveň a je průmyslově využitelný.

Patentem nelze chránit:

- vědecké a matematické objevy, teorie či metody,
- literární, dramatická, hudební a umělecká díla,

- způsob vykonávání duševních činností, hraní her a vykonávání obchodních činností,
- podávání informací a některé počítačové programy,
- zvířecí rasy a rostlinné odrůdy,
- způsoby diagnostiky a léčení nemocí,
- cokoli, co porušuje zásady slušnosti nebo etické principy.

Formální náležitosti

Přihlášku patentu lze podat online. Je rovněž možné stáhnout soubor a doručit jej osobně, faxem nebo poštou. Další informace naleznete na následující adrese: <http://www.ipo.gov.uk/types/patent/p-applying/p-apply.htm>

Přihláška patentu by měla obsahovat následující položky:

- popis obsahující dostatečné množství informací, aby ostatní osoby mohly vynález vytvořit,
- výkresy zobrazující technické význaky a konstrukci vynálezu,
- abstrakt, krátké shrnutí vynálezu o maximálně 150 slovech, které zahrnuje všechny nejdůležitější technické význaky vynálezu,
- nároky, slovní definice vynálezu, pro který se žádá ochrana,
- adresa ve Velké Británii, na kterou se mají zasílat písemnosti.

Poplatky (k datu publikace)

Poplatek za přihlášení	30 GBP
Poplatek za rešerši	100 GBP
Poplatek za průzkum	70 GBP

Udržovací poplatky v roce 2009:

5. rok	50 GBP	13. rok	210 GBP
6. rok	70 GBP	14. rok	230 GBP
7. rok	90 GBP	15. rok	250 GBP
8. rok	110 GBP	16. rok	270 GBP
9. rok	130 GBP	17. rok	300 GBP
10. rok	150 GBP	18. rok	330 GBP
11. rok	170 GBP	19. rok	360 GBP
12. rok	190 GBP	20. rok	400 GBP

Poplatek za přihlášení činí 30 GBP, lze jej však uhradit do 12 měsíců. Poplatek za rešerši činí 100 GBP, poplatek za průzkum činí 70 GBP.

Žádné další poplatky se nevyžadují až do 4. roku, kdy je nutné uhradit roční poplatek za obnovu.

Aktuální a podrobnější částky lze nalézt na následující adrese: www.ipo.gov.uk

Průzkum

Patent se neuděluje automaticky. Po podání přihlášky:

- Formální průzkum je nutné provést do 12 měsíců od data zveřejnění přihlášky, poté úřad přihlášku prozkoumá porovnáním se zveřejněnými patenty a dokumenty a ověří, zda je vynález nový a tvůrčí.
- Osmnáct měsíců po datu podání přihlášky je vynález zveřejněn v patentovém věstníku.
- O průzkum je nutné požádat do 6 měsíců od data zveřejnění, poté úřad prozkoumá, zda nemá přihláška nedostatky.
- Pokud lze případné nedostatky odstranit, přihláška bude schválena. Patent bude znovu zveřejněn v revizovaném formátu.

Doba ochrany

Doba ochrany patentu je 20 let od data podání přihlášky nebo data priority.

Vlastnictví práva

Udělením patentu se majiteli přiznávají následující práva:

- právo bránit třetím osobám v tom, aby bez souhlasu majitele vyráběly, prodávaly, dovážely nebo využívaly chráněný výrobek nebo postup,
- právo využívat vynález v libovolné části země,
- právo označovat výrobky jako chráněné za účelem odrazení potenciálních narušitelů pomocí slov „patentováno“ nebo „patent č.“,
- právo za poplatek převést na třetí osoby právo nebo jim poskytnout licenci na využívání vynálezu.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (průmyslové vzory, ochranné známky, patenty)?

Pokud dojde k porušení vašich práv k duševnímu vlastnictví, můžete jako jejich vlastník prokázat ochranu příslušného duševního vlastnictví, podniknout právní kroky podle ustanovení občanského práva a žádat o vydání soudního příkazu nebo se domáhat náhrady škody. Než se pustíte do sporu, měli byste se poradit s právníkem.

Než však podniknete právní kroky (které mohou být nákladné), možná se vyplatí zkusit s narušitelem najít možné řešení, například formou zprostředkování.

Neoprávněné využívání duševního vlastnictví je v některých případech trestným činem a může vést ke stíhání z důvodu porušení ochranné známky podle článku 94 zákona o ochranných známkách. Existují-li dostatečné důkazy, britská policie nebo úředníci z úřadu Trading Standards Institute (Institut obchodních norem) mohou na základě známkového práva zahájit trestní řízení. Úřad duševního vlastnictví není odpovědný za dozor nad rejstříkem ochranných známek.

Pokud máte podezření, že někdo porušuje vaše práva, napodobuje výrobky nebo služby pod vaší známkou nebo své výrobky či služby vydává za vaše, doporučujeme vám obrátit se na místní kancelář úřadu Trading Standards Institute. Podrobné údaje o místní kanceláři tohoto úřadu naleznete na webových stránkách www.tsi.org.

Se žádostí o odbornou pomoc se rovněž můžete obrátit na advokáta nebo právníka z oblasti ochranných známek.

V součinnosti s národní kriminální skupinou pro otázky duševního vlastnictví (IP Crime Group) byla vytvořena příručka „The Supply Chain Tool Kit (Sada nástrojů pro dodavatelské řetězce)“, která by měla zvýšit povědomí o trestné činnosti související s duševním vlastnictvím, ke které dochází v legitimních obchodních dodavatelských řetězcích, a radit, jak posilovat a chránit předměty duševního vlastnictví.

<http://www.ipo.gov.uk/ipctoolkit.pdf>

Další informace lze nalézt na následujících adresách:
<http://www.ipo.gov.uk/types/design/d-manage/d-useenforce.htm>
<http://www.ipo.gov.uk/types/patent/p-manage/p-useenforce.htm>

Autorská práva a související práva

Příslušné právní předpisy

Zákon o autorském právu, průmyslových vzorech a patentech z roku 1988

<http://www.ipo.gov.uk/cdpact1988.pdf>

Co lze a co nelze chránit?

Autorské právo chrání nezávisle vytvořená umělecká a tvůrčí díla, mezi něž patří:

- psaná díla, romány, novinové články, texty písní, návody na použití,
- dramatická díla, taneční díla, pantomima,
- hudební díla, zvukové nahrávky,
- umělecká díla, fotografie, sochy, filmy a vysílané pořady,
- software a databáze.

Formální náležitosti

Pro autorská práva neexistuje ve Velké Británii žádný oficiální systém zápisu. Pokud je dílo vytvořeno a nějakým způsobem zachyceno (například písemně), má originální dílo nárok na autorskoprávní ochranu, pokud spadá do některé kategorie materiálů chráněných autorským právem.

Poplatky

Za ochranu autorských práv se ve Velké Británii neplatí žádné poplatky.

Průzkum

Neuplatňuje se.

Doba ochrany

Doba ochrany díla chráněného autorským právem závisí na kategorii nebo typu díla a obvykle se počítá od doby úmrtí autora.

Psaná, divadelní, hudební a umělecká díla a filmy:

- po dobu autorova života plus 70 let od konce roku, v němž autor zemřel.

Zvukové nahrávky:

- 50 let od konce roku, v němž byla nahrávka pořízena nebo, pokud byla ve stejné době zveřejněna, 50 let od konce roku, v němž byla nahrávka zveřejněna.

Vysílané pořady:

- 50 let od konce roku, v němž byl pořad vyroben.

Publikovaná vydání

- 25 let od konce roku, v němž bylo vydání poprvé publikováno.

Ochranu nelze dále prodloužit.

Vlastnictví práva

Obecně patří autorské právo tvůrci či autorovi díla. Zákony stanoví výjimky, např. zaměstnanecká, kolektivní či společná díla nebo díla zhotovená na základě smlouvy o dílo nebo na zakázku.

Vlastnictví autorského práva přiznává majiteli díla právo povolit nebo zakázat v souvislosti s jeho dílem následující:

- kopírování díla jakýmkoli způsobem,
- veřejné vydávání kopií díla,
- pronájem nebo půjčování kopií díla veřejnosti,
- předvádění či hraní díla na veřejnosti,
- vysílání díla nebo jiné jeho sdělování veřejnosti elektronickým přenosem,
- adaptace díla
- právo za poplatek převést na třetí osoby právo nebo jim poskytnout licenci na využívání díla.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje (autorské právo a související práva)?

Autorské právo je v podstatě soukromé právo, takže rozhodování o tom, jak právo vymáhat (např. co dělat, pokud někdo vaše dílo chráněné autorským právem používá bez vašeho svolení), záleží obecně na vás.

Pokud bylo použito celé dílo nebo jeho podstatná část bez vašeho svolení a na situaci se nevztahuje žádná výjimka z autorského práva, jde o porušení autorského práva.

Třebaže tak učinit nemusíte, obvykle je vhodné pokusit se vyřešit záležitost s osobou, která podle vás vaše autorské právo porušila. Ušetří vám to čas a peníze. V některých případech budete muset soudu dokázat, že jste se před zahájením soudního řízení pokusili záležitost vyřešit s druhou stranou například formou zprostředkování.

Pokud se vám nepodaří záležitost s druhou stranou vyřešit, bude vhodné předložit věc soudu. Nejdříve byste však měli požádat o právní poradenství a zvážit alternativní řešení, např. zprostředkování.

Některá z mnoha organizací zastupujících vlastníky autorských práv vám možná poradí, a pokud jste jejím členem, může vás zastupovat.

Zahájíte-li soudní řízení, soudy mohou:

- vydat soudní příkaz, aby příslušná osoba upustila od dalšího neoprávněného používání vašeho materiálu,
- přiznat vlastníku autorského práva náhradu škody,
- nařídít straně porušující práva, aby zboží vydala vlastníku autorského práva.
- Úmyslné porušování autorského práva v komerčním měřítku může představovat trestní čin, což znamená, že jsou k dispozici další řešení.

V součinnosti s národní kriminální skupinou pro otázky duševního vlastnictví (IP Crime Group) byla vytvořena příručka „The Supply Chain Tool Kit (Sada nástrojů pro dodavatelské řetězce)“, která by měla zvýšit povědomí o trestné činnosti související s duševním vlastnictvím, ke které dochází v legitimních obchodních dodavatelských řetězcích, a radit, jak posilovat a chránit předměty duševního vlastnictví.

<http://www.ipo.gov.uk/ipctoolkit.pdf>

Nezapsané průmyslové vzory ve Velké Británii

Příslušné právní předpisy

Zákon o autorském právu, průmyslových vzorech a patentech z roku 1988

<http://www.ipo.gov.uk/cdpact1988.pdf>

Co lze a co nelze chránit?

Nezapsaný průmyslový vzor ve Velké Británii chrání vnitřní či vnější tvar nebo uspořádání původního vzoru.

Nelze chránit dvojrozměrné aspekty vzoru, ty však lze chránit autorským právem nebo zapsaným průmyslovým vzorem.

Formální náležitosti

Nezapsaný průmyslový vzor je automatické právo, pro které neexistuje systém zápisu. Právo vzniká okamžitě po vytvoření vzoru, je však rozumné poznamenat si, kdy byl vzor poprvé zaznamenán ve hmotné formě a kdy byly poprvé na prodej nebo k pronajmutí výrobky vyrobené s využitím příslušného vzoru.

Poplatky (k datu publikace)

Na nezapsané průmyslové vzory se nevztahují žádné poplatky.

Průzkum

Neuplatňuje se.

Doba ochrany

Nezapsaný průmyslový vzor trvá buď 10 let od prvního uvedení na trh výrobků, které vzor využívají, nebo 15 let od vytvoření vzoru, podle toho, co nastane dříve. Během prvních pěti let může majitel vzoru komukoli zabránit v napodobování vzoru. Ve zbývající době vzor podléhá právu na licenci. To znamená, že každá osoba má nárok na licenci na výrobu a prodej výrobků napodobujících vzor.

Vlastnictví práva

Nezapsaný průmyslový vzor přiznává majiteli právo zabránit komukoli v napodobování tvaru nebo uspořádání výrobku.

Opatření celních orgánů

Jak postupují celní orgány?

Příslušné právní předpisy

- nařízení ES č. 1383/2003
- (celní) nařízení o zboží porušujícím práva k duševnímu vlastnictví z roku 2004
- zákon o ochranných známkách z roku 1994
- (celní) nařízení o ochranných známkách z roku 1994
- zákon o autorském právu, průmyslových vzorech a patentech z roku 1988
- (celní) nařízení o autorském právu z roku 1989

Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 umožňuje vlastníku práv požádat úřad HM Revenue and Customs (britská celní správa) o zákaz dovozu do Společenství a vývozu či zpětného vývozu ze Společenství napodobenin a pirátských výrobků a výrobků porušujících:

- patenty,
- národní rostlinné odrůdy nebo rostlinné odrůdy Společenství,
- označení původu, nebo
- zeměpisná označení.

Postupy

Pokud požadujete ve Velké Británii přijetí opatření ze strany celních orgánů, měli byste:

- vyplnit formulář C1340 (přihláška práv k duševnímu vlastnictví), nebo
- pokud požadujete přijetí opatření ze strany celních orgánů ve dvou nebo více členských státech, vyplňte formulář C1340A (přihláška práv k duševnímu vlastnictví Společenství).

Při podávání žádosti je nutné vyplnit a podepsat obě části formuláře včetně prohlášení v příloze 1B (nebo v příloze IIB v případě žádosti Společenství).

Formuláře jsou k dispozici na následující adrese:
<http://customs.hmrc.gov.uk>

Je nutné předložit:

- podrobný popis zboží tak, aby je celní orgány byly schopny rozpoznat,
- konkrétní údaje ohledně typu či schématu podvodu, pokud jsou vám známy,
- jméno a adresu kontaktní osoby,
- důkaz o vlastnictví práv.

Žádosti je nutné zaslat celním orgánům:

- 30 pracovních dnů před očekávaným dovozem nebo vývozem výrobků porušujících práva, nebo
- před požadovaným začátkem sledovacího období.

Pokud jste žádost nepodali, je možné, že vás celní orgány budou informovat o výrobcích podezřelých z porušování práv, zjištěných během celní kontroly, a vyzvou vás, abyste do tří pracovních dnů předložili žádost. Celní orgány jsou oprávněny zadržet výrobky podezřelé z porušování práv maximálně na dobu tří dnů, během kterých lze předložit zmíněnou žádost. Pokud během této doby přijatelnou žádost nepodáte, celní orgány výrobky propustí.

Žádost je třeba zaslat na následující adresu:

HM Customs & Excise
Intellectual Property Rights
Bowman House
100-102 Talbot Street
Nottingham, NG1 5NF

Za žádost podanou podle nařízení ES vám nebude naúčtován poplatek, budete však muset uhradit všechny vzniklé náklady, např. za skladování a zničení výrobků. Rovněž musíte celní orgány odškodnit v případě žaloby podané majitelem výrobků, pokud bylo zjištěno, že výrobky práva k duševnímu vlastnictví neporušují.

Hlavní kontakty

Chcete-li zabránit možnému porušení svých práv k duševnímu vlastnictví, měli byste kontaktovat úřad HM Revenue & Customs, vyplnit příslušný formulář a poskytnout přesné informace o výrobcích a právech, jejichž ochranu požadujete.

Máte-li zájem o další informace o postupech a žádostech nebo požadujete-li obecnou radu, kontaktujte úřad HM Revenue & Customs:

- tel.: +44 115 971 2113 (oddělení žádostí),
- tel.: +44 1702 367980 (informace o uplatňovaných zásadách).

E-mail: intenquiries@hmrc.gsi.gov.uk

Alternativní postupy v případě porušování práv

Úřad duševního vlastnictví zřídil mediační službu, která pomáhá společnostem a jednotlivcům účastníkům se sporů z duševního vlastnictví. Zprostředkování představuje alternativní způsob řešení sporů a umožňuje účastníkům o sporu hovořit a snažit se dosáhnout dohody bez nutnosti soudního projednávání.

Zprostředkování je možné například v následujících situacích:

- spory týkající se poskytnutí licence na práva k duševnímu vlastnictví,
- obavy z porušování práv,
- řízení o odporu proti zápisu ochranné známky nebo o výmazu ochranné známky,
- spory o právo na patent,
- spory o vlastnictví ochranné známky či patentu,
- spory o autorství vynálezu.

Úřad duševního vlastnictví vyzve účastníky sporu, aby zvážili zprostředkování místo soudní pře. Účastníci si zvolí zprostředkovatele dle svého výběru, Úřad duševního vlastnictví může rovněž nabídnout mnoho akreditovaných zprostředkovatelů.

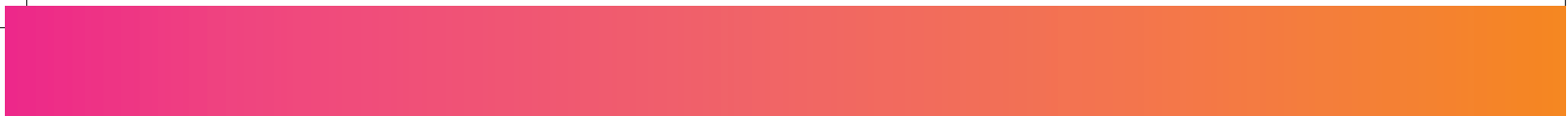
Máte-li zájem o další údaje, kontaktujte:

Mediation
Room GY62, Concept House
Cardiff Road, Newport, NP108QQ
Tel.: 01633 811010
E-mail: sas@ipo.gov.uk

**Kontaktní údaje národního
patentového úřadu:**

VELKÁ BRITÁNIE
The Intellectual Property Office
Concept House
Cardiff Road, Newport
South Wales, NP10 8QQ
United Kingdom
www.ipo.gov.uk
enquiries@ipo.gov.uk
+ 44 (0) 8459 500 505

Další informační listy

Čína

Čína se v roce 1980 stala členem Světové organizace duševního vlastnictví a přistoupila k několika mezinárodním smlouvám o duševním vlastnictví, jako je Pařížská úmluva. Po vstupu do Světové obchodní organizace v roce 2001 bylo zapotřebí provést změny a úpravy čínského zákona o patentech, zákona o ochranných známkách a zákona o autorském právu, aby tyto zákony byly v souladu s Dohodou o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPs). Čínský systém ochrany duševního vlastnictví je v souladu s mezinárodními postupy, problémy však přetrvávají, především pokud jde o napodobování výrobků a pirátství. Plánují se změny právních předpisů.

Ochrana podle patentového práva

Průmyslový vzor a patent

Příslušné právní předpisy: Zákon o patentech z roku 1992 a 2000 a související prováděcí předpisy, účinné od 28. prosince 2002, třetí novela zákona o patentech, účinná od 1. října 2009. Na rozdíl od evropského systému čínský zákon o patentech zahrnuje i průmyslové vzory, které lze zapsat jako *patent na průmyslový vzor*.

Co lze chránit:

Patentová ochrana vynálezů: vztahuje se na nová technická řešení týkající se výrobků a postupů nebo zdokonalení výrobků a postupů. Vynález musí mít tvůrčí úroveň a musí být nový a průmyslově využitelný. Patent na vynález lze udělit až po dlouhém procesu věcného průzkumu.

Patentová ochrana užitných vzorů: vztahuje se na nová technická řešení týkající se tvaru nebo struktury výrobku nebo jejich kombinace. Tato patentová kategorie není v čínském systému patentového práva příliš obvyklá. Přiznání vlastnických práv vynálezci k patentu na užitný vzor nepředchází věcný průzkum.

Patentová ochrana průmyslových vzorů: vztahuje se na nový design tvaru výrobku, jeho struktury nebo kombinace jeho barvy, tvaru a/nebo struktury, a to za předpokladu, že: tvarové prvky a uspořádání vzoru nebo zdobení jsou vhodné pro průmyslové využití, prvky mají estetický účinek, nikoli technický či funkční účinek. Ochranu lze poskytnout, pokud průmyslový vzor není shodný nebo podobný jinému průmyslovému vzoru zveřejněnému v Číně či jinde nebo v publikacích kdekoli ve světě a neporušuje starší práva jiných osob. Patenty na užitné i průmyslové vzory se týkají vzhledu výrobku, patenty na **užitné vzory** se však zaměřují na tvar výrobku s ohledem na technický účinek, zatímco patenty na **průmyslové vzory** se zaměřují na tvar výrobku s ohledem na estetický účinek. Na rozdíl od patentových zákonů některých evropských zemí čínský patentový zákon výslovně neuvádí, zda lze jako průmyslový vzor zapsat texturu či materiál. V praxi však platí, že jsou-li textura či materiál dostatečně originální, budou automaticky chráněny **autorským právem**. Kromě toho je možné zapsat texturu či materiál jako patent na užitný vzor s vědomím, že platnost patentu může v budoucnu napadnout třetí osoba, neboť v souvislosti s udělením takového patentu se neprovádí žádný průzkum.

Formální náležitosti:

Ochrana průmyslového vzoru a ochrana užitého vzoru: lze ji získat po vyplnění přihlášky patentu u Státního úřadu duševního vlastnictví (SIPO). Čínská jurisdikce uznává princip prvního přihlašovatele (viz níže v části Co je dobré vědět). Před vydáním osvědčení o patentu a zveřejněním příslušného práva v *Patentovém věstníku* provede SIPO kontrolu. Zveřejnění zahrnuje údaje obsažené v žádosti o zápis patentu na průmyslový vzor a abstrakt popisu společně s výkresy a vyobrazeními průmyslového vzoru. Patent nabývá účinnosti dnem zveřejnění. Po oznámení SIPO má přihlašovatel obvykle dva měsíce na dokončení příslušných správních postupů včetně úhrady počátečních poplatků, aby si tak patent zajistil. Pokud nebudou tyto postupy dokončeny, má se za to, že se přihlašovatel patentu na průmyslový vzor vzdal. Proces trvá přibližně šest měsíců od

data podání přihlášky. Na rozdíl od patentů na vynálezy nezahrnuje řízení o přihlášce patentu na průmyslový a užitný vzor věcný průzkum.

Patentová ochrana vynálezu: průzkumové a schvalovací řízení provádí Patentový správní úřad Státní rady. Přihláška se zveřejní do 18 měsíců po provedení předběžného průzkumu. Přihlašovatel má poté 3 roky na to, aby požádal o provedení věcného průzkumu. Celkově trvá udělení patentu Patentovému správnímu úřadu přibližně dva až tři roky.

Poplatky

Standardní poplatky za **průmyslový a užitný vzor:** 500 RMB, za **patent na vynález:** 900 až 4000 RMB.

Dále je nutné uhradit roční poplatek (nazývá se též „udržovací poplatek“ nebo „poplatek za obnovu“) počínaje rokem, kdy bylo patentové právo poprvé přiznáno. Poplatek se postupně během let zvyšuje podle doby, po kterou byl průmyslový vzor chráněn:

Roční poplatky za patent na vynález (RMB)	
Od 1. do 3. roku	900/rok
Od 4. do 6. roku	1 200/rok
Od 7. do 9. roku	2 000/rok
Od 10. do 12. roku	4 000/rok
Od 13. do 15. roku	6 000/rok
Od 16. do 20. roku	8 000/rok

Roční poplatky za užitný / průmyslový vzor (RMB)	
Od 1. do 3. roku	600/rok
Od 4. do 5. roku	900/rok
Od 6. do 8. roku	1 200/rok
Od 9. do 10. roku	2 000/rok

Doba ochrany

10 let pro patent na průmyslový či užitný vzor, doba ochrany počíná dnem podání přihlášky patentu u SIPO. Totéž platí v případě, že přihláška vychází ze zahraničního práva přednosti. Doba ochrany vynálezu je 20 let od data podání přihlášky.

Vlastnictví práva

Majitelem patentu nemusí být původce vynálezu, nýbrž osoba odpovědná za finanční podporu či technické vybavení. Patent lze převést v rámci pracovní smlouvy nebo prostřednictvím smlouvy o převodu.

Vymáhání práv:

Jaké mám možnosti, jsou-li porušována má chráněná práva?

K dispozici jsou dva druhy právní žaloby: soudní žaloba a žaloba ve správním řízení.

Soudní žaloba: Příslušným soudem pro řešení patentových sporů je lidový soud prvního stupně, který se nachází v místě, kde došlo k porušování práv, nebo v místě žalované strany. Povinnost narušitele k náhradě škody lze stanovit a vypočítat na základě ztrát způsobených porušením práv a nezákonných zisků nabytých naruшитelem.

Žaloba ve správním řízení: Majitel může podat žalobu u Správního úřadu pro průmysl a obchod, který má na starost šetření stížností. Příslušným správním úřadem je obvykle úřad, který se nachází v místě, kde k porušování práv dochází nebo kde jsou padělané výrobky skladovány či kde byly zabaveny. Ačkoli tato žaloba nevede k poskytnutí náhrady, správní úřad může: zastavit porušování práv, zabavit nezákonné příjmy pramenící z porušení práv, zabavit duplikáty, které práva porušují, uložit správní pokutu.

Jaké mám možnosti, jsou-li porušována má nechráněná práva?

Dokládání porušení práv k nezapsanému vynálezu či průmyslovému vzoru je bez patentových práv obtížné. V případě průmyslových vzorů je jedinou možností oznámit údajné porušení autorského práva, neboť v případě činění si nároku na autorství prostřednictvím **autorského práva** není potřebný zápis. V případě vynálezu a průmyslového vzoru je další možností opřít právní žalobu o **čínský zákon o nekalé soutěži**. V takovém případě se vyžaduje předložení důkazu o tom, že byl tento zákon porušen a že příslušný majitel utrpěl ztrátu. V praxi může být obtížné získat kladné rozhodnutí pouze na základě těchto právních důvodů.

Co je dobré vědět

Abyste se vyvarovali ztráty práv k patentu, je důležité podat přihlášku co nejdříve.

Ochrana podle známkového práva

Příslušné právní předpisy

Zákon o ochranných známkách platný od 1. prosince 2001 a prováděcí nařízení k zákonu o ochranných známkách ze dne 3. srpna 2002.

Co lze chránit

Jako ochrannou známku lze chránit každé vizuálně vnímatelné označení, včetně slov, číslic, písmen, trojzměrných označení, barevných kombinací a kombinací výše uvedených prvků, které má rozlišovací schopnost a je snadno rozlišitelné. Jako ochrannou známku nelze použít ani zapsat následující: označení podobná názvu státu, státní vlajku a znak, medaile Čínské lidové republiky, konkrétní názvy nebo místa, kde sídlí ústřední státní úřady, či názvy a vyobrazení památek; označení, která již jsou zapsaná nebo která porušují práva třetích osob; označení rasově diskriminační povahy, zveličená či klamavá označení; názvy tvořené výhradně druhovým označením, vyobrazením či číslem modelu dotyčného výrobku; označení postrádající rozlišovací schopnost.

Formální náležitosti a průzkum

Příhláška ochranné známky musí uvádět třídu výrobků a označení výrobků, pro něž se bude ochranná známka používat. Má-li být ochranná známka použita i pro další výrobky ve stejné třídě, je třeba podat samostatnou přihlášku. Přihláška se předkládá Úřadu pro ochranné známky. Předběžný souhlas přihlašovatel obvykle obdrží do 15 měsíců ode dne podání přihlášky. Schválená přihláška je poté zveřejněna ve *Věstníku ochranných známek* po dobu 3 měsíců, během nichž lze podat odpor. Nebyl-li během této doby odpor podán nebo zjistí-li Úřad pro ochranné známky, že odpor nebyl odůvodněný, Úřad vydá osvědčení o zápisu. V praxi trvá řízení o zápisu 24 až 36 měsíců.

Poplatky

Přihlašovatel je povinen zaplatit poplatek za přihlášení ve výši přibližně 1 000 až 2 000 RMB za přihlášku v každé třídě nebo za každou další přihlášku jedné ochranné známky v dalších třídách. Kromě těchto poplatků je nutné brát v úvahu poplatky za řešerši na prioritní ochranné známky a poplatky známkového zástupce (ty jsou pro zahraniční osoby či subjekty za účelem dokonče-

ní zápisu povinné). Tyto poplatky určují jednotliví známkoví zástupci.

Doba ochrany

Ochrana trvá 10 let od data vydání osvědčení a je možné ji obnovit před vypršením počáteční doby ochrany nebo nejpozději během prvních šesti měsíců následujících po vypršení této doby. Pokud se obnova nežadá, nelze stejnou ochrannou známku zapsat po dobu jednoho roku. Pokud se ochranná známka ve skutečnosti nepoužívá po nepřetržitou dobu tří let, může libovolná osoba nebo Úřad pro ochranné známky požádat o její výmaz. Neužívání ochranné známky je třeba prokázat relevantními údaji, jako je průzkum trhu uvádějící, že ochranná známka není veřejnosti známa. Jakékoli použití (obchodní inzerce či aktivity) je však dostatečné pro vyvrácení domněnky o neužívání.

Vlastnictví práva

záleží na jménu uvedeném na formuláři zápisu.

Vymáhání práv

Jaké mám možnosti, jsou-li porušována má chráněná práva?

V případě porušení práv k ochranné známce může vlastník práv požádat lidový soud o vydání předběžného opatření za účelem ochrany majetku. Civilní soud vydá rozhodnutí do 48 hodin. Žádost lze předložit Správnímu úřadu pro technický dohled, který záležitost vyšetří a zabaví padělané výrobky na místě bez soudního příkazu a bez zdlouhavého řízení. Kromě toho jsou k dispozici dva typy právní žaloby:

Soudní žaloba

Do dvou let ode dne, kdy se majitel dozvěděl nebo by se měl dozvědět o porušení práv, lze podat u lidového soudu žalobu o náhradu škody. Obecně platí, že výše náhrady škody odpovídá ziskům nabytým narušitelem či ztrátám vzniklým majiteli. V případech, kdy se jedná o porušení zapsané ochranné známky, je rovněž k dispozici zákonné odškodnění ve výši až 600 000 RMB.

Žaloba ve správním řízení

Majitel může podat žalobu u Správního úřadu pro průmysl a obchod, ve které žádá, aby úřad zaležitost prošetřil a nařídil: upuštění od porušování práv, zabavení nezákonných příjmů pramenících z porušení práv, zabavení duplikátů, uložení správní pokuty (odškodnění se nepřiznává).

Jaké mám možnosti, jsou-li porušována má nechráněná práva?

Není-li ochranná známka zapsána a řádně vydáno osvědčení o ochranné známce, bude v Číně obtížné domáhat se uznání porušení práv, ledaže se ochranná známka dá považovat za **všeobecně známou ochrannou známku**. V případě vynálezu a průmyslového vzoru je další možností opřít právní žalobu o **zákon o nekalé soutěži**. V takovém případě se vyžaduje předložení důkazu o tom, že byl tento zákon porušen a že příslušný majitel utrpěl ztrátu. V praxi může být obtížné získat kladné rozhodnutí pouze na základě těchto právních důvodů. Všeobecně známá ochranná známka těží ze svého uznání bez ohledu na to, zda byla zapsána či nikoli. To může zabránit dalším osobám v zápisu podobné ochranné známky a v jejím zahrnutí do názvu společnosti. Majitel může požádat o ochranu své všeobecně známé ochranné známky v Číně tím, že: vznese námitku u čínského Úřadu pro ochranné známky, požádá o zrušení zápisu nebo požádá místní pobočku Správního úřadu pro průmysl a obchod, aby zabránil nezákonnému používání známky. V případech týkajících se porušení práv mají soudy a správní orgány tendenci přiznávat majitelům všeobecně známých ochranných známek větší náhradu škody a narušitele trestat přísněji.

Co je dobré vědět

Čínský zákon o ochranných známkách uznává pro získání práv princip prvního přihlašovatele. Právo předchozího užívání nezapsané ochranné známky nepřiznává žádná práva, pokud nejde o všeobecně známou ochrannou známku. Pokud však byly ve stejný den podány přihlášky dvou podobných ochranných známek, bude schválena ta ochranná známka, která byla použita v obchodním styku jako první.

Ochrana podle autorského zákona

Příslušné právní předpisy

Zákon o autorském právu ze dne 27. října 2001 a příslušné prováděcí nařízení ze dne 2. srpna 2002.

Co lze chránit

Definice díla chráněného autorským právem není podle čínských zákonů vyčerpávající a vztahuje se na všechny výtvořky a tvůrčí díla. Jmenovitě zahrnuje „*grafická díla, jako jsou výkresy konstrukčních návrhů, výkresy designu výrobků, mapy, schematické výkresy atd. ... a trojrozměrné modely*“. Lze chránit například tvar boty nebo lahvičky na parfémy.

Formální náležitosti

I když není zápis nezbytný k tomu, aby autor získal autorské právo k originálnímu dílu, lze přihlášku k zápisu přesto podat u Státního úřadu pro autorské právo při Státní radě, který se zabývá zápisy autorských práv pro zahraniční autory a majitele autorských práv. Postup zápisu je snadný a velmi se doporučuje, neboť autorské právo posiluje. Vyžadují se následující dokumenty: formulář přihlášky, průkaz totožnosti přihlašovatele, popis díla, dopis s příslibem práva, ukázka díla a případné dokumenty prokazující autorské právo (např. dohoda).

Poplatky

Státní úřad pro autorská práva dokončí průzkum a vydá osvědčení o zápisu do jednoho měsíce od obdržení přihlášky. Poplatky za zápis činí od 100 do 1 000 RMB za každý zápis. Výše poplatku závisí na povaze díla (hudební, psané, architektonické dílo atd.) a na tom, zda o zápis požádal jednotlivec nebo právnická osoba (např. až 200 RMB v případě společnosti). Výše poplatku rovněž závisí na rozsahu díla.

Doba ochrany

Trvalá v případě osobnostních práv autora (včetně práva na přisouzení díla, přepracování a nedotknutelnost díla). Majetková práva (včetně práva na užívání, vystavení, vysílání, reprodukci a uvádění díla na trh) se přiznávají na dobu autorova života plus 50 let po úmrtí autora v případě, že je autorem jednotlivce, nebo na dobu 50 let od první publikace díla v případě, že je autorem právnická osoba.

Vlastnictví práva

Autor díla je automaticky vlastníkem práva. Vlastnictví však lze převést na třetí osobu v rámci pracovní smlouvy nebo prostřednictvím smlouvy o převodu.

Vymáhání práv:

Jaké mám možnosti, jsou-li porušována má chráněná práva?

Pokud jde o autorská práva, jsou k dispozici dva typy právní žaloby: žaloba ve správním řízení a soudní žaloba.

Žaloba ve správním řízení

Případy související s autorským právem projednává Národní správní úřad pro autorské právo a jeho národní a místní pobočky. Příslušný správní úřad se obvykle nachází v místě, kde k porušení práv došlo nebo kde jsou padělané výrobky skladovány či kde byly zabaveny. Ačkoli tato žaloba nevede k poskytnutí náhrady, správní úřad může: zastavit porušování práv, zabavit nezákonné příjmy pramenící z porušení práv, zabavit duplikáty nebo uložit správní pokutu.

Soudní žaloba

Příslušným lidovým soudem je soud v místě, kde má narušitel sídlo, kde k porušení práv došlo nebo kde se vyskytly důsledky porušení práv. Kromě výše popsání opatření může soud přiznat žalující straně náhradu škody. Soud může nařídit straně, která porušila práva, zaplacení náhrady škody na základě skutečné ztráty, kterou utrpěl vlastník práv. V praxi platí, že je-li obtížné vyhodnotit skutečné škody, lze při výpočtu náhrady škody vycházet z výše nezákonných příjmů nabytých narušitelem. Nelze-li zjistit ani tuto částku, může soud přiznat náhradu škody až do výše 500 000 RMB.

Jaké mám možnosti, jsou-li porušována má nechráněná práva?

I když autorské právo nebylo v Číně zapsáno, autoru díla se automaticky přiznává vlastnické právo. Zápis není pro podání právní žaloby pro porušení autorského práva nezbytnou podmínkou, bez zápisu však může být prokázání vlastnictví obtížnější.

Co je dobré vědět

Zákon o autorském právu chrání díla po jejich vytvoření bez ohledu na to, zda je autorem čínský státní příslušník, či nikoli. Zápis díla u Úřadu pro autorské právo automatickou autorskoprávní ochranu neposiluje ani nemění, umožňuje však třetím osobám vznést proti dílu námítky.

Celní právo v Číně

Příslušné právní předpisy

Celní zákon ze dne 8. července 2000, nařízení o celní ochraně práv k duševnímu vlastnictví ze dne 1. března 2004 a příslušný prováděcí oběžník ze dne 1. července 2004. Dne 5. června 2008 vydala státní rada „Návrh národní strategie v oblasti duševního vlastnictví“, který zdůrazňuje, že Čína posílí vymáhání celních zákonů a ochranu hranic, aby byl zachován pořádek v oblasti dovozu a vývozu a došlo ke zlepšení ochrany duševního vlastnictví. Momentálně se pracuje na návrhu prováděcích opatření ohledně celní ochrany práv k duševnímu vlastnictví, o kterém se možná bude hlasovat v roce 2009.

Jak lze požádat celní orgány o ochranu práv?

Zápis práv k duševnímu vlastnictví u čínských celních orgánů není pro získání ochrany povinný, důrazně se však doporučuje.

Formální náležitosti

Zápis práv k duševnímu vlastnictví je třeba provést u Všeobecné správy cel (GAC). Vlastník práv podá u GAC přihlášku tím, že předloží potřebné dokumenty včetně formuláře přihlášky, osvědčení, kopie obchodní licence a fotografií výrobků a obalů. GAC uvědomí přihlašovatele do 30 dnů o svém rozhodnutí, zda zápis archivuje či nikoli, a dá mu kompletní přihlášku k dispozici. Majitel práv k duševnímu vlastnictví může zápis zkontrolovat a provést v něm změny online: www.customs.gov.cn.

Poplatky a doba ochrany

Poplatek za zápis jednoho práva činí 800 RMB. Prodloužení formou obnovy záznamu je zdarma. Dále je třeba brát v úvahu poplatek za zabavení a zálohu (viz níže). Zápis je platný 10 let a lze jej obnovit šest měsí-

ců před vypršením lhůty. Prodloužená lhůta je rovněž 10 let. Tato lhůta však nesmí přesáhnout dobu vypršení zápisu práva k duševnímu vlastnictví.

Vymáhání práv:

Žádost vlastníka práv k duševnímu vlastnictví o nezapsané právo k duševnímu vlastnictví

Pokud vlastník práv k duševnímu vlastnictví zjistí, že se chystá dovoz nebo vývoz výrobků podezřelých z porušování jeho práv, může požádat celní orgány o zadržení výrobků. Celním orgánům je třeba předložit dopis se žádostí a důkaz o vlastnictví práv.

Vlastník práv dále poskytne finanční záruku ve výši odpovídající hodnotě zadržených výrobků. Pokud je žádost o zabavení výrobků oprávněná, záruka bude vrácena držiteli práv.

Zjištění zapsaného práva k duševnímu vlastnictví ze strany celních orgánů

Celní orgány uvědomí vlastníka práv k duševnímu vlastnictví v případě, že byly zjištěny výrobky podezřelé z porušování jeho práv. Vlastník práv do tří dnů od obdržení oznámení celním orgánům odpoví a buď požádá o zabavení podezřelých výrobků, nebo vyjádří svou ochotu tyto výrobky nezabavovat a důvody pro toto rozhodnutí. V praxi je tato doba často příliš krátká na to, aby bylo možné zvážit všechny související aspekty a učinit rozumné rozhodnutí.

Po každém oznámení o podezřelých výrobcích zaplatí vlastník práv k duševnímu vlastnictví finanční záruku, jejíž výše závisí na hodnotě dotyčných výrobků. Další možností je zaplatit obecnou záruku ve výši až 2 000 RMB, která je platná do 30. června následujícího roku a kterou je každý rok nutné přehodnotit.

Co je dobré vědět

Zápis práva k duševnímu vlastnictví u celních orgánů již není podmínkou pro zadržení výrobků porušujících práva, umožňuje však vlastníkům práv k duševnímu vlastnictví získat tu nejvyšší možnou ochranu, neboť v případě neexistence předchozího zápisu celní orgány vyžadují pro zadržení zásilky zvláštní zálohu a zásilku nezadržít déle než 20 dnů, pokud vlastník práv k duševnímu vlastnictví nezíská předběžné nařízení čínského soudu. Existuje-li tedy podezření dovozu či vývozu padělaných

výrobků nebo se takový dovoz či vývoz očekává, je rozumné zápis u celních orgánů provést.

Ochrana obchodního tajemství

Hlavní kategorií nezapsatelných práv jsou **obchodní tajemství**, která se definují jako technické a řídicí informace neznámé veřejnosti, které mají praktickou hodnotu a v jejichž případě majitel provedl opatření k zachování mlčenlivosti.

Čínský zákon o nekalé soutěži

Poskytuje ochranu nezapsaným právům a zakazuje firmám podílet se na následujících aktivitách:

- získávání obchodních tajemství krádeží, nátlakem a dalšími nezákonnými prostředky,
- zveřejnění a používání obchodních tajemství získaných nezákonnými prostředky a povolení jejich používání jiným osobám,
- zveřejnění a používání obchodních tajemství v rozporu s dohodou či smlouvou a povolení jejich používání jiným osobám.

Pokud máte podezření, že došlo k porušení vašich obchodních tajemství, můžete před lidovým soudem zahájit občanskoprávní řízení a vymáhat náhradu škody. Můžete rovněž podat žalobu u Správního úřadu pro průmysl a obchod (AIC), který může narušiteli nařídit, aby upustil od svého jednání, a uložit mu pokutu ve výši 10 000 až 200 000 RMB. Vlastník práv k duševnímu vlastnictví může rovněž podniknout příslušná opatření: může např. uzavřít dohodu o utajení či po svých zaměstnancích vyžadovat, aby dodržovali vnitřní pravidla a povinnost mlčenlivosti. Každá dohoda o nezveřejnění či dohoda o utajení bude obsažena v právně závazné smlouvě.

Případová studie

Evropská společnost, která se specializuje na oděvy, přestěhovala své sourcingové aktivity do Číny. Většina z jejích kolekcí se navrhovala a vyráběla v Číně, prodávala se však v evropských obchodech. V roce 2006 si společnost povšimla, že naprosto stejná tkanina (včetně textury a vzoru) se používala pro jiné oděvní výrobky (jiných tvarů, designu a oděvních kolekcí) pod jinou ochrannou známkou. Vzhledem k velkému počtu výrobků v každé kolekci společnost usoudila, že zápis výkresů či designu kolekce v Evropě nebo v Číně by byl příliš drahý. Společnost se však rozhodla, že proti podezřel-

mu výrobci podnikne právní kroky, aby upustil od používání této tkaniny.

Vzhledem k tomu, že společnost v Číně nedisponovala formálním zápisem práv k duševnímu vlastnictví, právní důvody žaloby se mohly opírat pouze o autorské právo a zákon o nekalé soutěži. Společnost zvolila žalobu ve správním řízení, neboť se domnívala, že jde o levnější a rychlejší postup. Kromě toho bylo obtížné vyhodnotit ztrátu a přiznání náhrady škody tedy bylo nejisté. Společnost podala žalobu pro porušení autorského práva u místního správního úřadu pro průmysl a obchod v místě sídla výrobce porušujícího práva. Společnost předložila následující důkazy: výkresy, předchozí kolekce využívající stejný vzor, faktury vydané výrobním společností, srovnání obou výrobků a tkanin. Po kontrole úřad AIC nařídil výrobci porušujícímu práva, aby upustil od používání stejné tkaniny a vzorů pro další zákazníky, a uložil mu pokutu ve výši 50 000 RMB. Společnost a výrobce rovněž ukončili vzájemnou spolupráci.

Klíčové správní úřady a kontakty

Oddělení	Úřední název	Kontakt
SIPO	Státní úřad duševního vlastnictví	http://www.sipo.gov.cn/sipo2008 Tel: 010-62083114, 010-62356655, 010-62083608
Úřad pro ochranné známky	Čínský úřad pro ochranné známky (CTMO)	http://202.108.90.72/trade-e/index.jsp Tel: 010-88650000, 010-88651802
Úřad pro autorské právo při Státní radě	Státní správní úřad pro autorské právo	http://www.ncac.gov.cn/GalaxyPortal/inner/bqj/index.jsp E-mail: copyright@ncac.gov.cn
Všeobecná správa cel (GAC)	Všeobecná správa cel	http://www.customs.gov.cn/publish/porta10/ Tel: 010-65194114, 010-65195489, 010-65195584
AIC v Šanghaji	Správní úřad pro průmysl a obchod	http://www.sgs.gov.cn/sgs/en/index.jsp Tel: 021-64220000

Indie

Ochrana podle práva průmyslových vzorů

Příslušné právní předpisy

Základ pro ochranu průmyslových vzorů v Indii představuje zákon o průmyslových vzorech z roku 2000 a předpisy o průmyslových vzorech z roku 2001. Indie není členem Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů, tento systém tedy nelze pro ochranu průmyslových vzorů v Indii použít.

Co lze a co nelze chránit?

Získání ochrany průmyslového vzoru v Indii je podmíněno splněním následujících kritérií.

- Průmyslový vzor:
- musí být nový nebo originální,
- nesmí být dříve zveřejněn v žádné zemi,
- musí být možné jej znovu vytvořit průmyslovými prostředky,
- nesmí odporovat zásadám veřejného pořádku a etickým principům,
- musí být odlišitelný od známých vzorů či kombinací známých vzorů,
- nesmí obsahovat nápadný pohoršující nebo obscénní námět,
- nesmí splňovat pouze technickou funkci, nýbrž musí mít i určité estetické prvky.

Podle indických zákonů nemají na ochranu průmyslového vzoru nárok osoby, které nemají sídlo v Indii nebo nejsou zastoupeny zástupcem se sídlem v Indii.

Formální náležitosti

Přihláška průmyslového vzoru musí obsahovat celé jméno, adresu a národnost přihlašovatele a adresu pro doručování písemností v Indii. K přihlášce je nutné přiložit výkresy, fotografie ze všech úhlů, pět kopií každé pozice, seznam zemí (pro účely dovolání se případného práva přednosti), ve kterých byla přihláška průmys-

lového vzoru podána včetně data a čísla přihlášky, údaje o třídě, pro kterou se přihláška podává, a o názvech výrobků, na kterých má být průmyslový vzor použit.¹ Úřad pro průmyslové vzory může poskytnout asistenci při provádění rešerše v databázích průmyslových vzorů za účelem zjištění, které typy průmyslových vzorů jsou již v Indii chráněny. Upozornění: Indické úřady nepřidělí přihlášce datum, dokud úřad duševního vlastnictví neobdrží příslušné poplatky.

Máte-li další dotazy, kontaktujte:

Assistant Controller of Designs (zástupce správce průmyslových vzorů)

Design Office (Úřad pro průmyslové vzory)

7th Floor, 2nd MSO Building

Nizam Palace, J.C. Bose Road

Kolkata 700 020

Tel.: +91 33 281 3421

Fax: + 91 33 281 3423

Poplatky

Přihláška průmyslového vzoru: 1 000 INR

Prodloužení autorského práva: 2 000 INR

Podrobný přehled poplatků lze nalézt v Pokynech pro zápis A.J.C., které se dají zdarma stáhnout na webových stránkách indického úřadu duševního vlastnictví.²

Průzkum

Úřad pro průmyslové vzory provede průzkum přihlášky a vznesne případné námítky. Po odstranění všech námitek poskytne úřad průmyslovému vzoru ochranu. Přihláška průmyslového vzoru je poté zveřejněna ve Věstníku a v rejstříku průmyslových vzorů. Tento proces trvá průměrně 6 až 12 měsíců.

1. Premier Registration Service: Trade Marks in India (Ochranné známky v Indii) <http://www.patentindia.org/design.htm>
2. <http://ipindia.nic.in/ipr/design/designs.htm>

Doba ochrany

Ochrana průmyslového vzoru se poskytuje na 10 let, lze ji však prodloužit o dalších 5 let. Pokud neuhradíte poplatky za obnovu přihlášky průmyslového vzoru, ochrana pozbude platnosti. Platíte tedy poplatky za obnovu včas.

Vlastnictví práva

Za normálních okolností je vlastníkem práva autor průmyslového vzoru. Pokud však původní autor průmyslového vzoru toto dílo vytvořil v rámci svého pracovního poměru, je vlastníkem vzoru zaměstnavatel, pokud není ve smlouvě stanoveno jinak. Právo k průmyslovému vzoru lze rovněž převést na třetí osobu. Takovou skutečnost je však nutné uvést ve smlouvě.

Co je dobré vědět?

Indie uplatňuje princip prvního přihlašovatele. Je tedy třeba požádat o zápis co nejdříve, aby si jiná osoba nemohla činit nárok na příslušný průmyslový vzor před vámi. Je rovněž důležité podat přihlášku před zveřejněním průmyslového vzoru. V opačném případě vám úřad duševního vlastnictví neposkytne potřebnou ochranu.³

Na druhou stranu nemusíte v době přihlášení prokázat, že je průmyslový vzor obchodně využitelný.

Ochrana podle známkového práva

Příslušné právní předpisy

Známkové právo vychází v Indii ze zákona o ochranných známkách z roku 1999. Indie je členem Madridského protokolu o mezinárodním zápisu ochranných známek (viz část tohoto průvodce věnovaná mezinárodní ochraně).

Co lze a co nelze chránit?

V Indii lze poskytnout známkovou ochranu následujícím předmětům:

- jakékoli jméno či název včetně osobního jména a příjmení přihlašovatele či jeho předchůdce v obchodní činnosti nebo podpisu osoby, který obchodní sféra přijímá jako ochrannou známku,

- vymyšlené slovo nebo libovolné slovo či slova ze slovníku, která přímo nepopisují povahu nebo kvalitu výrobků a služeb,
- písmena či číslice nebo jejich libovolná kombinace.

Ochranná známka může získat známkovou ochranu buď podáním přihlášky, nebo používáním známky na výrobcích a službách v obchodním styku.

Zápis ochranné známky je obvykle zamítnut, pokud je ochranná známka ryze popisná nebo klamavá, pokud ji tvoří pouhé příjmení nebo pouhý ornament, pokud je běžná v současném jazyce, pokud uráží náboženské cítění nebo některou třídu indické společnosti a pokud je pohoršující nebo obscénní.

Formální náležitosti

Získání známkové ochrany v Indii je podmíněno předložením následujících dokumentů a údajů:

- celé jméno, adresa a národnost přihlašovatelů,
- popis ochranné známky, jedna kopie, má-li známka formu etikety,
- seznam všech položek (výrobků i služeb), pro něž známka je nebo má být použita,
- datum, odkdy se známka používá v případě, že se již v Indii používá,
- seznam zemí, ve kterých má být známka chráněna. Nezapomeňte na tento seznam uvést datum, abyste se ujistili, že vaše přihláška bude mít přednost před dalšími možnými přihláškami podanými po vašem datu podání.

Indický patentový úřad nabízí přehled formulářů, které je třeba vyplnit.

Poplatky

Poplatek za přihlášení ochranné známky činí 2 500 INR za třídu. Poplatek za obnovu ochranné známky činí 5 000 INR za třídu.⁴

Průzkum

Úřad pro ochranné známky provede průzkum přihlášky a vznese případné námítky. Pokud nebyly žádné námítky vzneseny, trvá získání známkové ochrany obvykle 2 až 3 roky. Po odstranění případných námitek je ochranná známka zveřejněna ve Věstníku. Osvědčení o zápi-

3. <http://newdelhi.usembassy.gov/iprdesign.html>

4. http://ipindia.nic.in/tmr_new/FREQUENTLY_ASKED_QUESTIONS.htm

su se vydává 4 až 6 měsíců po skončení lhůty pro podání odporu. V případě odporu bude osvědčení o zápisu vydáno až po zamítnutí odporu. Odpor může podat libovolná právnická osoba, která se domnívá, že přihláška porušuje její práva. Úřad pro ochranné známky kontroluje oprávněnost těchto tvrzení. Jsou-li tvrzení uvedená v odporu odůvodněná, nemusí úřad ochrannou známku udělit, případně může umožnit podání přihlášky v jiné třídě, než je třída, pro kterou je zapsána ochranná známka vlastněná dotyčnou právnickou osobou.

Doba ochrany

Známková ochrana trvá 10 let, lze ji obnovovat bez omezení. Nezmeškejte časové lhůty a nezapomeňte hradit poplatky za obnovu.

Vlastnictví práva

Za normálních okolností je vlastníkem práva autor ochranné známky. Pokud však původní autor ochranné známky toto dílo vytvořil v rámci svého pracovního poměru, je vlastníkem ochranné známky zaměstnavatel, pokud není ve smlouvě stanoveno jinak. Ochrannou známku lze rovněž převést na třetí osobu. Takovou skutečnost je však nutné uvést ve smlouvě. O zápis ochranné známky tedy může požádat každá osoba, která „o sobě tvrdí, že je vlastníkem“ ochranné známky.

Co je dobré vědět?

Indie uplatňuje princip prvního přihlašovatele. Nemusíte prokazovat, že jste provedli v databázích rešerši na stávající ochranné známky. Jejich provedení však vaši přihlášce dodá na váze a přihláška bude obtížněji napadnutelná třetími osobami. Je rovněž důležité vědět, že v Indii lze oprávněně přihlásit o pouhý úmysl ochrannou známku někdy v budoucnu používat.

I když jste svou ochrannou známku nezapsali, můžete přesto požívat známkové ochrany, pokud můžete prokázat, že jste známku používali a používáte v obchodním styku.

Můžete tak podat žalobu pro padělání a napodobování i v případě, že jste o známkovou ochranu nepožádali.

Ochrana podle patentového práva, včetně užitečných vzorů

Příslušné právní předpisy

Hlavními zákony jsou zákon o patentech a předpisy o patentech. Indie je členem Smlouvy o patentové spolupráci (PCT). Patenty na užitečné vzory se v Indii nepoužívají.

Co lze a co nelze chránit?

V Indii lze získat patent na následující předměty: techniky, postupy, metody a způsoby výroby, stroje, přístroje a další výrobky, látky získávané výrobou, počítačový software, který je technicky využitelný v průmyslu nebo se používá s hardwarem, výrobní patent na potraviny, chemikálie či léčiva.

Patentovat nelze vynálezy, které odporují zásadám veřejného pořádku nebo etickým principům, filmy a televizní tvorbu, tradiční znalosti nebo prvky související s tradičními znalostmi.

Formální náležitosti

Na webových stránkách indického patentového úřadu lze nalézt obsáhlý podrobný dokument nazvaný „Information for filing a patent application (Informace o podání přihlášky patentů)“, ve kterém jsou podrobně popsány veškeré administrativní kroky potřebné pro podání přihlášky patentů. Od roku 2007 využívá indický patentový úřad online systém pro podávání přihlášek patentů. Přihlášky je třeba vyplnit v angličtině nebo hindštině.

Získání patentové ochrany v Indii je podmíněno předložením následujících dokumentů a údajů:

- formulář přihlášky,
- celé jméno, adresa a národnost přihlašovatelů a původců vynálezu,
- popis, prozatímní či úplné výkresy, nároky a abstrakty,
- seznam zemí (pro účely dovolání se případného práva přednosti), ve kterých byla přihláška patentů podána, včetně data a čísla přihlášky,
- doklad o zaplacení poplatků v hotovosti, místním šekem nebo bankovní směnkou,
- prohlášení o autorství vynálezu tam, kde po prozatímním popisu následuje úplný popis, nebo v případě prioritní přihlášky,
- plná moc (je-li přihláška podána prostřednictvím patentového zástupce).

Poplatky

Poplatek za podání přihlášky činí 1 000 INR pro jednotlivce a 4 000 INR pro právnickou osobu za maximální počet 10 nároků a 30 stránek. Nezapomeňte hradit poplatky za obnovu.⁵

Za účelem zjednodušení plateb v amerických dolarech byl v New Yorku otevřen účet:

CO/IN ve prospěch: Controller General of Patents, Designs & Trademarks (generální správce patentů, průmyslových vzorů a ochranných známek), u Bank of India, New York Branch, 460, Park avenue, New York-NY-10022.

Číslo účtu: 21 22-250821-001.

Průzkum

Po podání přihlášky patentu v Indii provede patentový úřad průzkum. Po vydání prvního výměru průzkumového referenta má přihlašovatel možnost napravit nedostatky tak, aby byly odstraněny námitky vznesené ve výměru. Pokud přihlašovatel zmešká lhůtu pro odpověď na tyto námitky, přihláška ztratí platnost. Lze-li odstranit vznesené námitky, patent může být udělen a bude zveřejněn ve Věstníku patentového úřadu, který je k dispozici na adrese www.ipindia.nic.in. Tento proces obvykle trvá 18 měsíců. Před udělením patentu a po zveřejnění přihlášky může libovolná osoba podat proti přihlášce odpor.

Doba ochrany

Patent je platný po dobu 20 let od data podání přihlášky. Po uplynutí této doby vynález přejde do sféry veřejného vlastnictví.

Vlastnictví práva

Patent náleží osobě, jejíž jméno je uvedeno v rejstříku, osobě, která byla zapsána jako vlastník nebo osoba, jíž byl patent udělen. Vlastnictví práva takové osobě přiznává právo poskytnout na patent licenci nebo s ním jiným způsobem naložit tak, aby patent přinášel hodnotu. Indické právní předpisy nahlížejí na patent jako na movitý majetek. Na patenty se tedy vztahují předpisy platné pro movitý majetek.

5. <http://ezinearticles.com/?patents-in-india:Law-and-Procedure&id=69217>

Co je dobré vědět?

Indie uplatňuje princip prvního přihlašovatele, původci vynálezů by tedy měli podat přihlášku co nejdříve. Indický úřad duševního vlastnictví rovněž doporučuje podat přihlášku předtím, než vynález nabude plného obchodního významu. Stejně jako v případě ochranných známek a průmyslových vzorů se doporučuje využít služby místní právnícké firmy. Bude tak zajištěno, že předmět přihlášky bude požívat adekvátní ochrany.

Ochrana podle autorského zákona

Příslušné právní předpisy

Autorské právo vychází v Indii ze zákona o autorském právu. Indie je rovněž členem Bernské úmluvy a prostřednictvím této úmluvy rozšiřuje ochranu na všechna díla chráněná autorským právem, která mají původ v některé ze zemí úmluvy. Zahraničním dílům dříve zveřejněným v jiné členské zemi Bernské úmluvy je tedy v Indii poskytnuta stejná autorskoprávní ochrana jako indickým dílům a není potřeba využívat zvláštní postupy.⁶

Co lze a co nelze chránit?

Autorské právo se přiznává pro originální literární, hudební, dramatická a umělecká díla, kinematografické filmy, zvukové záznamy a počítačové programy.

Autorské právo nelze přiznat pro dílo, které není originální, myšlenky a koncepty, jména, krátké slovní kombinace, slogany, krátké fráze, metody, zápletky a faktické informace.

Formální náležitosti

Ztvárnění díla v materiální formě automaticky požívá autorskoprávní ochrany. Cizí státní příslušníci požívají v Indii stejné autorskoprávní ochrany. Pro autorskoprávní ochranu není nutné používat symbol ©, může však být použit za účelem informování široké veřejnosti.

Dobrovolný zápis autorského práva lze provést prostřednictvím úřadu pro autorské právo při indickém ministerstvu školství. Záznamy v rejstříku autorských práv mohou sloužit jako důkazy v případě soudní pře.⁷ Ukáz-

6. Ezine Articles: Copyright in India: Law& Procedure (Autorské právo v Indii: zákon a postupy), <http://ezinearticles.com/Copyright-in-India:-Law-and-Procedure&id=73309>

7. Indická vláda – Ministerstvo pro rozvoj lidských zdrojů – Odbor středního a vyššího vzdělání: Handbook of Copyright

ku takového formuláře a celý přihlašovací proces lze nalézt na následující adrese:

<http://education.nic.in/copyright.asp>.

Poplatky

Vzhledem k tomu, že autorské právo nabývá účinnosti automaticky, nevážou se k němu žádné poplatky.

Průzkum

Vzhledem k tomu, že autorské právo nabývá účinnosti automaticky, neprovádí se průzkum předmětu.

Doba ochrany

Ochrana autorského práva se poskytuje na 60 let od úmrtí autora nebo od konce roku, v němž bylo dílo vytvořeno, poprvé zveřejněno, představeno atd.

Vlastnictví práva

Za normálních okolností je majitelem díla autor. Pokud však původní autor toto dílo vytvořil v rámci svého pracovního poměru, je majitelem díla zaměstnavatel. Autorské právo však lze na zaměstnance převést. Je tudíž velmi důležité vyjasnit si vlastnictví autorského práva v pracovní smlouvě. Autorské právo lze rovněž převést na třetí osobu. Takovou skutečnost je však nutné uvést ve smlouvě.

Co je dobré vědět?

Kontaktní údaje úřadu pro autorské právo:
Registrar of Copyrights (zapisovatel autorských práv)
B.2/W.3, C.R. Barracks,
Asturba Gandhi Marg
New Delhi 110 003
Tel: +91/ 338 43 87

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Porušení práv k duševnímu vlastnictví můžete uplatňovat v následujících případech:

- pokud průmyslový vzor, ochranná známka nebo patent vykazuje známky podvodného nebo zjevného napodobení a pokud můžete prokázat, že cílem údajného narušitele nebo údajného porušení práv bylo jednat za tímto účelem,
- pokud zjistíte, že výrobky dovážené k prodeji obsahují vaše duševní vlastnictví, i když jste k tomu nedali souhlas,
- pokud zjistíte, že bylo vaše duševní vlastnictví zveřejněno nebo je nabízeno k prodeji a jde o podvodné napodobení vašich práv k průmyslovému vzoru.

Porušení práv k duševnímu vlastnictví se v Indii trestá odnětím svobody na 6 měsíců až 3 roky a peněžní pokutou, která je podle místních měřítek značně vysoká, konkrétně mezi 25 000 a 50 000 INR. Indická policie má rovněž pravomoc provádět razie za účelem zabavení případných výrobků porušujících práva k duševnímu vlastnictví.

V Indii lze podat právní žalobu pro porušení patentu, pokud třetí osoba vyrábí patentovaný výrobek, používá patentovaný postup nebo nabízí k prodeji či prodává patentované výrobky, používá výrobky nabyté přímo patentovaným postupem pro výrobní či obchodní účely, nebo dováží či vyváží patentované výrobky nebo výrobky, které byly nabyty pomocí patentovaných postupů. Existují však jednání, která nepředstavují porušení práv. Patří sem například výroba, vytváření, využívání, prodej nebo dovoz patentovaného vynálezu výhradně pro použití přiměřeně související s vývojem a předáváním informací. Máte-li zájem o podrobné informace, je vhodné se obrátit na místního právního zástupce.

Žalobu pro porušení práv lze podat u indického okresního soudu nebo u vrchního soudu, podle finanční částky, která je ve hře, a sídla vlastníka práv. Pokud podáte stížnost, budete muset prokázat, že údajné porušení představuje porušení vašich práv k duševnímu vlastnictví a že jste kvůli údajnému porušení práv utrpěli finanční ztrátu. V Indii můžete podat žalobu do 3 let od vzniku žalobního důvodu. Většina indických soudů zastaví narušitele během vyšetřování případu, pokud je vlastník práv schopen prokázat před soudem svá práva a doložit jejich porušení a skutečnost, že toto porušení způsobilo značnou škodu.⁸

Nezapomeňte, že ochrana autorských práv nabývá účinnosti automaticky. Můžete tedy podniknout právní kroky proti porušování svých práv, i když jste nepožádali o žádnou formu ochrany. Podobně tomu je v případě porušení ochranné známky. Vzhledem k tomu, že známková ochrana vychází v Indii z „oprávněného používání

Law (Příručka o autorském zákoně), <http://education.nic.in/copyright.asp>

8. <http://newdelhi.usembassy.gov/iprpatents.html>

ochranné známky”, lze zahájit soudní spor, i když jste nepožádali o žádnou formu ochrany. Dostačujícím důkazem v případě týkajícím se padělků a nedovolených napodobenin je doložení tržní síly ochranné známky ve spojení s prokázáním ztráty podílu na trhu, kterou vám porušení ochranné známky způsobilo.

Opatření celních orgánů

Vzhledem k tomu, že Indie je členem WTO, je povinna přijímat opatření proti obchodování s nedovolenými napodobeninami výrobků a služeb. Účelem Pravidel o vy-máhání práv k duševnímu vlastnictví z roku 2007 je poskytnout zákonný rámec pro celní opatření týkající se duševního vlastnictví. A co je nejdůležitější, tato pravidla činí obchodování s padělanými výrobky nezákonným. Tento nově zavedený právní předpis doprovázely příslušné reformy celních orgánů. V případě, že celní orgány zjistí padělky, mají nyní také pravomoc podniknout opatření z vlastní vůle. V této souvislosti se napodobe-

né zboží definuje jako jakýkoli výrobek nebo služba porušující stávající právní předpisy o duševním vlastnictví.

Jsou-li vaše výrobky nebo služby napodobovány, měli byste napsat dopis celním orgánům a požádat je o pozastavení výrobků porušujícího vaše práva. Nezapomeňte k dopisu přiložit příslušný důkaz, své kontaktní údaje a finanční částku (přesnou částku určí celní orgány), kterou celní orgány považují za nutnou k ochraně dovozce a rovněž k vlastní ochraně proti případné odpovědnosti vzniklé z vaší stížnosti.

Pokud se celní orgány rozhodnou zastavit dovoz padělaných výrobků, zašlou vám dopis. Upozornění: Na tento dopis je nutné odpovědět do 10 dnů, jinak celní orgány žádná opatření nepodniknou.

Poté, co celní orgány zastaví dovoz padělaných výrobků, máte možnost výrobky zkontrolovat a podniknout opatření i v dalších zemích, ve kterých podnikáte.

Rusko

Ochrana výtvoru bez formálních náležitostí

Právní předpisy nestanoví právo k nezapsaným ochranným známkám ani nezapsaným průmyslovým vzorům. Zápis se přiznává podle principu prvního přihlašovatele.

Autorskoprávní ochrana

Příslušné právní předpisy

Část IV občanského zákoníku (230-FZ), v platnosti od 1. ledna 2008. Nahrazuje zákon o autorském právu a souvisejících právech (č. 5351-I ze dne 9. července 1993 ve znění novely ze dne 20. července 2004).

Co lze chránit?

Autorské právo se vztahuje na vědecká, literární a umělecká díla, která jsou výsledkem tvůrčí činnosti, a na části těchto děl (včetně jejich názvů), které splňují požadavky originality. Autorskoprávní ochrany tedy požívají loga, obrazové známky, etikety a trojrozměrné předměty, které jsou výsledkem tvůrčí činnosti. Autorským právem naopak nejsou chráněny: úřední dokumenty (zákony, soudní rozhodnutí atd.) a jejich úřední překlady, státní a oficiální symboly (vlajky, státní znaky, vyznamenání, označení měn a další státní symboly a oficiální označení), folklorní díla, sdělení informační povahy týkající se událostí a skutečností.

Formální náležitosti

Autorské právo je zvláštní tím, že práva vznikají a jsou chráněna ode dne vytvoření díla na základě samotného vytvoření daného díla. Pro ustanovení ochrany tedy nejsou nutné žádné formální náležitosti (úřední zápis atd.).

Doba ochrany

až 70 let po úmrtí autora.

Průmyslové vzory

Příslušné právní předpisy

Část IV občanského zákoníku (230-FZ), v platnosti od 1. ledna 2008¹.

Dosažení ochrany

Ochrany průmyslového vzoru lze dosáhnout pouze podáním přihlášky národního patentu prostřednictvím ruského známkového a patentového úřadu (ROSPATENT). Tento postup se skládá se 4 fází: (i) podání přihlášky, (ii) formální průzkum, (iii) věcný průzkum, (iv) poskytnutí patentové ochrany vydáním patentu na průmyslový vzor.

Co lze chránit?

Patent na průmyslový vzor se uděluje pro umělecko technické ztělesnění komerčně vyráběného nebo řemeslně zpracovaného výrobku, které tvoří jeho zevnější, tj. vzhled daného výrobku. Průmyslové vzory mohou být trojrozměrné nebo ploché, např. obal, visačka, logo nebo písmo, a rovněž složené výrobky, samostatné součásti, které lze sestavit do složeného výrobku atd.

Formální náležitosti

Při sestavování přihlášky průmyslového vzoru je třeba mít na paměti, že vyobrazení zevnějšího výrobku představuje klíčový dokument, neboť obsahuje veškeré údaje o průmyslovém vzoru. Musí být přesné, jednoznačné a musí poskytovat podrobnou představu o zevnějšíku

1. http://www.wto.org/english/thewto_e/acc_e/a1_russie_e.htm

výrobku. Přihláška musí obsahovat žádost o udělení patentu, popis průmyslového vzoru, vyobrazení výrobku a seznam hlavních prvků, které společně s obrázkem výrobku mají určit rozsah právní ochrany poskytované patentem. ROSPATENT provádí průzkum za účelem ověření, zda průmyslový vzor splňuje výše uvedené požadavky. Po dokončení průzkumu se provádí rešerše na podobná umělecko technická řešení. Pokud bylo zjištěno, že průmyslový vzor příslušné požadavky splňuje, povolí ROSPATENT průmyslový vzor s přihlášeným seznamem hlavních prvků. V opačném případě ROSPATENT odmítne ochranu poskytnout. Proti odmítnutí lze podat rozklad u Komory pro patentové spory předepsaným postupem.

Aby měl průmyslový vzor nárok na ochranu, musí splňovat požadavky patentovatelnosti. Ty říkají, že průmyslový vzor musí být inovativní a původní. Chcete-li podat přihlášku průmyslového vzoru, je nutné předložit 8 jasných vyobrazení každé varianty, plnou moc (bez ověření podpisu, viz níže), podrobné údaje o přihlašovatelci (adresa, celé jméno, státní příslušnost atd.) a stručný popis vzoru, pro který se zápis žádá.

Poplatky

Poplatky za průmyslový vzor jsou následující:

Podání přihlášky a průzkum	600 RUB domácí společnost nebo fyzická osoba, 2 700 RUB zahraniční společnost nebo fyzická osoba	cca 1 050 RUB domácí společnost nebo fyzická osoba, cca 3 000 RUB zahraniční společnost nebo fyzická osoba
Předmět poplatku	Další poplatek (1 až 5 prům. vzorů – za každý vzor)	Další poplatek (nad 5 prům. vzorů – za každý vzor)
Udělení prům. vzoru	2 400 RUB domácí společnost nebo fyzická osoba, 10 800 RUB zahraniční společnost nebo fyzická osoba	/

Co je dobré vědět?

Vzhledem k tomu, že jsou poplatky pro zahraniční společnosti/fyzické osoby 3-krát vyšší než pro domácí společnosti/fyzické osoby, je vhodné založit ruskou společnost (pro trvalé aktivity).

Průzkum

Kromě výkresů musí přihláška průmyslového vzoru obsahovat i vysvětlení používání užitého vzoru a soubor hlavních prvků. Rozsah ochrany ruského průmyslového vzoru je určen kombinací souboru hlavních prvků s výkresy, tj. výrobek porušující průmyslový vzor musí obsahovat všechny hlavní prvky popsané ve výkresech. Vzhledem k tomu, že rozsah ochrany je definován tímto způsobem a že ROSPATENT provádí průzkum absolutní novosti (bez omezení hranicemi státu) u všech přihlášených průmyslových vzorů, **představuje patent na průmyslový vzor poměrně účinný** způsob ochrany na území Ruska.

Doba ochrany

Patent na průmyslový vzor je platný po dobu 10 let. Lze jej obnovit na celkové období 25 let.

Vlastnictví práva

V pracovní smlouvě může být libovolný výtvar uveden jako vlastnictví zaměstnavatele. Pokud tomu tak není, zůstává jediným majitelem výtvaru zaměstnanec. Licenční smlouvy ohledně patentů na průmyslové vzory se podobají licenčním smlouvám ohledně patentů na užité vzory a jejich platnost je podmíněna zápisem.

Práva k ochranným známkám

Příslušné právní předpisy

Část IV občanského zákoníku (230-FZ), v platnosti od 1. ledna 2008. Část IV hlava 76 § 2 „Právo k ochranné známce a známce služeb“ mimo jiné stanoví právní režim pro ochranné známky, požadavky jejich zápisu a zápisné řízení u ruského známkového a patentového úřadu (ROSPATENT). Definiuje rovněž rozsah práv majitele ochranné známky, pojem „užívání ochranné známky“ a stanoví občanskoprávní opravné prostředky v případě porušení ochranné známky.

Dosažení ochrany

Zápisu ochranné známky lze dosáhnout podáním přihlášky národní ochranné známky prostřednictvím úřadu ROSPATENT. Ochranné známky by měly být zapsány z obchodních a ochranných důvodů. Zápis představuje evidentní důkaz vlastnictví a platnosti známky. Zápis známky může rovněž majiteli přinášet licenční po-

platky na základě poskytnutí licence. Neexistuje žádný zákonný požadavek na zápis známky, avšak pouze jejím zápisem lze nabýt práva proti případným narušitelům. Není-li známka zapsána, označení obecně nepoživají právní ochrany a hrozí **2 významná nebezpečí**:

- porušení starších práv třetí osoby k ochranné známce v případě shodných nebo zaměnitelně podobných označení zapsaných pro stejné nebo podobné výrobky či služby,
- přihláška a získání zápisu stejného označení třetí osobou (ať již jednající v dobré či zlé víře) dříve, než tak učiní oprávněný uživatel v dobré víře.

Je tedy velmi žádoucí ochrannou známku zapsat a začít ji užívat do 3 let od data zápisu, **neboť v případě neuzívání ochranné známky po dobu 3 let** hrozí její výmaz na žádost kterékoli třetí osoby. Doba platnosti zápisu je 10 let od data podání přihlášky.

Co lze chránit?

Známkové právo stanoví nevyčerpávající seznam označení, která lze zapsat jako ochrannou známku. Ochrannou známku lze zapsat v libovolné barvě nebo kombinaci barev. Existují však určitá omezení. Označení nelze zapsat jako ochrannou známku, pokud není rozlišující nebo se skládá pouze z prvků, které: se běžně používají pro označování výrobků určitého druhu, představují obecně uznávané symboly a termíny, popisují výrobky včetně typu, kvality, množství, vlastností, účelu či hodnoty výrobku a místa nebo času jeho výroby či prodeje, představují tvar výrobku, který je dán výhradně nebo převážně vlastnostmi nebo funkcí daného výrobku. Tato označení mohou však být do známky zapracována jako nechráněné prvky za předpokladu, že nepřevažují. Právní předpisy rovněž zakazují zápis označení s prvky, které: uvádějí nebo mohou uvádět spotřebitele v omyl, pokud jde o výrobek nebo jeho výrobce, nebo které odporují zásadám veřejného pořádku nebo etickým a humánním principům.

Rozsah

Ruská přihláška má účinek pouze v Rusku. Zápisu ochranné známky lze rovněž dosáhnout prostřednictvím žádosti o mezinárodní zápis ochranné známky s rozšířením pro Rusko, podané na základě Madridské dohody či Madridského protokolu. Ruská federace je signatářem následujících mezinárodních smluv: Locarnská dohoda o mezinárodním třídění průmyslových vzorů (1968), Madridská dohoda o mezinárodním zápisu ochranných známek (1891), Protokol k Madridské doho-

dě o mezinárodním zápisu ochranných známek (1989), Niceská dohoda o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek (1957), Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (1883), Smlouva o známkovém právu, kterou se sblíží a usměrňují postupy při zápisu národních a regionálních ochranných známek (1994).

Dne 16. června 1993² byla zřízena pracovní skupina pro otázky přístupu Ruské federace ke Světové obchodní organizaci (WTO). Jedno z kritérií přístupu k WTO zní, že Rusko musí splňovat minimální požadavky stanovené v Dohodě o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS), což je komplexní vícestranná dohoda o průmyslovém vlastnictví.

Formální náležitosti

Předtím, než začnete zvažovat podání přihlášky ochranné známky, je vhodné provést prostřednictvím úřadu ROSPATENT úplnou **známkovou rešerši**. Díky této rešerši zjistíte zapsané ochranné známky a přihlášky v řízení třetích osob, které mohou pro požadované označení představovat potenciální překážky. Průzkumové řízení se skládá z formálního a věcného průzkumu. **Formální** průzkum se provádí do 1 měsíce od data podání přihlášky (jeho účelem je zjistit, zda přihláška splňuje formální požadavky). Po provedení formálního průzkumu vydá ROSPATENT rozhodnutí, kterým se přihláška přijímá k posouzení nebo se zamítá. Následuje **věcný** průzkum, jehož účelem je zjistit, zda přihlášené označení splňuje požadavky na zápis ochranné známky. Průzkumový referent může během věcného průzkumu vznášet dotazy a vydávat výměry. Konečná lhůta pro odpověď na výměr je 6 měsíců od data výměru.

Během průzkumu není možné podat odpor proti přihlášce ochranné známky, po zápisu však lze podat žalobu na její výmaz. Časová lhůta pro podání žaloby na výmaz známky z důvodu podobnosti je 5 let od data zveřejnění.

Ochranná známka se zapíše na základě rozhodnutí o zápisu učiněného úřadem ROSPATENT po věcném průzkumu. Do 1 měsíce od zaplacení poplatku za zápis se známka zapíše do rejstříku ochranných známek. Pokud úřad poplatek za zápis neobdrží, pokládá se přihláška za odvolanou a k zápisu ochranné známky nedojde. Průzkum trvá 6 až 9 měsíců.

2. http://www.wto.org/english/thewto_e/acc_e/a_russie_e.htm

Informace, které je nutno předložit

Označení, pro které se žádá ochrana, a typ ochranné známky (slovní, logo, kombinovaná), úplný seznam výrobků či služeb, pro které se ochranná známka bude užívat (pokud možno seřazených podle niceského třídění), údaje o přihlašovatelích (oficiální název, adresa sídla, země), doklad o úhradě poplatku za přihlášení v předepsané výši, plná moc (pokud jste někým zastoupeni).

Poplatky

Za předběžnou rešerši do 7 dnů (včetně zapsaných známek a podaných přihlášek) - slovní/kombinovaná známka v 1 třídě: **113 EUR (30 EUR za každou další třídu)**. Po obdržení oznámení o kladném rozhodnutí uhradí společnost poplatky za zápis ochranné známky a poplatky za vydání osvědčení.

Za podání přihlášky: přibližně **400 EUR (1 třída)** plus **70 EUR za každou další třídu**, za zápis: **365 EUR**.

Doba ochrany

10 let od data podání přihlášky. Lhůtu lze opakovaně prodloužit vždy o 10 let na žádost vlastníka práv. Tuto žádost je nutné podat během posledního roku aktuální lhůty.

Majiteli ochranné známky může být na jeho žádost poskytnuta po vypršení lhůty zápisu šestiměsíční dodatečná lhůta pro obnovu ochrany, a to za předpokladu, že majitel zaplatí další poplatek.

Prodloužení lhůty zápisu ochranné známky zaznamená federální výkonný úřad pro duševní vlastnictví (ROSPATENT) do rejstříku a do osvědčení o ochranné známce.

Vlastnická práva

O ochrannou známku může požádat každá právnická či fyzická osoba provozující obchodní činnost (tj. individuální podnikatel).

Je rovněž možné zapsat kolektivní známky, které vlastní sdružení osob (tj. sdružení právnických osob, případně fyzických osob).

Převod a licence

Lze převést výhradní práva k ochranné známce pro některé nebo všechny výrobky, pro něž byla známka zapsána. Převod není povolen v případě, že by uváděl spotřebitele v omyl, pokud jde o výrobky nebo jejich výrobce. Právo užívat ochrannou známku pro některé nebo všechny výrobky, pro něž byla známka zapsána, lze také poskytnout na základě licenční smlouvy. Oba typy smlouvy podléhají povinnému zápisu u úřadu RO-SPATENT. Pokud nejsou zapsané, považují se za neplatné.

Co je dobré vědět?

Vzhledem k tomu, že 35 % žádostí o ochrannou známku je zamítnuto, přesvědčte se, zda vaše ochranná známka nebo jí velmi podobná známka již není v Ruské federaci zapsaná. Vyhněte se tak právním námitkám a odporům.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Užívání ochranné známky nebo zaměnitelně podobného označení pro výrobky, pro které byla známka zapsána, nebo pro podobné výrobky bez souhlasu majitele představuje porušení ochranné známky. Výrobky, jejich etikety a obaly, které byly ochrannou známkou nebo zaměnitelně podobným označením neoprávněně opatřeny, se považují za napodobeniny. V případě porušení ochranné známky může její majitel použít zákonná opatření. V závislosti na povaze a vážnosti porušení má k dispozici možnost správní, občanskoprávní nebo trestní žaloby. V Rusku neexistují soudy specializované na duševní vlastnictví. Občanskoprávními případy spojenými s porušením ochranné známky se zabývají obchodní soudy.

Správní žaloba

Zákon o správních přestupcích uvádí, že neoprávněné užívání ochranné známky lze trestat zabavením výrobků, které ochrannou známku porušují, a správní pokutou ve výši 1 500 RUB (35 EUR) až 2 000 RUB (46 EUR) pro fyzické osoby, 10 000 RUB (235 EUR) až 20 000 RUB (470 EUR) pro vládní úředníky a 30 000 RUB (705 EUR) až 40 000 RUB (940 EUR) pro právnické osoby. Soud případ projedná do 15 dnů od obdržení podání stran. Rovněž je možné podat u antimonopolního úřadu žalobu z důvodu nekalé soutěže spojené s ochranou

nou známkou. Tento úřad může vydat příkaz, aby narušitel upustil od nezákonných aktivit.

Občanskoprávní žaloba

Majitel ochranné známky může před soudem požadovat upuštění od porušování jeho známky (např. vydání soudního příkazu). Dále může požadovat náhradu škody za způsobené ztráty a ušlý zisk a rovněž vydání zisků nabytých narušitelem. Místo náhrady škody může majitel známky požadovat odškodnění ve výši

100 000 RUB (2 349 EUR) až 5 milionů RUB (117 000 EUR). V souvislosti s neoprávněným užíváním ochranné známky jsou k dispozici i následující občanskoprávní opravné prostředky:

- zveřejnění soudního rozhodnutí za účelem obnovení dobré obchodní pověsti majitele známky,
- odstranění nezákonně užívaných ochranných známek z napodobených výrobků a jejich obalů na náklady narušitele, a
- zničení napodobených výrobků a jejich obalů na náklady narušitele, pokud nelze porušující ochrannou známku odstranit.

Soud může nařídít úlevu tím, že žalované straně zakáže provádět činnosti související s předmětem řízení nebo nařídí zabavení jejího majetku. Soud projedná žádost o soudně nařízenou úlevu nejpozději v den následující po dni, kdy nárokovácí strana tuto žádost u soudu podala.

Vydání rozhodnutí soudem prvního stupně trvá v občanskoprávním řízení 3 až 6 měsíců.

Dále je třeba pamatovat na následující skutečnosti:

- Nelze zpět získat plnou částku soudních poplatků.
- Účastníci nemají povinnost zveřejnění informací.
- Ruský právní systém nezná povinný postup pro alternativní řešení sporů.

Trestní žaloba

Trestní zákoník stanoví za porušení ochranné známky postih. Aby bylo možné porušení ochranné známky trestně stíhat, musí způsobit značnou škodu nebo musí jít o opakované porušování. Narušiteli hrozí:

- peněžitý trest ve výši až 200 000 RUB (2 350 EUR), nebo
- 180 až 240 hodin nucených prací,
- až 2 roky nápravných prací.

Pokud k porušování známky dochází v rámci zločinného spolčení nebo je známku porušuje organizovaná skupina narušitelů, hrozí pachatelům:

- peněžitý trest ve výši až 500 000 RUB (4 700 EUR), nebo
- trest v podobě srážek ze mzdy nebo příjmu po dobu až 3 let,
- zadržení na 4 až 6 měsíců nebo trest odnětí svobody v délce až 6 let.

Trestní případy zahajuje a vyšetřuje ministerstvo vnitra a poté je projednávají trestní soudy. Vyšetřování obvykle trvá 2 až 3 měsíce od data zahájení řízení. Ve výjimečných případech může být tato lhůta prodloužena až na 12 měsíců. Lhůta pro soudní projednávání včetně odvolací fáze činí alespoň 4 měsíce. Klíčovým bodem je skutečnost, že úspěšné vyšetřování a dokončení řízení je možné pouze v případě, že se majitel ochranné známky řízení aktivně účastní od jeho zahájení až po rozhodnutí soudu. Napodobeniny výrobků lze během vyšetřování případu zabavit na základě žádosti vyšetřovatele schválené soudem. Majitel ochranné známky nemá žádnou možnost trestní žalobu stáhnout, například v případě vyrovnání s narušitelem.

Co je dobré vědět?

Nově schválená „Pravidla pro uznání ochranné známky jako všeobecně známé v Ruské federaci“ mohou hrát v současných a budoucích známkoprávních sporech významnou roli, neboť stanoví užitečná kritéria a pravidla, s jejichž pomocí mohou soudy činit konzistentní a odůvodněná rozhodnutí o tom, zda je konkrétní známka „všeobecně známá“. Podle těchto nových pravidel se ochranná známka považuje za „všeobecně známou“, pokud ji v průzkumu pozná 60 % dotázaných spotřebitelů.

Patenty

Příslušné právní předpisy

Federální zákon č. 230-FZ „Občanský zákoník Ruské federace, část 4“ (ze dne 18. prosince 2006).

Podle **Eurasijské patentové úmluvy** se může na 9 zemí (Rusko, Bělorusko, Kazachstán, Arménie, Ázerbájdžán, Moldavsko, Kyrgyzstán, Turkmenistán, Tádžikistán) vztahovat 1 eurasijský patent, který je platný ve všech těchto zemích po dobu 3 let od data podání mezinárodní přihlášky a který lze ve vybraných zemích udržovat pouhým placením ročních poplatků.

K dispozici jsou dva nezávislé postupy

ruský patent a eurasijský patent. Doporučuje se eurasijský patent, neboť postup je rychlejší a úspěšnější.

Co lze chránit?

Chce-li přihlašovatel získat patent, musí přihlášené dílo splňovat následující kritéria: světová novost, tvůrčí úroveň a průmyslová využitelnost.

Poplatky

Předmět poplatku	Společnost nebo fyzická osoba	
	domácí	zahraniční
Podání přihlášky patentu	cca 13 000 RUB	cca 39 000 RUB
Průzkum a udělení patentu	cca 2 100 RUB	cca 6 300 RUB

Formální náležitosti

V Rusku se provádí věcný průzkum za účelem potvrzení patentovatelnosti vynálezu. Pokud jde o novost, má přihlašovatel šestiměsíční poshovovací lhůtu od data veřejného zpřístupnění informací.

Přihlašovatel má právo odložit řízení o věcném průzkumu na dobu 3 let od data podání přihlášky. Po uplynutí 18 měsíců od data podání přihlášky zveřejní ROSPATENT informace o přihlašovateři. Po obdržení přihlášky patentu provedou průzkumoví referenti úřadu ROSPATENT formální průzkum za účelem určení, zda byly splněny formální požadavky. Na žádost přihlašovatele provedou rovněž věcný průzkum, který zahrnuje patent. Pokud jsou požadavky uvedené v zákoně o patentech splněny, úřad patent udělí. Průzkum patentů se provádí na základě data podání přihlášky patentu v pořadí, v jakém úřad přihlášky obdržel. Schválení či zamítnutí přihlášky patentu může trvat déle než 3 roky. Poté (pokud bylo zjištěno, že přihláška patentu splňuje všechny požadavky) se přihlašovateři nebo případnému zapsanému patentovému zástupci přihlašovatele zašle oznámení o schválení. Do tří měsíců od data oznámení je nutné zaplatit poplatek za udělení patentu.

Doba ochrany

20 let (od data podání přihlášky).

Vlastnictví práva

Přihlášky vynálezů mohou podávat fyzické i právnické osoby. Během průzkumu může být počet přihlašovatelů a fyzických osob na jejich žádost změněn. Patent se vydává ve prospěch přihlašovatelů, ze kterých se po obdržení patentu stávají majitelé patentu. Přihlašovatelé mohou rozhodnout o způsobu využívání patentu (včetně rozdělení zisku) podepsáním písemné dohody. Pokud k podpisu takové dohody nedojde, mají jednotliví majitelé patentu právo využívat patentovaný vynález pro vlastní hospodářskou činnost, aniž by museli získat souhlas ostatních majitelů s příslušnou činností.

Co je dobré vědět?

Vzhledem k zjednodušenému průzkumu v případě užitných vzorů (provádí se pouze formální průzkum) se patenty na užité vzory udělují dříve než patenty na vynálezy (u nichž je nutné provést zdlouhavý věcný průzkum).

Ochrana užitných vzorů

Příslušné právní předpisy

uvedeno výše

Co lze chránit?

Užitný vzor musí splnit pouze dvě podmínky. Těmi je novost a průmyslová využitelnost.

Poplatky

Podání přihlášky a průzkum	cca 2 700 RUB domácí společnost nebo fyzická osoba, cca 7 000 RUB zahraniční společnost nebo fyzická osoba	cca 260 RUB domácí společnost nebo fyzická osoba, cca 780 RUB zahraniční společnost nebo fyzická osoba
Předmět poplatku	Další poplatek (1 až 25 užitných vzorů – za každý užitný vzor)	Další poplatek (nad 25 užitných vzorů – za každý užitný vzor)
Udělení užitého vzoru	cca 10 000 RUB domácí společnost nebo fyzická osoba, cca 30 000 RUB zahraniční společnost nebo fyzická osoba	/

Formální náležitosti

Postup pro dosažení ochrany užitého vzoru je kratší a jednodušší, než je tomu v případě patentu.

Průzkum

Patentový úřad neprovádí průzkum toho, zda užité vzor splňuje podmínky ochrany. Užité vzor se uděluje na odpovědnost přihlašovatele bez záruky jeho platnosti.

Doba ochrany

10 let od data podání přihlášky. Na žádost osoby, které byl patent udělen, může ROSPATENT tuto lhůtu prodloužit o další 3 roky.

Vlastnickví práva

Jako původce vynálezu nebo tvůrce užitého či průmyslového vzoru je uznána fyzická osoba, výsledkem jejíhož tvůrčího úsilí byl příslušný vynález, užité vzor či průmyslový vzor. Pokud je vynález, užité vzor či průmyslový vzor výsledkem společného tvůrčího úsilí 2 a více fyzických osob, jsou tyto osoby uznány jako jejich spoluvůrci. Podmínky pro výkon autorských práv určuje dohoda, kterou mezi sebou uzavřou.

Co je dobré vědět?

Užité vzor lze získat rychle a představuje velmi účinný způsob ochrany, zatímco postup získání patentu trvá celé roky. Pokud dojde k udělení patentu, musí přihlašovatel buď zrušit užité vzor (nebo patent), nebo lze udržet v platnosti obojí, pokud nedochází k dvojitému patentování.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Ruské právní předpisy stanoví občanskoprávní, správní a trestní zodpovědnost za porušování práv k duševnímu vlastnictví.

Za trestný čin se považují následující porušení autorského práva a souvisejících práv:

- plagiátorství, které vlastníku práv způsobí vážnou škodu,
- nezákonné používání děl chráněných autorským právem nebo souvisejícími právy, nákup, skladování a

doprava napodobenin ve velkém měřítku s úmyslem prodeje,

Za trestný čin se považují následující porušení vynálezových práv a patentů:

- nezákonné využívání vynálezu, užitého vzoru či průmyslového vzoru,
- neoprávněné zveřejnění podstaty vynálezu, užitého vzoru či průmyslového vzoru před oficiálním zveřejněním,
- přisvojení si autorství vynálezu nebo donucení ke spoluautorství za předpokladu, že trestný čin způsobí vážnou újmu.

Tyto trestné činy lze potrestat peněžitým trestem (v maximální výši **200 000 RUB** – přibližně **6 000 USD**) nebo odnětím svobody v délce až 2 roky. V případě trestných činů s přitěžujícími okolnostmi (opakovaný trestný čin nebo spiknutí) jde o peněžitý trest v maximální výši **300 000 RUB** (přibližně **8 500 USD**) nebo odnětí svobody v délce až 5 let.

Vymáhání práv

Soudní stíhání Případy souvisejícími s porušováním práv k duševnímu vlastnictví se zabývají:

Obchodní (rozhodčí) soudy – mají pravomoc ve věcech týkajících se konkrétně obchodních aktivit a transakcí. Účastníkem rozhodčího řízení tedy mohou být právnické osoby, případně úředně zapsaní „podnikatelé-fyzické osoby provozující obchodní činnost bez začlenění právnické osoby“ (pro tyto osoby se používá zkratka PBOUL).

Rozhodčí řízení je poměrně rychlé:

- Rozhodnutí v prvním stupni trvá 3 měsíce.
- Rozhodnutí v druhém stupni trvá 1+1 měsíc.
- Rozhodnutí ve třetím stupni trvá 1+1 měsíc.

Průzkum patentu lze žádat v prvním stupni a v odvolacím řízení. Účastníci řízení mohou klást průzkumovému referentovi otázky.

Soudy obecné jurisdikce – mají pravomoc projednávat a rozhodovat občanskoprávní případy, ve kterých jako jeden z účastníků vystupuje fyzická osoba. Dále se soudy obecné jurisdikce zabývají trestním stíháním porušování práv k duševnímu vlastnictví a zločinů souvisejících s duševním vlastnictvím.

Některé případy se postupují správním orgánům: **Komora pro patentové spory** projednává a rozhoduje následující námitky, stížnosti a prohlášení:

- rozklady proti rozhodnutí průzkumového referenta o zamítnutí udělení patentu (např. patenty na vynálezy, užité vzory či průmyslové vzory),
- námítky proti ochranným známkám a označením původu třetích osob a mezinárodním zápisům třetích osob s určením Ruska,
- žádosti o uznání známky jako všeobecně známé v Ruské federaci.

Antimonopolní úřady se zabývají případy nekalé soutěže, především na základě zákona o ochraně soutěže, který zakazuje nekalou soutěž související se zneužíváním a neoprávněným využíváním dobrého jména společností a prostředků individualizace výrobků/služeb.

Náhrada škody v patentových sporech: Článek 15-2 občanského zákoníku stanoví náhradu přímé škody a ušlého zisku. Příjmy nabyté naruшитelem lze považovat za ušlý zisk. Možná je rovněž náhrada morální škody, pokud porušování práv vyústilo v osobní újmu vlastníka práv. Patentové právo ani právní předpisy, kterými se řídí průmyslové a užité vzory, neznají termín náhrady škody s trestní funkcí (náhrada škody s trestní funkcí je k dispozici pouze v případě porušení ochranné známky).

Co je dobré vědět?

Praktický problém: „patentoví podvodníci“, kteří napodobují vynálezy zahraničních firem a stávají se majiteli ruských patentů na tyto vynálezy. Chcete-li se tomuto problému vyhnout, je třeba podat přihlášku v předstihu pro každý vynález, který se bude v Rusku využívat. Stejný problém představuje tzv. „trademark trolling“ a „trademark hijacking“.

Opatření celních orgánů

Celní zákoník nepovoluje vstup do Ruska těm výrobkům, jejichž dovozem by došlo k porušení práv k duševnímu vlastnictví. Majitel duševního vlastnictví může požádat o zařazení svých práv do celního rejstříku. Podle ruských právních předpisů nemají celní orgány pravomoc jednat z moci úřední. Po zařazení práva do rejstříku monitorují celní orgány dovoz výrobků, na něž se toto právo vztahuje, a pokud tyto výrobky dováží neznámý dovozce, mohou celní orgány pozastavit jejich propuštění do oběhu a informovat o dané situaci vlastníka práv.

Chce-li vlastník práv zahájit celní prohlídku, musí zaslat žádost Federální celní službě Ruské federace a požádat ji o přijetí ochranných opatření a dočasné pozastavení oběhu domnělých napodobených nebo pirátských

výrobků. K žádosti by měly být připojeny tyto údaje a dokumenty:

úplné firemní údaje, adresa a firemní statut vlastníka práv a jeho zástupce,

plná moc ve prospěch případného zástupce,

seznam platných práv v Rusku spolu s kopiemi osvědčení o zápisu,

seznam konkrétních výrobků, na které se zápis práv vztahuje, jejichž kontrolu by měly celní orgány zahájit,

seznam autorizovaných prodejců pravých výrobků v Rusku a dovozců pravých výrobků do Ruska,

konkrétní informace o domnělých napodobených nebo pirátských výrobcích,

informace o hlášených případech porušení ochranné známky,

lhůta pro zápis do celního rejstříku (maximálně 5 let s možností obnovy),

závazek vlastníka práv nahradit případnou škodu utrpěnou jinými osobami v důsledku neoprávněného pozastavení výrobků celními orgány, a

dokument potvrzující, že vlastník práv tento závazek zajistil bankovní zárukou nebo pojištěním odpovědnosti na částku 500 000 RUB.

Postup

Celní zákoník stanoví, že pokud celní prohlídka odhalí podezřelé výrobky, jsou tyto výrobky zadrženy na dobu 10 dnů. O zadržení soudní orgány vyrozumí dovozce i vlastníka práv nebo jeho právního zástupce uvedeného v rejstříku. Ve lhůtě 10 dnů (která může být pouze jednou prodloužena o dalších 10 dnů) vlastníka práv:

- má právo prohlédnout výrobky, získat vzorky a pořídit fotografie,
- musí informovat celní orgány, zda jde o napodobeniny.

Jde-li o napodobeniny výrobků, musí vlastníka práv zahájit proti dovozci právní řízení. Pokud vlastníka práv právní řízení ve výše uvedené lhůtě nezahájí, budou výrobky propuštěny do oběhu. Zápis do celního rejstříku je účinný pouze tehdy, pokud vlastníka práv jmenuje místního zástupce, který bude v denním spojení s různými kontaktními místy celních orgánů, a odborníka úřed-

ně oprávněného k tomu, aby jménem majitele provedl odbornou prohlídku domnělých napodobenin za účelem určení, zda jsou zadržené výrobky napodobeniny, a poté celním orgánům v příslušném časovém rámci předložil písemný odborný posudek. Pokud vlastník práv neodpoví na žádosti celních orgánů týkající se zadržení domnělých napodobenin, mohou celní orgány vyřadit právo z celního rejstříku a ukončit zadržování výrobků.

Hlavní odkazy a kontakty pro další podporu

ROSPATENT, Federal Institute of Industrial Property
(Federální institut průmyslového vlastnictví)
Poštovní adresa: bld. 30-1, Berezhkovskaya nab., Moscow, G-59, GSP-5, Rusko, 123995
FAX: (499) 243-33-37, (495) 234-30-58
Tel: (499)240-60-15, (499)240-61-38
(E-mail: fips@rupto.ru)

Alliance Media National Business Partnership
(Národní obchodní partnerství Alliance Media)
Tel: **(495)234-53-80**
Fax: **(495)234-53-63**

E-mail: allmedia@allmedia.ru

Poštovní adresa: **Bolotnaya Str., 12 building 3 -115035, Moscow, Rusko**

Webové stránky: <http://www.business-in-russia.com>

Federal Customs Service of the Russian Federation
(Federální celní služba Ruské federace)
Inspection & Information Transfer Control Branch
(Pobočka pro kontrolu a přenos informací)
11/5, Novozavodskaya st. Moscow, Rusko
Tel: +7 095 449-7747/7531
Fax: +7 095-449 7812
E-mail: GUTNR_Ashurkov@mail.customs.ru

Russia-Europe Textile Alliance (RETA)
(Rusko-evropský textilní spolek)
9/3, Polslannikov per.105005 Moscow, Rusko
Tel.: +7 (495) - 589 18 81
Fax +7 (495) - 589 18 82
E-mail : igors08@yandex.ru

Spojené státy americké

Ochrana podle práva průmyslových vzorů

Příslušné zákony

V USA neexistuje právo průmyslových vzorů, průmyslový vzor lze chránit pouze prostřednictvím patentového, známkového a autorského práva.

Spojené státy nabízejí ochranu průmyslového vzoru prostřednictvím patentů na průmyslové vzory, výpravy výrobku a autorského práva. Příslušné zákony jsou následující:

Zákon o ochraně průmyslových vzorů (Vessel Hull Design Protection Act), autorskoprávní ochrana podle části 17 zákoníku Spojených států amerických, zákon o autorských právech, průmyslových vzorech a patentech z roku 1988, především hlava 48, zákon Lanham Act.

Co lze a co nelze chránit?

Ochrana módních vzorů a dalších výrobních vzorů s krátkým obchodním cyklem je v USA velmi omezená, neboť zde neexistuje právo průmyslových vzorů.

Chcete-li své vzory chránit, je k tomu třeba využít patentové, známkové a autorské právo. Vzhledem k tomu, že tyto předpisy jsou vysvětleny v následujících kapitolách, naleznete v části věnované právům k průmyslovým vzorům pouze ty údaje, které jsou specifické pro průmyslové vzory a v některých případech představují výjimku ze zastřešujících zásad patentového, známkového a autorského práva.

Ochrana průmyslových vzorů prostřednictvím patentů na průmyslové vzory

Pokud jde o patenty na průmyslové vzory, typická kritéria patentovatelnosti jsou mírně upravena. Úprava spočívá v tom, že místo novosti, nezejmosti a průmyslové

využitelnosti se patenty na průmyslové vzory určují prostřednictvím novosti, nezejmosti a ozdobnosti.

Ochrana průmyslových vzorů prostřednictvím výpravy výrobku

Získání ochrany výpravy výrobku je podmíněno tím, že výprava výrobku musí být přirozeně odlišná nebo tuto odlišnost musí nabýt prostřednictvím vedlejšího významu a nesmí sloužit užité ani estetické funkci. Pojem „výprava výrobku“ se týká prvků vizuálního vzhledu výrobku, jako je obal či tvar výrobku.

Ochrana průmyslových vzorů prostřednictvím autorských práv

Aby originální autorská díla požívala ochrany podle autorského práva, musí být zaznamenána na „hmotném nosiči informací“. To znamená, že vzor je třeba zaznamenat na papír, vyfotografovat nebo nafilmovat. Pokud nejste schopni prokázat, že byl váš vzor zaznamenán, nemáte na ochranu podle autorského práva nárok.

Pokud však chcete využívat autorské právo k ochraně průmyslového vzoru, nelze chránit výrobky, které mají funkční i estetický účel. Tento princip ztěžuje ochranu vzorů, které se běžně používají v obuvnickém, kožedělném, nábytkářském a textilním sektoru, neboť americké soudy se všeobecně shodují na tom, že obrazový, grafický či sochařský aspekt módního díla se až příliš blíží funkčnímu aspektu díla, aby je bylo možno oddělit. Ve většině případů tedy vzor nemá v USA na autorskoprávní ochranu nárok.

Formální náležitosti

Formální náležitosti související s ochranou průmyslových vzorů podle patentového, známkového a autorského práva se zcela shodují s formálními náležitostmi platnými pro jiné formy patentové, známkové a autorskoprávní ochrany.

Poplatky

Poplatky za ochranu průmyslových vzorů podle známkového a autorského práva se zcela shodují s poplatky platnými pro jiné formy známkové a autorskoprávní ochrany. Pokud však chcete svůj průmyslový vzor chránit jako patent, poplatky jsou nižší, než je tomu v případě jiných patentů. Poplatek za podání přihlášky patentu na průmyslový vzor činí 100 USD, poplatek za udělení patentu činí 400 USD. Udržovací poplatky se neúčtují.

Průzkum

Průzkum související s ochranou průmyslových vzorů podle patentového, známkového a autorského práva se zcela shoduje s průzkumem prováděným v případě jiných forem patentové, známkové a autorskoprávní ochrany.

Doba ochrany

Doba ochrany v případě ochrany průmyslového vzoru podle známkového a autorského práva se zcela shoduje s dobou ochrany v případě jiných forem známkové a autorskoprávní ochrany. Avšak ochrana průmyslového vzoru podle patentového práva je platná pouze 14 let. Vzhledem k tomu, že přihlášení patentu na průmyslový vzor může trvat několik let, pro obuvnický, kožedělný, nábytkářský a textilní průmysl to zřejmě nebude nejlepší forma ochrany.¹

Vlastnictví práva

Vlastnictví práva v případě ochrany průmyslových vzorů podle patentového, známkového a autorského práva se zcela shoduje s vlastnictvím práva v případě jiných forem patentové, známkové a autorskoprávní ochrany.

Co je dobré vědět?

Pro výrobky a služby s krátkým obchodním cyklem neexistuje adekvátní ochrana průmyslových vzorů. Vzhledem k tomu, že životnost vzorů v obuvnickém, kožedělném, nábytkářském a textilním odvětví je často podstatně kratší, než je délka procesu žádosti o ochranu duševního vlastnictví, současný zákonný rámec pro ochranu

průmyslových vzorů v USA způsobuje těmto odvětvím specifické potíže.

Ochrana podle známkového práva

Příslušné právní předpisy

Hlavní právní předpisy a nařízení týkající se známkové ochrany jsou:

zákon o ochranných známkách, Madridský protokol o mezinárodním zápisu ochranných známek.

Co lze a co nelze chránit?

Ve známkovém právu USA je klíčové kritérium „obchodního užívání“. Toto kritérium říká, že o známkovou ochranu můžete požádat pouze tehdy, pokud známku užíváte nebo máte úmysl ji užívat v obchodní činnosti. To znamená, že známku musíte používat na svých výrobcích a ve službách a známka musí hrát určitou roli ve vaší reklamní či prodejní strategii. Přejmenším musíte mít úmysl užívat známku v této souvislosti a úřady USA vás požádají, abyste na to přísahali. Pokud podáte přihlášku ochranné známky na základě úmyslu ji v určitém okamžiku začít užívat, Patentový a známkový úřad USA (USPTO) vás před zápisem známky požádá, abyste známku začali skutečně užívat v obchodní činnosti.

Zápis ochranné známky se obvykle zamítne, pokud je známka, mimo jiné, pouze popisná či klamavá, nebo pokud jde pouze o přijmení nebo je známka pouze ornamentální.

Formální náležitosti

Chcete-li se vyhnout zamítnutí známky, je vhodné před podáním přihlášky provést známkovou rešerši. USPTO umožňuje provedení bezplatné rešerše pomocí elektronického rešeršního systému (TESS). Přihlašovatel musí vyplnit přihlášku pomocí systému pro elektronické podávání přihlášek ochranných známek (TEAS).

Chcete-li podat přihlášku v papírové formě, zavolejte na telefonní číslo USPTO (800) 786 9199. Obdržíte tištěný formulář, který po vyplnění zašlete na následující adresu:

The Commissioner for Trademarks. P.O. Box 1451, Alexandria, VA 22313-1451, USA.

1. Ministerstvo obchodu USA, Patentový a známkový úřad USA. A Guide to Filing a Design Patent Application (příručka pro podání přihlášky patentu na průmyslový vzor). <http://www.uspto.gov/web/offices/pac/design/index.html>

USPTO nepřijímá přihlášky zaslané faxem. Podrobné pokyny, jak podat přihlášku ochranné známky, naleznete na webových stránkách USPTO.² Pamatujte, že o zápis ochranné známky v USA lze požádat i prostřednictvím WIPO na základě Madridského systému. Další informace naleznete v přehledu věnovaném postupu mezinárodního zápisu.

Poplatky

Poplatky za zápis ochranné známky v USA jsou následující:

Přihláška ochranné známky, za jednu mezinárodní třídu (podání v papírové formě) - 375 USD.

Přihláška ochranné známky, za jednu mezinárodní třídu (podání v elektronické formě, přihláška pomocí systému TEAS) - 325 USD.

Podání prohlášení o užívání podle čl. 1 písm. d) bod 1, za jednu třídu - 100 USD.

Ověření mezinárodní přihlášky vycházející z jedné přihlášky nebo zápisu, za jednu třídu - 100 USD.

Ověřená kopie zapsané známky s názvem, případně statutem, zrychlená místní služba - 30 USD.

Poplatek za žádost o zápis - 20 USD.

Průzkum

Po podání přihlášky ji obdrží průzkumový referent, který zkontroluje, zda je úplná a zda neexistují kolidující známky. Výsledkem je, že je vaše přihláška úspěšná, je přijata s opravami nebo je neúspěšná.

Je-li přihláška úspěšná, bude zveřejněna ve věstníku.

Pokud proti přihlášce nikdo nepodá odpor nebo je-li případný odpor neúspěšný, vydá úřad buď osvědčení o zápisu (v případě přihlášek, kdy přihlašovatel známku užívá), nebo oznámení o přijetí (v případě přihlášek, kdy má přihlašovatel úmysl známku užívat).

Doba ochrany

Zápis ochranné známky má počáteční platnost 10 let, po předložení důkazu o pokračujícím užívání jej však lze opakovaně neomezeně obnovovat vždy o dalších 10 let.

Vlastnictví práva

Za normálních okolností je vlastníkem práva tvůrce ochranné známky. Pokud však původní tvůrce ochranné známky vytvořil toto dílo v rámci pracovního poměru, vlastní známku zaměstnavatel, pokud pracovní smlouva nestanoví jinak. Ochrannou známku lze převést na třetí osobu, musí to však být uvedeno ve smlouvě. O zápis ochranné známky tedy může požádat každá osoba, která „o sobě tvrdí, že je vlastníkem“ používané známky nebo známky, jejíž užívání zamýšlí.

Co je dobré vědět?

V USA může platnost ochranné známky trvat neomezeně, pokud ji majitel nadále užívá a předkládá včas všechny potřebné dokumenty. Princip amerického známkového práva se silně opírá o obchodní užívání. To znamená, že známkové ochrany požíváte, i když jste o ni nepožádali, ale jste schopni prokázat, že ochrannou známku užíváte při provádění obchodní činnosti. Pro majitele duševního vlastnictví, kteří v USA adekvátně nepožádali o známkovou ochranu, to představuje výhodu.

Patentová ochrana včetně patentů na užité vzory

Příslušné právní předpisy

Základní právní předpisy jsou následující: část 35 zákoníku Spojených států amerických, zákon o ochraně amerických vynálezů a veřejný zákon č. 106-113.

Co lze a co nelze chránit?

K patentové ochraně je způsobilý každý vynález, který je nový a užitečný, ať již jde o postup, stroj, vyráběný výrobek nebo složení hmoty, a rovněž každé nové a užitečné zlepšení stávající technologie. Postupy jsou tedy rovněž způsobilé k patentové ochraně. Patentovat nelze myšlenku či návrh.

2. <http://www.uspto.gov/web/offices/tac/doc/basic/appcontent.htm>

Formální náležitosti

USPTO nabízí možnost elektronického podání a podání v papírové formě. V případě elektronického podání doporučuje využití systému EFS-Web. Podporu vynález-cům poskytuje asistenční centrum.

Centrum lze kontaktovat na čísle 800-PTO-9199, (800-786-9199) nebo 001 571-272-1000.³

Chcete-li podat přihlášku patentu na užitný vzor, USPTO vyžaduje (stejně jako v případě jiných patentových přihlášek) podání v anglickém jazyce nebo přiložení úředního překladu do anglického jazyka. Přihláška musí obsahovat:

- formulář Utility Patent Application Transmittal,
- formulář pro převod poplatků a příslušné poplatky,
- záznamový list přihlášky,
- popis patentu (obsahující alespoň jeden nárok),
- výkresy (v případě potřeby),
- přísahu nebo prohlášení,
- seznam sekvencí nukleotidů a/nebo aminokyselin (v případě potřeby).

Poplatky

Poplatky se liší podle přihlášky:

- základní poplatek za přihlášení: 300 USD,
- poplatek za rešerši: 100 až 540 USD,
- poplatek za průzkum: 140 až 220 USD,
- poštovní poplatek: 300 až 1 510 USD,
- obecné poplatky: 10 až 50 USD,
- poplatek za úpravu patentové přihlášky: 100 až 400 USD.

Poplatky za podání přihlášky patentu na užitný vzor se pohybují od 4 500 do 12 000 USD a více.

Průzkum

Průzkumový referent prozkoumá přihlášku a provede rešerši na patentovatelnost na základě nároků obsažených v přihlášce. Výsledkem je přijetí přihlášky, přijetí přihlášky s žádostí o provedení určitých úprav nebo její zamítnutí. Původce vynálezu by měl vynález držet v utajení a poznámky podepsat a opatřit datem. Co nejrychlejší podání přihlášky je ku prospěchu přihlašovatele patentu. Pamatujte: pokud jste dříve vynález zveřejnili nebo prodali, přihláška patentu bude neplatná.

3. <http://www.uspto.gov/web/offices/pac/dapp/pacmain.html>

Doba ochrany

Patentová ochrana trvá 20 let, nezapomeňte však platit roční poplatky za obnovu.

Vlastnictví práva

Patent patří původci patentovaného vynálezu. Majitel má právo poskytnout na patent licenci nebo jeho vlastnictví převést na třetí osobu.

Co je dobré vědět?

Americký patentový systém využívá princip prvního vynálezce a nikoli princip prvního přihlašovatele. Vedení patentových sporů v USA může být velmi nákladné, doporučuje se proto urovnat možné spory pomocí alternativních mechanismů pro řešení sporů. USPTO zveřejní přihlášku patentu osmnáct měsíců po datu podání, což odpovídá praxi používané ve většině ostatních zemí. Původce vynálezu, který vynález tajně obchodně využívá déle než jeden rok před podáním přihlášky patentu, nemá na podání přihlášky nárok.

Ochrana podle autorského práva

Příslušné právní předpisy

Autorská práva se řídí zákonem o autorských právech.

Co lze a co nelze chránit?

Autorské právo zahrnuje literární, hudební, dramatická, choreografická, obrazová, sochařská, audiovizuální, odvozená a architektonická díla, zvukové nahrávky a kompilace. USA neuznávají přirozená práva autora, myšlenka osobnostních práv autora je tedy v americkém autorském právu vyjádřena velmi nepřímě. V USA chrání autorská práva 5 základních práv: právo na pořizování kopií díla, právo na přípravu odvozenin vycházejících z originálního díla, které požívá autorskopravní ochrany, právo na prodej, poskytnutí licence a distribuci kopií díla na trhu, právo na veřejné provozování díla a právo na zpřístupnění díla veřejnosti.

Dílo, které nebylo zaznamenáno v hmotné formě, nelze chránit. Chránit nelze ani myšlenky. To znamená, že dílo musíte zaznamenat na papír, vyfotografovat, nahrát či nafilmovat. Pokud nejste schopni prokázat, že dílo bylo zaznamenáno v hmotné formě, nelze se domáhat autorskopravní ochrany.

Formální náležitosti týkající se zápisu autorských práv

Zápis autorských práv je dobrovolný. Autorskoprávní ochrany požíváte od okamžiku, kdy jste své dílo zaznamenali. Autorská práva je však v USA možné zapsat. Získáte tak silnější pozici v případě soudního sporu.

K dobrovolnému zápisu autorských práv se vážou následující formální náležitosti: musíte podepsat přihlášku, uvést název, kontaktní údaje a stručný popis toho, co chcete autorskými právy chránit. Pokud o autorskoprávní ochranu požádáte v jiném než anglickém jazyce, je nutné přiložit k přihlášce ověřený překlad.

Poplatky

Úřad pro autorská práva účtuje 35 USD za zápis online a 45 USD za zápis v papírové formě. USA poskytují slevy z poplatků pro malé a střední podniky a rovněž dotace v rámci programu Small Business Innovation Research.⁴ Tyto dotace se vztahují na přihlášku jednoho díla a zahrnují poplatek za uznání Úřadem pro autorská práva a za zápis do jeho záznamů.

Průzkum

Po podání přihlášky zapisovatel provede průzkum přihlášky a určí, zda ji lze chránit podle autorského práva. Pokud zapisovatel určí, že je taková ochrana možná a že byly splněny všechny formální náležitosti, obdržíte osvědčení o zápisu. Osvědčení obsahuje všechny údaje, které jste uvedli v přihlášce. Pokud zapisovatel určí, že autorskoprávní ochranu poskytnout nelze, obdržíte dopis s příslušným oznámením.

Doba ochrany

Podle toho, zda jste autorem díla nebo zda měl předmět ochrany povahu díla najatého autora, požívá dílo ochrany po dobu buď 70 let po vašem úmrtí, 120 let po vytvoření díla nebo 95 let po jeho zveřejnění.

Vlastnictví práva

Za normálních okolností je majitelem díla jeho autor. Pokud však původní autor vytvořil toto dílo v rámci pracovního poměru, vlastní dílo zaměstnavatel. Autorská

práva však lze převést na zaměstnance. Je tudíž velmi důležité ujasnit vlastnictví autorských práv v pracovní smlouvě. Autorská práva lze rovněž převést na třetí osobu, musí to však být uvedeno ve smlouvě.

Co je dobré vědět?

V USA, stejně jako ve většině ostatních jurisdikcí, vstupují autorská práva v platnost automaticky. Formální zápis tedy není nutný. USA zápis autorských práv přesto nabízejí.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

USA považují napodobování za vážný problém. Úřad USPTO zavedl poradenskou linku, která pomáhá majitelům duševního vlastnictví při ochraně práv. Iniciativa se nazývá STOP! (Strategy Targeting Organized Piracy – strategie zaměřená proti organizovanému pirátství) a jejím účelem je boj proti organizovanému zločinu a napodobování. Majitelům duševního vlastnictví poskytuje komplexní služby za účelem ochrany před napodobováním v USA i v zahraničí. Kontaktní číslo je 1-800-786-9199 nebo 1-866-999-HALT.⁵

Podle autorského práva USA je žaloba na porušení práv oprávněná, pokud se týká chráněného díla, pokud žalovaná strana rozmnožovala chráněné dílo a pokud rozmnožování chráněného díla žalovanou stranou představovalo porušení práv. Rozmnožování děl je však do jisté míry přípustné. To je vyjádřeno v klauzuli o „přípustném užívání“, která uvádí, že jsou povoleny přiměřené citace. Rozdíl mezi přípustným užíváním a porušením práva se stanoví obtížně, neboť není určen konkrétní počet slov, řádků či poznámek, který lze použít bez svolení.

Budte opatrní. Svolení vlastníka autorských práv potřebujete získat, i když uvedete zdroj materiálu chráněného autorskými právy.

Veškeré žaloby pro porušení práv proti USA, které nevznikly v cizině, je třeba podat u Soudu pro federální žaloby USA do 3 let od doby, kdy došlo k jednání porušujícímu práva. Neexistuje „dozor nad duševním vlastnictvím“. Pokud tedy majitel duševního vlastnictví nepodnikne kroky proti narušiteli, USA proti němu kroky také automaticky nepodniknou. Majitelé duševního vlastnictví tedy za účelem dosažení opravných prostředků musí podat žalobu u federálního soudu. Peněžní náhrada

4. U.S. Small Business Administration. Přehled dotací. <http://www.sba.gov/hotlist/sbir.html>

5. Další online informace naleznete na adrese www.uspto.gov/main/profiles/stopfakes.htm

škody může být v USA velmi vysoká, poplatky na právní zastoupení také. Jurisdikce USA stanoví i trestní postih. Například v případě porušení autorských práv předpokládá finanční postih v maximální výši 1 milion USD a trest odnětí svobody v délce 10 let. V případě porušení ochranné známky lze podat žalobu pro porušení zapsaných práv k ochranné známce nebo práv k známce vyplývajících z obyčejového práva, a to za předpokladu, že záležitost nebylo možné vyřešit formou zprostředkování. Opravné prostředky zahrnují soudně nařízenou úlevu spočívající v zákazu budoucího porušování známky, zabavení a zničení výrobků opatřených ochrannými známkami, které porušují práva, zabavení zisků narušitele, náhradu skutečné škody majitele ochranné známky a soudní výlohy. Ve výjimečných případech lze přiznat úhradu poplatků za právní zastoupení. Pokud porušení práv spočívá v užívání napodobeniny nebo skutečného duplikátu zapsané ochranné známky, lze přiznat zákonnou náhradu škody ve výši až 1 000 000 USD společně s úhradou přiměřených poplatků za právní zastoupení, pokud narušitel neprokáže polehčující okolnosti.

Vlastníci práv mohou za účelem zabránění nebo alespoň minimalizace napodobování podniknout různé právní, technické a obchodně strategické kroky. Pokud se napodobování pro vaši společnost stalo vážným problémem, poraďte se s právním zástupcem o strategii, pomocí které byste měli problému čelit. V závislosti na příslušném území budete moci provést zátah, zabránit dovozu či vývozu napodobených výrobků ve spolupráci s celními úředníky nebo podat na pachatele občanskoprávní, případně trestní žalobu.

Ochrana výtvaru jinými prostředky

Pokud dílo zaznamenáte v libovolné hmotné formě, automaticky požívá autorskoprávní ochrany. Pokud bylo dílo vytvořeno před rokem 1976, není k ochraně příslušných práv nutné používat symbol ©. Cizí státní příslušníci požívají v USA stejné autorskoprávní ochrany jako občané USA. Kromě toho mají USA v oblasti autorských práv dobré vztahy s mnoha zeměmi.⁶

Pokud země původu vlastníka autorských práv podepsala dvoustrannou dohodu o vzájemném uznávání, dílo je v USA automaticky chráněno. Zápis ochranné známky v USA není nutný. Práva k ochranné známce zakládá „oprávněné užívání ochranné známky“. Stejně

tak symbol „TM“ pro ochrannou známku a symbol „SM“ pro známku služeb lze používat bez ohledu na to, zda jste požádali o zápis u Patentového a známkového úřadu USA, či nikoli. To však neplatí pro federální registrační symbol „®“.⁷

Opatření celních orgánů

Úřad pro přistěhovalectví a výběr cel USA (U.S. Immigration and Customs Enforcement - ICE) se snaží hrát při odhalování napodobenin výrobků vůdčí roli. Spolupracuje přitom s Národním koordinačním centrem pro práva k duševnímu vlastnictví (National Intellectual Property Rights Coordination Center), s Centrem pro kybernetickou kriminalitu ICE (ICE Cyber Crimes Center) a s celou sítí amerických ambasad. Národní koordinační centrum pro práva k duševnímu vlastnictví tvoří zaměstnanci z Úřadu celní a hraniční ochrany USA (U.S. Customs and Border Protection) a FBI.

Chcete-li se ujistit, že ICE odhalí možné napodobeniny, je nejlepší zaslat tomuto úřadu kopii zápisu duševního vlastnictví. Seznam vašich výrobků chráněných duševním vlastnictvím bude poté rozeslán všem celním úředníkům, kteří jsou odpovědní za kontrolu dovážených výrobků. Pokud celní orgány údajně napodobené výrobky zadrží a dovozce není schopen prokázat, že je oprávněným majitelem duševního vlastnictví, výrobky budou celními orgány zabaveny.

Chcete-li zajistit, aby úřad ICE mohl údajně napodobeniny zabavit, kontaktujte úřad přímo a informujte jej, že máte důvodné podezření, že budou do USA dovezeny napodobené výrobky.

U.S. Immigration and Customs Enforcement
National Intellectual Property Rights
500 12th Street SW
Washington, DC 20024

Tel.: 1-866-IPR-2060 nebo 1-866-477-2060
Fax: (202) 307-2127

Úřad ICE můžete kontaktovat v případě, že potřebujete pomoc nebo další informace týkající se opatření přijatých celními orgány proti napodobování. Celní orgány mohou výrobky odhalit a pokud zjistí napodobeniny, mohou je zabavit.

6. Úřad pro autorská práva USA: Oběžník 38a: International copyright Relations of the United States (Mezinárodní vztahy USA v oblasti autorských práv – stav v konkrétních zemích. www.copyright.gov/help/faq/faq-who.html)

7. USPTO: Trademarks (ochranné známky): Basic Facts (základní fakta): Should I register my Mark? (Mám zapsat svou ochrannou známku?) www.uspto.gov/web/offices/tac/doc/basic/register.htm

Evropa

V Evropě se na práva k duševnímu vlastnictví původně nahlíželo jako na výsadu členských států (ochrana omezená na národní území). Evropská unie našťastí právní předpisy sladila a v některých oblastech vytvořila právní předpisy Společenství, týkající se práv k duševnímu vlastnictví. V současné době mají společnosti dvě možnosti:

- ochrana práv k duševnímu vlastnictví na národní nebo regionální úrovni (bez zápisu nebo se zápisem), pomocí národních/regionálních postupů a limitů vycházejících z podobných pravidel, případně
- ochrana práv k duševnímu vlastnictví na úrovni EU, s limity EU, avšak s jednotným postupem.

Ochrana výtvaru v EU bez formálních náležitostí

Je-li vaším výtvozem vzor/logo/model, máte dvě možnosti:

- **Ochrana prostřednictvím národních autorských práv:** vzhledem k tomu, že neexistuje ochrana autorského práva na úrovni EU, zjistěte v konkrétních národních přehledech, zda je tento postup možný i pro váš výtvar.
- Ochrana prostřednictvím nezapsaného průmyslového vzoru Společenství

Nezapsaný průmyslový vzor Společenství (UCD)

Příslušné právní předpisy

Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001, o průmyslových vzorech Společenství

Co lze chránit?

Průmyslovým vzorem může být vnější vzhled výrobku nebo jeho části vyplývající ze znaků linií, obrysů, barev, tvaru, struktury, materiálu nebo jeho zdobení. Může

představovat totéž co značka a image společnosti. Výrobek může být libovolně průmyslově vyráběná nebo řemeslná položka včetně obalu, grafických symbolů a typografického písma. Průmyslový vzor se vztahuje pouze na vzhled výrobku. UCD musí být nový a musí mít individuální povahu.

Formální náležitosti

Žádné. Vzor je platný od data **zpřístupnění** veřejnosti **v rámci EU**. Toto zveřejnění předpokládá, že osoby pracující ve stejném odvětví a působící v rámci EU mají o vzoru přiměřené povědomí. Toto povědomí mohly získat prostřednictvím vzorů uvedených do prodeje nebo prostřednictvím předchozího marketingu nebo propagace. Pokud můžete prokázat **datum zveřejnění** svého výtvaru v rámci EU, jste chráněni proti napodobování (nemáte však žádná další práva).

Poplatky

Žádné, kromě možných poplatků za externí služby spojené se zveřejněním vzoru (právník, brožury, publikace... atd.).

Doba ochrany

Příslušné průmyslové vzory jsou chráněny po dobu **tří let**. Pokud se zdá, že má průmyslový vzor pro vaši společnost zajímavou obchodní hodnotu, máte do konce **prvního roku** po zpřístupnění možnost **zapsat** UCD (stále nový) na úrovni EU nebo na národní úrovni. Pokud se vám zdá, že tuto hodnotu nemá, můžete jej používat po dobu tří let a v některých zemích těžit z autorskoprávní ochrany (zkontrolujte přehledy jednotlivých zemí). Po skončení prvního roku již průmyslový vzor na úrovni EU ani na národní úrovni zapsat nelze.

Vlastnictví práva

Právo k zapsanému průmyslovému vzoru Společenství (RCD) či nezapsanému průmyslovému vzoru Společenství náleží tvůrci vzoru nebo jeho právnímu nástupci. Pokud je vzor výtvořem dvou nebo více osob, přiznává se jim právo k průmyslovému vzoru Společenství společně. Pokud však zaměstnanec vytvoří vzor v rámci svých pracovních povinností nebo podle pokynů zaměstnavatele, přiznává se právo k RCD/UCD zaměstnavateli, pokud nebylo dohodnuto jinak nebo pokud vnitrostátní právní předpisy nestanoví něco jiného. Na RCD/UCD je možné poskytnout licenci pro celé Společenství nebo jeho část. Licence může být výlučná nebo nevýlučná.

Přiznaná práva: UCD přiznává výhradní právo na používání vzoru, poskytuje však slabší formu ochrany, než je tomu v případě RCD: ochrana pouze proti porušení vzoru v podobě napodobování (ve zlém víře nebo otrocké napodobeniny).

Práva přiznaná nezapsaným průmyslovým vzorem Společenství se nevztahují na úkony prováděné soukromě a pro nekomerční účely, na úkony prováděné pro pokusné účely a na reprodukční úkony pro vzdělávací účely.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Před zahájením právního řízení je užitečné zaslat narušiteli výzvu s žádostí o zastavení porušování práv a náhradu škody (což může porušování práv ukončit). Pokud ne, pak (vzhledem k tomu, že členské státy musí určit jeden nebo více soudů prvního a druhého stupně zabývajících se právy k průmyslovým vzorům Společenství, které jsou zodpovědné za projednávání žalob pro porušení práv) je příslušným soudem vnitrostátní soud země, v níž má žalovaná strana sídlo či závod nebo v níž bylo právo zapsáno. Tyto soudy mají výlučnou příslušnost v následujících typech žalob: žaloba pro porušení nebo hrozící porušení průmyslového vzoru Společenství, žaloba na prohlášení nezapsaného průmyslového vzoru Společenství za neplatný a protižaloba na prohlášení zapsaného průmyslového vzoru Společenství za neplatný. Ve všech případech je rozsudek platný a vymahatelný ve všech členských státech Evropské unie.

Vymáhání práv k průmyslovému vzoru Společenství prostřednictvím ustanovení trestního práva záleží na vnitrostátních právních předpisech jednotlivých členských států EU.

Co je dobré vědět?

- Kdykoli je to nutné, musí být určeno datum zveřejnění, například: fotografie vzoru pořízené během veřejné události, výtisk publikace obsahující fotografii vzoru (s datem), publikace na webových stránkách (s určitým datem), úřední dopis od právníka během veřejné události, ... atd.
- S přihlédnutím k této potřebě důkazu bude nutné některé smlouvy upravit tak, aby se zamezilo případnému zveřejnění průmyslového vzoru bez souhlasu jeho majitele.
- Aby UCD těžil z ochrany, musí být nejdříve zveřejněn na území EU.
- UCD nechrání proti napodobování vzoru mimo Evropu.
- UCD může ztratit platnost, pokud váš protějšek může prokázat datum vytvoření předcházející vašemu datu zveřejnění. V takovém případě je vhodné vyhotovit před zveřejněním vzoru smlouvu s potenciálními zákazníky, kterým vzor chcete předvést.
- UCD ztratí platnost, pokud soud dospěje k názoru, že vzor není nový nebo nemá individuální povahu.
- Ochrana UCD může být zcela dostačující pro krátkodobé portfolio vzorů. Naproti tomu RCD poskytuje jistější, širší a delší ochranu.
- V některých zemích je možné získat ochranu současně podle právních předpisů pro průmyslové vzory a autorské právo.

Ochrana výtvořů v EU s formálními náležitostmi

Zapsaný průmyslový vzor Společenství (RCD)

Příslušné právní předpisy

Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o průmyslových vzorech Společenství

Co lze chránit?

Platí totéž co v případě UCD.

Formální náležitosti

Automatická ochrana bez věcného průzkumu za předpokladu, že je vzor nový a má individuální povahu. Prostřednictvím jediného podání přihlášky je možné chránit až 100 vzorů náležících do stejné podkategorie.

Příhlášku lze podat u úřadu OHIM (Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu v Alicante), u národních patentových úřadů nebo u Úřadu Beneluxu. Ve všech případech je přihláška zaslána úřadu OHIM, který provede formální průzkum a, přichází-li to v úvahu, udělí průmyslový vzor Společenství zápisem do rejstříku průmyslových vzorů Společenství. OHIM poté zápis zveřejní ve věstníku přístupném veřejnosti. Přihlašovatel může požádat o odložení zveřejnění o 30 měsíců od data podání přihlášky za účelem ochrany citlivých informací.

Poplatky

Poplatky za průmyslový vzor Společenství jsou velmi nízké a jsou zajímavé především v porovnání s úhrnnými poplatky za národní zápis ve všech členských státech EU.

Předmět poplatku	€	2 až 10 vzorů/ za vzor	11 a více vzorů/ za vzor
zápis	230	115	50
zveřejnění	120	60	30
odložení zveřejnění	40	20	10

Průzkum

OHIM doporučuje elektronické podávání přihlášek průmyslových vzorů pomocí formátu podobného formátu přihlášek ochranných známek Společenství. Krátce po podání se u každé přihlášky provede průzkum toho, zda vyhovuje definici průmyslového vzoru a zda neodporuje zásadám veřejného pořádku nebo etickým principům. Průzkum novosti se neprovádí. V případě, že přihláška neobsahuje nedostatky ani proti ní nebyly vzneseny žádné námítky, se rychle přejde k zápisu a zveřejnění, pravděpodobně do **tří měsíců** od data podání přihlášky. Průmyslové vzory se nezveřejňují v papírovém věstníku. Zveřejnění se provádí elektronicky na webových stránkách úřadu OHIM a na nosičích CD-ROM.

Doba ochrany

RCD je platný po dobu pěti let od data podání přihlášky. Lze jej čtyřikrát obnovit, vždy na pět let. Celková doba ochrany tedy může být 25 let. **Postup pro obnovu RCD:** RCD můžete obnovit sami nebo o to lze požádat patentového zástupce. Příhlášku lze podat prostřednictvím elektronického systému obnovy úřadu OHIM nebo pomocí papírového formuláře. Ať již přihlášku podáváte prostřednictvím elektronického systému obnovy nebo pomocí papírového formuláře, můžete určit, zda požá-

dujete obnovu pro všechny průmyslové vzory uvedené v hromadném zápisu nebo pouze pro některé vzory.

Vlastnictví práva

Právo k RCD či UCD náleží tvůrci vzoru nebo jeho právnímu nástupci. Pokud je vzor výtvořem dvou nebo více osob, přiznává se jim právo k průmyslovému vzoru Společenství společně. Pokud však zaměstnanec vytvoří vzor v rámci svých pracovních povinností nebo podle pokynů zaměstnavatele, přiznává se právo k RCD/UCD zaměstnavateli, pokud nebylo dohodnuto jinak nebo pokud vnitrostátní právní předpisy nestanoví něco jiného. Na RCD/UCD je možné poskytnout licenci pro celé Společenství nebo jeho část. Licence může být výlučná nebo nevýlučná.

Přiznaná práva

RCD přiznává svému majiteli výhradní právo vzor používat a bránit třetím osobám v tom, aby bez souhlasu majitele vyráběly, nabízely, uváděly na trh nebo používaly výrobek, do něhož je vzor zapracován, nebo aby výrobek za těmito účely dovážely, vyvážely či skladovaly. RCD lze vymáhat proti vzoru, který je napodobeninou, ale rovněž proti vzoru, který byl vytvořen nezávisle bez napodobování (ochrana proti napodobeninám, i když napodobovatel tvrdí, že jednal v dobré víře). Práva přiznaná zapsaným průmyslovým vzorem Společenství se nevztahují na úkony prováděné soukromě a pro nekomerční účely, na úkony prováděné pro pokusné účely a na reprodukční úkony pro vzdělávací účely.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Platí stejná doporučení jako v případě UCD.

Co je dobré vědět?

- Aby RCD těžil z ochrany, musí být nejdříve zveřejněn na území EU.
- RCD nechrání proti napodobování vzoru mimo Evropu.
- RCD může ztratit platnost, pokud váš protějšek může prokázat datum vytvoření předcházející vašemu datu zápisu.
- RCD ztratí platnost, pokud soud dospěje k názoru, že vzor není nový nebo nemá individuální povahu.

- V některých zemích je možné získat ochranu současně podle právních předpisů pro průmyslové vzory, nekalou soutěž a autorské právo.

Konkrétní doporučení

Pokud společnost uvádí na trh nový výrobek a má nový název/logo, pod kterým se má v Evropě prodávat, a obává se napodobování tohoto výrobku, doporučuje se požádat o průmyslový vzor Společenství a ochrannou známku Společenství. Výhodou průmyslového vzoru Společenství je skutečnost, že součástí řízení **není fáze pro podání odporu**. Také poplatky za průmyslový vzor Společenství jsou v porovnání s ochrannou známkou Společenství velmi nízké.

Ochranná známka společenství (CTM)

Příslušné právní předpisy

Směrnice č. 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách, sladila pravidla vnitrostátních právních předpisů a definovala označení, která lze zapsat jako ochrannou známku. Nařízením Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 byla souběžně s národními ochrannými známkami vytvořena i CTM.

Co lze chránit

Široká definice toho, co lze zapsat jako CTM: slogany, zvuky, pachy a gesta. Zapsat lze výrobky a služby (nicské třídění). Zapsat je možné také kolektivní ochrannou známku a zaručit tak původ, povahu a kvalitu výrobků a služeb jejich rozlišením (přínosné pro členy sdružení nebo společenství vlastníci příslušnou ochrannou známkou).

Formální náležitosti

Výhoda spočívá v jediném řízení, jehož výsledkem je účinek ochranné známky v 27 zemích EU. Je nutné podat přihlášku přímo u známkového úřadu Společenství (OHIM) nebo prostřednictvím národního známkového úřadu členského státu EU, který přihlášku předá úřadu OHIM.

Přihláška CTM musí obsahovat údaje o přihlašovatel, vyobrazení ochranné známky a seznam výrobků či služeb, pro něž se zápis známky žádá. Klíčovým prvkem je určení výrobků. Přihlášku CTM je nutné vyplnit v někte-

rém z 22 jazyků EU („první jazyk“). Dále musí být uveden druhý jazyk, tj. jeden z pěti jazyků OHIM (španělština, němčina, angličtina, francouzština nebo italština).

Po dokončení průzkumu absolutních důvodů zamítnutí se přihláška CTM zašle do různých zemí za účelem rešerše (kromě rešerše u přihlášky CTM provedené úřadem OHIM).

Poté se CTM zveřejní ve Věstníku OHIM. Pokud třetí osoby nevznesou námitky, dojde k zápisu známky.

Pokud zápisu nic nebrání, trvá proces zápisu přibližně **12 až 18 měsíců**. Majitel ochranné známky může proces urychlit až **o šest týdnů**, pokud zaplatí konečný poplatek za zápis ihned po obdržení oznámení se žádostí o úhradu tohoto poplatku.

Právníká osoba, která má ve Společenství sídlo nebo faktický závod, může podat přihlášku přímo prostřednictvím svého právního zástupce. Zaměstnanec je rovněž oprávněn podat přihlášku jménem společnosti, k níž patří, má-li k tomu oprávnění podepsané právním zástupcem. Na zaměstnance dceřiné společnosti se nahlíží jako na zaměstnance mateřské společnosti.

Poplatky

Postup	Za 3 třídy	Za 4. a každou další třídu
Klasická přihláška	900	150
Elektronická přihláška	750	150
Zápis	850	150

Poplatky je třeba hradit v EUR. Pokud chcete, aby byl den přijetí přihlášky dnem jejího podání, je nutné zaplatit základní poplatek za přihlášení do jednoho měsíce od data podání přihlášky.

Doba ochrany

10 let od data podání přihlášky. Zápis lze opakovaně obnovovat vždy na dobu 10 let. Žádost o obnovu je nutné zaslat během období šesti měsíců, které končí posledním dnem měsíce, v němž končí ochrana. V této lhůtě je rovněž nutné uhradit poplatky. Obnova nabyvá

1. **Absolutní důvody zamítnutí: důvody zamítnutí zápisu spočívající v povaze známky samotné, pokud je popisná, funkční nebo proti ní lze vznést námitky. Příklad:** Označení, která postrádají rozlišovací schopnost nebo odporují zásadám veřejného pořádku nebo uznávaným etickým principům.

účinnosti v den následující po dni, ke kterému zaniká stávající zápis, a je ji třeba zapsat. Po zápisu ochranné známky Společenství začíná **pětiletá** lhůta. Po skončení této lhůty nebo každé další nepřerušené pětileté lhůty může třetí osoba podat žádost o odnětí ochranné známky, pokud se v EU nepoužívá.

Vlastnictví práva

CTM přiznává svému majiteli výhradní právo. Majitel známky je oprávněn bránit všem třetím osobám v tom, aby v obchodním styku bez jeho souhlasu užívaly stejná nebo podobná označení pro výrobky nebo služby stejné nebo podobné těm, které chrání CTM. Kolektivní ochrannou známku Společenství může vlastnit několik vlastníků práv.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Příslušným soudem je soud členského státu, kde má žalovaná strana sídlo (nebo závod). Vlastník práv si může vybrat, zda podá občanskoprávní nebo trestní žalobu.

Občanskoprávní žaloba

Opravné prostředky, kterých lze dosáhnout: **náhrada škody** vycházející z odhadovaného ušlého zisku, ušlého prodeje, ztráty dobrého jména, atd., **předložení vyúčtování** zisků nabytých z prodeje výrobků porušujících práva, **vydání** výrobků porušujících práva. Faktory, které posilují pozici majitele známky v **občanskoprávním řízení**: **zápis ochranné známky** nebo autorského práva; dobrá pověst a hodnota **ochranné známky**, které dokazují, že se známka stala identifikátorem zdroje výrobků, např. údaje o prodeji, reklamy, faktury, délka užívání, záznamy o vymáhání práv – čím je **ochranná známka** silnější, tím širší ochranu poskytuje; důkazy o zneužití známky narušitelem. Vnitrostátní soudy, které se zabývají právy k ochranným známkám Společenství, mají výlučnou příslušnost v případech souvisejících s porušením ochranné známky Společenství, hrozícím porušením ochranné známky, prohlášením o neporušení známky a s žalobami na výmaz známky.

Rozhodnutí kteréhokoli z vnitrostátních soudů je účinné na celém území EU.

Trestní žaloba

Může být dostatečná pro „vyčištění trhu“. V případě soudně stíhatelných činů jsou **dvě možnosti**: trestní stížnost adresovaná policii a požadující zatčení a zabavení nebo trestní žaloba na zabavení podaná u okresního soudu. V případě soudně nestíhatelných činů jsou **dvě možnosti**: trestní stížnost podaná u okresního soudu na narušitele a požadující vydání příkazu k prohlídce a zabavení, nebo trestní stížnost podaná u okresního soudu na neznámé osoby a požadující vydání příkazu k prohlídce a zabavení. **Výhody trestního řízení**: okamžitý odstrašující účinek, velká publicita, může vést k zatčení, může vést k odsouzení, méně nákladné. **Nevýhody trestního řízení**: není možnost urovnání, případ rozhodují státní soudy, není možnost kontroly, soudní příkaz nemá trvalou platnost, nepřiznává se náhrada škody atd.

Co je dobré vědět?

Výhody CTM: cenově efektivní ochrana v celé EU, sloučení zápisů v jednotlivých členských státech, zjednodušený postup při zachování seniority národních ochranných známek. Užívání v jediném členském státě je dostatečné k odražení napadení kvůli nevyužívání známky. OHIM upozorní vlastníky CTM na pozdější kolidující přihlášky. Není nutné opírat přihlášku CTM o národní zápis nebo přihlášku. V případě zamítnutí lze přeměnit přihlášku CTM na národní přihlášku. Úhrada poplatků je rozdělena mezi přihlášku a zápis. **Nevýhody CTM**: Je-li přihláška CTM zamítnuta v některém členském státě EU, je zamítnuta úplně. Jednotný charakter systému znamená, že CTM nelze postoupit nebo převést pouze v části EU. Vzhledem k tomu, že jediným způsobem, jak postupovat před zápisem v případě starších kolidujících práv, je podání odporu, byly proti velké části přihlášek CTM vzneseny námitky. Zdá se však, že většina námitek byla vyřešena dohodou. Proces zápisu může být zdoluhavý (18 až 24 měsíců). V případě vzniku sporů může být ještě delší.

- V některých zemích je možné získat ochranu současně podle právních předpisů pro ochranné známky, nekalou soutěž a autorské právo.

Evropský patent

Příslušné právní předpisy

V EU patentovou ochranu v současné době poskytují dva systémy, z nichž ani jeden se neopírá o právní nástroj Společenství. Jde o národní patentové systémy a

evropský patentový systém. Národní patentový systém podstoupil faktický proces harmonizace v důsledku podpisu několika mezinárodních úmluv včetně **Úmluvy o udělování evropských patentů (Mnichovská úmluva) ze dne 5. října 1973**, k níž přistoupily všechny členské státy EU. Tato úmluva stanoví jednotný postup pro udělování evropských patentů, zřizuje **Evropský patentový úřad (EPÚ)**. Ten uděluje patenty, z nichž se poté stávají národní patenty podléhající vnitrostátním předpisům. V současné době je 31 zemí členy Evropské patentové organizace. Ačkoli Mnichovská úmluva vytváří jednotný systém pro udělování patentů, patent Společenství dosud neexistuje.

Co lze chránit?

Patenty se udělují pouze na vynálezy, které jsou nové, mají tvůrčí úroveň a jsou průmyslově využitelné. Jednou možností, jak zjistit, zda byl váš výrobek nebo nápad již vynalezen a patentován někým jiným, je nahlédnout do bezplatné internetové databáze EPÚ esp@cenet. Další informace naleznete v části Patenty a užité vzory, na straně 14 této příručky.

Formální náležitosti

Příhlašku lze podat u EPÚ v libovolném jazyce. Úředním jazykem EPÚ je však angličtina, francouzština a němčina. Není-li přihlaška podána v jednom z těchto jazyků, je nutné předložit i její překlad. Služby odborného zástupce jsou sice povinné pouze pro přihlašovatele se sídlem mimo Evropu, EPÚ však doporučuje využití právního poradenství všem přihlašovatelům. Žádost o udělení evropského patentu je nutné podat na formuláři předepsaném Evropským patentovým úřadem (formulář č. 1001).

Průzkum

Patent bývá udělen tři až pět let od data podání přihlašky. Postup se skládá ze dvou hlavních fází: těmi je průzkum formálních náležitostí a příprava rešeršní zprávy. Provádí se rovněž věcný průzkum, během něhož EPÚ na žádost přihlašovatele přezkoumá, zda vynález splňuje všechny požadavky.

Poplatky

Velká část poplatků spojených se získáním evropské patentové ochrany v několika evropských zemích vzniká po udělení evropského patentu. S několika výjimka-

mi platí, že pro každou zemi, v níž se vyžaduje validace evropského patentu, musí být vyhotoven překlad do národního jazyka daného státu. Vzhledem k tomu, že v členských státech Evropské unie se hovoří 22 jazyky, může ochrana požadovaná pro celou Evropu představovat značné náklady.

Doba ochrany

20 let od data podání přihlašky, 20 let od data mezinárodního podání přihlašky v případě národní fáze patentů podle PCT, 20 let od data podání přihlašky evropského patentu v případě žádosti o rozšíření. Poplatky za ochranu se hradí ročně před koncem roku, pro který již poplatky za ochranu byly zaplacené, nebo tři měsíce po vypršení této lhůty s pokutou ve výši 25 % nebo nejdéle tři až devět měsíců po vypršení doby ochrany s pokutou ve výši 50 %.

Vlastnickví práva

Téměř všechny atributy evropského patentu, tj. vlastnictví, platnost a porušování patentu, jsou určeny nezávisle podle vnitrostátních právních předpisů.

Co mám dělat, pokud mě někdo napodobuje?

Informace naleznete v národních souborech.

Konkrétní doporučení

Vynálezy lze chránit patentem nebo užitým vzorem. Jeden ze základních rozdílů spočívá v tom, že patenty jsou spojeny s prověřovanými vlastnickými právy, zatímco práva k užitým vzorům prověřována nejsou. Získání práv k užitým vzorům je tedy snadnější, rychlejší a levnější. Doba platnosti patentu je obvykle 20 let, zatímco doba ochrany užitého vzoru je 10 let. V Evropě jsou užité vzory dostupné v Rakousku, Francii, Německu a Španělsku (nevyčerpávající výčet).

Jak lze chránit výtvar ve vztahu k celním záležitostem?

Příslušné právní předpisy

Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003, o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušování některých práv k duševní-

mu vlastnictví a o opatřeních, která mají být proti tomuto zboží přijata, stanoví podmínky, za kterých mohou celní orgány zasáhnout v případě výrobků podezřelých z porušování práv k duševnímu vlastnictví.

Rozsah nařízení

Nařízení definuje „napodobeniny“ jako: výrobky včetně obalů, jež jsou neoprávněně opatřeny ochrannou známkou, která je shodná s ochrannou známkou platně zapsanou pro stejný typ výrobků nebo kterou od takové známky nelze v základních aspektech rozlišit, a která tudíž porušuje práva majitele ochranné známky podle právních předpisů Společenství nebo vnitrostátních právních předpisů platných v zemi, kde se žádost o přijetí opatření ze strany celních orgánů podává. „Pirátské zboží“ jsou „výrobky, které jsou kopiemi vytvořenými bez souhlasu vlastníka autorského práva, souvisejícího práva či práva k užitému vzoru nebo které takové kopie obsahují“.

Nařízení se vztahuje na všechny druhy práv k duševnímu vlastnictví a na všechny druhy celního režimu (dovoz, vývoz, tranzit, překládka) týkajícího se obchodu s třetími zeměmi (nikoli v rámci EU).

Postupy

Systém umožňuje celním orgánům z vlastní iniciativy nebo na žádost zadržet výrobky podezřelé z porušování některých práv k duševnímu vlastnictví. Výrobky, u kterých bylo porušování práv k duševnímu vlastnictví zjištěno, budou zničeny nebo vyřazeny z obchodních kanálů. Chce-li vlastník práv podat žádost o přijetí opatření, musí splnit dvě podmínky: poskytnout dostatečně přesný popis, aby bylo možno příslušné výrobky určit, a prokázat, že je vlastníkem práv. Žádost může být národní nebo evropská (právo Společenství/žádost Společenství). Veškeré údaje o příslušných právech k duševnímu vlastnictví musí být v tomto případě přeloženy do všech národních jazyků. V každém případě je k žádosti nutné přiložit prohlášení majitele práv o tom, že přijímá odpovědnost a povinnost úhrady veškerých poplatků (skladování, zničení atd.).

Doba

Celní orgány musí učinit rozhodnutí nejpozději do **30 pracovních dnů**. V případě, že je žádosti vyhověno, je platnost zásahu alespoň **jeden rok** (nebo více, v závislosti na zemi a dotýcném právu k duševnímu vlastnictví). Žádost o přijetí opatření poskytuje lhůtu **10 dnů** (tu lze

na žádost jednou prodloužit) pro postoupení záležitosti příslušným úřadům a pro získání všech potřebných údajů týkajících se jména a adresy deklaranta, případně příjemce zásilky. Během této lhůty může vlastník práv rovněž výrobky prohlédnout a opatřit si vzorky.

Zjednodušený postup

Zjednodušený postup umožňuje převzetí výrobků ke **zničení, aniž by bylo nutné zjistit, zda byla porušena práva k duševnímu vlastnictví**. Zjednodušený postup je podmíněn splněním několika podmínek: písemné potvrzení zaslané vlastníkem práv do 10 dnů, že výrobky porušují jeho práva k duševnímu vlastnictví, a písemné potvrzení nebo nevyjádření se deklaranta, příjemce zásilky nebo majitele podezřelých výrobků ohledně rozhodnutí o zničení výrobků. Pokud vnitrostátní právní předpisy nestanoví jinak, musí být výrobky zničeny na náklady a odpovědnost vlastníka práv. Zjednodušený postup je pro členské státy nepovinný a jeho provádění se v jednotlivých zemích liší. V současné době jej nepoužívá Bulharsko, Finsko, Francie, Itálie a Lucembursko.

Co je dobré vědět?

Žádost lze podat bezplatně. Provedená kontrola nijak nesouvisí s dalšími odděleními/údaji celní kontroly. Několik problémů však existuje. Jsou to například poplatky za překlad formuláře žádosti do všech jazyků celních orgánů EU, poplatky za povinného zástupce společnosti v každém členském státě EU, poplatky za skladování a zničení výrobků porušujících práva, poplatky za soudní řízení, které velmi často nelze naučtovat žádnému narušiteli na území EU. Dalším problémem je složité informování celních orgánů o možném pirátství ve vztahu k více než 5 000 nových vzorů (na jednu sezónu a jednoho vlastníka práv), zejména v případě vzorů s krátkodobou hodnotou.

Závěr

Tento celní postup je užitečný pro ochranné známky a také pro další práva k duševnímu vlastnictví. V případě průmyslových vzorů je však užitečný pouze tehdy, pokud mají vaše vzory významnou obchodní hodnotu nebo pokud můžete celním orgánům poskytnout konkrétní informace, díky nimž se mohou zaměřit na příslušnou dodávku/případ porušení práv.

Jak lze vymáhat práva v Evropě?

Příslušné právní předpisy

Směrnice č. 2004/48/ES ze dne 29. srpna 2004, o vymáhání práv k duševnímu vlastnictví.

Rozsah směrnice: Směrnice po členských státech vyžaduje, aby proti osobám zapojeným do napodobování a pirátství uplatňovaly účinné, odrazující a přiměřené prostředky a sankce. Směrnice se vztahuje na veškeré případy porušování práv k duševnímu vlastnictví podle práva Společenství i vnitrostátních právních předpisů. Týká se vymáhání práv k duševnímu vlastnictví, kam patří i průmyslová práva. Směrnice se zabývá řešeními, která jsou dostupná před občanskoprávními soudy, nezabývá se však trestnými činy.

Obsah

Směrnice sladuje vnitrostátní právní předpisy jednotlivých států EU, které se týkají občanskoprávních postihů a řešení, s „doporučenými postupy“. Zahnuje postupy týkající se důkazů a ochrany důkazů a předběžných opatření, jako jsou soudní příkazy a zabavení. Řešení zahrnují zničení nezákonných výrobků, jejich stažení nebo trvalé odstranění z trhu a také finanční odškodnění, soudní opatření a náhradu škod. Směrnice předpokládá právo na informace, které soudcům umožňuje nařídít určité osobě prozrazení jmen a adres osob zapojených do distribuce nezákonných výrobků nebo služeb společně s údaji o jejich množství a cenách. Směrnice rovněž upozorňuje členské státy na určitá opatření (např. uveřejňování soudních rozhodnutí a vypracování profesionálních pravidel chování), která přispívají k boji proti porušování práv.

Co je dobré vědět?

Tato směrnice byla zapracována do vnitrostátních právních předpisů. I když jsou příslušná opatření určena pro úkony prováděné v komerčním měřítku, mohou je členské státy používat i ve vztahu k nekomerčním úkonům. Jejich realizace se tedy může v jednotlivých zemích lišit.

Hlavní kontakty na úrovni EU

OHIM: Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu - Avenida de Europa, 4 - E-03008 Alicante – Španělsko - tel: + 34 96 513 9100 od 8.30 do 18.30 hod: www.oami.europa.eu

EPÚ: Evropský patentový úřad: 80298 Mnichov - Německo
Centralizované zákaznické služby EPÚ: + 49 89 2399-4636
www.epo.org

CELNÍ ORGÁNY: navštivte prosím webové stránky EU: http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/right_holders/index_en.html

EURATEX: European Organisation of Apparel and Textile (Evropská textilní a oděvní organizace) - 24 rue Montoyer B-1000 Brussels- tel: + 32 2 285 48 93 – webové stránky: www.euratex.org

Informace Komise EU naleznete na následujících adresách:
http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/index_en.htm
http://ec.europa.eu/trade/issues/sectoral/intell_properly/index_en.htm
http://ec.europa.eu/enterprise/sme/support_en.htm

Mezinárodní dimenze

Jaká je přidaná hodnota mezinárodního zápisu duševního vlastnictví?

Celkový růst mezinárodního obchodu a přímých zahraničních investic vyvolal potřebu vhodné právní struktury pro snadnou, nekomplikovanou a nákladově efektivní mezinárodní ochranu duševního vlastnictví. Následující komplexní řešení zjednodušující obchod:

- Haagský systém mezinárodního zápisu průmyslových vzorů („Haagský systém“),
- Madridský systém mezinárodního zápisu ochranných známek („Madridský systém“), a
- Smlouva o patentové spolupráci týkající se mezinárodního zápisu patentů („PCT“),

z nichž všechny spravuje Světová organizace duševního vlastnictví, umožňují firmám bez ohledu na velikost a prostředí přiměřeně chránit své duševní vlastnictví v řadě určených zemí způsobem, který šetří náklady i čas.

Haagský systém, Madridský systém i PCT vycházejí z podobné myšlenky. Vezměte si následující příklad: Londýnský obuvnický podnik z kategorie malých a středních podniků (MSP) chce svoji obchodní činnost rozšířit do 15 zemí po celém světě. Jak si může zajistit ochranu zvláštní technologie (patentu) související s obuví, konkrétního vzoru obuvi a značky (ochranné známky)? Bez využití Haagského systému, Madridského systému a PCT by MSP musel najmout patentové zástupce ve všech 15 zemích, aby o ochranu duševního vlastnictví požádali u příslušných národních úřadů duševního vlastnictví v příslušných národních jazycích. Umíte si představit, kolik by to zabralo času, jak by to bylo komplikované a kolik by to stálo? Pokud by náš výrobce obuvi postupoval tímto způsobem, pravděpodobně by si mezinárodní expanzi nikdy nemohl dovolit a možná by trh opustil, ještě než by vůbec začal o průniku na světové trhy uvažovat. Pokud však společnost Haagský systém, Madridský systém nebo PCT využívá, může své duševní vlastnictví chránit poměrně rychle, relativně levně a možná ani patentového zástupce nebude potřebovat. Hlavní hodnota těchto systémů tedy spočívá sou-

časně ve zjednodušení procesu podávání a obnovy přihlášek tím, že nabízejí jediný přístupový bod do mnoha různých jurisdikcí pomocí jednoho jazyka a jediné sady poplatků v jedné měně, a v zaručení ochrany v mnoha různých zemích.

Mezinárodní zápis průmyslových vzorů

Příslušné právní předpisy

Mezinárodní zápis průmyslových vzorů se řídí Haagským systémem mezinárodního zápisu průmyslových vzorů. Tento systém tvoří Haagská dohoda (1925) revidovaná v Londýně (1934) a v Haagu (1960)² (doplňně dodatečným aktem podepsaným v Monaku (1961)), doplňkový akt podepsaný ve Stockholmu (1967), Ženevský protokol (1975) ve znění z roku 1979 a Ženevský akt (1999).

Kdo může o ochranu požádat a ve které zemi?

Pro dosažení mezinárodní ochrany průmyslového vzoru je nutné splnit následující kritéria:

Přihlašovatel musí:

- být státním příslušníkem země, která je smluvní stranou příslušné smlouvy, tedy členského státu smlouvy nebo mezinárodní organizace, která se smlouvou řídí,
- mít sídlo na území smluvní země,
- mít na území smluvní země faktický průmyslový nebo obchodní podnik nebo obvyklé bydliště.

Ochrany lze dosáhnout pouze v zemích, které jsou smluvními stranami příslušných smluv. V současné době má Haagská dohoda 56 smluvních stran. Evropské společenství je členem Haagské dohody a Ženevského aktu, avšak není členem Londýnského, Haagského ani Stockholmského aktu. Jednotliví členové Evropské unie se rozhodli stát členy Haagské dohody a ruz-

ných smluv pozměňujících Haagskou dohodu. Seznam smluvních stran pro průmyslové vzory lze stáhnout na následující adrese: <http://www.wipo.int/hague>.

Formální náležitosti

Přihláška se obvykle podává prostřednictvím národního patentového úřadu. Za určitých okolností ji však lze podat přímo u WIPO. Potřebné elektronické dokumenty je možné stáhnout na následujících webových stránkách: <http://www.wipo.int.treaties>.

Tento dokument obsahuje vysvětlivky potřebné pro vyplnění přihlášky.

Pro ochranu průmyslového vzoru se nevyžaduje národní přihláška ani zápis. Jedna přihláška může obsahovat až 100 průmyslových vzorů za předpokladu, že všechny patří do stejné třídy (podle locarnského třídění).

Poplatky

Přihlašovatel zaplatí základní poplatek, poplatek za zveřejnění a standardní poplatek nebo individuální poplatek za každou určenou smluvní stranu.

Podrobný přehled poplatků naleznete v dokumentu, který lze bezplatně stáhnout na webových stránkách WIPO.¹

Například zápis jednoho průmyslového vzoru s 10 provedeními a popisem v rozsahu 300 slov na 10 různých trzích mimo Španělsko stojí 2 797 švýcarských franků nebo 1 850 EUR.

Průzkum

Mezinárodní přihlášku lze podat elektronicky přímo u WIPO. V případě ochrany průmyslového vzoru trvá průzkumové řízení obvykle 6 až 12 měsíců. Přihlašovatel může požádat o odložení zveřejnění průmyslového vzoru maximálně o 30 měsíců od data podání přihlášky.

Doba ochrany

Ochrana průmyslového vzoru se poskytuje nejdříve na 5 let, lze ji však opakovaně prodloužit o dalších 5 let až do celkové doby ochrany průmyslového vzoru povolené v určené zemi. Chce-li přihlašovatel požádat o obnovu,

1. <http://www.wipo.int/hague/en/fees/sched.htm>

je nutné vyplnit formulář „DM/35“, který je k dispozici na webových stránkách WIPO.²

Mezinárodní zápis ochranných známek

Příslušné zákony

Mezinárodní zápis ochranných známek se řídí Madridskou dohodou o mezinárodním zápisu ochranných známek a Protokolem k Madridské dohodě.

Kdo může o ochranu požádat a ve které zemi?

Pro dosažení mezinárodní známkové ochrany je nutné splnit následující kritéria.

Přihlašovatel musí:

- být státním příslušníkem země, která je smluvní stranou příslušné smlouvy, tedy členského státu smlouvy nebo mezinárodní organizace, která se smlouvou řídí,
- mít sídlo na území smluvní země,
- mít na území smluvní země faktický průmyslový nebo obchodní podnik nebo obvyklé bydliště.

Ochrany lze dosáhnout pouze v zemích, které jsou smluvními stranami příslušných smluv. V současné době má Madridský protokol 72 smluvních stran a Madridská dohoda 57 smluvních stran. Evropské společenství je členem Madridského protokolu, avšak není členem Madridské dohody. Jednotliví členové Evropské unie se rozhodli stát členy Madridského protokolu, Madridské dohody nebo obou smluv. Seznam smluvních stran lze stáhnout na webových stránkách WIPO na adrese <http://www.wipo.int/treaties>.³

Vzhledem k tomu, že počet smluvních stran je omezený, nemůže majitel ochranné známky na systém v některých částech světa spoléhat. Sem patří i velká část Latinské Ameriky.

Formální náležitosti

Mezinárodní přihlášku ochranné známky lze podat pouze prostřednictvím národního patentového úřadu. Nelze ji podat přímo u WIPO. Na webových stránkách WIPO

2. <http://www.wipo.int/hague/en/forms>

3. http://www.wipo.int/treaties/en/documents/pdf/madrid_marks.pdf

(<http://www.wipo.int/madrid>) jsou k dispozici všechny potřebné dokumenty a vysvětlivky týkající se zápisu ochranné známky.

WIPO doporučuje kontaktovat přímo úsek ochranných známek a vyplnit příslušné formuláře. Touto cestou může WIPO odpovídat na dotazy e-mailem.

Sector of Trademarks, Industrial Designs and Geographical Indications (sektor ochranných známek, průmyslových vzorů a zeměpisných označení)
World Intellectual Property Organization
34, chemin des Colombettes, P.O. Box 18,
1211 Geneva 20, Švýcarsko
Tel.: (41-22) 338 9111
Fax.: (41-22) 740 1429

Poplatky

Podrobný přehled poplatků naleznete v dokumentu, který lze bezplatně stáhnout na webových stránkách WIPO na adrese <http://www.wipo.int/madrid>.⁴

Přihlašovatel zaplatí základní poplatek, poplatek za určení, dodatkový poplatek za 4. a každou další třídu výrobků a služeb a doplňkový poplatek za určení každé smluvní strany.⁵ Například zápis barevné ochranné známky, včetně grafického provedení na 10 různých trzích, v 10 různých třídách, se základním zápisem ve Španělsku stojí 7 412 švýcarských franků nebo 4 904 EUR bez poplatků patentovým zástupcům.

Průzkum

V případě mezinárodní známkové ochrany trvá průzkum obvykle maximálně 18 měsíců, pokud není ochrana zamítnuta. Při podávání mezinárodní přihlášky ochranné známky by si měl přihlašovatel během průzkumového řízení uvědomit, že mezinárodní známka závisí na národní známce. Během prvních 5 let je mezinárodní zápis úplně závislý na základní přihlášce. To znamená, že pokud během prvních 5 let platnosti mezinárodního zápisu dojde k částečnému nebo úplnému zamítnutí, odvolání, zrušení nebo omezení základní přihlášky nebo zápisu, ztratí platnost rovněž mezinárodní zápis. Po 5 let však mezinárodní zápis získá nezávislost na národním zápisu.⁶

4. <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/sched.html>

5. Kalkulátor poplatků naleznete na následující adrese: <http://www.wipo.int/madrid/en/fees>

6. USPTO: The Madrid Protocol: Frequently asked Questions by US Trademark Owners Seeking International Rights (Madridský protokol: Nejčastější dotazy kladené majiteli

Doba ochrany

Známková ochrana se poskytuje na 10 let a lze ji obnovit o dalších 10 let zaplacením poplatku za obnovu organizaci WIPO.

Mezinárodní zápis patentů

Příslušné právní předpisy

Mezinárodní zápis patentů se řídí Smlouvou o patentové spolupráci.

Kdo může o ochranu požádat a ve které zemi?

Pro dosažení mezinárodní patentové ochrany je nutné splnit následující kritéria:

Přihlašovatel musí:

- být státním příslušníkem země, která je smluvní stranou příslušné smlouvy, tedy členského státu smlouvy nebo mezinárodní organizace, která se smlouvou řídí,
- mít sídlo na území smluvní země,
- mít na území smluvní země faktický průmyslový nebo obchodní podnik nebo obvyklé bydliště.

Ochrany lze dosáhnout pouze v zemích, které jsou smluvními stranami příslušných smluv. V současné době má Smlouva o patentové spolupráci⁷ 141 smluvních stran. Evropské společenství není členem PCT, jednotliví členové ES však členy PCT jsou.

Formální náležitosti

Všechny informace, které přihlašovatel potřebuje vědět o přímém podání přihlášky u WIPO, lze nalézt na následujících webových stránkách:

<http://www.wipo.int/pct/>

WIPO zřídilo podporu pro pomoc s přihláškami:

Pro PCT:

Informační služba PCT

Tel.: +41 22 338 8338

Fax: +41 22 338 8339

E-mail: pct.infoline@wipo.int

ochranných známek USA usilujícími o mezinárodní práva), str.5 <http://www.uspto.gov/web/trademarks/madrid/madrid-faqs.htm>

7. Seznam smluvních stran lze stáhnout na následující adrese: http://www.wipo.int/pct/guide/en/gdvol1/annexes/annexa/ax_a.pdf

Webové stránky: www.wipo.int/pct/en/infoline.htm
 Chcete-li podat mezinárodní přihlášku patentu přímo u WIPO, kontaktujte:
 PCT Receiving and Processing Section (úsek pro přijímání a zpracovávání přihlášek podle PCT)
 34, chemin des Colombettes
 CH-1211 Geneva 20, Švýcarsko
 Tel.: +41 22 338 9222
 Fax: +41 22 910 06 10
 E-mail: ro.ib@wipo.int

Poplatky

Přihlašovatel zaplatí základní poplatek, poplatek za určení a poplatek za projednání. Podrobný přehled poplatků naleznete v dokumentu, který lze bezplatně stáhnout na webových stránkách WIPO.⁸

Přihlašovatelé, kteří podají přihlášku elektronicky, mohou mít nárok na slevu z poplatku. Další podrobnosti o elektronickém podávání přihlášek podle PCT naleznete na následující adrese: www.wipo.int/pct-safe/en/.

Například elektronické podání přihlášky v rozsahu do 30 stránek u rakouského, španělského a finského patentového úřadu podle PCT stojí 13 047 švýcarských franků nebo 8 633 EUR. Poplatek zahrnuje poplatek za průzkum, poplatek za projednání, poplatek za rešerši, poplatek za předání, poplatek za mezinárodní přihlášení a slevu za elektronické podání.

Průzkum

Po obdržení přihlášky WIPO zkontroluje, zda byly splněny všechny formální požadavky na ochranu duševního vlastnictví.

Poznámka: WIPO neprovádí věcný průzkum přihlášky, zkontroluje pouze splnění všech formálních náležitostí. Rozhodnutí, zda poskytnout či zamítnout ochranu, závisí na příslušném národním patentovém úřadu přihlašovatele, nikoli na WIPO. Na druhou stranu se stává velmi zřídka, že by národní patentový úřad zamítl přihlášku, která byla podána prostřednictvím WIPO. Pokud smluvní strana v předepsané lhůtě přihlášku nezamítne, bude mezinárodní zápis udělen. Pokud nebyly vzneseny žádné námítky, činí obvykle doba od podání přihlášky do zápisu 18 až 30 měsíců. V souvislosti s přihláškou patentu nabízí PCT rovněž mezinárodní rešeršní zprávu a

umožňuje přihlašovatelům patentů získat čas, neboť přihlašovatel má k dispozici nejméně 18 měsíců předtím, než musí přihláška splňovat národní požadavky.

Doba ochrany

Patentová ochrana se poskytuje na 20 let a udržuje se v platnosti platbou ročních poplatků Mezinárodnímu úřadu WIPO.

Závěr

Haagská dohoda, Madridský systém i PCT vyžadují minimální formální náležitosti a náklady. Proměnily tak mezinárodní ochranu duševního vlastnictví v hospodárnou a jednoduchou záležitost. Skutečnost, že podávání přihlášek je možné v různých jazycích, umožňuje mnoha účastníkům trhu podávat přihlášky v jejich rodném jazyce. Méně byrokracie a předvídatelný časový rámec pro zápis ochranných známek rovněž pomohly přesvědčit zainteresované osoby, aby tento systém začaly používat. Na druhou stranu je však třeba zdůraznit, že zeměpisné pokrytí Haagského systému, Madridského systému a PCT je stále ještě omezené. Na mnoho klíčových trhů, jako je Argentina, Bolívie, Panama nebo Kambodža, se Haagský systém, Madridský systém ani PCT nevztahuje. To znamená, že na těchto trzích vám zmíněné systémy nepomohou.

Opatření proti porušování práv na mezinárodní úrovni

Případné soudní spory se nebudou projednávat centrálně, nýbrž podle právních předpisů příslušné země. To znamená, že v současné době neexistuje žádný komplexní mezinárodní systém pro řešení soudních sporů. V případě porušení práv na zahraničních trzích musí vlastníci práv jednat v rámci právních souvislostí, jak je stanoví různé jurisdikce. V tomto ohledu alespoň Dohoda TRIPS stanoví minimální požadavky na vymáhání práv, kterými se musí řídit členové WTO. Neexistuje však žádný nadnárodní systém pro vymáhání práv.

Pokud vlastníci práv nechce vést soudní spor, může se rozhodnout pro zprostředkování a arbitráž (tzv. alternativní řešení sporu). Tento postup je výhodný tím, že je levnější než soudní spor a vlastníci práv si může uchovat obchodní tajemství, neboť jde o řízení „za zavřenými dveřmi“. Středisko pro arbitráž a zprostředkování⁹ při WIPO slouží jako tribunál pro všechny formy sporů z du-

8. <http://www.wipo.int/pct/en/fees>

Přehled slev z poplatků naleznete na následující adrese:
http://www.wipo.int/pct/en/fees/epo_fee_reduction.htm

9. <http://www.wipo.int/amc/en/index.html>

ševního vlastnictví. Mezinárodní sdružení pro ochranné známky (INTA), <http://www.inta.org>, a Institut pro řešení sporů CPR, <http://www.cpradr.org/>, nabízejí seznam

neustranných zprostředkovatelů a informace o alternativních řešeních sporů v případech týkajících se ochranných známek a nekalé soutěže.

Odvětvové případové studie

Textil a oděvy

Průmyslový vzor

Následující případová studie dokládá, že i když není průmyslový vzor chráněný, lze přijmout opatření v případě jeho napodobování.

Španělská textilní společnost byla odsouzena za napodobování nezapsaného průmyslového vzoru a byla nucena zaplatit náhradu škody ve výši přesahující 20 000 EUR textilní firmě z kategorie malých a středních podniků, která originální průmyslový vzor vytvořila.

Španělská společnost A představila na několika veletrzích novou pruhovanou tkaninu, kterou vytvořila. Společnost B, rovněž ze Španělska, tuto tkaninu objednala, objednávku však společnosti A nikdy nepotvrdila. O několik měsíců později začala společnost B nečekaně vyrábět oblečení se stejným vzorem. Při řešení tohoto případu byl klíčovou otázkou inovativní aspekt průmyslového vzoru: ačkoli společnost B tvrdila, že pruhované tkaniny nejsou originální, společnosti A se podařilo prokázat, že její proužky společně s kombinací barev obsahovaly vysoce tvůrčí prvek, který jim propůjčil originalitu a jedinečnost, takže soud v Barceloně souhlasil s použitím evropské normy pro nezapsané průmyslové vzory.

Společnost X působí v oděvním průmyslu a její návrhářské oddělení vytváří každý rok novou kolekci. Šest měsíců poté, co na celostátní módní přehlídce poprvé představila svoji příští kolekci, rozhodla se požádat o zápis průmyslového vzoru pro 5 nových modelů. Společnost X podala přihlášku na webových stránkách portugalského Národního institutu průmyslového vlastnictví. Aby mohla těžit z dvanáctiměsíční poshovorovací lhůty, která umožňuje zveřejnění před datem podání přihlášky, uvedla společnost svou účast na celostátní módní přehlídce, datum a místo konání přehlídky, a předložila dokument potvrzující, že dotyčné modely byly na přehlídce předvedeny veřejnosti. Pokud by byly výtvořeny před uvedenou dvanáctiměsíční lhůtou, tyto modely

by se již nepovažovaly za nové a nebyly by tedy způsobilé k ochraně zapsaného průmyslového vzoru.

Následující případová studie je ukázkou toho, co se může stát, pokud své výtvořiny nechráníte prostřednictvím průmyslového vzoru.

Společnost A působí v oboru osobních ochranných prostředků. Většinu zákazníků tvoří velcí mezinárodní klienti. Jeden z klientů zadal velkou objednávku a zároveň společnost A požádal o vývoj konkrétního vzoru pro tyto výrobky. Společnost A tak učinila, vzor předvedla klientovi, který překvapivě objednávku zrušil. Později společnost A spatřila své výrobky na veletrhu, kde je vystavovala čínská společnost, a dozvěděla se, že za vším stál ztracený zákazník, který po zrušení objednávky zadal stejnou objednávku čínské společnosti za nižší cenu. Nyní již bylo příliš pozdě na to, aby společnost A získala zpět autorství průmyslového vzoru.

Nezapsaný průmyslový vzor Společenství

Zpráva Sdružení německého průmyslu bytových textilií (Verband der Deutschen Heimtextilien-Industrie e.V.) (www.heimtex.de)

Dotyčná společnost je německý výrobce vysoce kvalitních tkanin na záclony a dekorace. Jako vystavovatel pravidelně předvádí své nové kolekce na veletrhu Heimtextil Frankfurt, což je přední německý veletrh zaměřený na bytové textilie.

Je-li textilní vzor nový a má individuální povahu, společnost automaticky nabývá právo k nezapsanému průmyslovému vzoru Společenství jednoduše tím, že vzor zpřístupní veřejnosti. Osvědčení o prioritě může sloužit jako důkaz o zveřejnění (důkaz lze předložit i prostřednictvím průmyslového sdružení nebo právní kanceláře), pokud není průmyslový vzor zapsán do rejstříku během poshovorovací lhůty. Za tento typ ochrany průmyslového vzoru se neúčtují žádné poplatky, ochrana však

Obr. 1. Návrh společnosti Alfred Apelt GmbH (www.apeltstoffe.de)

Obr. 2. Zabavená napodobenina ve faktoringové společnosti

Obr. 3. Napodobenina Originál

Photos: Alfred Apelt GmbH, Courtesy of "Verband der Deutschen Heimtextilien-Industrie e.V", 2009.

trvá pouze tři roky a průmyslový vzor je chráněn pouze proti napodobení.

V tomto případě byly ubrusy a běhouny se vzorem (obr. 1), které navrhla společnost Alfred Apelt GmbH (dále jen „společnost A“), nabízeny k prodeji v potravinářském řetězci (dále jen „společnost B“) (obr. 2) bez souhlasu společnosti A. Napodobený vzor odpovídal v každém prvku chráněnému průmyslovému vzoru (obr. 3).

Společnost A se rozhodla vymáhat právo k nezapsanému průmyslovému vzoru Společenství soudní žalobou. Během slyšení ohledně žádosti o zdržení se rušebního jednání společnost B prozradila svého subdodavatele (dále jen „společnost C“), nákupní objemy a ceny, a zavázala se stáhnout výrobek z trhu, přičemž přislíbila zaplatit pokutu v případě porušení smlouvy. Společnost C naproti tomu vydala prohlášení, že se zdrží rušebního jednání s tím, že v případě porušení smlouvy zaplatí pokutu společnosti A. Společnost C rovněž prozradila svého subdodavatele/výrobce a veškeré údaje o objednavce. Na základě zisků narušitele nabytých společnostmi B proběhla jednání o vypořádání se společností C ohledně jednorázové náhrady škody způsobené prodejem zboží porušujícího práva, neboť během jednání o mimosoudním vypořádání společnost B souhlasila s tím, že prozradí svého subdodavatele, společnost C, pouze s podmínkou, že všechny nároky společnosti A vůči společnosti B jsou tímto s konečnou platností zcela vyrovnány. Tato dohoda však byla uzavřena za předpokladu, že pozbude platnosti, pokud společnosti A a C nedosáhnou shody ohledně platby náhrady škody. Společnosti A a C se nakonec o platbě náhrady škody dohodly.

Závěr

Ačkoli nárok na informace o subdodavateli a nákupních objemech a cenách lze dnes vymáhat, za určitých okolností, pomocí bezodkladného soudního příkazu, narušitelé obvykle poskytují požadované informace, aby se vyhnuli dalším sporům s vlastníkem práv. Kromě toho obvykle podepíší prohlášení o zdržení se rušebního jednání se sankční doložkou, čímž zmizí příčina stížnosti.

V jednotlivých případech může být prospěšné, je-li vymáhání práv k duševnímu vlastnictví v povolených mezích doplněno o aktivity v oblasti styku s veřejností.

Nezapsaný průmyslový vzor Společenství představuje nákladově neutrální „první opatření“, které poskytuje ochranu proti napodobování a je omezeno na neprodávitelné období tří let. Ačkoli nejvyšší soud v Německu již v minulosti vydal rozhodnutí ohledně nezapsaných

průmyslových vzorů Společenství, zapsané právo je v delším časovém úseku snadněji vymahatelné.

Ochranná známka

Slavná německá firma podnikající v oboru oděvů a oděvních doplňků zahájila činnost ve dvacátých letech minulého století v Metzingenu, teprve v roce 1985 se z ní stala veřejná obchodní společnost. Obchodní úspěch a celosvětová distribuční síť vystavily značku vlně napodobenin a námitek proti registraci ochranných známek, podnikový právník však hraje proaktivní roli. Úzká spolupráce s tvůrčím oddělením umožňuje včas určit, co a jak chránit.

Patent

Společnost Z je textilní společnost vyrábějící vysoce moderní sportovní výstroj. Mezi její klienty patří všechny významné mezinárodní sportovní značky. V nedávné době vedl projekt, na kterém společnost Z spolupracovala se svým klientem, společností X, k objevu nového způsobu šití. Společnosti se dohodly, že společnost Z si zachová patentová práva k vynalezené technologii a společnost X bude nabyvatelem výhradní licence. Mezitím konkurenční společnost F začala vyrábět sportovní výstroj podobnou té, která byla patentována. V současné době probíhá ve Velké Británii a v Německu trestní řízení.

Před dvěma lety se vyráběly bytové textilie s využitím specifického typu příze se zvláštním složením. Nakonec byl finální výrobek s dalšími vlastnosti předložen zákazníkům a všechny společnosti z oboru bytových textilií používaly totéž složení. Jednoho dne se některým společností začala ozývat belgická společnost, která si nechala zapsat patent, nejdříve národní a poté evropský, na speciální složení dotyčné příze a výhody jejího použití ve finálním výrobku.

Vzhledem k tomu, že tento výrobní postup používaly všechny společnosti z oboru bytových textilií, domnívaly se, že patentování není možné.

Výsledkem bylo, že mnoho společností bylo nuceno stáhnout své výrobky ze země, kde byl patent v platnosti, nebo platit vysoké poplatky.

Autorská práva

Malý podnik X uvedl na trh dětská trička ozdobená postavami z kresleného seriálu. Podnik v databázích

ochranných známek a průmyslových vzorů nenašel po těchto postavách ani stopu a domníval se tedy, že nejsou chráněné a že je jejich použití legální. Podnik si neuvědomil, že postavy z kreslených seriálů jsou chráněny autorským právem. Vzhledem k tomu, že autorské právo nabývá účinnosti automaticky, nebylo zapsáno v žádné databázi. Pro podnik X bylo tedy překvapením, když obdržel od společnosti Z, producenta kreslených seriálů, oznámení, že podnik X porušuje autorská práva společnosti Z. Podnik X dosáhl mimosoudního smíru se společností Z. Podnik X mohl pokračovat v prodeji svých výrobků po zaplacení náhrady škody a licenčních poplatků z dalšího prodeje. Náhradou škody přišel podnik X o zisk za několik let.

Kůže a kožené výrobky

Průmyslový vzor

Portfolio duševního vlastnictví společnosti HUGO BOSS je pozorně hodnoceno, zejména pokud jde o nové možnosti nabízené zapsanými průmyslovými vzory EU. Práva k průmyslovému vzoru se používají zejména pro výrobky z kůže, jako jsou tašky, peněženky a obuv. Tento přístup má kladný účinek a úspěch je zjevný zejména v návrhářském oddělení, neboť návrháři vidí, že hodnotu jejich práce nikdo nepodceňuje.

Bulharský výrobce plážových tašek uvedl na trh během hlavní sezóny originální výrobky, které byly tak úspěšné, že výrobce nebyl schopen uspokojit poptávku. Povzbuzen tímto úspěchem, investoval celý zisk do zdokonalení výrobního zařízení a připravil značný počet tašek, které se chystal uvést na trh v příští sezóně. Jiný podnikavý Bulhar byl však svědkem úspěchu zboží, zorganizoval jeho výrobu v cizině a do Bulharska dovezl velké množství výrobků za podstatně nižší cenu. Když si první výrobce uvědomil, že z důvodu nekonkurenceschopných cen nebude schopen své výrobky prodat, rozhodl se chránit svá práva zápisem průmyslového vzoru. Podal přihlášku u patentového úřadu a bohužel zjistil, že je příliš pozdě, neboť průmyslový vzor již pozbyl novosti. V důsledku toho první výrobce utrpěl ztráty, které vedly k zániku jeho firmy. Kdyby výrobce před uvedením výrobků na trh ochránil své zájmy zápisem průmyslového vzoru, mohl by podle bulharských zákonů zabránit vstupu konkurenčního zboží do Bulharska za pomoci celních orgánů.

Ochranná známka

Dvě výše uvedené kolektivní ochranné známky vlastní italské sdružení UNIC, Národní asociace kožedělného

průmyslu. Známky úzce souvisejí se zabavením obrovského množství padělků a napodobenin kožených výrobků italskými úřady. Operace „Toxic Shoes” proběhla v září 2008. Ve skladech v Toskánsku, Laziu a Kalábrii bylo zabaveno 1,7 milionu kožených výrobků v celkové hodnotě přibližně 20 milionů EUR. Z trhu tak zmizelo nelegální zboží, které bylo rovněž nebezpečné pro spotřebitele. Licencovaní uživatelé těchto ochranných známek musí splňovat přísné požadavky na kvalitu.

Složitý právní oříšek představuje ochrana známek, jako je BOSS či HUGO. Jejich zápis nemusí být v některých zemích samozřejmostí, neboť proti výhradním právům na název HUGO mohou vznést námitky nositelé tohoto jména např. ve Španělsku, zatímco slovo BOSS má v angličtině svůj význam (šéf nebo ředitel). Nicméně v Číně se HUGO BOSS považuje za slavnou ochrannou známku ve třídě 25.

Společnost Y se před uvedením výrobku Z na trh rozhodla, že je důležité spojit její marketingovou strategii s novou ochrannou známkou. Za tímto účelem společnost utratila značnou finanční částku na vytvoření co nejhodnější ochranné známky. Výrobek byl uveden na trh již s touto novou známkou. Společnost však novou ochrannou známkou nezapsala ani neprovedla rešerši v databázích ochranných známek, aby se ujistila, že neporuší práva jiné společnosti. Za několik měsíců policie výrobky zadržela a společnost byla obviněna z napodobování ochranné známky společnosti W. Společnost Y používala ochrannou známku podobnou zapsané ochranné známce společnosti W. Společnosti Y bylo nařízeno zaplatit společnosti W náhradu škody. Společnost Y utrpěla značné ztráty v důsledku investic vložených do marketingové strategie a nákladů na výrobu výrobků, které byly určeny ke zničení.

Obuv

Ochranná známka

Před 15 lety začal malý litevský podnik budovat síť obchodů s galantérií a obuví. Podnik byl z různých důvo-

dů dvakrát nucen změnit obchodní značku. To způsobilo ztrátu zákazníků. Brzy poté, co byla nová značka zapsána u národního patentového úřadu jako ochranná známka, přišlo jako blesk z čistého nebe tvrzení slavné italské společnosti Gianni Versace. Ta podnik obvinila z nekalé soutěže a prohlásila, že litevská ochranná známka je velmi podobná italské ochranné známce „Versus Versace”. Národní patentový úřad stížnost italské společnosti prozkoumal a tuto skutečnost potvrdil. Pro litevský podnik to byla šokující zpráva, neboť takové úmysly neměl. Před zápisem ochranné známky společnost bohužel investovala více než jeden milion litasů do obchodních aktivit za účelem představení nové ochranné známky. To dokládá, jak je důležité provést před přihláškou ochranné známky důkladný průzkum.

Společnost W se prosazuje na trhu obuvi jako inovativní podnik. V nedávné době vyvinula novou kolekci sandálů, která využívá novou koncepci podrážky a originální design. S přihlédnutím k tržnímu potenciálu této kolekce se společnost rovněž rozhodla vytvořit novou ochrannou známku, která by byla s kolekcí spojená. Aby se ujistila o novosti těchto inovací, provedla společnost X rešerše v databázích průmyslových vzorů a ochranných známek portugalského Národního institutu průmyslového vlastnictví (INPI), které jsou zdarma k dispozici na internetu, a požádala službu INPI o provedení rešerše v patentových databázích. V žádné z těchto oblastí nebylo nalezeno nic podobného. Před uvedením nové kolekce na trh se tedy společnost X rozhodla požádat o zápis nové ochranné známky a nového průmyslového vzoru použitého na sandálech a o patentovou ochranu inovativní koncepce podrážky.

Patenty

Vynálezce X vytvořil speciální fotbalovou obuv. Podal přihlášku patentu v zemi Z a poté nabídl prodej vynálezu velkému výrobci sportovního výstroje, společnosti Y. Společnost Y vynález nekoupila, avšak o několik let později uvedla tuto fotbalovou obuv na trh v zemi Z jako svůj vlastní výrobek. Vynálezce X vlastnil na tento vynález patent a podal na společnost Y žalobu pro porušení patentu. Na oplátku společnost Y iniciovala zahájení řízení o neplatnosti. Výsledkem řízení o neplatnosti bylo, že patent zůstal v platnosti. Vynálezce soudní spor vyhrál a obdržel značnou náhradu škody. Protože však byla fotbalové obuvi poskytnuta ochrana pouze v zemi Z, musí vynálezce X tolerovat skutečnost, že společnost Y může obuv volně prodávat v dalších zemích. Ještě v dnešní době přináší prodej tohoto výrobku společnosti Y značné příjmy.

Opatření celních orgánů

Společnost Y získala informaci, že její nová kolekce obuvi se vyrábí v Číně a prodává v Portugalsku. Vzhledem k tomu, že společnost Y v Portugalsku průmyslový vzor použitý v této kolekci řádně zapsala, kontaktovala portugalskou policii a předložila jí stížnost na porušení svých práv. Společnost se rovněž rozhodla informovat portugalský odbor cel a zvláštních daní, že do Portugalska přicházejí z Číny výrobky, které porušují její práva k průmyslovému vlastnictví. Tato opatření přispěla k zadržení výrobků, které se již v Portugalsku prodávaly, a umožnila portugalským celním orgánům zabavit kontejner s výrobky, který prošel celní kontrolou o několik měsíců později.

Nábytek

Průmyslové vzory

Majitel zapsaného průmyslového vzoru pro nábytek oznámil patentovému úřadu, že byla porušena jeho práva k průmyslovému vzoru. Patentový úřad zahájil správní řízení. V továrně uvedené majitelem průmyslového vzoru byla provedena kontrola, během níž bylo zjištěno, že výrobky používají shodný design. Bylo vypracováno prohlášení o porušení práv a vydáno trestní opatření. Narušitel se proti trestnímu opatření odvolal k soudu, avšak bez úspěchu. V důsledku toho byla narušiteli udělena pokuta a předmět porušení práv byl zničen.

„JOIN“ je společnost navrhující a vyrábějící nábytek. V Řecku chrání některé ze svých průmyslových vzorů. Dva modely ložnicových sestav, jeden chráněný jako průmyslový vzor a druhý nechráněný, byly napodobeny. Společnost zahájila soudní řízení. V případě nechráněného průmyslového vzoru nařídil soudce narušiteli v souladu se zákonem o nekalé soutěži: a) stáhnout výrobky z trhu a b) učinit prohlášení v médiích. V případě chráněného vzoru byl narušitel odsouzen k odnětí svobody v délce 10 měsíců a bylo mu nařízeno zaplatit pokutu ve výši 3 000 EUR a odškodnění ve výši 15 000 EUR. Rovněž musel uhradit soudní výlohy.

Podnik A z kategorie malých a středních podniků patří více než 30 let mezi přední firmy na polském trhu exkluzivního domácího nábytku. Již dlouhé roky vlastní několik osvědčení o zápisu a ochraně. Navzdory tomu začala další polská společnost, podnik B, uvádět na trh na-

podobniny výrobků podniku A (věrné kopie), které byly dováženy z Číny jako výrobky bez jména. Podnik B tvrdil, že jeho výrobky byly nakoupeny v Singapuru a vyrobeny v Číně, a popřel, že podnik A je autorem průmyslového vzoru (tvrdil přitom, že podnik A koupil průmyslový vzor v Číně/Singapuru a zapsal jej v Polsku jako svůj vlastní). V důsledku toho podnik A žaloval podnik B za porušení práv. Soud rozhodl ve prospěch podniku A a nařídil podniku B, aby upustil od dovážení a marketingu napodobenin.

V další soudní žalobě (na vydání protiprávně nabytého zisku) byla podniku A přiznána náhrada škody za ztráty způsobené činností podniku B.

Ochranná známka

Litevský podnik X vyrábí pohovky a skříňky. Vzhledem k rychlému vývoji místního trhu se konkurence neustále zostřuje. Společnost X se rozhodla investovat do propagace značky a marketingu ochranné známky. Snaží se umístit svou ochrannou známku viditelně na všechny relevantní detaily nábytku. Strategie reklamy v médiích rovněž přispívá ke zvyšování objemu prodeje. Loni vzrostl prodej na 250 %, což byl nepochybně důsledek dobrého jména ochranné známky a rozsáhlých marketingových aktivit. V nedávné době se společnost rozhodla prodloužit záruční lhůtu o další rok (standardní záruční lhůta je pro výrobce nábytku jeden rok) na důkaz své vynikající kvality, a aby ještě zvýšila svou konkurenceschopnost na trhu.

Na příkladu prodejní strategie podniku X bychom vás chtěli upozornit na skutečnost, že „pokud chcete získat zákazníka, musíte mít silnou ochrannou známku a rozvíjet svou značku“.

K tvorbě příručky přispěli:

1. Institut National de la Propriété Industrielle (INPI F), France
2. Hungarian Patent Office (HPO), Hungary
3. Italian Patent and Trademark Office (UIBM), Italy
4. German Patent and Trade Mark Office (DPMA), Germany,
5. The United Kingdom Intellectual Property Office (UKIPO), United Kingdom,
6. Patent Office of the Republic of Bulgaria (BPO), Bulgaria,
7. Instituto Nacional da Propiedade Industrial (INPI P), Portugal,
8. Industrial Property Office of the Czech Republic (UPV), Czech Republic,
9. Patent Office of the Republic of Poland (UPRP), Poland,
10. Hellenic Industrial Property Organisation (OBI), Greece,
11. Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM), Spain,
12. State Office for Inventions and Trademarks (OSIM), Romania,
13. Fundació Privada CETEMMSA (CETEMMSA), Spain – Fanny Breuil
14. European Apparel and Textile Confederation (EURATEX), Belgium - Stéphanie Le Berre
15. University of Alicante (UA), Spain – Dr. Agnieszka Turynska
16. Confederation of National Associations of Tanners and Dressers of the European Community (COTANCE) - Gustavo Gonzalez-Quijano
17. European Furniture Manufacturers Federation (UEA) - Bart De Turck, Pavlos Kimtsaris
18. Centro Tecnológico das Industrias Têxtil e do Vestuário de Portugal (CITEVE) - Célia Rodriguez
19. Dr. Roya Ghafele – independent expert
20. Vilma Misiukoniene – independent expert

Tato příručka byla vytvořena v rámci projektu "IP Awareness and Enforcement: modular based actions for SMEs (IPEuropAware), který je financován z programu CIP, DG Enterprise and Industry Evropské komise a řízen agenturou EACI.

Poradni výbor pro vytvoření příručky – Poděkování:

- 1) International Trademark Association – INTA; www.inta.org/
- 2) European Commission: DG ENTR, DG TRADE, DG TAXUD, DG MARKT, DG EMPL.
- 3) Confederation of National Associations of Tanners and Dressers of the European Community (COTANCE), www.euroleather.com
- 4) European Furniture Manufacturers Federation (UEA), www.ueanet.com
- 5) Centro Tecnológico das Industrias Textil e do Vestuário de Portugal (CITEVE), www.citeve.pt
- 6) European Furniture Industries Confederation – EFIC, www.efic.eu/
- 7) European Federation of Building and Woodworkers – EFBWW, www.ifbwww.org
- 8) European Trade Union Federation : Textiles, Clothing, Leather and Shoes - ETUF:TCL, www.etuf-tcl.org
- 9) International Council of Tanners, www.tannerscouncil.org
- 10) Leather Good Associations of France, Italy and Spain (based on gentleman's agreement – ELGA)
- 11) European Furniture Retailers Association – FENA, www.fena-furniture.com/fena
- 12) National Institute for Textile and Leather (I.N.C.D.T.P.), Bucharest, www.certex.ro
- 13) Union de Fabricant, www.unifab.com
- 14) ApiServizi Varese Srl, www.api.varese.it
- 15) Industrial Association Varna
- 16) ORIGINAL BUFF S.L., www.buff.es
- 17) VLISCO, www.vlisco.com
- 18) Centro Tecnológico do Calçado de Portugal – CTCP, www.ctcp.pt
- 19) UEAPME, www.ueapme.com
- 20) WIPO, www.wipo.int
- 21) Dr. Roya Ghafele – independent expert
- 22) Vilma Misiukoniene – independent expert
- 23) Pete Kercher – independent expert
- 24) Rodrigo Rodriguez – independent expert